

**REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W GDAŃSKU**

PROTOKÓŁ

kontroli gospodarki finansowej i zamówień publicznych Gminy Debrzno,
przeprowadzonej w Urzędzie Miejskim w Debrznie w okresie od dnia 10 lutego 2020 r.
do dnia 5 czerwca 2020 r.

ZAKRES KONTROLI – SPIS TREŚCI:

I. USTALENIA OGÓLNO – ORGANIZACYJNE.....	3
1.1. Dane ogólne	3
1.2. Kierownictwo jednostki	6
1.3. Wewnętrzne regulacje organizacyjno-prawne	6
1.4. System kontroli zarządczej	9
1.5. Kontrole zewnętrzne	15
II. KSIĘGOWOŚĆ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ.....	16
2.1. Gospodarka pieniężna i rozrachunki.....	16
2.2. Stan i kompletność urządzeń księgowych budżetu i urzędu.....	22
2.3. Sprawozdawczość budżetowa, finansowa i inna	22
2.4. Inwentaryzacja należności i zobowiązań	24
2.5. Inne ustalenia	29
III. BUDŻET JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO.....	30
A. DOCHODY BUDŻETOWE.....	30
3.1. Dochody z tytułu subwencji, udziałów gminy w dochodach budżetu państwa, z tytułu dotacji oraz dochody klasyfikowane jako otrzymane środki.....	31
3.2. Dochody z tytułu podatków i opłat lokalnych	37
3.3. Dochody z majątku	69
B. WYDATKI BUDŻETOWE.....	84
3.5. Wydatki bieżące	84
3.6. Wydatki majątkowe.....	114
3.7. Rozliczenie otrzymanych i udzielonych dotacji.....	135
3.8. Dług publiczny, przychody i rozchody budżetu.....	145
3.9. Gospodarka odpadami komunalnymi.....	160
IV. GOSPODARKA MIENIEM.....	175
4.1. Gospodarka mieniem komunalnym	175
4.2. Gospodarka mieniem Skarbu Państwa.....	180
4.3. Inwentaryzacja roczna rzeczowych składników majątku.....	181
V. ROZLICZENIA JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO Z JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI.....	183
5.1. Rozliczenia z jednostkami budżetowymi.....	183
5.2. Rozliczenia z samorządowymi zakładami budżetowymi	186
5.3. Rozliczenia rachunków dochodów	187
5.4. Samorządowe osoby prawne.....	187

I. USTALENIA OGÓLNO – ORGANIZACYJNE

1.1. Dane ogólne

- 1) Tematyka kontroli: Kompleksowa kontrola gospodarki finansowej i zamówień publicznych.
- 2) Kontrolujący: Mieczysław Beńko – starszy inspektor kontroli finansowej;
Waldemar Staszewski – inspektor kontroli finansowej,
działający na podstawie upoważnień nr 19/20 i nr 20/20 z dnia 27.01.2020 r., wydanych przez Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku.
- 3) Okres objęty kontrolą: Lata 2016-2019 i w miarę potrzeb inne okresy.
- 4) Termin przeprowadzenia kontroli: Kontrola przeprowadzona w okresie od dnia 10.02.2020 r. do dnia 5.06.2020 r.
- 5) Nazwa i adres jednostki kontrolowanej: Urząd Miejski w Debrznie
ul. Traugutta 2
77-310 Debrzno.
- 6) Użyte w niniejszym protokole skrótowe określenia oznaczają:
  - gmina → Gminę Debrzno;
  - burmistrz → Burmistrza Debrzna;
  - urząd miejski; urząd; → Urząd Miejski w Debrznie.

1.1.1. Wykaz jednostek organizacyjnych

- 1) Zadania gminy realizowały jednostki budżetowe i samorządowe zakłady budżetowe wymienione w tabeli poniżej (nazewnictwo według stanu na koniec okresu objętego kontrolą):

L.p.	Nazwa jednostki organizacyjnej gminy	Adres jednostki
1	2	3
Jednostki budżetowe		
1.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Debrznie	77-310 Debrzno, ul. Ogrodowa 27;
2.	Inkubator Przedsiębiorczości Cierznie w Cierzniach	Cierznie 64; 77-310 Debrzno;

3.	Szkoła Podstawowa w Debrznie	77-310 Debrzno, ul. Królewska 8;
4.	Szkoła Podstawowa w Starym Gronowie	Stare Gronowo 1; 77-310 Debrzno;
5.	Szkoła Podstawowa w Myśligoszczy	Myśligoszcz 42; 77-310 Debrzno;
6.	Szkoła Podstawowa w Uniechowie	Uniechów 16; 77-310 Debrzno;
7.	Przedszkole Miejskie im. Jana Brzechwy w Debrznie	77-310 Debrzno, ul. Ogrodowa 20;
8.	Żłobek Gminny w Debrznie	77-310 Debrzno, ul. Ogrodowa 20A;
Samorządowe zakłady budżetowe		
1.	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej w Debrznie	77-310 Debrzno, ul. Wojska Polskiego 12;
2.	Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Debrznie	77-310 Debrzno, ul. Traugutta 2;

2) Ustalono, że w dniu 5.04.2016 roku Rada Miejska w Debrznie przyjęła uchwałę Nr 27.XXVIII.2016 w sprawie utworzenia Centrum Usług Wspólnych dla jednostek organizacyjnych Miasta i Gminy Debrzno.

- Z § 1 ww. uchwały wynikało, że Centrum Usług Wspólnych utworzono z dniem 1.05.2016 roku w strukturach organizacyjnych Urzędu Miasta i Gminy Debrzno, zwanego jednostką obsługującą.

Według § 2 uchwały jednostkami obsługiwanymi są: Inkubator Przedsiębiorczości Cierznie w Cierzniach; Przedszkole Miejskie im. Jana Brzechwy w Debrznie; Szkoła Podstawowa w Starym Gronowie; Szkoła Podstawowa w Myśligoszczy; Szkoła Podstawowa w Uniechowie; Zespół Szkół w Debrznie oraz Żłobek Gminny w Debrznie.

Zwrócono uwagę na potrzebę zaktualizowania wykazu jednostek obsługiwanych z uwagi na niewystępowanie, od dnia 1.09.2017 r., jednostki organizacyjnej pn. „Zespół Szkół w Debrznie”. Od tego dnia występuje jednostka pn. „Szkoła Podstawowa w Debrznie”.

- Zakres obowiązków powierzonych Centrum Usług Wspólnych określono w § 3 przywołanej powyżej uchwały.
- 3) Na terenie gminy nie funkcjonuje gminna biblioteka publiczna jako samodzielna instytucja kultury, biblioteka taka nie wchodzi też w skład innej samorządowej instytucji kultury.
- 4) Na terenie kontrolowanej jednostki samorządu terytorialnego działa samorządowa instytucja kultury, tj. Centrum Kultury, Sportu i Turystyki, mająca siedzibę w Debrznie, przy ul. Wojska Polskiego 2.

Z aktualnego *Statutu Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Debrznie*, stanowiącego załącznik do uchwały Nr 98.LXII.2017 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 15 grudnia 2017 r. o zmianie uchwały Rady Miejskiej w Debrznie w sprawie utworzenia Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Debrznie wynika, że ww. Centrum realizuje m.in. zadania z zakresu działalności bibliotecznej.

Ustalono, że dokonane w 2017 roku zmiany *Statutu* przyjętego uchwałą Nr XIX/119/2004 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 27 lutego 2004 r. w sprawie utworzenia Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Debrznie nie wyeliminowały nieprawidłowości wskazanej w protokole z poprzedniej kompleksowej kontroli gminy (zakończony w maju 2016 r.), dotyczącej zatwierdzenia statutu instytucji kultury.

W § 8 *Statutu* zawarte jest nadal uregulowanie o treści – cyt.: „Szczegółowe zasady organizacji i działania CKST określa regulamin organizacyjny opracowany przez

dyrektora i zatwierdzony przez organ wykonawczy Miasta i Gminy Debrzno". W myśl art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 194) organizację wewnętrzną instytucji kultury określa regulamin organizacyjny nadany przez dyrektora tej instytucji.

- 5) Gmina jest jednym z 10 współników spółki Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór w Nowym Dworze. W spółce tej gmina posiada udziały o wartości nieprzekraczającej 10% kapitału zakładowego spółki.

Na terenie gminy nie działa żadna jednoosobowa spółka gminy.

- 6) Kontrolowana gmina jest członkiem (członkiem założycielem) spółdzielni socjalnej pn. Spółdzielnia Socjalna „Debrzynka” z siedzibą w Debrznie, utworzonej uchwałą Nr 27.LXX.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie założenia Spółdzielni Socjalnej. W uchwale tej powołano się na art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. f ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 713) oraz art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 1205).

Z uchwały wynika, że członkami założycielami Spółdzielni są Miasto i Gmina Debrzno oraz Powiat Człuchowski. Przywołaną uchwałą organ stanowiący gminy uchwalił również statut Spółdzielni.

1.1.2. Uczestnictwo w związkach komunalnych

- 1) Według stanu na koniec okresu objętego kontrolą gmina nie była uczestnikiem żadnego związku międzygminnego. Powyższe ustalono po analizie „Wykazu związków międzygminnych – stan na dzień 31.12.2019 r.”, opublikowanego na internetowej stronie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.
- 2) Na podstawie „Wykazu związków powiatowo-gminnych – stan na dzień 31.12.2019 r.”, opublikowanego na internetowej stronie ww. Ministerstwa ustalono, że od dnia 9.12.2019 r. (data rejestracji) gmina jest uczestnikiem *Człuchowskiego Związku Powiatowo-Gminnego z siedzibą w Człuchowie*.

W poz. 9 ww. „Wykazu” zapisano, że Związek tworzą Powiat Człuchowski oraz gminy: Czarne, Człuchów, Debrzno, Koczała, Przechlewo i Rzeczenica. W kolumnie „Zadania związku” zapisano: „Publiczny transport zbiorowy”. Wykaz zawiera również informację, że statut Związku opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego z dnia 20 grudnia 2019 r., pod poz. 6210.

Uchwałą Nr 44.XIII.2019 w sprawie utworzenia Człuchowskiego Związku Powiatowo-Gminnego organ stanowiący kontrolowanej gminy przyjął w dniu 28.06.2019 r.

1.1.3. Wykaz jednostek pomocniczych

- 1) Na terytorium gminy funkcjonuje 18 jednostek pomocniczych – 17 sołectw na terenach wiejskich gminy (Boboszewo, Buchowo, Buka, Cierznie, Drozdowo, Główna, Grzymisław, Myśligoszcz, Nowe Gronowo, Prusinowo, Rozwory, Skowarnki, Słupia, Stare Gronowo, Strieczona, Uniechów, Uniechówek) oraz jedno osiedle na terenie miasta Debrzno, tj. Osiedle „Zielone Wzgórze”.
- 2) Sołectwa działają w oparciu o statuty sołectw przyjęte uchwałą Nr 63.XVII.2019 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 25 października 2019 r. w sprawie uchwalenia statutów sołectw Gminy Debrzno (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 26 listopada 2019 r., poz. 5273), z kolei wymieniona powyżej jednostka pomocnicza na terenie miasta działa w oparciu o statut przyjęty uchwałą Nr XXII/128/2004 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie utworzenia Osiedla „Zielone Wzgórze” (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 117, poz. 2057).

1.2. Kierownictwo jednostki

- 1) Burmistrzem Debrzno od dnia 8.12.2014 roku jest pan Wojciech Kallas, na kadencję 2018-2023 wybrany w wyborach powszechnych w dniu 21.10.2018 r.
- 2) Zastępcą burmistrza od dnia 2.03.2015 roku jest pan Łukasz Jurkowlaniec, powołany na to stanowisko zarządzeniem Nr 47.62.2015 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 2 marca 2015 r. w sprawie powołania Zastępcy Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno.
- 3) Sekretarzem gminy od dnia 1.03.2015 roku jest pani Anna Ziarnek, zatrudniona na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy.
- 4) Skarbnikiem gminy od dnia 13.08.2015 roku jest pani Jolanta Miszewska, powołana na to stanowisko uchwałą Nr 73.XVIII.2015 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 12 sierpnia 2015 r. w sprawie powołania Skarbnika Gminy Debrzno.

1.3. Wewnętrzne regulacje organizacyjno-prawne

1.3.1. Statut jednostki samorządu terytorialnego

- 1) Ustrój kontrolowanej jednostki samorządu terytorialnego określa *Statut Gminy Debrzno* przyjęty uchwałą Nr 60.LXXVI.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 12 października 2018 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Debrzno (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 30 października 2018 r., poz. 4136), zmieniony uchwałą Nr 96.IV.2018 tego organu z dnia

18 grudnia 2018 r. o zmianie uchwały w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Debrzno (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 16 stycznia 2019 r., poz. 300).

- 2) Zgodnie z zapisem w § 3 przywołanej uchwały z dnia 12.10.2018 roku *Statut* miał wejść w życie z – cyt.: „pierwszym dniem kadencji organów gminy następującej po kadencji, w czasie której podjęto uchwałę”.
- 3) Od wejścia w życie *Statutu* zaczęło obowiązywać nowe nazewnictwo urzędu jednostki samorządu terytorialnego oraz zarządu tej jednostki – aktualnie jest to „Urząd Miejski w Debrznie (wcześniej był to „Urząd Miasta i Gminy Debrzno”) oraz „Burmistrz Debrzno” – wcześniej był to „Burmistrz Miasta i Gminy Debrzno”.

1.3.2. Regulamin organizacyjny urzędu

- 1) Aktualnie, tj. od dnia 17.09.2019 roku, zakres działania i zadania urzędu miejskiego oraz jego organizację i zasady funkcjonowania określa *Regulamin Organizacyjny Urzędu Miejskiego w Debrznie*, wprowadzony do stosowania zarządzeniem Nr 206.228.2019 Burmistrza Debrzno z dnia 17 września 2019 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Debrznie.
- 2) Przed wejściem w życie ww. Regulaminu w jednostce obowiązywał regulamin organizacyjny wprowadzony do stosowania zarządzeniem Nr 97.119.2019 Burmistrza Debrzno z dnia 30 kwietnia 2019 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Debrznie, a jeszcze wcześniej, do dnia 29.04.2019 roku – regulamin organizacyjny wprowadzony zarządzeniem Nr 87.919.2018 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Miasta i Gminy Debrzno.

1.3.3. Dokumentacja opisująca przyjęte zasady (politykę) rachunkowości

- 1) W 2019 roku tematyka, o jakiej mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 351) uregulowana była w załączniku „Polityka (zasady) rachunkowości dla Miasta i Gminy Debrzno oraz podległych jednostek” do zarządzenia Nr 32.865.2018 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości.
- 2) Z przywołanej „Polityki...” wynikało m.in., że:
  - w urzędzie miejskim miały być prowadzone księgi rachunkowe gminy, urzędu miejskiego oraz 7 jednostek organizacyjnych gminy (4 szkół podstawowych, przedszkola miejskiego, żłobka oraz Inkubatora Przedsiębiorczości Cierznie);
  - księgi rachunkowe należało prowadzić przy zastosowaniu technik komputerowych, za pomocą oprogramowania stworzonego przez spółkę ZETO w Koszalinie – system „Powiat”, stanowiący pakiet zintegrowanych aplikacji: „Budżet”; Finanse

i Księgowość”; „Podatki i Opłaty Lokalne”; „Płace”; „Kadry”; „Majątek Trwały”; „Fakturowanie”;

- księgowość każdej jednostki obsługiwanej prowadzona jest oddzielnie poprzez stosowanie odrębnych kodów tych jednostek.

Szczegółowe uregulowania wynikające z ww. „Polityki ...” będą przywoływane, w miarę potrzeb, przy omawianiu poszczególnych zagadnień objętych kontrolą.

- 3) Tematyka gospodarowania składnikami majątkowymi została opisana w *Instrukcji w sprawie gospodarowania, ewidencji i amortyzacji składnikami majątkowymi oraz zasad odpowiedzialności za powierzone mienie w Urzędzie Miasta i Gminy Debrzno oraz dla Centrum Usług Wspólnych*, stanowiącej załącznik do zarządzenia Nr 222.826.2017 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji gospodarowania, ewidencji i amortyzacji (...).
  - 4) Od dnia 1.01.2017 roku we wszystkich gminnych jednostkach budżetowych i samorządowych zakładach budżetowych obowiązują zasady konsolidacji rozliczenia z tytułu podatku VAT, wprowadzone do stosowania zarządzeniem Nr 301.601.2016 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie obowiązku przeprowadzenia centralizacji oraz określenia zasad rozliczenia podatku od towarów i usług w Mieście i Gminie Debrzno oraz jej jednostkach organizacyjnych.
- Z zarządzenia wynikają obowiązki, dotyczące m.in.:
    - posługiwania się numerem NIP gminy przy dokonywanych czynnościach prawnych;
    - wyznaczenia w jednostkach osób odpowiedzialnych za rozliczenia podatku od towarów i usług w jednostce;
    - dostosowania polityki rachunkowości do zarządzenia, w szczególności poprzez ewidencjonowanie należności jednostki na koncie 221 w korespondencji z odpowiednim kontem zespołu 7 (720 lub 760), a w zakresie podatku VAT z kontem 225, przy zastosowaniu odpowiedniej analityki wskazującej na rozliczenie podatku VAT z gminą;
    - prowadzenia cząstkowych ewidencji sprzedaży i ewidencji zakupów;
    - sporządzania „cząstkowych” deklaracji dla podatku dotyczących prowadzonej działalności.
  - Szczegółowe procedury związane z wprowadzeniem centralizacji podatku od towarów i usług, procedury zcentralizowanych rozliczeń tego podatku, jak też przykładowe katalogi symboli sprzedaży i zakupów zawarto w załączniku *Procedury rozliczeń z tytułu podatku od towarów i usług dla czynności dokonywanych przez jednostki organizacyjne Gminy Debrzno* do ww. zarządzenia.

1.3.4. Umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym

W kontrolowanym czteroleciu gmina nie zawierała i nie realizowała umów o partnerstwie publiczno-prywatnym. Informacji takiej udzieliła ustnie pani Jolanta Miszevska – skarbnik gminy.

1.3.5. Terminowość złożenia oświadczeń o stanie majątkowym.

- 1) Terminowość składania oświadczeń o stanie majątkowym, o jakich mowa w art. 24h ustawy o samorządzie gminnym sprawdzono w oparciu o oświadczenia składane w 2019 roku – według stanu na dzień 31.12.2018 r., na dzień powołania lub zatrudnienia oraz na dzień odwołania z zajmowanego stanowiska lub rozwiązania umowy o pracę.
Kontrolę przeprowadzono w oparciu o oświadczenia o stanie majątkowym składane przez: burmistrza, zastępcę burmistrza, sekretarza gminy, skarbnika gminy oraz osoby wydające decyzje administracyjne w imieniu burmistrza.
- 2) Ustalono, że wszystkie osoby zobowiązane do składania oświadczeń o stanie majątkowym złożyły terminowo takie oświadczenia. Powyższe ustalono na podstawie dat wpływów oznaczonych na tych oświadczeniach.

1.4. System kontroli zarządczej

Kontrolę tematyki związanej z funkcjonowaniem systemu kontroli zarządczej w gminie i w urzędzie miejskim przeprowadzono za rok 2019, przy czym w zakresie odnoszącym się do składania dokumentów z samooceny kontroli zarządczej oraz oświadczeń o stanie kontroli zarządczej kontrolą objęto okres do końca kwietnia 2020 r.

1.4.1. Wykonywanie kontroli wewnętrznej przez Radę (komisję rewizyjną)

- 1) Plan kontroli Komisji Rewizyjnej na 2019 rok zawarto w „Planie pracy Komisji Rewizyjnej na 2019 r.”, stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały 10.VIII.2019 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie przyjęcia planów pracy Stałych Komisji Rady na 2019 rok.

W przywołanym *Planie pracy* wymieniono następujące zadania kontrolne, przewidziane do realizacji przez ww. Komisję:

- kontrola zadań zleconych przez gminę: Centrum Kultury, Sportu i Turystyki, stowarzyszeniom, organizacjom pozarządowym w ramach pożytku publicznego;
- kontrola Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Debrznie;
- kontrola Ośrodka Pomocy Społecznej w Debrznie ze szczególnym uwzględnieniem środków z budżetu gminy;
- kontrola Ochotniczych Straży Pożarnych;

- kontrola wykorzystania środków finansowych przeznaczonych sołectwom w ramach funduszu sołectkiego;
  - kontrola gospodarki nieruchomościami ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki mieszkaniowej i działalności Urzędu Miejskiego;
  - kontrola Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Debrznie ze szczególnym uwzględnieniem dotacji;
  - kontrola realizacji ustawy o zamówieniach publicznych w Urzędzie i jednostkach podległych;
  - kontrola Inkubatora Przedsiębiorczości Cierznie;
  - kontrola „gospodarki śmieciowej”.
- 2) Na podstawie okazanych „Protokołów kontroli” oraz protokołów posiedzeń Komisji Rewizyjnej ustalono, że ww. Komisja Rewizyjna przeprowadziła 6 z 10 zaplanowanych kontroli – przedłożone dokumenty nie zawierały protokołów kontroli: gospodarki nieruchomościami; realizacji ustawy o zamówieniach publicznych w Urzędzie i jednostkach podległych; Inkubatora Przedsiębiorczości Cierznie; jak też kontroli „gospodarki śmieciowej”.
- Ustalono, że ww. kontrole zamieszczono w planie pracy Komisji Rewizyjnej na kolejny rok, przyjętym uchwałą Nr 02.XXII.2020 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 31 stycznia 2020 r. w sprawie przyjęcia planów pracy Stałych Komisji Rady na 2020 rok.
- Protokoły z przeprowadzonych w 2019 roku kontroli nie zawierały ustaleń wskazujących na wystąpienie jakichkolwiek nieprawidłowości, w tym z zakresu gospodarki finansowej.

1.4.2. Kontrola środków finansowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł

- 1) Przepisy art. 83 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2019 r., poz. 1115) nakładają na organy samorządu terytorialnego obowiązek powiadamiania Generalnego Inspektora Informacji Finansowej („GIIF”) o podejrzeniach popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, jak też opracowania instrukcji postępowania na wypadek sytuacji podejrzenia popełnienia takiego przestępstwa.
- 2) Ustalono, że w 2019 roku ww. tematykę regulowała *Instrukcja w sprawie zasad postępowania w zakresie przeciwdziałania wprowadzeniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu*, wprowadzona do stosowania zarządzeniem Nr 150.165.2015 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 1 lipca 2015 r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji w sprawie zasad postępowania (...)”, wydanym na podstawie

obowiązującej w tym czasie ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r., poz. 455).

Według zapisu w § 2 tego zarządzenia obowiązki koordynatora ds. współpracy z GIIF powierzone zostały zastępcy skarbnika gminy.

- 3) Ustalono, że w kontrolowanym czteroleciu nie było przypadków powiadamiania GIIF o stwierdzonych próbach „prania pieniędzy” – prowadzony w jednostce „Rejestr powiadomień GIIF” nie zawierał żadnych wpisów z kontrolowanego okresu.
- 4) W trakcie niniejszej kontroli nie powzięto podejrzeń o przestępstwach prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

1.4.3. Funkcjonowanie systemu kontroli zarządczej

- 1) Kontrolowana jednostka posiada uregulowania wewnętrzne dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w gminie i urzędzie miejskim – wprowadzono je zarządzeniem Nr 66/2012 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 19 kwietnia 2012 r. w sprawie organizacji i zasad funkcjonowania kontroli zarządczej w Urzędzie Miasta i Gminy Debrzno i jednostkach podległych Gminie Debrzno, zmienionym zarządzeniami burmistrza: Nr 54.354.2016 z dnia 22 lutego 2016 r. oraz Nr 126A.426A.2016 z dnia 27 kwietnia 2016 r.
  - Z zarządzenia wynikało m.in., że funkcję koordynatora kontroli zarządczej pełnił sekretarz gminy oraz, że kierownicy jednostek organizacyjnych gminy byli zobowiązani do składania oświadczeń o stanie kontroli zarządczej na zasadach określonych w zarządzeniu.
  - Szczegółowe uregulowania zawarto w trzech załącznikach do zarządzenia, zatytułowanych: „Procedury kontroli zarządczej”, „Strategia Zarządzania Ryzykiem” oraz „Zasady monitorowania i samooceny systemu kontroli zarządczej oraz udzielania zapewnienia o stanie kontroli zarządczej” oraz w załącznikach do tychże załączników.
- 2) W trakcie niniejszej kontroli sprawdzono przestrzeganie w 2020 roku terminów określonych w załączniku nr 4 do „Zasad monitorowania i samooceny systemu kontroli zarządczej...” dotyczących składania koordynatorowi kontroli zarządczej „Arkuszy samooceny systemu kontroli zarządczej (do 15 marca) oraz oświadczeń o stanie kontroli zarządczej na stanowisku kierowniczym / w jednostce podległej (do 10 kwietnia) przez kierowników jednostek organizacyjnych gminy i kierowników referatów urzędu miejskiego, jak też składania burmistrzowi dokumentów z samooceny systemu kontroli zarządczej w gminie (do 31 marca) oraz oświadczenia o stanie kontroli zarządczej w gminie (do 30 kwietnia) przez koordynatora kontroli zarządczej.

Kontrola nie wykazała uchybień w powyższym zakresie.

1.4.4. Audyt wewnętrzny

- 1) Ujęte w uchwale budżetowej na 2019 rok dochody i przychody, a także wydatki i rozchody były wyższe od kwoty określonej w art. 274 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 869). W związku z powyższym na gminie spoczywał obowiązek prowadzenia audytu wewnętrznego.
Z przedłożonych do kontroli dokumentów wynikało, że w 2019 roku gmina zrealizowała obowiązek prowadzenia audytu wewnętrznego – audyt wykonało Biuro Rachunkowe Alicja Płasek w Kujankach. Podstawę wykonania usługi stanowiła umowa nr FIN.1.2018.JM o przeprowadzenie audytu wewnętrznego, zawarta w dniu 31.12.2018 r. na okres od dnia 1.01.2019 r. do dnia 31.12.2020 r.
- 2) Przedłożony przez panią Annę Ziarnek – sekretarz gminy „Plan audytu wewnętrznego Gminy Debrzno na rok 2019”, wymieniał następujące zapewniające zadania audytowe:
  - 1/ „Windykacja należności gminy”;
  - 2/ „Podatek od nieruchomości”;
  - 3/ „Kadry i płace 2018 r.”
  - Stwierdzono, że przedłożony plan audytu nie posiadał oznaczeń (cech) pozwalających ustalić, kto i kiedy plan ten opracował oraz kto i kiedy plan ten zatwierdził.
Powyższe nie dało możliwości ustalenia, czy plan audytu wewnętrznego na rok 2019 przygotowano do końca 2018 roku, stosowanie do przepisów art. 283 ust. 3 ustawy o finansach publicznych oraz uregulowań zawartych w punkcie „3.3.3. Roczny plan audytu” *Księgi Procedur Audytu Wewnętrznego*, stanowiącej załącznik nr 2 do zarządzenia Nr 61.665.2017 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie wprowadzenia „Karty Audytu Wewnętrznego” i „Księgi Procedur Audytu Wewnętrznego”.
W myśl uregulowań zawartych w punkcie „3.3.3.3. Elementy planu audytu” przywołanej *Księgi Procedur Audytu Wewnętrznego* plan audytu powinni podpisać audytor wewnętrzny oraz kierownik jednostki.
  - Ustalono, że elementy, o jakich mowa powyżej, zawarto w planie audytu wewnętrznego na kolejny rok, opracowanym w dniu 27.12.2019 r.
- 3) Przedłożone przez panią Annę Ziarnek – sekretarz gminy dokumenty z audytu wewnętrznego, poza przywołanym powyżej planem audytu, obejmowały:
  - wydane w dniu 25.07.2019 r. upoważnienia do przeprowadzenia audytu wewnętrznego w roku 2019 – do przeprowadzenia audytu upoważniono panie Alicję Płasek i Malwinę Kłapa Tymińską;
  - sporządzone przez panią Alicję Płasek – audytora wewnętrznego w dniach 26.08; 2.12. oraz 10.12.2019 r. i podpisane przez burmistrza oraz skarbnika gminy

- 3 dokumenty zatytułowane „Narada zamykająca – zadanie audytowe (tu nazwa zadania)”, zawierające wstępne wyniki audytu;
- sporządzone przez audytora wewnętrznego trzy „Sprawozdania z przeprowadzenia zadania audytowego”, w tym:
    - › sprawozdanie z dnia 2.09.2019 r. dotyczące zadania nr 1, wykonanego w okresie od dnia 26.07.2019 r. do dnia 14.08.2019 r.;
    - › sprawozdanie z dnia 12.12.2019 r., dotyczące zadania nr 2, wykonanego w okresie od dnia 31.10.2019 r. do dnia 4.12.2019 r.;
    - › sprawozdanie z dnia 20.12.2019 r., dotyczące zadania nr 3, wykonanego w okresie od dnia 24.09.2019 r. do dnia 3.10.2019 r.;
  - kierowane do kierownika jednostki pisma pań Lucyny Glinczak – inspektor ds. windykacji oraz Lucyny Żandarskiej – inspektor ds. podatków i opłat lokalnych (pisma z dnia 5.09.2019 r. i z dnia 20.12.2019 r.), informujące o sposobie realizacji zaleceń sformułowanych w trakcie audytu;
  - sporządzone w dniu 31.01.2020 r. przez panią Alicję Płasek – audytora wewnętrznego „Sprawozdanie z wykonania audytu na 2019 rok w Gminie Debrzno”.
- 4) Przedłożone do kontroli dokumenty zawierały kserokopie dokumentów potwierdzających uprawnienia pani Alicji Płasek do przeprowadzenia audytu – spełnienie wymogów określonych w art. 286 ustawy o finansach publicznych, w tym kwalifikacji, o jakich mowa w art. 286 ust. 1 pkt 5 tej ustawy.
- Kontrolowana jednostka nie posiadała (nie przedłożono do kontroli) dokumentów potwierdzających spełnienie wymogów określonych ww. przepisami przez panią Malwinę Kłapa Tymińską, upoważnioną do przeprowadzenia audytu upoważnieniem nr 4/2019 z dnia 25.07.2019 r., podpisanym przez pana Łukasza Jurkowińca – zastępcę burmistrza.
- 5) Na podstawie okazanej dokumentacji z audytu wewnętrznego ustalono, że ujawnione słabości w zakresie kontroli zarządczej, odnoszące się do zadań zapewniających, dotyczyły m. in.:
- uchybień terminów do wysyłania upomnień dłużnikom podatkowych;
  - niezabezpieczania własnych należności hipoteką na nieruchomości właściciela;
  - niedokonywania zmian w wymiarze podatków (przypis dla kupującego i odpis dla zbywcy) w przypadkach zbycia nieruchomości na przestrzeni ostatnich trzech miesięcy roku podatkowego;
  - nieplanowania i nieprzeprowadzania kontroli podatkowych;
  - niedostępiania na internetowej stronie gminy edytowalnych formularzy podatkowych;

- braku informacji o wypłaconych odprawach emerytalnych w świadectwach pracy;
- przypadków nieudzielania urlopów wypoczynkowych w wymiarze obejmującym co najmniej 14 dni kalendarzowych.

1.4.5. Upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych

- 1) Obowiązujący w kontrolowanej jednostce *Regulamin Organizacyjny Urzędu Miejskiego w Debrznie*, wprowadzony do stosowania zarządzeniem Nr 206.228.2019 Burmistrza Debrzna z dnia 17 września 2019 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Debrznie, zawiera uregulowania (§ 7 „Zasady podpisywania pism i decyzji” ust. 1) mówiące, że burmistrz podpisuje:
  - zarządzenia, regulaminy, obwieszczenia, komunikaty, polecenia służbowe (pkt 1);
  - pisma: związane z reprezentowaniem gminy na zewnątrz (pkt 2); zawierające oświadczenia woli w zakresie zarządu mieniem gminy (pkt 3); zawierające oświadczenia woli urzędu jako pracodawcy (pkt 7); dotyczące korespondencji zagranicznej (pkt 120; inne pisma, jeśli ich podpisywanie burmistrz zastrzegł dla siebie (pkt 13);
  - odpowiedzi: na skargi i wnioski dotyczące pracowników (pkt 4); na interpelacje i zapytania radnych (pkt 9); na postulaty mieszkańców zgłaszane za pośrednictwem radnych (pkt 10);
  - pełnomocnictwa i upoważnienia: do działania w jego imieniu, w tym pisma wyznaczające osoby uprawnione do podejmowania czynności z zakresu prawa pracy wobec pracownika urzędu (pkt 6); do reprezentowania gminy przed sądami i organami administracji publicznej (pkt 8);
  - listy gratulacyjne, podziękowania, dyplomy (pkt 11);
  - decyzje z zakresu administracji publicznej, do których wydawania w jego imieniu nie upoważnił pracowników urzędu (pkt 5).

W kolejnych ustępach wyżej wymienionego paragrafu zawarto zapisy o treści – cyt.: „W czasie nieobecności burmistrza pisma wymienione w ust. 1 podpisuje w zastępstwie zastępca burmistrza” (ust. 2); „W przypadku nieobecności burmistrza i zastępcy burmistrza pisma wymienione w ust. 1 podpisuje inna osoba upoważniona przez burmistrza” (ust. 3).

- 2) Przywołane powyżej zasady podpisywania pism i decyzji obowiązywały w całym 2019 roku, tj. w okresie obowiązywania regulaminów organizacyjnych wprowadzonych do stosowania zarządzeniami Nr 87.919.2018 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego (...) oraz Nr 97.119.2019 Burmistrza Debrzna z dnia 30 kwietnia 2019 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Debrznie.

- 3) Na podstawie prowadzonego w jednostce „Rejestru upoważnień” oraz w oparciu o przedłożony do kontroli dokument „Pełnomocnictwo” z dnia 12.07.2019 r. ustalono, że w dniu tym burmistrz upoważnił panią Annę Ziarnek – sekretarz gminy do – cyt.: „*podpisywania w moim imieniu w czasie mojej nieobecności i zastępcy burmistrza pism, o których mowa w § 7 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Debrznie, tj.:* (w tym miejscu nastąpiło powtórzenie zapisów przywołanego § 7 Regulaminu organizacyjnego).
- Powyższym dokumentem burmistrz upoważnił panią Annę Ziarnek również do: załatwiania spraw z zakresu zamówień publicznych, tj. przygotowania i prowadzenia postępowań w sprawie zamówienia publicznego; występowania przed organami kontrolnymi, w tym podpisywania wystąpień i odpowiedzi.
  - W podstawie prawnej pełnomocnictwa/upoważnienia przywołano art. 39 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, w myśl którego burmistrz może upoważnić swoich zastępców lub innych pracowników urzędu gminy do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej.
Ponadto w dokumencie tym przywołano: art. 98 i 99 § 2 Kodeksu cywilnego (przepisy określające rodzaje pełnomocnictw oraz formę pełnomocnictwa); art. 5 ust. 2 ustawy o pracownikach samorządowych (w myśl tego przepisu kierownik urzędu może upoważnić sekretarza do wykonywania w jego imieniu zadań, w szczególności z zakresu zapewnienia właściwej organizacji pracy urzędu oraz realizowania polityki zarządzania zasobami ludzkimi) oraz art. 18 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych (według tego przepisu kierownik zamawiającego może powierzyć pisemnie pracownikom wykonywanie zastrzeżonych dla niego czynności w postępowaniu o zamówienie publiczne).

1.5. Kontrole zewnętrzne

- 1) Poprzednią kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w gminie Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku przeprowadziła w okresie od dnia 25 stycznia 2016 r. do dnia 20.05.2016 r.
Ustalenia kontroli, obejmującej lata 2012-2015, zawarto w protokole omówionym na naradzie pokontrolnej w ostatnim dniu kontroli.
- 2) Wystąpienie pokontrolne Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku (pismo WK/0804/21/2/K/1/2016 z dnia 30.06.2016 r.) do kontrolowanej jednostki wpłynęło w dniu 4.07.2016 r.
  - O sposobie realizacji wniosków pokontrolnych burmistrz poinformował Regionalną Izbę Obrachunkową w Gdańsku pismem FIN.1710.01.2016.JM z dnia 20.07.2016 r.

- Ustalenia dotyczące realizacji zaleceń pokontrolnych oraz publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej gminy protokołu kontroli, wystąpienia pokontrolnego oraz odpowiedzi na wnioski pokontrolne, przedstawiono w protokole kontroli problemowej przeprowadzonej w okresie od dnia 25.06.2018 r. do dnia 6.07.2018 r., celem której było sprawdzenie realizacji wniosków pokontrolnych. Przeprowadzona kontrola problemowa nie wykazała nieprawidłowości.
  - Protokół z kontroli problemowej zamieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej w dniu 6.07.2018 r., tj. w dniu zakończenia kontroli i podpisania protokołu. Niezawierające wniosków pokontrolnych wystąpienie pokontrolne Izby (pismo WK/0804/21/15/P/1/2018 z dnia 24.08.2018 r.), które do kontrolowanej jednostki wpłynęło w dniu 31.08.2018 r., opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej gminy w dniu 1.04.2020 r.
- 3) Na podstawie zapisów w „Księżce kontroli” ustalono, że w okresie pomiędzy poprzednią i obecną kompleksową kontrolą gminy przeprowadzono 6 kontroli zewnętrznych w zakresie gospodarki finansowej lub też związanych z realizacją zadań finansowanych środkami publicznymi. Wynikające z ewidencji kontroli podstawowe informacje o przeprowadzonych kontrolach zawarto w tabeli:

Rok	Instytucja kontrolna	Kontrola w okresie	Tematyka kontroli
1	2	3	4
2017	Urząd Skarbowy w Człuchowie	24.07.2017 r.	Rozliczenie z budżetem państwa z tytułu podatku VAT za styczeń i lipiec 2014 r.
	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego w Gdańsku	12-14.06.2017 r.	Kontrola projektu RPPM.03.02.01-22-0153/15 (<i>Uczeń z małej szkoły w wielkim świecie</i>)
	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego w Gdańsku	22.08.2017 r.	Kontrola prawidłowości wykorzystania środków Funduszu Spójności z POPT 2014-2020 w ramach projektu <i>Opracowanie programu rewitalizacji dla obszarów zdegradowanych w mieście Debrzno</i> , realizowanego na podstawie umowy POPT/06/15.
	Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku	11-20.09.2017 r.	Realizacja dochodów związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji otrzymanych z budżetu państwa w 2016 r.
	Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku	1.12.2017 r.	Realizacja Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej (edycja 2016)
2018	Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku	25.06.-06.07.2018 r.	Kontrola realizacji zaleceń pokontrolnych
2019	Nie przeprowadzano kontroli finansowych		
2020	Do dnia rozpoczęcia niniejszej kontroli nie przeprowadzano kontroli finansowych		

II. KSIĘGOWOŚĆ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

2.1. Gospodarka pieniężna i rozrachunki

Kontrolę w zakresie gospodarki pieniężnej i rozrachunków przeprowadzono w oparciu o rok 2019.

2.1.1. Obsługa bankowa

- 1) W 2019 roku obsługę bankową budżetu gminy wykonywał Bank Spółdzielczy w Człuchowie na podstawie „Umowy na bankową obsługę budżetu Miasta i Gminy Debrzno oraz samorządowych jednostek budżetowych”, zawartej w dniu 24.11.2017 r., na czas oznaczony od dnia 25.11.2017 r. do dnia 24.11.2020 r. Wyboru banku dokonano w postępowaniu o zamówienie publiczne.
- 2) Z załącznika nr 1 do ww. umowy wynikało, że bank zobowiązał się do prowadzenia 13 podstawowych rachunków bankowych (gminy; urzędu miejskiego; 8 jednostek organizacyjnych gminy działających w formie jednostek budżetowych; 2 samorządowych zakładów budżetowych; samorządowej instytucji kultury) oraz rachunków pomocniczych.
- 3) W dniu zawarcia ww. umowy zawarto również „Umowę o usługę płatności masowych”, której przedmiotem jest prowadzenie przez bank obsługi płatności masowych kierowanych na rachunek rozliczeniowy gminy poprzez tzw. rachunki wirtualne. Umowę tę zawarto również na trzyletni okres, do dnia 24.11.2020 r.

2.1.2. Gospodarka kasowa

- 1) Kontrolowana jednostka nie prowadzi własnej kasy. Kasy nie prowadzono również w całym okresie objętym niniejszą kontrolą, tj. w latach 2016-2019.
- 2) Obsługę kasową urzędu miejskiego i jednostek organizacyjnych gminy wykonuje Bank Spółdzielczy w Człuchowie Oddział w Debrznie. Podstawę tej obsługi stanowi „Umowa na prowadzenie obsługi kasowej w zakresie wypłaty świadczeń publiczno-prawnych”, zawarta z ww. Bankiem w dniu 24.11.2017 r.
Przywołaną umową, zawartą na okres od dnia 25.11.2017 r. do dnia 24.11.2020 r., Bank zobowiązał się do realizacji zleceń płatniczych gminy i jej jednostek organizacyjnych na rzecz osób trzecich. Zlecenie ma być wykonywane na podstawie list wypłat sporządzonych przez gminę lub jej jednostki organizacyjne.
- 3) Ustalono, że zarządzeniem Nr 56.78.2019 Burmistrza Debrzna z dnia 20 marca 2019 r. w sprawie przyjęcia „Instrukcji przyjmowania wpłat bezgotówkowych na wyznaczonych stanowiskach w Urzędzie Miejskim w Debrznie”, a ściślej – zapisem w § 3 ust. 1 przyjętej *Instrukcji przyjmowania wpłat bezgotówkowych (...)* – kierownik jednostki dopuścił możliwość zapłaty podatków i opłat lokalnych oraz innych niepodatkowych należności budżetowych stanowiących dochód budżetu gminy, jak też opłat stanowiących dochód budżetu państwa, za pomocą kart płatniczych.
Terminal POS do obsługi kart płatniczych znajduje się w sekretariacie urzędu miejskiego. Przyjmowane wpłaty dokumentuje się dowodami wpłaty podpisanymi przez merytorycznych pracowników, do których pracownik sekretariatu dołącza wydruki z ww. terminala. Powyższe jest zgodne z przywołaną powyżej *Instrukcją przyjmowania wpłat bezgotówkowych (...)*.

2.1.3. Gospodarka drukami ścisłego zarachowania

- 1) W 2019 roku tematykę związaną z gospodarowaniem drukami ścisłego zarachowania regulowała *Instrukcja ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania*, wprowadzona do stosowania zarządzeniem Nr 109.409.2016 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie instrukcji określającej zasady ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania.

Według zapisu w § 1 zarządzenia *Instrukcja* dotyczyła kontrolowanego urzędu oraz Centrum Usług Wspólnych.

- 2) Z ww. *Instrukcji* wynikało m.in., że:
- do druków ścisłego zarachowania zalicza się: kwitariusze przychodowe; dowody „Magazyn wyda”; dowody „Magazyn przyjmie”; karty drogowe (SM 102); arkusze spisu z natury oraz „inne wynikające z przepisów prawnych”;
  - pracownikiem odpowiedzialnym za prawidłową gospodarkę, ewidencję oraz zabezpieczenie druków ścisłego zarachowania jest pracownik wyznaczony przez burmistrza;
  - druki ścisłego zarachowania powinny być inwentaryzowane na ostatni dzień roku obrachunkowego.
- 3) Ustalono, że osobą odpowiedzialną za prawidłową gospodarkę drukami ścisłego zarachowania jest pani Anna Trela – inspektor ds. księgowości materiałowej.
- 4) W dniu 23.04.2020 roku sprawdzono zgodność rzeczywistego stanu ilościowego druków ścisłego zarachowania ze stanem ewidencyjnym i różnic nie stwierdzono. Ewidencją objęto druki: dowodów „KP – kasa przyjmie”; kart drogowych; kart pojazdu; arkuszy spisu z natury; „MP – magazyn przyjmie” oraz „MW – magazyn wyda”.

Do ewidencjonowania przychodów i rozchodów druków uwag nie wniesiono.

2.1.4. Rozrachunki i roszczenia

- 1) Obowiązujący w 2019 roku w kontrolowanej jednostce zakładowy plan kont dla budżetu gminy (organu finansowego) zakładał prowadzenie 9 kont rozrachunkowych, w tym:
- 7 kont (konta 222; 223; 224; 225; 240; 250; 260) wymienionych załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 342);
  - 2 konta (271 VAT – „Rozliczenia VAT należnego z jednostkami organizacyjnymi” oraz 272 VAT – „Rozliczenia VAT naliczonego z jednostkami organizacyjnymi”) nie wynikające z załącznika do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.

Zakładowy plan kont nie przewidywał prowadzenia konta 290 – „Odpisy aktualizujące należności”, wymienionego w przywołanym załączniku.

- 2) Ustalono, że w ewidencji księgowej organu finansowego nie zaprowadzono wymienionego w zakładowym planie kont konta 240 – „Pozostałe rozrachunki”.

Na jednym z zaprowadzonych kont, tj. na koncie 225 – „Rozliczenie wydatków niewygasających”, nie zaksięgowano w 2019 roku żadnych obrotów. Konto to nie wykazywało żadnych sald należności oraz zobowiązań na początek i koniec 2019 roku.

W trakcie kontroli ustalono, że w 2019 roku nie wystąpiły operacje podlegające ujęciu na tym koncie.

- 3) Zakładowy plan kont dla urzędu miejskiego (jednostki budżetowej) przewidywał prowadzenie 14 kont zespołu 2 – „Rozrachunki i roszczenia”, w tym 13 kont rozrachunkowych wymienionych w załączniku nr 3 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów oraz niewymienionego w tym załączniku konta 280 – „Rozrachunki z Gminą z tytułu podatku VAT”.

Ww. plan nie obejmował 4 kont z ww. rozporządzenia, tj. kont: 227 – „Rozliczenie wydatków z budżetu środków europejskich”; 228 – „Rozliczenie środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi”; 230 – „Rozliczenia z budżetem środków europejskich” oraz 235 – „Rozliczenia dochodów budżetowych z tytułu podatków”.

Ustalono, że w prowadzonej w 2019 roku ewidencji księgowej urzędu miejskiego nie zaprowadzono określonego w zakładowym planie kont konta 280 – „Rozrachunki z Gminą z tytułu podatku VAT”.

2.1.5. Terminowość regulowania zobowiązań

Kontrolę terminowości regulowania zobowiązań przeprowadzono na przykładzie zobowiązań z tytułu:

- dostaw, robót i usług;
- podatku dochodowego od osób fizycznych;
- składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych i Fundusz Pracy;
- wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

2.1.5.1. Terminowość regulowania zobowiązań z tytułu dostaw, robót i usług

- 1) Terminowość regulowania zobowiązań wobec kontrahentów sprawdzono na przykładzie 60 faktur – próba obejmowała faktury otrzymane w styczniu, marcu oraz wrześniu 2019 r., wystawione na kwoty powyżej 100,00 zł. Objęte kontrolą faktury zestawiono w tabeli poniżej, przy czym w kolumnie „Nr faktury” podano numery nadane przez kontrolowaną jednostkę do księgowania dowodów typu „FA”:

Nr faktury	Kwota faktury (zł)	Nr faktury	Kwota faktury (zł)	Nr faktury	Kwota faktury (zł)
1	2	3	4	5	6
1	307,50	293	303,00	1198	501,84
2	132,03	294	747,84	1199	300,00
4	263,01	297	27.476,50	1200	1.040
6	133,67	299	615,60	1204	300,00
9	560,00	300	250,00	1207	882,00
10	416,97	301	4.307,46	1208	540,00
11	430,00	302	11.049,09	1209	2.432,01
12	115,75	304	39.259,00	1210	7.084,15
14	2.493,83	305	15.467,50	1212	684,98
17	793,00	306	599,25	1213	7.723,22
18	345,00	307	293,97	1214	1.000,00
19	345,00	308	682,99	1215	200,00
22	2.694,00	309	2.870,00	1216	350,00
23	3.526,41	310	194,00	1217	22.117,00
24	16.200,00	311	348,00	1221	553,52
25	396,00	312	1.740,00	1222	1.366,00
26	134,00	313	310,51	1223	307,50
27	363,00	316	23.173,40	1224	20.650,95
28	249,30	317	122,56	1225	1.440,00
29	630,00	318	350,00	1226	228,22

- 2) W trakcie kontroli stwierdzono jeden przypadek uregulowania zobowiązania po terminie oznaczonym na fakturze.

Według otrzymanej w dniu 27.03.2019 roku faktury Nr Fa00037863/2019 Wydawnictwa C. H. Beck Sp. z o.o. w Warszawie z dnia 26.03.2019 r. (FA 317) zobowiązanie w wysokości 122,56 zł za wydawnictwo zatytułowane „Opłaty za przedszkola publiczne” miało być uregulowane do dnia 9.04.2019 r. Zapłata ww. kwoty nastąpiła w dniu 11.04.2019 r., tj. z dwudniowym opóźnieniem. Na odwrocie tej faktury pani Grażyna Lupa – inspektor ds. oświaty zamieściła odrębną adnotację o treści wskazującej na telefoniczne uzgodnienie przesunięcia terminu zapłaty faktury z jej wystawcą.

2.1.5.2. Odprowadzanie podatku dochodowego od osób fizycznych

- 1) Kontrolę odprowadzania podatku dochodowego przeprowadzono na przykładzie podatku odprowadzonego w wybranym do kontroli okresie marzec – czerwiec 2019 r.
- 2) Kontrolując obroty na koncie 225 – „Rozrachunki z budżetami” w ewidencji urzędu miejskiego ustalono, że odprowadzanie zaliczek na podatek dochodowy następowało bez naruszenia terminu określonego w art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 1387 ze zm.).

2.1.5.3. Odprowadzanie składek na FUS i FP

- 1) Terminowość odprowadzania składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych i Fundusz Pracy sprawdzono na przykładzie składek odprowadzonych w wybranym do kontroli okresie marzec – czerwiec 2019 r.
- 2) W wyniku kontroli obrotów na koncie 229 – „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” ustalono, że odprowadzając składki nie przekraczano terminu określonego w art. 47 ust. 1

pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 266).

2.1.5.4. Odprowadzanie składek na PFRON

- 1) W 2019 roku kontrolowany urząd miejski nie planował i nie realizował wydatków klasyfikowanych w § 414 – „Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych”.
- 2) Na podstawie okazanych do kontroli „Informacji miesięcznych o zatrudnieniu, kształceniu lub o działalności na rzecz osób niepełnosprawnych” (INF-1) ustalono, że kontrolowana jednostka była zwolniona z wpłat na ww. Fundusz na podstawie art. 21 ust. 2a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 426) – w każdym miesiącu 2019 roku wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosił co najmniej 6%.

2.1.6. Zobowiązania wymagalne oraz wydatki niewygasające

a) *Zobowiązania wymagalne*

W sporządzonym za 2019 rok kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji kontrolowany urząd miejski nie wykazał żadnych zobowiązań wymagalnych.

- Szczegółową kontrolę prawidłowości danych wykazanych w ww. sprawozdaniu w zakresie zobowiązań wymagalnych, przeprowadzono w oparciu o nieuregulowane do końca 2019 roku zobowiązania zaksięgowane na koncie 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” – zobowiązania wynikające z faktur wystawionych przed dniem bilansowym 2019 r., wpływające na saldo Ma ww. konta na dzień 31.12.2019 r.

Numery kont rozrachunkowych, numery i daty faktur oraz wysokości zobowiązań objętych kontrolą zestawiono w tabeli poniżej:

Nr konta	Nr faktury – data wystawienia	Kwota zobowiązania (zł)	Termin płatności
1	2	3	4
020005439	1518/062/2019 – 31.12.2019 r.	246,00	14.01.2020 r.
020006387	77/1/2019 – 27.12.2019 r.	57,18	22.01.2020 r.
020006926	19-FVS/2096/M – 13.12.2019 r.	3.640,92	12.01.2020 r.
	19-FVS/2261/M – 30.12.2019 r.	2.025,57	30.01.2020 r.
020007045	31/09731203 – 31.12.2019 r.	357,60	14.01.2020 r.
020006698	F0047297968/012/19 – 19.12.2019 r.	45,19	7.01.2020 r.
020004698	CD/948/19 – 31.12.2019 r.	6.751,55	14.01.2020 r.
	CD/1000/19 – 31.12.2019 r.	914,86	14.01.2020 r.
	CD/1002/19 – 31.12.2019 r.	1.191,45	14.01.2020 r.
	P/451/19 – 31.12.2019 r.	317,34	14.01.2020 r.
020006068	92/2019 – 27.12.2019 r.	170,00	20.01.2020 r.
	93/2019 – 28.12.2019 r.	23,00	20.01.2020 r.
020003928	FS/635/2019/DEB – 31.12.2019 r.	967,27	14.01.2020 r.
	FS/647/2019/DEB – 31.12.2019 r.	118,56	14.01.2020 r.
	FS/636/2019/DEB – 31.12.2019 r.	911,84	14.01.2020 r.
020000129	F12403P1219SFAKEMC – 31.12.2019 r.	2.214,20	21.01.2020 r.
020009541	115/11/2019/FV – 26.11.2019 r.	858,00	10.12.2019 r.

- Ustalono, że określony na fakturze nr 115/11/2029/FV spółki Instytut Samorządu i Administracji w Katowicach z dnia 26.11.2019 r. (fakturę wymieniono w ostatnim wierszu tabeli powyżej) termin zapłaty kwoty 858,00 zł za szkolenie z zakresu gospodarki finansowej jednostek sektora finansów publicznych upływał w dniu 10.12.2019 r. Do końca 2019 roku kontrolowana jednostka nie dokonała zapłaty za szkolenie. Powyższe dawało podstawę do wysunięcia wniosku o wystąpieniu zobowiązania wymagalnego na ostatni dzień 2019 roku w wysokości 858,00 zł.

Do przywołanej powyżej faktury dołączony był komputerowy wydruk dokumentujący elektroniczną (mailową) korespondencję pomiędzy ww. spółką a panią Jolantą Cienciałą – zastępcą skarbnika gminy. Dokument ten wskazywał, że w dniu 26.11.2019 r. spółka poinformowała ww. osobę o przesłaniu faktury drogą elektroniczną, zastrzegając, że będzie to jedyna forma przekazania tego dokumentu. Korespondencja z dnia 20.01.2020 roku wskazywała, że – w nawiązaniu do rozmowy telefonicznej – w dniu tym spółka ponownie przesłała ww. fakturę oraz poinformowała panią Jolantę Cienciałę o przedłużeniu terminu płatności do dnia 23.01.2020 r. Zapłata ww. zobowiązania nastąpiła w dniu 22.01.2020 r.

Według wyjaśnień pani Jolanty Cienciały – zastępcy skarbnika gminy poczta elektroniczna z fakturą mogła w listopadzie 2019 roku trafić bezpośrednio do spamu, po czym została usunięta, bez otwierania. W związku z brakiem faktury nie dokonano zapłaty.

b) Wydatki niewygasające

W 2019 roku urząd miejski nie realizował wydatków niewygasających – organ stanowiący gminy nie przyjął w końcu 2018 roku uchwały w sprawie określenia wydatków niewygasających z upływem roku 2018.

2.2. Stan i kompletność urządzeń księgowych budżetu i urzędu

Ustalono, że w kontrolowanej jednostce prowadzono księgi rachunkowe zgodnie z wymaganiami określonymi rozdziale II („Prowadzenie ksiąg rachunkowych”) ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 351).

2.3. Sprawozdawczość budżetowa, finansowa i inna

- 1) Wykazane w sporządzonym za 2019 rok sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego dochody gminy w wysokości 47.033.811,07 zł stanowiły sumę dochodów wynikających z 9 jednostkowych sprawozdań Rb-27S – sprawozdań sporządzonych przez 8 jednostek organizacyjnych gminy

działających w formie jednostek budżetowych oraz sprawozdania jednostkowego urzędu miejskiego.

Ze sprawozdań wynikały następujące wielkości dochodów wykonanych przez poszczególne gminne jednostki budżetowe (w zł):

Lp.	Nazwa jednostki sporządzającej sprawozdanie Rb-27S	Dochody wykazane w sprawozdaniu
1	2	3
1.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Debrznie	99.245,03
2.	Inkubator Przedsiębiorczości Cierznie w Cierzniach	185.563,32
3.	Szkoła Podstawowa w Debrznie	164.448,68
4.	Szkoła Podstawowa w Myśligoszczy	7.578,39
5.	Szkoła Podstawowa w Starym Gronowie	19.841,84
6.	Szkoła Podstawowa w Uniechowie	14.918,99
7.	Przedszkole Miejskie w Debrznie	166.156,26
8.	Złobek Gminny w Debrznie	183.168,11
9.	Urząd Miejski w Debrznie	46.192.890,45
Razem:		47.033.811,07

W trakcie kontroli ustalono, że wykazane w sporządzonym za 2019 rok sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, jak też w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce / deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2019, dochody w wysokości 47.033.811,07 zł były o 35.328,78 zł niższe od końcowego salda konta 901 – „Dochody budżetowe” w ewidencji budżetu gminy (organu finansowego), przed przeksięgowaniem na konto na konto 961 – „Wynik wykonania budżetu”, wynoszącego 47.069.139,85 zł. Pisemne wyjaśnienie pani Jolanty Cienciąły – zastępcy skarbnika gminy w sprawie tej różnicy zacytowano na początku następnego rozdziału („III. Budżet jednostki samorządu terytorialnego – A. Dochody budżetowe”) niniejszego protokołu.

- 2) Wykazane w sporządzonym za 2019 rok sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wydatki gminy w wysokości 50.361.902,28 zł stanowiły sumę wydatków wynikających z 9 jednostkowych sprawozdań Rb-28S – sprawozdań sporządzonych przez 8 jednostek organizacyjnych gminy działających w formie jednostek budżetowych i sprawozdania jednostkowego urzędu miejskiego.

Wielkości wydatków wynikających ze sprawozdań jednostkowych zestawiono w tabeli (w zł):

Lp.	Nazwa jednostki sporządzającej sprawozdanie Rb-28S	Wydatki wykazane w sprawozdaniu
1	2	3
1.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Debrznie	17.470.933,15
2.	Inkubator Przedsiębiorczości Cierznie w Cierzniach	935.846,23
3.	Szkoła Podstawowa w Debrznie	5.775.786,93
4.	Szkoła Podstawowa w Myśligoszczy	1.253.781,55
5.	Szkoła Podstawowa w Starym Gronowie	1.384.767,73
6.	Szkoła Podstawowa w Uniechowie	1.208.375,05
7.	Przedszkole Miejskie w Debrznie	1.425.463,67

8.	Żłobek Gminny w Debrznie	939.154,72
9.	Urząd Miejski w Debrznie	19.967.793,25
Razem:		50.361.902,28

Wykazane w sprawozdaniu jednostkowym urzędu miejskiego wydatki w wysokości 19.967.793,25 zł obejmowały 19.931.793,25 zł wydatków wykonanych oraz 36.000,00 zł wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego 2019, ujętych w planie finansowym takich wydatków, stanowiącym załącznik do uchwały Nr 94.XXI.2019 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego 2019 oraz ustalenia planu finansowego tych wydatków.

- 3) Kontrolując sporządzone w dniu 17.02.2020 r. sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce / deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2019 ustalono, że wykazano w nim nieprawidłowe, tj. zawyżone o 40.000,00 zł, wykonanie rozchodów budżetu. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie przedstawiono w punkcie „3.8.2. Przychody i rozchody” niniejszego protokołu kontroli.
- Po poinformowaniu pani Jolanty Miszewskiej – skarbnik gminy o stwierdzonej nieprawidłowości wyżej wymieniona sporządziła w dniu 26.03.2020 r. korektę nr 1 tego sprawozdania i przesała do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku.

2.4. Inwentaryzacja należności i zobowiązań

- 1) W 2019 roku tematykę przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji, w tym inwentaryzacji należności i zobowiązań, regulowała *Instrukcja inwentaryzacyjna dla Urzędu Miasta i Gminy Debrzno oraz dla Centrum Usług Wspólnych*, wprowadzona do stosowania zarządzeniem Nr 145.445.2016 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 31 maja 2016 r. w sprawie instrukcji inwentaryzacyjnej.
- 2) Na podstawie wydruku „Syntetyka sald i obrotów kont bilansowych za okres 01-12 2019 rok dla jednostki 001 – Urząd Miejski w Debrznie” ustalono następujące wielkości należności i zobowiązań urzędu miejskiego na dzień bilansowy 2019 r.:

Nazwa konta rozrachunkowego	Saldo Wn (zł)	Saldo Ma (zł)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”	99.198,00	111.406,62
221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych”	918.270,41	27.709,41
222 – „Rozliczenie dochodów budżetowych”	0	382.545,82
223 – „Rozliczenie wydatków budżetowych”	0	165.407,88
224 – „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków...”	0	0
225 – „Rozrachunki z budżetami”	2.314,21	0
226 – „Długoterminowe należności budżetowe”	405.435,12	0
229 – „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”	0,01	31.117,15
231 – „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”	0	165.158,17
234 – „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”	14.311,00	0
240 – „Pozostałe rozrachunki”	76.250,00	480.389,11

245 – „Wpływy do wyjaśnienia”	0	2.335,42
290 – „Odpisy aktualizujące należności”	0	34.939,00

- 3) Na podstawie przedłożonych do kontroli dokumentów inwentaryzacyjnych, obejmujących wydruki analityczne z księgowej ewidencji rozrachunkowej, protokoły weryfikacji sald oraz pisemne potwierdzenia sald przez kontrahentów jednostki dokonano następujących ustaleń odnoszących się do końcowych stanów należności i zobowiązań oraz ich inwentaryzacji:

Konto 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”

- a) Saldo należności w wysokości 99.198,00 zł powstało po zaksięgowaniu (Wn 201/ Ma 130) pod datą 31.12.2019 r. dokonanej w tym dniu zapłaty faktury *pro forma* nr FPF/1/12/2019 spółki DYSONA w Gdyni z dnia 27.12.2019 r., wystawionej na ww. kwotę, za – cyt.: „Zakup i dostawa materiałów zgodnie z umową nr RRS.272.1.48.2019 z dnia 27.12.2019”.

Szczegółowe ustalenia dotyczące tej płatności przedstawiono w dalszej części („3.5.5. Wydatki na zakupy, dostawy i usługi”) niniejszego protokołu.

- Powyższe saldo należności drogą weryfikacji zinwentaryzowała pani Jolanta Cienciąła – zastępca skarbnika gminy w dokumencie zatytułowanym „Wycena zobowiązań UM Debrno metodą weryfikacji sald konta 201 wykazanych w księgach rachunkowych na dzień 31.12.2019 r.”, niezawierającym daty sporządzenia tego dokumentu.
  - Kontrolowana jednostka nie posiadała (nie uzyskała do dnia 13.05.2020 r., tj. do dnia kontroli powyższego zagadnienia) pisemnego potwierdzenia ww. należności kontrolowanej jednostki, wymaganego przepisami art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 351). Zgodnie z tymi przepisami jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację należności, z zastrzeżeniem pkt 3, drogą uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic. Zawarte w ust. 1 pkt 3 ww. artykułu zastrzeżenie wyłącza z inwentaryzacji drogą potwierdzenia sald należności spornych i wątpliwych, a w bankach również należności zagrożonych, należności i zobowiązań wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, z tytułów publicznoprawnych – w tej sytuacji ich inwentaryzacja następuje drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników.
- b) Na końcowe saldo Ma konta w wysokości 111.406,62 zł, składały się zobowiązania wobec 15 kontrahentów, występujące na 26 analitycznych kontach rozrachunkowych. Zobowiązania powstały po zaksięgowaniu faktur za: zakup tzw. „usług pozostałych” (m.in. zagospodarowanie odpadów komunalnych; usługi pocztowe, doradztwo

podatkowe, usługi ładowarką, konserwacja oświetlenia, monitoring wizyjny) – 65.244,66 zł; zakup energii elektrycznej i ciepłej – 36.958,54 zł; zakup materiałów (m.in. olej napędowy, opał) – 8.239,96 zł; szkolenie finansowe – 858,00 zł oraz za zakup usług telekomunikacyjnych – 105,46 zł.

Występujące na koncie 201 zobowiązania zinwentaryzowała drogą weryfikacji pani Jolanta Cienciąła – zastępca skarbnika gminy w przywołanym powyżej dokumencie „Wycena zobowiązań UM Debrzno metodą weryfikacji sald konta 201 wykazanych w księgach rachunkowych na dzień 31.12.2019 r.” W przypadku dwóch zobowiązań na dzień 31.12.2019 r. inwentaryzacji dokonano również poprzez pisemne potwierdzenie kontrahentem zgodności sald ich należności z zobowiązaniami kontrolowanej jednostki.

Konto 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych”

- Końcowe saldo Wn konta w wysokości 918.270,41 zł przedstawiało stan należności urzędu miejskiego z tytułu dochodów budżetowych wymienionych w tabeli poniżej:

Źródło dochodów	Należności na dzień 31.12.2019 r.
1	2
Podatek od nieruchomości (§ 031)	456.905,86
Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez j.s.t. na podstawie odrębnych ustaw (§ 049)	121.488,39
Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat (§ 091)	120.600,34
Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych (§ 057)	114.375,64
Podatek rolny (§ 032)	65.578,29
Wpływy z różnych dochodów (§ 097)	7.306,36
Podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej (§ 035)	6.892,55
Wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji (§ 295)	6.410,62
Podatek od spadków i darowizn (§ 036)	4.177,00
Podatek od środków transportowych (§ 034)	6.068,04
Wpływy z najmu i dzierżawy (§ 075)	2.406,29
Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego (§ 055)	1.889,02
Udziały w podatku dochodowym od osób prawnych (§ 002)	1.341,33
Opłata od posiadania psów (§ 037)	1.241,00
Podatek od czynności cywilnoprawnych (§ 050)	1.055,85
Pozostałe odsetki (§ 092)	518,06
Podatek leśny (§ 033)	11,00
Wpływy z różnych opłat (§ 069)	2,49
Wpływy ze sprzedaży nieruchomości oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości (§ 077)	2,28
Razem:	918.270,41

Należności te, drogą weryfikacji, zinwentaryzowała pani Anna Kowalska – inspektor ds. podatków i opłat. Należności cywilnoprawne od osób prowadzących księgi rachunkowe (spółki; wspólnoty mieszkaniowe; osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą) z tytułu dochodów ewidencjonowanych w §§ 075 i 097 zinwentaryzowano drogą potwierdzenia przez kontrahentów zgodności sald, stosowanie do przepisów art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

- Na zinwentaryzowane drogą weryfikacji zobowiązania urzędu miejskiego w wysokości 27.709,41 zł składały się nadpłaty w dochodach z następujących źródeł:
  - podatek rolny (§ 032) - 9.620,05 zł;
  - wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych... (§ 049) - 8.101,94 zł;

- podatek od nieruchomości (§ 031)	-	3.853,74 zł;
- udziały w podatku dochodowym od osób prawnych (§ 002)	-	2.623,80 zł;
- podatek od środków transportowych (§ 034)	-	2.101,44 zł;
- wpływy ze sprzedaży składników majątkowych (§ 087)	-	714,00 zł;
- dochody z najmu i dzierżawy (§ 075)	-	455,14 zł;
- opłata z tytułu użytkowania wieczystego... (§ 055)	-	130,97 zł;
- wpływy z różnych opłat (§ 069)	-	63,41 zł;
- opłata od posiadania psów (§ 037)	-	44,80 zł;
- wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (§ 048)	-	0,12 zł;
	<hr/>	
	Razem:	- 27.709,41 zł.

Konto 222 – „Rozliczenie dochodów budżetowych”

Występujące na koniec 2019 roku saldo Ma w wysokości 382.545,82 zł, zinwentaryzowane drogą weryfikacji, przedstawiało stan zobowiązań urzędu miejskiego wobec budżetu gminy (organu finansowego) z tytułu nierozliczonych do końca 2019 roku dochodów budżetowych. Dochody w tej wysokości przekazano na podstawowy rachunek bankowy budżetu gminy w dniu 2.01.2020 r.

Konto 223 – „Rozliczenie wydatków budżetowych”

Końcowe saldo Ma w wysokości 165.407,88 zł, zinwentaryzowane drogą weryfikacji, przedstawiało stan zobowiązań urzędu miejskiego wobec budżetu gminy z tytułu niewykorzystanych środków na wydatki budżetowe. Zwrotu środków dokonano w dniu 2.01.2020 r.

Konto 225 – „Rozrachunki z budżetami”

Końcowe saldo Wn konta w wysokości 2.314,21 zł zinwentaryzowano, drogą weryfikacji, jako należności z tytułu rozliczeń podatku VAT (2.312,21 zł) oraz rozliczeń zaliczek miesięcznych na podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT-4) – 2,00 zł.

Konto 226 – „Długoterminowe należności budżetowe”

Inwentaryzację występującego na dzień 31.12.2019 roku salda Wn konta 226 w wysokości 405.435,12 zł udokumentowano wydrukiem „Syntetyka po wybranych cyfrach konta za okres 01-12 2019 rok dla jednostki” z adnotacją „Dokonano weryfikacji salda konto 226 na dzień 31.12.2019 r. Potwierdza się zgodność salda” i podpisami pani Jolanty Cienciąły – zastępcy skarbnika gminy oraz pani Anny Kowalskiej – inspektor ds. podatków i opłat. Z wydruku wynikało, że na końcowe saldo konta składały się należności od 214 osób fizycznych i prawnych z tytułu ratalnych spłat: należności za zbyte mienie gminy; opłaty

za przekształcenie użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości oraz opłaty adiacenckiej.

Konto 229 – „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”

Saldo Ma konta w wysokości 31.117,15 zł powstało po zaksięgowaniu pod datą 31.12.2019 roku składek na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy od dodatkowego wynagrodzenia rocznego za rok 2019, przewidzianych do odprowadzenia w roku 2020. Zobowiązania te, drogą weryfikacji, zinwentaryzowała pani Jolanta Cienciała – zastępca skarbnika gminy.

Konto 231 – „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”

Końcowe saldo Ma konta w wysokości 165.158,17 zł, powstałe po zaksięgowaniu wewnętrznego dowodu księgowego „polecenie księgowania” nr 208 z dnia 30.01.2020 r., przedstawiało stan zobowiązań wobec pracowników jednostki z tytułu naliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego za rok 2019, przewidzianego do wypłaty w roku następnym. Zobowiązania te, drogą weryfikacji, zinwentaryzowała pani Jolanta Cienciała – zastępca skarbnika gminy.

Konto 234 – „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”

Na saldo Wn tego konta, w wysokości 14.311,00 zł, składały się należności od 8 pracowników jednostki z tytułu udzielonych im pożyczek ze środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. Należności te, drogą weryfikacji, zinwentaryzowała pani Jolanta Cienciała – zastępca skarbnika gminy.

Konto 240 – „Pozostałe rozrachunki”

- Przedłożony do kontroli dokument z inwentaryzacji należności (76.250,00 zł) oraz zobowiązań (480.389,11 zł), sporządzony w formie tabeli przez panią Jolantę Cienciałą – zastępcę skarbnika gminy, zatytułowany „Weryfikacja sald konta 240 na dzień 31.12.2019 r.”, wymieniał nazwy poszczególnych kont analitycznych, numery tych kont oraz salda Wn i Ma konta.
- W trakcie kontroli ustalono, że należność w wysokości 76.250,00 zł, zinwentaryzowana drogą weryfikacji, dotyczyła kar umownych od wykonawcy zamówienia publicznego na roboty budowlane z tytułu nienależytego wykonania umowy. Przedłożone do kontroli dokumenty wskazywały, że wobec dłużnika prowadzono egzekucję sądową w oparciu o wyroki sądowe (sądu okręgowego i sądu apelacyjnego) z 2018 i 2019 roku.
- Z przedłożonych dokumentów wynikało, że końcowe saldo zobowiązań w wysokości 480.389,11 zł powstało m.in. po wniesieniu podlegających zwrotowi 24 zabezpieczeń należytego wykonania umów (475.399,50 zł) oraz wadium i kaucji (188,59 zł). Pozostałe

zobowiązania widniały na kontach analitycznych opisanych jako: „pozostałe rozrachunki” (2.400,84 zł – konto analityczne 240-07); „odsetki” (2.393,64 zł) oraz „Fundusz Pracy – odsetki” (6,54 zł).

W trakcie kontroli ustalono, że na końcowe saldo analitycznego konta 240-07, opisanego jako „pozostałe rozrachunki” składały się 2 zobowiązania – zobowiązanie w wysokości 2.360,84 zł powstałe po przeksięgowaniu z konta 231 – „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” (księgowanie pod datą 28.02.2019 r.) dodatkowego wynagrodzenia rocznego należnego pracownikowi, który zmarł przed wypłatą tego wynagrodzenia, jak też zobowiązanie w wysokości 40,00 zł za „badanie lekarskie strażaków OSP Debrzno”.

Konto 245 – „Wpływy do wyjaśnienia”

Na końcowe saldo zobowiązań w wysokości 2.335,42 zł składały się 3 wpłaty, w kwotach 1.715,32 zł, 320,10 zł oraz 300,00 zł, które pani Jolanta Cienciąła – zastępca skarbnika gminy zinwentaryzowała, drogą weryfikacji, jako mylne wpłaty.

Konto 290 – „Odpisy aktualizujące należności”

Końcowe saldo Ma konta w wysokości 34.939,00 zł stanowiło sumę sald 33 kont analitycznych, prowadzonych do ewidencji odpisów aktualizujących należności – m. in. należności podatkowych, z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, odsetek.

2.5. Inne ustalenia

- 1) W trakcie kontroli zwrócono się do pana Wojciecha Kallasa – Burmistrza Debrzna o złożenie pisemnej informacji w sprawie potrąceń wynagrodzeń nauczycieli za okres strajku w kwietniu 2019 r. Pisemny wniosek o złożenie informacji załączono do akt roboczych kontroli.
- 2) Ze sporządzonej w dniu 12.05.2020 roku i przedłożonej do kontroli informacji burmistrza wynikało m.in., że:
  - za udział w strajku w kwietniu 2019 r. dokonano potrąceń wynagrodzeń nauczycieli oraz pracowników administracji i obsługi – w maju 2019 roku dokonano potrąceń za udział w strajku w okresie od 8 do 24 kwietnia 2019 r., w czerwcu dokonano potrąceń za udział w strajku w dniach 25 i 26 kwietnia 2019 r. Potrąceń dokonano na podstawie dostarczonych przez dyrektorów szkół i przedszkola wykazów strajkujących pracowników;
  - wynagrodzenia zasadnicze, dodatki (za staż pracy, motywacyjny i funkcyjny) zostały pomniejszone proporcjonalnie o liczbę dni udziału w strajku, przy czym przy

- pomniejszaniu poszczególnych składników wynagrodzenia zostały zastosowane indywidualne miesięczne normy czasu pracy wynikające z zajmowanego stanowiska;
- w okresie od dnia 1.05.2019 r. do dnia 31.12.2019 r. dokonano zmiany regulaminu wynagradzania nauczycieli w zakresie dodatków: motywacyjnego, funkcyjnego, za godziny ponadwymiarowe, za godziny doraźnych zastępstw, za warunki pracy (uchwała Nr 56.XV.2019 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 30 sierpnia 2019 r. w sprawie regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Debrzno). Regulamin ten, zastępujący dotychczasowy regulamin z 2009 roku, podwyższał: kwotę dodatku o wychowawstwo; pulę środków na dodatki motywacyjne dla nauczycieli; granicę (z 30% do 50%) wysokości środków na dodatki motywacyjne, jak też zniósł minimalne ograniczenie okresu przyznania dodatku motywacyjnego – z dotychczasowego okresu „nie krócej niż 4 miesiące” na dowolny okres;
  - w wyniku podwyższenia o 1% wyznaczonego limitu środków na dodatki motywacyjne dla nauczycieli dyrektorzy po wejściu w życie nowego regulaminu wynagradzania, tj. od dnia 4.10.2019 r., podwyższyli dodatki motywacyjne w ramach posiadanego limitu;
  - w okresie od dnia 1.05.2019 r. do dnia 31.12.2019 r. przyznano nauczycielom nagrody z okazji Dnia Edukacji Narodowej;

Burmistrz poinformował ponadto, że strajk był zgłoszony w Państwowej Inspekcji Pracy przez dyrektorów poszczególnych szkół i przedszkola.

Zawierający pytania w sprawie potrąceń wynagrodzeń wnioski o złożenie informacji oraz złożoną informację załączono do akt roboczych kontroli.

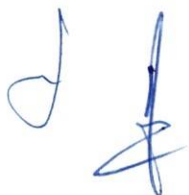
[Kierowany do Burmistrza Debrzna wnioski o informację w sprawie potrąceń wynagrodzeń nauczycieli za okres strajku w kwietniu 2019 r. oraz informacja pana Wojciecha Kallasa – Burmistrza Debrzna w sprawie ww. potrąceń – poz. 1 akt kontroli]

III. BUDŻET JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Kontrolę wykonania dochodów i wydatków budżetowych przeprowadzono w oparciu o rok budżetowy 2019. Kontrola wydatków inwestycyjnych obejmowała również lata 2017-2018.

A. DOCHODY BUDŻETOWE

- 1) Ze sporządzonych za 2019 rok sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-NDS o nadwyżce/deficycie

jednostki samorządu terytorialnego wynikało, że w roku tym gmina zrealizowała dochody budżetowe na sumę 47.033.811,07 zł.

Wielkość powyższa obejmowała 45.516.922,17 zł dochodów bieżących oraz 1.516.888,90 zł dochodów zaliczanych do dochodów majątkowych.

- 2) W trakcie kontroli ustalono, że konto 901 – „Dochody budżetu” w ewidencji organu finansowego wykazywało na koniec 2019 roku (przed przeniesieniem na konto 961 – „Wynik wykonania budżetu”) saldo 47.069.139,85 zł, tj. o 35.328,78 zł wyższe od sumy dochodów wykazanych w wymienionych powyżej sprawozdaniach Rb-27S i Rb-NDS za rok 2019, w wysokości 47.033.811,07 zł.

W sprawie stwierdzonej różnicy pisemne wyjaśnienie złożyła pani Jolanta Cienciąła – zastępca skarbnika gminy. W wyjaśnieniu, na którym swój podpis złożyła również pani Jolanta Miszewska – skarbnik gminy, wyżej wymieniona podała, że – cyt.: *Różnica salda konta 901 a sprawozdaniami budżetowymi dotyczącymi wykonania dochodów za 2019 r. – o kwotę 35.328,78 zł wynika ze zwrotu dochodu – odsetek w wysokości 35.271,67 zł oraz zwrotu środków zakończonego projektu w wysokości 57,11 zł. W związku z zacytywaniem do budżetu kwot konta 901 powyższe kwoty na koncie widnieją jako kwoty ujemne pomniejszające wykonanie dochodów i na konto 961 przeksięgowane zostały na stronę Ma.*

Cytowane wyjaśnienie wraz z wydrukiem „Syntetyka sald i obrotów za okres 01-12 2019 rok dla jednostki 000 – Gmina Debrzno” z systemu finansowo-księgowego FK, obejmującym m.in. konto 901 – „Dochody budżetu”, załączono do akt roboczych kontroli. **[Wyjaśnienie pani Jolanty Cienciąły – zastępcy skarbnika gminy w sprawie różnicy pomiędzy saldem konta 901 – „Dochody budżetu” a dochodami budżetu wykazanymi w sprawozdaniach budżetowych – poz. 2 akt kontroli]**

3.1. Dochody z tytułu subwencji, udziałów gminy w dochodach budżetu państwa, z tytułu dotacji oraz dochody klasyfikowane jako otrzymane środki

3.1.1. Subwencje

W 2019 roku dochody gminy z tytułu subwencji ogólnej z budżetu państwa wyniosły 14.959.302,00 zł i stanowiły 31,8% wszystkich dochodów budżetowych gminy.

Subwencja składała się z części oświatowej w wysokości 7.078.760,00 zł, części wyrównawczej w wysokości 6.928.692,00 zł oraz z części równoważącej w wysokości 951.850,00 zł.

3.1.2. Udziały gminy w podatku dochodowym

Dochody gminy z tytułu udziału w podatku dochodowym wyniosły 4.393.562,16 zł i stanowiły 9,3% wszystkich jej dochodów budżetowych.

Klasyfikowane w § 001 wpływy z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych wyniosły 4.353.400,00 zł, z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych (§ 002 dochodów) zrealizowano wpływy w wysokości 40.162,16 zł.

3.1.3. Dotacje celowe z budżetu państwa

- 1) W 2019 roku gmina zrealizowała 16.977.006,39 zł dochodów z tytułu dotacji celowych z budżetu państwa. Dochody te stanowiły 36% wszystkich dochodów budżetu gminy. Wykonanie dochodów z tytułu dotacji celowych z budżetu państwa z podziałem na poszczególne paragrafy przedstawiono w tabeli:

Lp.	Wyszczególnienie – paragraf klasyfikacji dochodów	Wykonanie (zł)
1	2	3
1.	Dotacje celowe na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami – § 201	7.959.295,67
2.	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej – § 202	0
3.	Dotacje celowe na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin) – § 203	1.376.177,10
4.	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących gmin z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej finansowanych w całości przez budżet państwa w ramach programów rządowych – § 204	0
5.	Dotacje celowe na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (...), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci – § 206	7.519.954,96
6.	Dotacje celowe na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin) – § 633	121.578,66
Razem:		16.977.006,39

- 2) Ustalenia w zakresie wykonania dochodów z tytułu ww. dotacji celowych w poszczególnych rozdziałach budżetu oraz rozliczenia otrzymanych dotacji przedstawiono w punkcie „3.7.1. Rozliczenie otrzymanych dotacji” tego protokołu.

3.1.4. Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy o finansach publicznych, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego

- 1) W 2019 roku gmina zrealizowała 630.823,45 zł dochodów z tytułu dotacji, o jakich mowa w tytule. Wykonano je w rozdziałach i paragrafach przedstawionych w tabeli poniżej:

Rozdział budżetu	Paragraf dochodów	Wykonanie (zł)
1	2	3
85395 – „Pozostała działalność”	§ 2057	535.819,80
	§ 2059	49.235,55
Razem:	x	585.055,35
90095 – „Pozostała działalność”	§ 2057	27.726,84
	§ 2059	5.041,26
Razem:	x	32.768,10
90095 – „Pozostała działalność”	§ 6257	11.000,00
	§ 6259	2.000,00
Razem:	x	13.000,00
OGÓLEM:	x	630.823,45

2) Ustalono, że dotacje celowe na ww. sumę gmina otrzymała na dofinansowanie następujących projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020:

- a) *Uczeń z małej szkoły w wielkim świecie* – umowa RPPM.03.02.01-22-0153/15-00 z dnia 21.11.2016 r. – projekt realizowany w okresie od dnia 1.09.2016 r. do dnia 31.10.2018 r. – dotacja wysokości 18.037,22 zł w § 205 w rozdziale 85395;
- b) *Twój dobry start z IPC* – umowa UDA-POWR.01.02.01-22-0008/18 z dnia 11.12.2018 r. – projekt ma być realizowany do dnia 31.12.2023 r. – dotacja w wysokości 421.043,13 zł w § 205 w rozdziale 85395;
- c) *Wracamy do pracy* – umowa RPPM.05.03.00-22-0041/18 z dnia 27.02.2019 r. – projekt ma być realizowany do dnia 31.08.2021 r. – dotacja w wysokości 145.975,00 zł w § 205 w rozdziale 85395;
- d) *Rewitalizacja przestrzeni w obszarze zdegradowanym w Debrznie* – umowa RPPM.08.01.02-22-0011/17-00 z dnia 22.12.2017 r. – projekt był realizowany do dnia 31.12.2019 r. – dotacja wysokości 45.768,10 zł (w tym 32.768,10 zł w § 205 w rozdziale 90095 oraz 13.000,00 zł w § 625 w rozdziale 90095).

3.1.5. Dochody klasyfikowane jako otrzymane środki

1) W 2019 roku gmina zrealizowała 1.007.186,41 zł dochodów klasyfikowanych jako otrzymane środki. Dochody te wykonano w paragrafach i rozdziałach wymienionych w tabeli:

Paragraf	Rozdział	Wykonane dochody (zł)
1	2	3
§ 246 – „Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych”	90008 – „Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu”	55.812,78
	90095 – „Pozostała działalność”	51.734,29
§ 635 – „Środki otrzymane z państwowych funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych”	60016 – „Drogi publiczne gminne”	208.118,00
§ 270 – „Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin (...), pozyskane z innych źródeł”	60016 – „Drogi publiczne gminne”	10.000,00
	75095 – „Pozostała działalność”	9.000,00
	80101 – „Szkoły podstawowe”	20.360,84
	90008 – „Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu”	31.851,85
§ 629 – „Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin (...), pozyskane z innych źródeł”	70005 – „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”	620.308,65
Razem:		1.007.186,41

2) Klasyfikowane w § 246 w rozdziale 90008 środki na sumę 55.812,78 zł otrzymano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Gdańsku (32.352,59 zł – umowa dotacji nr WFOŚ/D/III-48.S/480/2019 z dnia 8.05.2019 r.) oraz z Krajowego Ośrodka

Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Pruszczu Gdańskim (23.460,19 zł – porozumienie nr 1 z dnia 27.11.2018 r.). Środki powyższe gmina miała wykorzystać na realizację projektu pn. *Likwidacja Barszczu Sosnowskiego na terenie Gminy Debrzno*.

Na ww. cel należało wykorzystać również środki w wysokości 31.851,85 zł, otrzymane z Nadleśnictwa Człuchów (porozumienie nr 1/2018 z dnia 15.11.2018 r.), klasyfikowane również w rozdziale 90008, lecz w § 270.

Na podstawie szczegółowej ewidencji wydatków klasyfikowanych w rozdziale 90008 ustalono, że ww. środki, na sumę 87.664,63 zł, wraz ze środkami własnymi gminy (41.910,41 zł), wykorzystano do zapłaty dwóch faktur Spółdzielni Socjalnej w Debrznie, która realizowała usługę likwidacji ww. rośliny z terenów jej występowania na podstawie umowy nr RRS.272.2.3.2019 z dnia 6.06.2019 r. Zapłaty wynagrodzenia wystawcy faktur dokonano po komisyjnym odbiorze wykonanych prac.

- 3) Wykonane w rozdziale 90095 i § 246 dochody w wysokości 51.734,29 zł pochodziły z przelewów Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku. Powyższe środki otrzymano na dofinansowanie zadań realizowanych na podstawie umów:
- WFOŚ/D/III-48.S/192/2018 z dnia 17.10.2018 r., dotyczącej zadania pn. *Wymiana źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych w gminie Debrzno* – 33.600,00 zł;
  - WFOŚ/D/III-48.S/1317/2019 z dnia 27.06.2019 r., dotyczącej zadania pn. *EKO-rajd na rzecz czystego powietrza – kampania edukacyjna Gminy Debrzno* – 3.000,00 zł;
  - WFOŚ/D/III-48.S/3848/2019/AZBEST-2019 z dnia 5.11.2019 r., dotyczącej zadania pn. *Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Debrzno – edycja 2019*. – 15.134,29 zł.

Powyższe środki otrzymano po przesłaniu do ww. Funduszu rozliczeń kosztów związanych z: modernizacją źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych (likwidacja 9 kotłów opalanych węglem i podłączeniem 2 budynków do miejskiej sieci ciepłowniczej); przeprowadzeniem kampanii edukacyjnej – ekologicznego rajdu rowerowego z udziałem uczniów szkoły podstawowej; realizacją usługi polegającej na demontażu, transporcie oraz utylizacji wyrobów zawierających azbest z terenu gminy.

- 4) Podstawę otrzymania dochodu w wysokości 208.118,00 zł, klasyfikowanego w § 635 w rozdziale 60016, stanowiła zawarta z Wojewodą Pomorskim w dniu 24.09.2019 r. umowa nr 68/G/FDS/II/2019 o udzielenie dofinansowania zadania w zakresie budowy, przebudowy i remontu dróg gminnych/powiatowych, zmieniona aneksem nr 1 z dnia 12.12.2019 r.

Przywołaną umową przed zmianą Wojewoda Pomorski zobowiązał się dofinansować gminie, ze środków Funduszu Dróg Samorządowych, realizację zadania pn. *Przebudowa drogi gminnej nr 233048G oraz 233049G Uniechów – Pokrzywy* w wysokości

280.432,00 zł z zastrzeżeniem, że ostateczna kwota przyznanego dofinansowania nie przekroczy 50% rzeczywistych wydatków gminy na realizację zadania.

Zmiana wartości zadania oraz harmonogramu rzeczowo – finansowego skutkowałą zmniejszeniem dofinansowania do kwoty 208.118,00 zł. Środki w tej wysokości wpłynęły w dniu 17.12.2019 r. Rozliczenia otrzymanych środków kontrolowana jednostka dokonała poprzez sporządzenie w dniu 3.01.2020 r. i przesłanie Wojewodzie Pomorskiemu wymaganego umową „Rozliczenia wykorzystania dofinansowania oraz realizacji zadania dofinansowanego ze środków Funduszu Dróg Samorządowych (edycja II)”.

- 5) Klasyfikowany w rozdziale 60016 i § 270 dochód w wysokości 10.000,00 zł pochodził z przelewu Nadleśnictwa Lipka, dokonanego na podstawie porozumienia nr 133/19 z dnia 24.09.2019 r. w sprawie partycypacji w kosztach remontów dróg o nawierzchni gruntowej, będących w zarządzie Gminy Debrzno. Porozumieniem tym Nadleśnictwo zobowiązało się dofinansować ww. kwotą zadanie pn. *Remont drogi gminnej o nawierzchni gruntowej w miejscowości Buka.*

Środki w podanej powyżej wysokości wpłynęły w dniu 18.12.2019 r., po wystawieniu przez kontrolowaną jednostkę noty księgowej obciążeniowej wraz z protokołem odbioru wykonanych robót z dnia 15.11.2019 r. Ze złożonego w ww. Nadleśnictwie w dniu 2.12.2019 roku „Rozliczenia kosztów zadania współfinansowanego ze środków Nadleśnictwa Lipka” wynikało, że całkowity koszt zadania wyniósł 16.499,99 zł, a otrzymanym dofinansowaniem pokryto 60,61% tych kosztów.

- 6) Wykonany w § 270 w rozdziale 75095 dochód w wysokości 9.000,00 zł pochodził z przelewów organizacji Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży. Były to środki na realizację projektu nr D-50253-19, polegającego na organizacji międzynarodowego spotkania młodzieży w Debrznie w dniach 3-7.07.2019 r. W dniu 13.06.2019 roku gmina otrzymała 8.000,00 zł w formie zaliczki, pozostałe 1.000,00 zł wpłynęło w dniu 21.11.2019 r., po przesłaniu finansowego rozliczenia, sprawozdania oraz kserokopii wymaganych dokumentów.

- 7) Na klasyfikowane w § 270 w rozdziale 80101 dochody w wysokości 20.360,84 zł złożyły się wpływy uzyskane z:

- Narodowego Banku Polskiego z siedzibą w Warszawie	-	13.360,84 zł;
- Fundacji LOTTO im. Haliny Konopackiej z/s w Warszawie	-	4.000,00 zł;
- Fundacji „ORLEN – DAR SERCA” z siedzibą w Płocku	-	3.000,00 zł,

na podstawie umów zawartych z kontrolowaną gminą, reprezentowaną przez panią Ninę Pachurę – dyrektor Inkubatora Przedsiębiorczości Cierznie w Cierzniach.

- Z zawartej w dniu 31.01.2019 roku umowy nr WPE-AB-0662-0024-2019 z Narodowym Bankiem Polskim wynikało, że Bank dofinansuje gminie realizację projektu edukacyjnego

pn. *Przedsiębiorczość i JA* do kwoty 14.200,00 zł. Projektem tym, mającym na celu zwiększenie znajomości zagadnień ekonomicznych oraz rozbudzania postaw i zachowań przedsiębiorczych mieli być objęci uczniowie Szkoły Podstawowej w Debrznie.

Określne w umowie dofinansowanie wpłynęło w dniu 6.02.2019 r. W dniu 27.05.2019 roku beneficjent zwrócił niewykorzystaną kwotę 839,16 zł.

- Fundacja LOTTO im. Haliny Konopackiej przekazała kwotę 4.000,00 zł w ostatnim dniu 2019 roku na podstawie umowy darowizny nr 94/PS-PG/2019 z dnia 19.12.2019 r. Zgodnie z umową darowizna miała być wykorzystana na realizację projektu pn. *Przedsiębiorcze dzieciaki szansą na lepsze jutro*.

Według zapisu w § 4 ust. 2 umowy obdarowany ma złożyć sprawozdanie merytoryczne i finansowe z realizacji projektu w terminie do dnia 30.07.2020 r.

- Na realizację ww. projektu miała być wykorzystana również darowizna w kwocie 3.000,00 zł otrzymana w dniu 15.01.2019 r. z Fundacji ORLEN-DAR SERCA. Z zawartej w dniu 1.11.2018 r. umowy darowizny nr MMNZ/2018/61 wynikało, że obdarowany miał obowiązek złożenia darczyńcy pisemnego raportu z wykorzystania darowizny w terminie 3 miesięcy od zakończenia projektu, tj. do dnia 31.08.2019 r. Raport sporządzono w dniu 19.06.2019 r.

Ustalono, że pani Nina Pachura – dyrektor Inkubatora Przedsiębiorczości Cierznie w Cierzniach posiadała pełnomocnictwa burmistrza do składania oświadczeń woli w imieniu kierowanej przez siebie jednostki przy realizacji ww. projektów. Burmistrz udzielił pełnomocnictw zarządzeniami Nr 143.975.2018 z dnia 13 września 2018 r. oraz Nr 150.982.2018 z dnia 20 września 2018 r. w sprawie udzielenia Dyrektorowi Inkubatora Przedsiębiorczości Cierznie pani Ninie Pachura pełnomocnictwa (...).

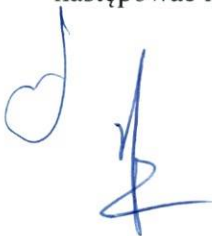
- 8) Wykonany w § 629 w rozdziale 70005 dochód w wysokości 620.308,65 zł pochodził z przelewu Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie. Postawę otrzymania środków stanowiła zawarta z Bankiem umowa nr 8518-00123 z dnia 10.01.2018 r. Umową tą Bank zobowiązał się udzielić gminie wsparcia finansowego ze środków Funduszu Dopłat do kwoty 620.737,13 zł na pokrycie części kosztów budowy budynku mieszkalnego wielorodzinnego z funkcją usługową w Debrznie, przy ul. Rynek. Środki wpłynęły w dniu 12.11.2019 r. po sprawdzeniu i zaakceptowaniu przez Bank przedłożonego przez gminę w dniu 22.10.2019 r. rozliczenia faktycznie poniesionych kosztów.

3.2. Dochody z tytułu podatków i opłat lokalnych

Kontrolę dochodów gminy z tytułu podatków i opłat przeprowadzono w oparciu o rok budżetowy 2019.

3.2.1. Księgowa ewidencja podatków i opłat oraz postępowanie podatkowe przy ustalaniu wysokości zobowiązania podatkowego

- 1) Obowiązujące w 2019 roku wzory formularzy deklaracji i informacji podatkowych określono uchwałą Nr 83.III.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie określenia wzorów formularzy obowiązujących w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego oraz podatku leśnego (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 26 lutego 2019 r., poz. 929). Uchwała weszła w życie w dniu 13.03.2019 r.
Do wejścia w życie ww. uchwały obowiązywały deklaracje i informacje określone uchwałą Nr 92.XXII.2015 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 19 listopada 2015 r. w sprawie określenia wzoru formularzy na podatek od nieruchomości, podatek rolny i podatek leśny (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2015 r., poz. 3649).
- 2) Pobór podatków: rolnego, leśnego i od nieruchomości w drodze inkasa, zarządzono uchwałą Nr 41.LXXI.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 8 czerwca 2018 r. w sprawie poboru podatków i opłat na terenie Miasta i Gminy Debrzno, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za czynności inkasa (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 3 lipca 2018 r., poz. 2648).
  - Przywołaną uchwałą organ stanowiący wyznaczył inkasentów podatków i opłat:
    - sołtysów sołectw – na terenie poszczególnych sołectw;
    - pana Mirosława Bartoszewicza, pracownika urzędu miejskiego, zatrudnionego na stanowisku inkasent-goniec – na terenie całej gminy;
    - panią Władysławę Pawłowską, pracownicę urzędu miejskiego, zatrudnioną na stanowisku inkasent-goniec – w zastępstwie;
    - panią Annę Trelę – pracownicę urzędu miejskiego, zatrudnioną na stanowisku ds. księgowości materiałowej – w zastępstwie do poboru opłaty targowej.
  - Z § 2 ust. 1 przywołanej uchwały wynikało ponadto, że inkasentów zobowiązano do pobierania podatków i opłat oraz wpłacania ich – cyt.: „we właściwym terminie” na konto urzędu.
  - Zgodnie z zapisami § 3 uchwały inkasentom przysługiwało zryczałtowane wynagrodzenie z tytułu terminowego wpłacania podatków i opłat w wysokości 10% zainkasowanych kwot. Podstawę naliczenia miesięcznego wynagrodzenia inkasentów stanowić miała suma terminowo wpłaconych kwot w danym miesiącu. Wypłata ustalonego wynagrodzenia następować miała w terminie do ostatniego dnia miesiąca, za który wypłata jest należna.

vdlos
N

- 3) Dokumentacja opisująca przyjęte w jednostce zasady (politykę) rachunkowości zawierała w części „V. Wykaz kont księgi głównej (ewidencji syntetycznej) oraz zasady klasyfikacji zdarzeń i prowadzenia kont dla organów podatkowych” uregulowanie o treści – cyt.: „Ewidencja szczegółowa do konta 221 umożliwia ustalenie stanu rozrachunków z poszczególnymi podatnikami według poszczególnych rodzajów podatków”.

W trakcie kontroli ustalono, że w szczegółowej ewidencji podatkowej, prowadzonej do konta 221 – „Należności z tytułu dochodów podatkowych”:

- podatki: od nieruchomości, rolny, leśny oraz od środków transportowych, regulowane przez osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej (dalej: „osoby prawne”) ewidencjonowano z podziałem na poszczególne podatki;
- podatek od nieruchomości wymierzany osobom fizycznym decyzjami administracyjnymi organu podatkowego w sprawie podatku od nieruchomości ewidencjonowano jako „podatek od nieruchomości”;
- podatki wymierzane osobom fizycznym w formie nakazu płatniczego na łączne zobowiązanie pieniężne (podatek rolny wraz z podatkiem od nieruchomości lub podatkiem leśnym lub z oboma tymi podatkami) w ewidencji podatkowej ujmowano jako „łączne zobowiązanie pieniężne”;
- w programie finansowo-księgowym wpływy realizowane na podstawie nakazów płatniczych ujmowano jako podatek rolny (§ 032). Na koniec każdego kwartału wyliczano udział procentowy każdego podatku w wymiarze łącznego zobowiązania pieniężnego a następnie dokonywano stosownych przeksięgowania z podatku rolnego na podatki leśny i od nieruchomości.

3.2.2. Podatek od nieruchomości

- 1) Ze sporządzonego za 2019 rok sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wynikało, że w roku objętym sprawozdaniem gmina zrealizowała 2.298.790,44 zł dochodów z podatku od nieruchomości. Dochody te stanowiły 4,9% wszystkich dochodów budżetowych gminy. Osoby prawne wpłaciły 1.311.144,55 zł tego podatku, od osób fizycznych uzyskano wpływy na sumę 987.645,89 zł.

Według powyższego sprawozdania na koniec 2019 roku należności gminy z tytułu tego podatku wynosiły 456.905,86 zł, w tym 37.217,17 zł od osób prawnych (w całości były to zaległości) oraz 419.688,69 zł od osób fizycznych (z tego 373.707,32 zł to zaległości).

Końcowe nadpłaty wynosiły 3.853,74 zł, w tym 59,30 zł od osób prawnych oraz 3.794,44 zł od osób fizycznych.

- 2) Obowiązujące w 2019 roku stawki podatku od nieruchomości określono uchwałą Nr 66.LXXVII.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie

wysokości stawek podatku od nieruchomości (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 4 grudnia 2018 r., poz. 4830.

Określone w uchwale stawki podatkowe i ich relacje do stawek ustawowych przedstawiono w tabeli:

Przedmiot opodatkowania	Stawka uchwalona przez Radę Miejską w Debrznie	Stawka ustawowa (maksymalna)	Stosunek stawki uchwalonej do ustawowej	
1	2	3	4	
BUDYNKI LUB ICH CZĘŚCI (za 1 m² powierzchni użytkowej):				
mieszkalne	0,65 zł	0,79 zł	82%	
mieszkalne ogrzewane ekologicznie, tj. opałem: gaz propan-butan; olej opałowy; pompy ciepła)	0,59 zł		75%	
związane z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynki mieszkalne lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej	17,87 zł	23,47 zł	76%	
związane z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynki mieszkalne lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej ogrzewane ekologicznie, tj. opałem: gaz propan-butan; olej opałowy; pompy ciepła)	15,85 zł		67%	
zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym	10,98 zł	10,98 zł	100%	
zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych przez podmioty udzielające takich świadczeń	4,78 zł	4,78 zł	100%	
pozostałe, w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	6,74 zł	7,90 zł	85%	
pozostałe, położone na gruntach nie stanowiących gospodarstwa rolnego, a sklasyfikowanych w ewidencji gruntów i budynków, jako grunty rolne zabudowane:				
- do 20 m ² włącznie powierzchni budynków	6,74 zł		85%	
- za każdy następny m ² powyżej 20 m ²	1,11 zł	14%		
BUDOWLE służące do doprowadzania wody i odprowadzania ścieków	1 % wartości	2% wartości	50%	
BUDOWLE – pozostałe	2% wartości		100%	
GRUNTY				
związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków (za 1 m ² powierzchni)	0,85 zł	0,93 zł	91%	
pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych (za 1 ha pow.)	4,71 zł	4,71 zł	100%	
pozostałe, w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego (za 1 m ² powierzchni)	0,23 zł	0,49 zł	47%	
niezabudowane, objęte obszarem rewitalizacji, o którym mowa w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 1398) i położone na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszanym, obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego	3,09 zł	3,09 zł	100%	

3) Ustalono, że na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 1170) organ stanowiący gminy wyodrębnił:

- z kategorii „budynki mieszkalne lub ich części” – kategorię „budynki mieszkalne lub ich części ogrzewane ekologicznie, tj. opałem: gaz propan-butan; olej opałowy;

- pompy ciepła)” ze stawką w wysokości 0,59 zł za 1 m² powierzchni użytkowej, stanowiącą 75% stawki podstawowej;
- z kategorii „budynki lub ich części, związane z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynki mieszkalne lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej” – kategorię „budynki lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynki mieszkalne lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej ogrzewane ekologicznie, tj. opałem: gaz propan-butan; olej opałowy; pompy ciepła) ze stawką 15,85 zł za 1 m² powierzchni użytkowej, stanowiącą 67% stawki podstawowej;
  - z kategorii „pozostałe budynki lub ich części, w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego” – kategorię „pozostałe budynki lub ich części, położone na gruntach nie stanowiących gospodarstwa rolnego, a sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków, jako grunty rolne zabudowane, do 20 m² włącznie powierzchni budynków”, ze stawką podatkową w wysokości 6,74 zł za 1 m² powierzchni budynków (85% stawki podstawowej), oraz stawką 1,11 zł za każdy następny metr kwadratowy powierzchni budynków;
  - z kategorii „od budowli” – kategorię „od budowli służących do doprowadzania wody i odprowadzania ścieków”, ze stawką 1% wartości określonej na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3 i ust. 3-7 ustawy, stanowiącą 50% stawki podstawowej.
- 4) W przywołanej powyżej uchwale organ stanowiący gminy nie zawarł żadnych zwolnień od podatku od nieruchomości.
- W trakcie kontroli ustalono, że w 2019 roku na terenie gminy obowiązywały zwolnienia od podatku wprowadzone uchwałą Nr 85.LIX.2017 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 30 października 2017 r. w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 28 listopada 2017 r., poz. 4051). Uchwałą tą zwolniono od podatku budynki lub ich części oraz grunty wykorzystywane na potrzeby kultury, sportu, ochrony przeciwpożarowej, pomocy społecznej, z wyjątkiem nieruchomości lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.
- 5) Ustalenia dotyczące realizacji dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 031 – „Podatek od nieruchomości” przedstawiono poniżej, z podziałem na osoby prawne i osoby fizyczne.
- a/ *Osoby prawne*
- 1) Szczegółowa ewidencja rozrachunkowa prowadzona do konta 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w zakresie kontrolowanego podatku obejmowała 51 kont

podatkowych, w tym 44 konta z bieżącym przypisem podatku oraz 7 kont bez takiego przypisu.

Konta bez bieżącego przypisu podatku prowadzono do rozliczenia byłych podatników, tj. podatników nieposiadających w kontrolowanym roku przedmiotów opodatkowania. Na trzech z tych kont na początek roku występowały zaległości na sumę 13.993,50 zł, na pozostałych czterech kontach widniały nadpłaty na sumę 11,00 zł.

- 2) W 2019 roku deklaracje na podatek od nieruchomości złożyło 54 podatników, w tym 43 podatników, którzy zadeklarowali podatek.

Z pozostałych 11 deklaracji, z zerowymi kwotami podatku wynikało, że składający je podatnicy posiadali wyłącznie nieruchomości zwolnione od podatku na podstawie:

- ustawy o podatkach i opłatach lokalnych – deklaracje dotyczyły nieruchomości: rodzinnego ogrodu działkowego (art. 7 ust. 1 pkt 12); 4 gminnych jednostek oświatowych oraz powiatowej jednostki oświatowej (art. 7 ust. 2 pkt 2); żłobka gminnego (art. 7 ust. 2 pkt 2a) oraz nieruchomości wchodzące w skład infrastruktury kolejowej w rozumieniu przepisów o transporcie kolejowym (art. 7 ust. 1 pkt 1);
- ustawy o gwarancjach wolności i sumienia – deklaracje dotyczyły nieruchomości dwóch związków wyznaniowych (art. 13 ust. 6);
- uchwały Nr 85.LIX.2017 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 30 października 2017 r. w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości – deklaracja dotyczyła nieruchomości wykorzystywanej na cele pomocy społecznej (Ośrodek Pomocy Społecznej w Debrznie);

- 3) W kontrolowanym roku organ podatkowy wydał jedną decyzję administracyjną określającą wysokość zobowiązania podatkowego w trybie art. 21 § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 900), w związku z niezłożeniem deklaracji przez podatnika (indeks 95) w terminie ustawowym, ani też w terminie określonym w wezwaniu do złożenia deklaracji, wystosowanym na podstawie art. 274a ww. ustawy.

- 4) Prawidłowość wyliczeń podatku oraz zgodność przypisu należności ze złożonymi deklaracjami sprawdzono na przykładzie 30 podatników, do rozliczenia których prowadzono analityczne konta o następujących indeksach: 1; 2; 4; 7; 8; 11; 18; 19; 21; 33; 40; 50; 51; 55; 57; 64; 75; 101; 168; 169; 183; 184; 186; 282; 502; 550; 567; 588; 618; 683.

W trakcie kontroli ustalono, że podatnik o indeksie 169 (przedsiębiorstwo zorganizowane w formie spółki jawnej – w likwidacji), będący właścicielem działki nr 114/6 w Debrznie, wezwany w dniu 23.03.2019 r. przez organ podatkowy do złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości, złożył taką deklarację w dniu 2.04.2019 r. z podatkiem wyliczonym w wysokości 2.794,00 zł. Zadeklarowany podatek wyliczono od „gruntów pozostałych”

($2.465 \text{ m}^2 \times 0,23 \text{ zł/m}^2 = 566,95 \text{ zł}$) oraz od „budynków pozostałych” ($330,38 \text{ m}^2 \times 6,74 \text{ zł/m}^2 = 2.226,76 \text{ zł}$).

W myśl definicji zawartej w art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą uważane są za grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, o ile nie zachodzą przesłanki określone w ust. 2a przywołanego art. 1a tej ustawy.

W trakcie kontroli nie stwierdzono wystąpienia okoliczności pozwalających na uznanie opodatkowanych budynków i gruntów za niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Roczny podatek liczony według stawek mających zastosowanie do gruntów i budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wynosić powinien 7.999,00 zł (grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej: $2.465 \text{ m}^2 \times 0,85 \text{ zł/m}^2 = 2.095,00 \text{ zł}$; budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej: $330,38 \text{ m}^2 \times 17,87 \text{ zł/m}^2 = 5.904,00 \text{ zł}$).

Ustalono, że ww. podatnik sprzedał opodatkowaną nieruchomość w dniu 9.05.2019 r. Wymiar podatku za 5 miesięcy 2019 roku, liczony według stawek mających zastosowanie do nieruchomości związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, wynosić powinien 3.333,00 zł. Na podstawie ewidencji podatkowej kontrolowanej jednostki ustalono, że podatek przypisany temu podatnikowi był niższy o 2.169,00 zł i wynosił 1.164,00 zł.

- 5) Na podstawie wydruku „Syntetyczne zestawienie przypisów, wpłat (...) – podatek od nieruchomości – osoby prawne” z aplikacji PODATKI w komputerowym systemie „GMINA v.2” ustalono następujące dane syntetyczne dotyczące roku podatkowego 2019:

- zaległości początkowe	-	23.842,72 zł;
- nadpłaty początkowe	-	54,30 zł;
- przypis	-	1.424.650,00 zł;
- odpis	-	100.136,00 zł;
- wpływy (wpłaty minus zwroty)	-	1.311.144,55 zł;
- nadpłaty końcowe	-	59,30 zł;
- należności końcowe	-	37.217,17 zł.

- 6) Występujące na koniec roku saldo nadpłat (59,30 zł) tworzyły nadpłaty 5 podatników. Nadpłaty te wynosiły od 1,00 zł do 42,30 zł.
- 7) Końcowe saldo należności w podatku (37.217,17 zł) przedstawiało zaległości 14 podatników, przy czym w 7 przypadkach zaległości nie przekraczały kwoty 15,00 zł. Największe zaległości, w wysokościach powyżej 1.000,00 zł, widniały na kontaktach o następujących indeksach: 561 (16.648,18 zł); 46 (8.372,18 zł); 12 (7.654,00 zł); 117 (2.511,00 zł) oraz 51 (1.222,00 zł).

Zaległości tych 5 podatników, na sumę 36.407,36 zł, stanowiły 97,8% zaległości w podatku od nieruchomości od osób prawnych.

Ustalenia dotyczące windykacji należności od ww. podatników przedstawiono w dalszej części niniejszego protokołu („3.2.14. Windykacja należności podatkowych i opłat”).

b/ Osoby fizyczne

- 1) W niniejszym protokole wykazano już, że według sporządzonego za 2019 rok sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego w roku tym zrealizowano wpływy z podatku od nieruchomości od osób fizycznych w wysokości 987.645,89 zł.

W sprawozdaniu tym kontrolowana jednostka podała też, że na koniec 2019 roku należności gminy z tytułu podatku od nieruchomości od osób fizycznych wynosiły 419.688,69 zł (z tego 373.707,32 zł to zaległości), z kolei nadpłaty wynosiły 3.794,44 zł.

- 2) W celu sprawdzenia zgodności tych danych z ewidencją podatkową poproszono panią Annę Kowalską – inspektor ds. podatków i opłat o przedłożenie stosownych wydruków syntetycznych.

Wyżej wymieniona przedłożyła do kontroli wydruki:

- „Syntetyczne zestawienie przypisów, wpłat (...) – podatek od nieruchomości – osoby fizyczne” z komputerowej aplikacji PODATKI;
- „Syntetyczne zestawienie przypisów, wpłat (...) – łączne zobowiązanie” z wymienionej powyżej aplikacji;
- „Zestawienie procentowe – rok 2019 – na podstawie decyzji wystawionych”;
- „Wykonanie dochodów według klasyfikacji budżetowej na rok 2019” – dotyczący dochodów klasyfikowanych w §§ 031, 032 i 033 w rozdziale 75616 – „Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego (...) od osób fizycznych” z komputerowej aplikacji BUDŻET.

- 3) Na podstawie syntetycznych zestawień ustalono następujące dane w zakresie przypisów, odpisów, wpłat oraz początkowych i końcowych sald:

Wyszczególnienie	Ewidencja „Podatek od nieruchomości”	Ewidencja „Łączne zobowiązanie”	Razem
1	2	3	4
Zaległości początkowe	488.926,93	121.068,45	609.995,38
Nadpłaty początkowe	4.333,26	3.693,58	8.026,84
Przypisy	714.273,00	1.163.486,47	1.877.759,47
Odpisy	52.219,40	0	52.219,40
Wpływy (wpłaty minus zwroty)	730.753,02	1.225.049,48	1.955.802,50
Nadpłaty końcowe	3.794,44	9.601,05	13.395,49
Należności końcowe	419.688,69	65.412,91	485.101,60
- w tym zaległości	373.707,32	53.963,11	427.670,43

- 4) Przedłożony do kontroli wydruk „Zestawienie procentowe – rok 2019 – na podstawie decyzji wystawionych” wskazywał, że procentowy udział podatków w wymiarze łącznego zobowiązania pieniężnego na 2019 rok był następujący: podatek rolny – 78,33%; podatek od nieruchomości – 20,97%; podatek leśny – 0,70%.

W oparciu o mający zastosowanie do podatku od nieruchomości wskaźnik 20,97% kontrolowana jednostka wyliczyła, że wpływy z tego podatku w ramach łącznego zobowiązania pieniężnego wyniosły 256.892,87 zł (1.225.059,48 zł x 20,97%).

Łączne wpływy z podatku od nieruchomości od osób fizycznych (z ewidencji podatku od nieruchomości oraz „wydzielone” z ewidencji łącznego zobowiązania pieniężnego) wyniosły 987.645,89 zł i takie wpływy wykazano w przywołanym na wstępie sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów jednostki samorządu terytorialnego. Wielkość ta wynikała z ewidencji dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 031 w rozdziale 75616 po przeksięgowaniach dokonanych pod datą 31.12.2019 r. – polecenie księgowania nr 196 z dnia 7.01.2020 r.

W zakresie końcowych nadpłat oraz należności (w tym zaległości) w podatku od nieruchomości od osób fizycznych (§ 031) w przywołanym sprawozdaniu podano wielkości wynikające z ewidencji „podatek od nieruchomości” (kol. 2 tabeli powyżej), tj. odpowiednio: nadpłaty 3.794,44 zł; należności 419.688,69 zł, w tym zaległości 373.707,32 zł. Nadpłaty i należności z ewidencji „łączne zobowiązanie pieniężne” ujęto w ww. sprawozdaniu jako wartości dotyczące podatku rolnego (§ 032). W tym zakresie nie stosowano podziału procentowego podanego na wstępie tego punktu kontroli.

- 5) Kontrolę prawidłowości wymiaru podatku od nieruchomości osobom fizycznym, a jednocześnie kontrolę powszechności opodatkowania przeprowadzono na przykładzie 20 podatników, w tym 15 podatników, którzy w 2019 roku nabyli nieruchomości od gminy.

W trakcie kontroli sprawdzono:

- opodatkowanie nieruchomości 14 podatników, do rozliczania których prowadzono konta podatkowe o indeksach: 491; 1026; 1472; 3018; 4331; 4737; 5205; 6556; 6633; 7363; 7669; 7723; 7898; 7941; 7961; 7991; 7997; 8068; 8017;
- opodatkowanie osoby, która w dniu 7.05.2019 roku nabyła od gminy lokal mieszkalny wraz z przynależną piwnicą w budynku przy ul. Rynek 1 w Debrznie, wraz z udziałem w gruncie, a do dnia 25.05.2020 r. (dzień kontroli opodatkowania tej osoby) nie miała założonego konta podatkowego.

W trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające na wymierzeniu podatku wyliczonego niezgodnie z informacją podatkową lub na podstawie informacji podatkowej zawierającej niewłaściwe dane o przedmiotach opodatkowania, jak też na

niewyegzekwowaniu od jednego podatnika obowiązku złożenia informacji podatkowej po upływie ustawowego terminu do złożenia takiej informacji. Nieprawidłowości te przedstawiono poniżej.

- Podatnikowi o indeksie 7991, który w marcu 2019 roku nabył od gminy pod działalność gospodarczą dwie działki w Debrznie o łącznej powierzchni 659 m² i w złożonej informacji w sprawie podatku od nieruchomości wykazał te nieruchomości jako „związane z działalnością gospodarczą”, przypisano podatek od nieruchomości w wysokości 114,00 zł, wyliczony według stawki 0,23 zł/m², mającej zastosowanie do „gruntów pozostałych”.

W powyższym przypadku należało zastosować stawkę „od gruntów zajętych pod działalność gospodarczą” w wysokości 0,85 zł/m². Liczony z zastosowaniem tej stawki podatek od ww. nieruchomości za 9 miesięcy 2019 roku powinien wynieść 420,00 zł. Podatek wymierzony podatnikowi był niższy o 306,00 zł.

- Podatnikowi o indeksie 6633, który w dniu 27.03.2019 r. nabył od gminy lokal mieszkalny o powierzchni 50,07 m² wraz z przynależną piwnicą (19,16 m²), pomieszczeniami w budynku gospodarczym (14,13 m²) i garażem (16,75 m²) wraz z udziałem w gruncie wymierzono podatek od nieruchomości za 9 miesięcy 2019 roku w wysokości 367,00 zł. Do wyliczeń podatku od nieruchomości przyjęto wielkości wykazane w złożonej w dniu 29.04.2020 roku informacji w sprawie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego, tj.: 50,07 m² powierzchni budynków mieszkalnych (obowiązująca stawka: 0,65 zł/m²); 50,04 m² powierzchni budynków pozostałych (obowiązująca stawka: 6,74 zł/m²) oraz 517 m² gruntów (obowiązująca stawka: 0,23 zł/m²).

Prowadząca sprawy wymiaru podatków pani Lucyna Żandarska – inspektor ds. podatków i opłat lokalnych niedostatecznie zweryfikowała dane zawarte w złożonej informacji podatkowej, skutkiem czego było nieprawidłowe opodatkowanie piwnicy – należało zastosować stawkę właściwą dla budynków mieszkalnych, tj. 0,65 zł/m².

Podatek od nieruchomości liczony za 9 miesięcy 2019 roku od: 69,23 m² powierzchni mieszkalnych (lokal mieszkalny i piwnica); 30,88 m² powierzchni budynków pozostałych (pomieszczenia gospodarcze i garaż) oraz 517 m² powierzchni gruntów należało wyliczyć w wysokości 279,00 zł. Podatek ustalony przywołaną powyżej decyzją administracyjną organu podatkowego z dnia 6.05.2019 roku (367,00 zł) został zawyżony o 88,00 zł.

- Podatnikowi o indeksie 1026, który w dniu 4.10.2019 roku zamienił działkę nr 186/5 w m. Strieczona (150 m²) na działkę nr 464 w Debrznie (658 m²) decyzją administracyjną FIN.3120.1820.2019 organu podatkowego z dnia 8.11.2019 r. odpisano część zobowiązania podatkowego (34,00 zł) za działkę w m. Strieczona. Przypisu podatku za nabytą w dniu 4.10.2019 roku działkę w Debrznie (25,22 zł) dokonano w trakcie kontroli, w dniu 2.03.2020 r.

- Podatkiem od nieruchomości nie opodatkowano w 2019 roku osoby fizycznej, która w dniu 7.05.2019 roku nabyła od gminy lokal mieszkalny o powierzchni 34,13 m² wraz z przynależną piwnicą o powierzchni 5,00 m² w budynku przy ul. Rynek 1 w Debrznie wraz z udziałem w gruncie wynoszącym 23/1000 działki o pow. 621 m². Osoba ta nie złożyła informacji w sprawie podatku od nieruchomości, a organ podatkowy nie wezwał jej do spełnienia tego obowiązku po upływie ustawowego terminu do złożenia informacji. Do złożenia informacji wezwano podatnika w trakcie kontroli, w dniu 25.05.2020 r. Należny gminie podatek za 7 miesięcy 2019 roku powinien wynieść 23,00 zł.
- 6) Na wynikającą z ewidencji „podatek od nieruchomości” sumę nadpłat w tym podatku (3.794,44 zł) składały się nadpłaty widniejące na 224 kontach podatkowych. W 133 przypadkach nadpłaty nie przekraczały kwoty 10,00 zł.
- 7) Końcowe saldo zaległości w podatku (373.707,32 zł) tworzyły zaległości 206 podatników, przy czym w 135 przypadkach kwoty zaległości nie przekraczały 100,00 zł. Zaległości powyżej 1.000,00 zł posiadało 16 podatników.
- Największe zaległości, w wysokościach powyżej kwoty 3.000,00 zł, posiadało 7 podatników, do rozliczenia których prowadzono konta o następujących indeksach:
- 3139 - 130.542,00 zł;
  - 2935 - 117.554,00 zł;
  - 2042 - 62.327,00 zł;
  - 5506 - 9.875,92 zł;
  - 118 - 8.824,00 zł;
  - 5962 - 4.102,50 zł;
  - 5986 - 3.844,40 zł;

Zaległości tych 7 podatników, na sumę 337.069,82 zł, stanowiły 90% wszystkich zaległości w podatku od nieruchomości od osób fizycznych.

Ustalenia w zakresie windykacji tych należności przedstawiono w punkcie „3.2.14. Windykacja należności podatkowych i opłat” protokołu kontroli.

3.2.3. Podatek rolny

- 1) Ze sporządzonego za 2019 rok sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wynikało, że w roku tym gmina zrealizowała 1.140.883,54 zł dochodów z podatku rolnego. Dochody te stanowiły 2,4% wszystkich dochodów budżetowych gminy.

Osoby prawne wpłaciły 181.302,28 zł tego podatku, od osób fizycznych uzyskano wpływy na sumę 959.581,26 zł.

Według powyższego sprawozdania na koniec 2019 roku należności gminy z tytułu tego podatku wynosiły 65.578,29 zł, w tym 165,38 zł od osób prawnych (w całości były to zaległości) oraz 65.412,91 zł od osób fizycznych (z tego 53.963,11 zł to zaległości).

Końcowe nadpłaty wynosiły 9.620,05 zł, w tym 19,00 zł od osób prawnych oraz 9.601,05 zł od osób fizycznych.

- 2) W 2018 roku do celów obliczania podatku rolnego należało wykorzystywać cenę żyta w wysokości 54,36 zł za kwintal, wynikającą z komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 18 października 2018 r. w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2019 (M.P. z 2018 r., poz. 1004).

Organ stanowiący gminy nie skorzystał z uprawnienia do obniżenia ceny żyta, wynikającego z art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 333).

- 3) Z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 r. w sprawie zaliczenia gmin oraz miast do jednego z czterech okręgów podatkowych (Dz. U. Nr 143, poz. 1614) wynika, że kontrolowaną gminę zaliczono do III okręgu podatkowego.

Ustalono, że organ stanowiący gminy nie występował do sejmiku województwa o zaliczenie gminy do innego okręgu podatkowego, ani też nie zaliczył żadnej z wsi do innego okręgu podatkowego, niż określony dla gminy.

- 4) Z ustnych informacji uzyskanych od pani Lucyny Żandarskiej – inspektor ds. podatków i opłat wynikało, że organ stanowiący gminy nie skorzystał z możliwości wprowadzenia innych zwolnień i ulg przedmiotowych, niż określone w ustawie o podatku rolnym.

Ustalenia kontroli w zakresie dochodów klasyfikowanych w § 032 – „Podatek rolny” przedstawiono poniżej, z podziałem na dochody zrealizowane w rozdziale 75615 – „Wpływy z podatku rolnego (...) od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych” (dalej: „osoby prawne”) oraz dochody klasyfikowane w rozdziale 75616 – „Wpływy z podatku rolnego (...) od osób fizycznych”.

Osoby prawne

- 1) Szczegółowa ewidencja rozrachunkowa prowadzona do konta 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w zakresie kontrolowanego podatku obejmowała 14 kont podatkowych, w tym 12 kont z bieżącym przypisem podatku oraz 2 konta bez takiego przypisu.

Konta bez bieżącego przypisu podatku prowadzono do rozliczenia byłych podatników, tj. podatników nieposiadających w kontrolowanym roku przedmiotów opodatkowania.

Na dzień 1.01.2019 roku na jednym z tych kont tych widniały zaległości z lat ubiegłych

w wysokości 97,00 zł, na drugim koncie – nieuregulowane odsetki za zwłokę, w kwocie 4,90 zł.

- 2) W 2019 roku deklaracje na podatek rolny złożyło 13 podatników, w tym 12 podatników z zadeklarowanym podatkiem.

Z deklaracji bez zadeklarowanego podatku rolnego wynikało, że składający ją podatnik posiadał wyłącznie użytki rolne klasy V i VI, zwolnione od podatku na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o podatku rolnym.

W kontrolowanym roku organ podatkowy nie wydawał decyzji administracyjnych określających wysokość zobowiązania podatkowego w trybie art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej.

- 3) Prawidłowość wyliczeń podatku oraz zgodność przypisu należności ze złożonymi deklaracjami sprawdzono na przykładzie 10 podatników, do rozliczenia których prowadzono analityczne konta o następujących indeksach: 11; 34; 35; 36; 51; 73; 167; 174; 552 i 561. W kontrolowanym zakresie uwag nie wniesiono.

- 4) Na podstawie wydruku „Syntetyczne zestawienie przypisów, wpłat (...) – podatek rolny – osoby prawne” z aplikacji PODATKI ustalono następujące dane syntetyczne dotyczące roku podatkowego 2019:

- zaległości początkowe	-	15.248,00 zł;
- nadpłaty początkowe	-	596,34 zł;
- przypis	-	166.870,00 zł;
- odpis	-	73,00 zł;
- wpłaty minus zwroty	-	181.302,28 zł;
- nadpłaty końcowe	-	19,00 zł;
- należności końcowe	-	165,38 zł.

- 5) Końcowe saldo należności w podatku (165,38 zł) przedstawiało zaległości 6 podatników, przy czym w 5 przypadkach zaległości nie przekraczały kwoty 50,00 zł a największa zaległość wynosiła 78,00 zł.

Osoby fizyczne

- 1) Według sporządzonego za 2019 rok sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego w roku tym zrealizowano 959.581,26 zł wpływów z podatku rolnego od osób fizycznych.

W sprawozdaniu tym kontrolowana jednostka wykazała, że na koniec 2019 roku należności gminy z tytułu podatku rolnego od osób fizycznych wynosiły 65.578,29 zł (z tego 53.963,11 zł to zaległości), z kolei nadpłaty wynosiły 9.601,05 zł.

- 2) Przy opisie ustaleń kontroli w zakresie podatku od nieruchomości od osób fizycznych wykazano, że podatek rolny wymierzany nakazami płatniczymi i wpłacany w ramach

łączonego zobowiązania pieniężnego ujmowano w ewidencji podatkowej „łączone zobowiązanie pieniężne”, a w ewidencji finansowo-księgowej w § 032 – „Podatek rolny”. Na koniec każdego kwartału z tego paragrafu przeksięgowywano do § 031 – „Podatek od nieruchomości” i § 033 – „Podatek leśny” wpływy wyliczane w oparciu o procentowy udział tych podatków w wymiarze łącznego zobowiązania pieniężnego.

- 3) Z przedłożonego do kontroli i przywołanego już w protokole wydruku „Syntetyczne zestawienie przypisów, wpłat (...) – łączne zobowiązanie pieniężne – rok 2019” wynikało, że w 2019 roku gmina uzyskała 1.225.049,48 zł wpływów w ramach łącznego zobowiązania pieniężnego. Przy zastosowaniu wskaźnika 78,33% (taki był udział wymiaru podatku rolnego od osób fizycznych w wymiarze łącznego zobowiązania pieniężnego) wpływy z podatku rolnego od osób fizycznych wyniosły 959.581,26 zł.

Wpływy w takiej wysokości wykazano w przywołanym na wstępie sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów jednostki samorządu terytorialnego. Wielkość ta wynikała też z ewidencji dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 032 w rozdziale 75616 po przeksięgowaniach z dnia 31.12.2019 r.

W przywołanym sprawozdaniu w zakresie końcowych nadpłat oraz należności (w tym zaległości) w podatku rolnym od osób fizycznych (§ 032) podano wielkości wynikające z ewidencji „łączone zobowiązanie pieniężne”, tj. odpowiednio nadpłaty w wysokości 9.601,05 zł oraz należności w wysokości 65.412,00 zł, w tym zaległości 53.963,11 zł. Kwot nadpłat i należności z ewidencji „łączone zobowiązanie pieniężne” nie dzielono na poszczególne podatki według wskaźnika procentowego stosowanego przy podziale wpływów.

- 4) Kontrolę prawidłowości wymiaru podatku rolnego osobom fizycznym przeprowadzono na przykładzie 10 podatników, do rozliczania których prowadzono konta podatkowe o następujących indeksach: 3018; 4101; 7248; 7669; 7917; 7941; 7967; 7980; 8030 i 8087. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości.
- 5) Na wynikającą z ewidencji „łączone zobowiązanie pieniężne” sumę nadpłat (9.601,05 zł) składały się nadpłaty widniejące na 240 kontach podatkowych, przy czym na 147 kontach występowały nadpłaty nie przekraczające 10,00 zł, a na kolejnych 57 kontach widniały nadpłaty w kwotach z przedziału od 10,00 zł do 50,00 zł.
- 6) Końcowe saldo zaległości w podatku (53.963,11 zł) tworzyły zaległości 132 podatników, przy czym w 22 przypadkach kwoty zaległości nie przekraczały 10,00 zł, a kolejnych 42 podatników posiadało zaległości w kwotach z przedziału od 10,00 zł do 100,00 zł. Zaległości w wysokościach powyżej kwoty 1.000,00 zł posiadało 15 podatników. Największe zaległości, w wysokościach powyżej kwoty 2.000,00 zł, posiadało 7 podatników, do rozliczenia których prowadzono konta o następujących indeksach:

- 3325 - 5.434,46 zł;
- 2051 - 3.658,00 zł;

- 5955 - 3.083,00 zł;
- 2075 - 2.862,00 zł;
- 1294 - 2.560,00 zł;
- 2526 - 2.202,13 zł;
- 2180 - 2.013,00 zł.

Zaległości tych podatników, na sumę 21.812,59 zł, stanowiły 40% wszystkich zaległości w łącznym zobowiązaniu pieniężnym.

Ustalenia w zakresie windykacji tych należności przedstawiono w punkcie „3.2.14. Windykacja należności podatkowych i opłat” protokołu kontroli.

Wpłaty gmin na rzecz izb rolniczych w wysokości 2 % uzyskanych wpływów z podatku rolnego

- 1) Kontrolując dochody z podatku rolnego sprawdzono przestrzeganie art. 35 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 1027), tj. przepisów określających ustalanie przez gminy wysokości wpłat na rzecz izb rolniczych oraz terminy dokonywania tych wpłat.
- 2) Na podstawie ewidencji księgowej ustalono, że wpływy z podatku rolnego od osób prawnych i osób fizycznych wyniosły łącznie 1.140.883,54 zł, z tytułu odsetek od nieterminowych wpłat tego podatku uzyskano wpływy w wysokości 5.469,88 zł.
Liczona od sumy wszystkich tych wpływów (1.146.353,42 zł) wartość 2% wynosi 22.927,07 zł. Wpłat na taką sumę należało dokonać na bankowy rachunek właściwej terytorialnie izby rolniczej.
- 3) W sporządzonym za 2019 rok sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków jednostki samorządu terytorialnego wykazano wykonanie 22.927,07 zł wydatków klasyfikowanych w § 285 – „Wpłaty gmin na rzecz izb rolniczych w wysokości 2 % uzyskanych wpływów z podatku rolnego” w rozdziale 01030 – „Izby rolnicze”. Wielkość ta była równa kwocie, jaką w terminach określonych w przywołanej powyżej ustawie należało odprowadzić na rachunek bankowy właściwej terytorialnie izby rolniczej – Pomorskiej Izby Rolniczej w Pruszczu Gdańskim.
  - Ustalono, że w 2019 roku na rachunek bankowy ww. Izby przekazano środki na sumę 22.910,15 zł. Przekazane kwoty oraz daty przelewów były następujące: 41,40 zł (2.01.2019 r.); 7.701,48 zł (27.03.2019 r.); 4.679,63 zł (29.05.2019 r.); 4.964,03 zł (24.09.2019 r.); 4.926,67 zł (29.11.2019 r.) oraz 596,94 zł (31.12.2019 r.).
Przelew z dnia 2.01.2019 roku w kwocie 41,40 zł dotyczył roku 2018 r. Roku 2019 dotyczyły pozostałe przelewy, na sumę 22.868,75 zł. Suma ta była o 58,32 zł niższa od kwoty 22.927,07 zł, wyliczonej na podstawie wpływów z podatku rolnego oraz z tytułu odsetek. Środki w tej wysokości należało przekazać w na początku stycznia 2020 r.

Przelewu środków w wysokości 58,32 zł na bankowy rachunek izby rolniczej dokonano w dniu 3.01.2020 r.

- W trakcie kontroli ustalono, że wykazane w sporządzonym za 2019 rok sprawozdaniu budżetowym Rb-28S z wykonania planu wydatków jednostki samorządu terytorialnego wydatki klasyfikowane w § 285 w rozdziale 01010 w wysokości 22.927,07 zł, obejmowały 22.868,75 zł wydatków zaksięgowanych na koncie 130 – „Rachunek bieżący jednostki” na podstawie wyciągów bankowych oraz 58,32 zł wydatków zaksięgowanych na tym koncie pod datą 31.12.2019 r. w oparciu o wewnętrzny dowód księgowy „polecenie księgowania” (PK193) w korespondencji z kontem 141 – „Środki pieniężne w drodze”. Powyżej wykazano, że przelewu kwoty 58,32 zł dokonano w dniu 3.01.2020 r
- 4) Ustalono, że wpłat na rzecz Pomorskiej Izby Rolniczej w Pruszczu Gdańskim dokonywano w terminach określonych przepisami art. 35 ustawy o izbach rolniczych.

3.2.4. Podatek leśny

- 1) W sporządzonym za 2019 rok sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wykazano 187.176,35 zł dochodów z podatku leśnego, w tym 178.601,00 zł od osób prawnych oraz 8.575,35 zł od osób fizycznych. Dochody z ww. źródła stanowiły 0,4% wszystkich dochodów budżetowych gminy.

Według powyższego sprawozdania na koniec 2019 roku należności gminy z tytułu tego podatku wynosiły 11,00 zł – w całości były to zaległości osób prawnych. Na dzień 31.12.2019 r. nie występowały nadpłaty w podatku leśnym.

- 2) W 2019 roku do celów obliczania podatku leśnego należało wykorzystywać średnią cenę sprzedaży drewna w wysokości 191,98 zł za 1 m³, wynikającą z komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 19 października 2018 r. w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna, obliczonej według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2018 r. (M.P. z 2018 r., poz. 1005).

Organ stanowiący gminy nie skorzystał z uprawnienia wynikającego z art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 888) i nie obniżył kwoty stanowiącej cenę sprzedaży drewna, przyjmowanej jako podstawa obliczania podatku leśnego na obszarze gminy.

Ustalenia kontroli dotyczące podatku leśnego przedstawiono poniżej, z podziałem na osoby prawne i inne jednostki organizacyjne (dalej: „osoby prawne”) oraz na osoby fizyczne.

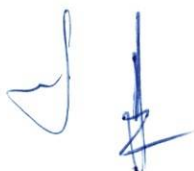
Podatek leśny od osób prawnych

- 1) W 2019 roku szczegółowa ewidencja rozrachunkowa prowadzona do rozliczeń podatników zaliczanych do osób prawnych obejmowała 15 kont podatkowych. Bieżący przypis podatku zaksięgowano na wszystkich kontach.
- 2) Deklaracje na podatek leśny złożyli wszyscy (15) podatnicy. W 2019 roku organ podatkowy nie wydawał decyzji administracyjnych w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego w podatku leśnym.
- 3) Prawidłowość wyliczeń podatku w złożonych deklaracjach oraz zgodność przypisu z deklaracjami sprawdzono na przykładzie wszystkich 15 podatników. Do rozliczenia tych podatników prowadzono konta oznaczone następującymi indeksami: 7; 11; 20; 31; 34; 35; 36; 47; 51; 68; 72; 73; 552; 553 i 588. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości.
- 4) Na podstawie komputerowego wydruku „Syntetyczne zestawienie przypisów, wpłat (...) – podatek leśny – osoby prawne” z systemu podatkowego ustalono następujące wielkości kwotowe:

- należności początkowe	-	3,00 zł;
- nadpłaty początkowe	-	84,00 zł;
- przypis	-	178.693,00 zł;
- odpis	-	0,00 zł;
- wpłaty minus zwroty	-	178.601,00 zł;
- nadpłaty końcowe	-	0,00 zł;
- należności końcowe	-	11,00 zł.

Na końcowe saldo należności (11,00 zł) składały się zaległości dwóch podatników, tj. podatnika o indeksie 552 (6,00 zł) oraz podatnika o indeksie 588 (5,00 zł).

- Zwrócono uwagę, że występująca na koncie podatnika o indeksie 552 zaległość w podatku leśnym (6,00 zł) była równa kwocie nadpłaty tego podatnika w podatku rolnym. Organ podatkowy nie zastosował się do art. 76 § 1 Ordynacji podatkowej, w myśl którego nadpłaty wraz z ich oprocentowaniem podlegają zaliczeniu z urzędu na poczet zaległości podatkowych wraz z odsetkami za zwłokę, odsetek za zwłokę od nieuregulowanych w terminie zaliczek na podatek, kosztów upomnienia oraz bieżących zobowiązań podatkowych, a w razie ich braku podlegają zwrotowi z urzędu, chyba że podatnik złoży wniosek o zaliczenie nadpłaty w całości lub w części na poczet przyszłych zobowiązań podatkowych.
- W trakcie kontroli ustalono, że dokonane w 2018 i 2019 przez ww. podatnika wpłaty podatku leśnego w wysokości 3,00 zł zaksięgowano omyłkowo na poczet podatku rolnego. Stosownego przeksięgowania kwoty 6,00 zł dokonano w trakcie kontroli, w dniu 4.03.2020 r.

Podatek leśny od osób fizycznych

- 1) W niniejszym protokole wykazano już, że według sporządzonego za 2019 rok sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego w roku tym zrealizowano 8.575,35 zł wpływów z podatku leśnego od osób fizycznych.

W sprawozdaniu tym kontrolowana jednostka nie wykazała żadnych należności i nadpłat na koniec 2019 roku.

- 2) Przy opisie ustaleń kontroli w zakresie podatku od nieruchomości od osób fizycznych wykazano, że podatek leśny wymierzany nakazami płatniczymi i wpłacany w ramach łącznego zobowiązania pieniężnego ujmowano w ewidencji podatkowej „łączne zobowiązanie pieniężne”, a w ewidencji finansowo-księgowej w § 032 – „Podatek rolny”. Na koniec każdego kwartału z ww. paragrafu przeksięgowywano do § 033 – „Podatek leśny” wpływy wyliczane w oparciu o procentowy udział tego podatku w wymiarze łącznego zobowiązania pieniężnego.

- 3) Z przedłożonego do kontroli i przywołanego już w protokole wydruku „Syntetyczne zestawienie przypisów, wpłat (...) – łączne zobowiązanie pieniężne – rok 2019” wynikało, że w 2019 roku gmina uzyskała 1.225.049,48 zł wpływów w ramach łącznego zobowiązania pieniężnego. Przy zastosowaniu wskaźnika 0,70% (taki był udział wymiaru podatku leśnego od osób fizycznych w wymiarze łącznego zobowiązania pieniężnego) wpływy z podatku leśnego od osób fizycznych wyniosły 8.575,35 zł.

Wpływy w takiej wysokości wykazano w przywołanym na wstępie sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów jednostki samorządu terytorialnego. Wielkość ta wynikała też z ewidencji dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 033 w rozdziale 75616 po przeksięgowaniach z dnia 31.12.2019 r.

W przywołanym sprawozdaniu w zakresie końcowych nadpłat oraz należności (w tym zaległości) w podatku leśnym od osób fizycznych (§ 032) nie podano żadnych kwot. Kwot nadpłat i należności z ewidencji „łączne zobowiązanie pieniężne” nie dzielono na poszczególne podatki według wskaźnika procentowego stosowanego przy podziale wpływów – wszystkie te wartości wykazano jako dotyczące podatku rolnego.

3.2.5. Podatek od środków transportowych

- 1) Ze sporządzonego za 2019 rok sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów jednostki samorządu terytorialnego wynikało, że w roku tym gmina zrealizowała 109.661,24 zł dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 034 – „Podatek od środków transportowych. Dochody te stanowiły 0,2% wszystkich dochodów budżetu gminy.

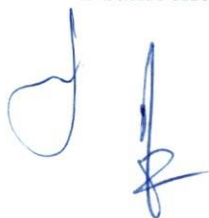
Od osób fizycznych uzyskano wpływy w wysokości 104.710,24 zł, osoby prawne wpłaciły 4.951,00 zł tego podatku.

W przywołanym sprawozdaniu wykazano też 6.068,04 zł należności podatkowych (w całości były to zaległości) na koniec 2019 roku oraz 2.101,44 zł nadpłat w podatku. Wielkości te dotyczyły podatku od osób fizycznych.

- 2) W 2019 roku obowiązywały stawki podatku określone uchwałą Nr 67.LXXVII.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie wysokości stawek podatku od środków transportowych (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 4 grudnia 2018 r., poz. 4829). Przywołaną uchwałą nie wprowadzono żadnych zwolnień od podatku od środków transportowych. Z ustnych informacji uzyskanych od pani Lucyny Żandarskiej – inspektor ds. wymiaru podatków i opłat wynikało, że w 2019 roku obowiązywały wyłącznie zwolnienia ustawowe.
- 3) Szczegółowa ewidencja księgowa prowadzona do konta 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych” dla dochodów klasyfikowanych w § 034 – „Podatek od środków transportowych” obejmowała 29 kont podatkowych, w tym 25 kont prowadzonych do rozliczenia osób fizycznych i 4 konta dotyczące osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych.
  - Bieżący przypis podatku zaksięgowano na 23 kontach. Konta bez bieżącego przypisu (6 kont) prowadzono do rozliczenia zaległości byłych podatników z lat poprzednich. Na początek 2019 roku konta tych podatników wykazywały zaległości na sumę 24.515,95 zł, na koniec tego roku na kontach tych widniały zaległości w wysokości 6.023,76 zł.
  - W kontrolowanym roku deklaracje na podatek od środków transportowych złożyło 22 podatników, w tym 18 osób fizycznych i 4 osoby prawne, przy czym jedna osoba prawna nie zadeklarowała żadnej kwoty podatku – deklaracja dotyczyła 2 pojazdów specjalnych, zwolnionych od podatku na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 1170).
  - W dwóch przypadkach przypisu podatku, na sumę 4.914,00 zł, dokonano na podstawie decyzji administracyjnych organu podatkowego w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego. Decyzje wydano w trybie art. 31 § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 1445), w związku z niezłożeniem deklaracji przez podatników w terminie ustawowym, ani też po wezwaniach do złożenia deklaracji przesłanych przez organ podatkowy.
- 4) Prawidłowość wyliczeń podatku w złożonych deklaracjach oraz zgodność przypisu z deklaracjami sprawdzono w oparciu o 15 podatników, do rozliczenia których prowadzono karty kontowe o następujących indeksach: 1; 51 i 564 (osoby prawne) oraz 17; 18; 483; 506; 1029; 1035; 1204; 3861; 4177; 4187; 5967; 5793 (osoby fizyczne).

Ustalenia kontroli przedstawiono poniżej.

  - Ustalono, że przed przypisem podatnikowi o indeksie 5793 podatku na rok 2019 za 2 samochody ciężarowe nieprawidłowo zweryfikowano stawkę podatku zastosowaną dla

pojazdu marki MAN o dopuszczalnej masie całkowitej wynoszącej 18 ton. Wykazana w deklaracji kwota 1.738,00 zł miała zastosowanie do pojazdów z trzema osiami, gdy według deklaracji podatnika oraz danych posiadanych przez kontrolowaną jednostkę (danych ze Starostwa Powiatowego w Człuchowie) pojazd posiadał 2 osie. Należy gminie podatek od tego pojazdu powinien być niższy o 466,00 zł – powinien wynosić 1.272,00 zł;

- W deklaracji złożonej przez podatnika o indeksie 4187 do opodatkowania samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej 12 ton (2 osie, zawieszenie pneumatyczne) zastosowano stawkę podatkową w wysokości 1.042,00 zł, mającą zastosowanie do samochodów ciężarowych o DMC poniżej 12 ton. Według obowiązującej uchwały organu stanowiącego gminy do opodatkowania pojazdów ciężarowych o DMC 12 ton należało zastosować stawkę podatkową w wysokości 1.229,00 zł.

Należy gminie podatek od ww. pojazdu został zaniżony o 187,00 zł.

- 5) Na podstawie ww. ewidencji księgowej ustalono następujące wielkości dotyczące podatku od środków transportowych w 2019 roku (w zł):

Wyszczególnienie	Osoby fizyczne	Osoby prawne	Razem
1	2	3	4
- należności początkowe	27.412,84	735,00	28.147,84
- nadpłaty początkowe	735,00	0	735,00
- przypis	86.125,00	4.216,00	90.341,00
- odpis	4.126,00	0	4.126,00
- wpłaty	105.445,24	4.951,00	110.396,24
- zwroty	735,00	0	735,00
- nadpłaty końcowe	2.101,44	0	2.101,44
- należności końcowe w tym zaległości	6.068,04 6.068,04	0 0	6.068,04 6.068,04

- 6) Końcowe saldo nadpłat w podatku (2.101,44 zł) tworzyły nadpłaty 6 podatników. Największe nadpłaty, w wysokościach powyżej kwoty 500,00 zł, występowały na kontaktach o indeksach 936 (844,10 zł) i 2209 (843,40 zł). Nadpłaty te powstały po uregulowaniu bieżących zobowiązań podatkowych i wpłacie ww. kwot w listopadzie (podatnik o indeksie 2209) oraz grudniu (podatnik o indeksie 936) 2019 r.

- 7) Na końcowe saldo należności kontrolowanej jednostki w podatku od środków transportowych (6.068,04 zł) składały się zaległości 5 podatników. Zaległości w wysokościach powyżej kwoty 100,00 zł posiadało 2 podatników – podatnik o indeksie 5532 (5.702,00 zł) i podatnik o indeksie 975 (321,66 zł).

Zaległości tych dwóch podatników, na sumę 6.023,66 zł, stanowiły 99,3% wszystkich zaległości w podatku od środków transportowych na dzień 31.12.2019 r.

Ustalenia kontroli z zakresu windykacji należności podatkowych przedstawiono w dalszej części („3.2.14. Windykacja należności podatkowych i opłat”) niniejszego protokołu.

3.2.6. Dochody z opłat lokalnych: miejscowej, uzdrowiskowej, targowej i od posiadania psów

Oplata miejscowa

W 2019 roku nie realizowano dochodów klasyfikowanych w § 044 – „Wpływy z opłaty miejscowej”. Organ stanowiący gminy nie podjął uchwały w sprawie opłaty miejscowej.

Oplata uzdrowiskowa

W roku objętym szczegółową kontrolą dochodów nie planowano i nie realizowano dochodów z opłaty uzdrowiskowej. Żadna miejscowość gminy nie leży na obszarze, któremu nadano status obszaru ochrony uzdrowiskowej na zasadach określonych w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1056).

Oplata targowa

- 1) W 2019 roku obowiązywały stawki opłaty targowej określone uchwałą Nr 69.LXXVII.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie wysokości i zwolnień z opłaty targowej oraz sposobu poboru i terminów płatności (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 14 listopada 2018 r., poz. 4828).
  - Określone ww. uchwałą dzienne stawki opłaty wynosiły:
    - przy sprzedaży ze straganu – od 24 zł przy straganie o długości do 3 mb, do 31 zł przy sprzedaży ze straganu o długości powyżej 6 mb;
    - przy sprzedaży „z ręki”, „z koszyka”, „ze skrzynki” – 7,00 zł;
    - przy sprzedaży poza straganem – 9,00 zł za 1 m² placu;
    - przy sprzedaży z pojazdów – od 22,00 zł przy sprzedaży z ciągnika z przyczepą do 30,00 zł przy sprzedaży z samochodu dostawczego powyżej 2 ton.
  - Przywołaną uchwałą organ stanowiący gminy zarządził pobór opłaty targowej w drodze inkasa, jak też zwolnił z opłaty targowej sprzedaż dokonywaną na targowisku gminnym „Mój Rynek” w Debrznie.
- 2) Ze sporządzonego za 2019 rok sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wynikało, że w 2019 roku gmina zrealizowała 15.185,00 zł wpływów z opłaty targowej.
- 3) Ustalono, że wpływy powyższe pochodziły z rozliczeń (wpłat na rachunek bankowy) dokonanych przez dwoje inkasentów opłaty targowej, tj. pani Władysławy Pawłowskiej (13.763,00 zł) oraz pana Mirosława Bartoszewicza (1.422,00 zł).

Wymienione powyżej osoby zostały wyznaczone na inkasentów opłaty targowej przywołaną już w tym protokole uchwałą Nr 41.LXXI.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 8 czerwca 2018 r. w sprawie poboru podatków i opłat na terenie Miasta i Gminy Debrzno, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za czynności inkasa (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 3 lipca 2018 r., poz. 2648).

- 4) Kontrolując kopie pokwitowań wpłat opłaty targowej wystawionych przez inkasentów tej opłaty ustalono, że dowody wpłat dają możliwość ustalenia prawidłowości stosowania obowiązujących w 2019 roku stawek opłaty – inkasenci zawierali adnotacje o treści np. „samochód osobowy”, „z ręki”, „6 m²”, 6+3 m²”, itp.

Wyrulkowa kontrola przestrzegania obowiązujących stawek, przeprowadzona w oparciu o pokwitowania wystawione w maju 2019 r., nie wykazała nieprawidłowości.

- 5) W 2019 roku do wyliczeń wynagrodzeń inkasentów (10% zainkasowanych wpłat) przyjęto wpływy na sumę 15.155,00 zł, tj. o 30,00 zł niższe od wpłat rozliczonych przez inkasentów.

Ustalono, że w wyliczeniach wynagrodzenia prawidłowo pominięto kwotę 30,00 zł rozliczoną (wpłaconą do banku) przez inkasenta w dniu 10.07.2019 r. zainkasowaną tydzień wcześniej, w dniu 3.07.2019 r. Przywołana już uchwała Nr 41.LXXI.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 8 czerwca 2018 r. w sprawie poboru podatków i opłat na terenie Miasta i Gminy Debrzno, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za czynności inkasa stanowiła w § 3, że inkasentom przysługiwało zryczałtowane wynagrodzenie z tytułu terminowego wpłacania opłaty targowej. W opisanym przypadku rozliczenie nastąpiło po terminie, tj. później, niż w dniu następującym po dniu zainkasowania gotówki.

Oplata od posiadania psów

- 1) Ustalono, że organ stanowiący gminy skorzystał z uprawnienia wynikającego z art. 18a ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 1170) i wprowadził na terenie gminy opłatę od posiadania psów. Dokonano tego uchwałą Nr 68.LXXVII.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie wysokości opłaty od posiadania psów oraz sposobu poboru i terminów płatności (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 3 grudnia 2018 r., poz. 4804). Przywołaną uchwałą zarządzono pobór opłaty w drodze inkasa oraz ustalono roczną stawkę opłaty w wysokości 41,00 zł od jednego psa. W uchwale zawarto też zapis mówiący, że w przypadku posiadania psa do 30 czerwca roku podatkowego lub wejścia w posiadanie psa po 30 czerwca roku podatkowego pobiera się opłatę w wysokości 21,00 zł.
- 2) Ze sporządzonego za 2019 rok sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wynikało, że w 2019 roku gmina

zrealizowała 4.281,00 zł dochodów z opłaty od posiadania psów. W sprawozdaniu tym wykazano też 1.241,00 zł należności (w całości były to zaległości) w dochodach z tego źródła oraz nadpłaty w wysokości 44,80 zł.

3.2.7. Sprawozdawczość podatkowa w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego

- 1) Kontrolowana jednostka sporządziła i przesłała do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku dotyczące 2019 roku sprawozdania podatkowe SP-1 w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego, o jakim mowa w art. 7b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 grudnia 2017 r. w sprawie sprawozdania podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 2455).
- 2) W sprawozdaniu sporządzonym w zakresie części A, przesłanym w dniu 10.01.2019 r., wykazano prawidłowe stawki podatkowe podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego.
  - W zakresie podatku od nieruchomości wykazano stawki wynikające z uchwały Nr 66.LXXVII.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie wysokości stawek podatku od nieruchomości (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 4 grudnia 2018 r., poz. 4830).
  - W pozycji sprawozdania dotyczącej podatku rolnego wykazano stawkę podatku wyliczoną na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku rolnym, w oparciu o cenę skupu żyta wynikającą z komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 18 października 2018 r. w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2019 (M.P. z 2018 r., poz. 1004). W niniejszym protokole wykazano już, że organ stanowiący gminy nie skorzystał z uprawnienia do obniżenia ceny żyta, przyjmowanej jako podstawa obliczania podatku rolnego na obszarze gminy.
  - W zakresie podatku leśnego w sprawozdaniu wykazano stawkę podatku wyliczoną na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy o podatku leśnym, w oparciu o średnią cenę sprzedaży drewna, wynikającą z komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 19 października 2018 r. w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna, obliczonej według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2018 r. (M.P. z 2018 r., poz. 1005). Organ stanowiący gminy nie obniżył kwoty stanowiącej średnią cenę sprzedaży drewna określoną w przywołanym powyżej komunikacie, jako podstawę obliczania podatku leśnego na obszarze gminy.

- 2) Sprawozdanie z wypełnioną częścią B sporządzono i przesłano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w dniu 22.07.2019 r.
- Ustalono, że dane zawarte w kolumnie „Podstawa opodatkowania” tej części sprawozdania wynikały z wyliczeń dokonanych przez panią Lucynę Żandarską – inspektor ds. wymiaru podatków i opłat lokalnych:
    - w zakresie podatku od nieruchomości – opartych na wydrukach „Zestawienie zbiorcze uszczuplenia podatku od nieruchomości na dzień 2019-06-30” (kolumna „Podstawa opodatkowania), wygenerowanych z systemu podatkowego odrębnie dla osób prawnych i osób fizycznych;
    - w zakresie podatku rolnego – opartych na wydrukach „Dane do sprawozdania SP-1 – stan na dzień 2019-06-30” wygenerowanych dla podatków 061 - Podatek rolny (osoby prawne) i 062 – Łączne zobowiązanie (osoby fizyczne);
    - w zakresie podatku leśnego – na wykazaną w sprawozdaniu powierzchnię 4508,0298 ha składała się powierzchnia 275,8114 ha lasów wynikająca z wydruku „Dane do sprawozdania SP-1 – stan na dzień 2019-06-30 – 062-Łączne zobowiązanie” (wydruk dot. osób fizycznych) oraz powierzchnie lasów wykazane w deklaracjach 15 osób prawnych (4.232,2184 ha). Przedłożone do kontroli dokumenty zawierały notatkę pani Lucyny Żandarskiej – inspektor ds. wymiaru podatków i opłat lokalnych o treści – cyt.: „Program Gmina 2 (ZETO) nie jest dostosowany do wyliczenia hektarów powierzchni lasów objętych podatkiem leśnym. W celu podania tych powierzchni należy zliczyć wszystkie powierzchnie z deklaracji rocznych”.
  - W kolumnie „Podstawa opodatkowania zwolniona z podatku...” części B sprawozdania wykazano prawidłowe dane dotyczące podatku od nieruchomości, wynikające z wydruku „Zestawienie zbiorcze uszczuplenia podatku od nieruchomości na dzień 30.06.2019 r.” – wiersze dotyczące gruntów i budynków z dopiskiem „zwolnione”.
Żadnych wartości nie podano w zakresie podatku rolnego i podatku leśnego – organ stanowiący gminy nie wprowadził żadnych zwolnień w tych podatkach.

3.2.8. Udzielanie ulg w zapłacie podatków i opłata prolongacyjna

- 1) Ustalono, że organ stanowiący kontrolowanej gminy nie skorzystał z uprawnienia do wprowadzenia opłaty prolongacyjnej z tytułu rozłożenia na raty lub odroczenia płatności podatków oraz zaległości podatkowych, stanowiących dochód gminy, wynikającego z art. 57 § 7 Ordynacji Podatkowej.

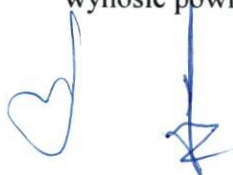
- 2) W 2019 roku organ podatkowy:
- wydał 5 decyzji administracyjnych w sprawie udzielenia ulgi inwestycyjnej w podatku rolnym (art. 13 ustawy o podatku rolnym);
  - wydał 8 decyzji administracyjnych w sprawie zwolnienia od podatku rolnego gruntów przeznaczonych na powiększenie istniejącego gospodarstwa rolnego w trybie art. 12 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatku rolnym.
- 3) Kontrolę stosowania obowiązujących przepisów przy udzielaniu ww. ulg przeprowadzono na przykładzie:
- wszystkich 5 decyzji administracyjnych organu podatkowego w sprawie udzielenia ulgi inwestycyjnej w podatku rolnym, tj. decyzji oznaczonych numerami od FIN.3142.1.2019.LŻ do FIN.3142.5.2019.LŻ;
  - wszystkich 8 decyzji administracyjnych organu podatkowego w sprawie udzielenia ulgi w postaci zwolnienia od podatku rolnego gruntów nabytych na powiększenie istniejącego gospodarstwa rolnego, tj. decyzji oznaczonych symbolem FIN.3128 oraz następującymi numerami kolejnymi (w nawiasach podano daty wydania decyzji): 5.2019.LŻ (15.01.2019 r.); 6.2019.LŻ (15.01.2019 r.); 8.2019.LŻ (15.01.2019 r.); 15.2019.LŻ (14.06.2019 r.); 16.2019.LŻ (18.07.2019 r.); 17.2019.LŻ (14.08.2019 r.); 46.2019.LŻ (17.09.2019 r.) oraz 48.2019.LŻ (17.09.2019 r.).

Kontrolowane decyzje administracyjne organu podatkowego przygotowała pani Lucyna Żandarska – inspektor ds. wymiaru podatków i opłat lokalnych.

- a) W trakcie kontroli udzielania ulgi inwestycyjnej w podatku rolnym stwierdzono zawyżenie o 6.054,00 zł ulgi inwestycyjnej określonej decyzją nr FIN.3142.3.2019.LŻ organu podatkowego z dnia 26.04.2019 r.

Z sentencji przywołanej decyzji administracyjnej wynikało, że ulga w wysokości 32.375,00 zł, stanowiła 25% nakładów inwestycyjnych w wysokości 129.500,00 zł poniesionych na zakup i zainstalowanie urządzeń do wykorzystania naturalnych źródeł energii na cele produkcyjne. Przy ww. kwocie nakładów inwestycyjnych podano, że jest to wartość netto.

Na podstawie faktury nr FZK/019/02/19 spółki „Pitem” w Wysogotowie z dnia 21.02.2019 r., dokumentującej nakłady poniesione przez podatnika (adresata ww. decyzji administracyjnej) na montaż instalacji fotowoltaicznej o mocy 29,93 kW ustalono, że podana w decyzji wartość 129.500,00 zł była wartością brutto. Wartość netto wynosiła 105.284,55 zł. Prawidłowa wysokość ulgi inwestycyjnej, liczona od wartości netto, wynosić powinna 26.321,00 zł.

Kllo- Na

Stanowiący podstawę udzielenia ulgi wniosek podatnika z dnia 19.03.2019 r. zawierał oświadczenie podatnika, że jest on podatnikiem VAT. Biorąc pod uwagę uregulowania zawarte w art. 14 przywołanego w podstawie prawnej ww. decyzji administracyjnej rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. U. UE z 1 lipca 2014 r. L 193/1) pomoc na inwestycje w rzeczowe aktywa trwałe lub wartości niematerialne i prawne powiązane z produkcją podstawową produktów rolnych jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu i jest wyłączona z wymogu zgłoszenia ustanowionego w jego art. 108 ust. 3, jeśli spełnia warunki ustanowione w artykule 14 ust. 2–14 i w rozdziale I („Przepisy wspólne”) rozporządzenia. W myśl art. 7 ust. 2 tego rozporządzenia podatek od wartości dodanej (VAT) nie stanowi wydatku kwalifikowalnego do pomocy, z wyjątkiem przypadków, gdy nie podlega on odzyskaniu na podstawie krajowych przepisów o podatku VAT.

Kserokopię przywołanej powyżej decyzji administracyjnej, wniosku o udzielenie ulgi oraz faktury za zakup i zainstalowanie urządzeń do wykorzystania naturalnych źródeł energii na cele produkcyjne, załączono do akt roboczych kontroli.

[Kserokopie: decyzji administracyjnej FIN.3142.3.2019.LŻ Burmistrza Debrzna z dnia 26.04.2019 r.; wniosku o udzielenie ulgi z dnia 19.03.2019 r. oraz faktury nr FZK/019/02/19 z dnia 21.02.2019 r. – poz. 3 akt kontroli]

- b) Kontrola udzielania ulgi z tytułu nabycia gruntów na powiększenie istniejącego gospodarstwa rolnego, przeprowadzona w oparciu o decyzje administracyjne organu podatkowego wymienione na początku tej części protokołu, nie wykazała nieprawidłowości.

3.2.9. Skutki finansowe (roczne) z tytułu udzielonych ulg i umorzeń oraz obniżenia górnych stawek podatkowych

a) Skutki obniżenia górnych stawek podatków

- 1) W sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2019 roku wykazano następujące skutki obniżenia górnych stawek podatkowych:

- podatek od nieruchomości od osób prawnych	-	523.685,00 zł;
- podatek od nieruchomości od osób fizycznych	-	474.390,00 zł;
- podatek od środków transportowych od osób fizycznych	-	80.098,00 zł;
- podatek od środków transportowych od osób prawnych	-	3.296,00 zł;
	Razem: -	1.081.469,00 zł.

2) Ustalono, że wykazane w sprawozdaniu skutki obniżenia górnych stawek podatkowych oparto na wydrukach „Zestawienie zbiorcze uszczuplenia (tu nazwa podatku) na dzień 31.12.2019 r.”, sporządzonych odrębnie dla osób prawnych i osób fizycznych. W zakresie skutków w podatku od nieruchomości do wartości wynikających z wydruków dodano prawidłowo skutki dotyczące nieruchomości zwolnionych od podatku uchwałą organu stanowiącego gminy.

b) Skutki udzielonych ulg i zwolnień – bez ulg i zwolnień ustawowych

1) W sporządzonym za 2019 rok sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wykazano 275.168,00 zł skutków finansowych udzielonych ulg i zwolnień, bez ulg ustawowych.

Powyższa wielkość obejmowała wyłącznie skutki w podatku od nieruchomości od osób prawnych.

2) Ustalono, że powyższa wartość skutków wynikała ze zwolnienia od podatku nieruchomości wykorzystywanych na potrzeby kultury, sportu i pomocy społecznej (z wyjątkiem nieruchomości lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej), wprowadzonego uchwałą Nr 85.LIX.2017 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 30 października 2017 r. w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości. W 2019 ze zwolnienia tego korzystało 3 podatników, tj. Centrum Kultury Sportu i Turystyki w Debrznie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Debrznie oraz Zakład Gospodarki Komunalnej w Debrznie.

c) Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie Ordynacji Podatkowej – skutki umorzeń, rozłożenia na raty, odroczeń terminu płatności i innych

1) W sporządzonym za 2019 rok sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wykazano 37.016,00 zł skutków finansowych, o jakich mowa w tytule. Skutki te dotyczyły:

- podatku od nieruchomości	-	17.743,00 zł;
- podatku rolnego	-	5.883,00 zł;
- podatku od spadków i darowizn	-	11.334,00 zł;
- odsetek (§ 091)	-	2.056,00 zł;

Razem: - 37.016,00 zł.

2) Szczegółową kontrolę przeprowadzono w zakresie skutków dotyczących dochodów z podatków rolnego i od nieruchomości, wynoszących 23.626,00 zł.

Ustalenia kontroli przedstawiono poniżej, z podziałem na skutki związane z umorzeniem zaległości podatkowych oraz na skutki odroczeń i rozłożenia na raty.

Umorzenia zobowiązań podatkowych

- Według wymienionego powyżej sprawozdania Rb-27S w 2019 roku organ podatkowy umorzył 2.398,00 zł zaległości w podatku od nieruchomości. W całości były to umorzenia zaległości w podatku od nieruchomości od osób fizycznych. Umorzeń dokonano decyzjami administracyjnymi organu podatkowego oznaczonymi numerami: FIN.3128.11.2019.LŻ oraz FIN.3128.59.2019.LŻ i FIN.3128.75.2019.LŻ – te ostatnie dwie decyzje dotyczyły jednego podatnika, o indeksie 5751.
- Przestrzeganie obowiązujących przepisów, w tym art. 67a § 1 pkt 3 oraz art. 207 i 201 Ordynacji podatkowej, przy umarzaniu zaległości podatkowych sprawdzono na przykładzie wszystkich wymienionych powyżej decyzji administracyjnych organu podatkowego. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

Rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności, zwolnienie z obowiązku pobrania oraz ograniczenie poboru

- 1) W przywołanym sprawozdaniu Rb-27S wykazano 21.228,00 zł skutków finansowych, o jakich mowa w tytule, odnoszących się do kontrolowanych podatków. Skutki te dotyczyły podatku od nieruchomości od osób fizycznych (15.345,00 zł) oraz podatku rolnego od osób fizycznych (5.883,00 zł).
- 2) W trakcie kontroli decyzji administracyjnych organu podatkowego przyznających ulgi, o jakich mowa w tytule ustalono, że faktyczne skutki ulg wyniosły 22.073,80 zł, tzn. były wyższe od wykazanych w sprawozdaniu o 845,80 zł.
Ulgi w podatku od nieruchomości wyniosły 14.997,38 zł, natomiast w podatku rolnym 7.025,41 zł. Ponadto wystąpiła niewykazana w sprawozdaniu ulga w podatku leśnym w wysokości 51,01 zł.

3.2.10. Opłata adiacencka

- 1) W 2019 roku obowiązywały stawki opłaty adiacenckiej określone uchwałami Rady Miejskiej:
  - Nr LIV/272/2009 w sprawie ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku jej podziału (Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 16 z dnia 4 lutego 2010 r., poz. 273) – uchwałą tą określono stawkę procentową opłaty adiacenckiej w wysokości 30%;
  - Nr LIV/273/2009 w sprawie ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości spowodowanego budową urządzeń infrastruktury technicznej (Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 16 z dnia 4 lutego 2010 r., poz. 274) – uchwałą określono stawkę procentową opłaty adiacenckiej w wysokości 50%.

- 2) W trakcie kontroli ustalono, że w 2019 roku gmina zrealizowała 210,00 zł wpływów z opłaty adiacenckiej, klasyfikowanych w § 049 – „Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw” w rozdziale 75618 – „Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw”.

Wpłaty w wysokości przypisanej na koncie 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” dokonała osoba fizyczna na podstawie decyzji administracyjnej burmistrza z 2012 roku, objętej kontrolą w trakcie kompleksowej kontroli gminy przeprowadzonej w 2016 roku. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości w zakresie określenia wysokości opłaty oraz w zakresie rozłożenia jej na raty.

3.2.11. Opłata planistyczna

- 1) W 2019 roku nie realizowano dochodów z opłaty, o jakiej mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 293).
- 2) Ustalono, że w kontrolowanej jednostce sprawy związane z naliczaniem tzw. „opłaty planistycznej” przypisano do realizacji panu Józefowi Bilowi – inspektorowi ds. geodezji. Wyżej wymieniony przedłożył do kontroli sporządzoną w formie tabeli „Listę transakcji w roku 2019 w kontekście ustalenia opłaty planistycznej”, zawierającą numery i daty 47 umów oraz opis przedmiotu umów. W ostatniej kolumnie tabeli („uwagi”) zawarto informacje o treści „brak planu” lub „nie podlega”.

Pod ww. tabelą pan Józef Bil – inspektor ds. geodezji zawarł informację o następującej treści – cyt.: *W kontekście zaistniałych transakcji w roku 2019 należy stwierdzić, że nie wystąpiły sytuacje spełniające wymogi art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2020 roku poz. 293) dla naliczenia opłaty planistycznej z tytułu wzrostu wartości na skutek opracowania lub zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.*

Przedłożony dokument z cytowaną informacją załączono do akt roboczych kontroli.

[Sporządzona przez pana Józefa Bila – inspektora ds. geodezji „Lista transakcji w roku 2019 w kontekście ustalenia opłaty planistycznej” – poz. 4 akt kontroli]

3.2.12. Opłaty za zajmowanie pasa drogowego

- 1) Ustalono, że w 2019 roku gmina zrealizowała 157.942,16 zł dochodów z opłaty za zajęcie pasa drogowego, klasyfikowanych w § 069 – „Wpływy z różnych opłat” w rozdziale 60016 – „Drogi publiczne gminne”. Takie dochody wykazano w sporządzonym za 2019 rok sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego. W sprawozdaniu tym wykazano ponadto występowanie na koniec roku 2,49 zł należności (w całości były to zaległości) oraz 63,41 zł nadpłat w dochodach klasyfikowanych w wyżej wymienionych podziałkach klasyfikacji budżetowej.

- 2) W 2019 roku na terenie gminy obowiązywały stawki opłaty za zajęcie pasa drogowego określone uchwałą Nr XXIX/181/2004 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 8 grudnia 2004 r. w sprawie określenia stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dla dróg, których zarządcą jest Miasto i Gmina Debrzno (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2005 r., Nr 59, poz. 1098).
- 3) Pan Maciej Burglin – inspektor ds. inwestycji, prowadzący m.in. sprawy związane drogownictwem, poproszony o przedłożenie do kontroli wszystkich decyzji administracyjnych burmistrza zezwalających na zajęcie pasa drogowego dróg gminnych i określających opłaty za zajęcie tego pasa przedłożył do kontroli 5 decyzji administracyjnych (wraz z dokumentami stanowiącymi podstawę ich wydania), oznaczonych następującymi numerami: RRL.7230.4.1.2019.CN; RRL.7230.8.1.2019.CN; RRL.7230.41.1.2019.MB; RRL.7230.42.2.2019.MB oraz RRL.7230.54.1.2019.MB. Wyżej wymieniony dodał ustnie, że są to wszystkie decyzje, jakie wydano w 2019 roku.
- W trakcie kontroli ustalono, że decyzją administracyjną RRL.7230.54.1.2019.MB z dnia 26.08.2019 r. Burmistrz Debrzno zezwolił adresatowi decyzji na zajęcie pasa drogowego drogi gminnej nr 233022G (ul. Barlickiego w Debrznie) w celu umieszczenia w pasie drogowym sieci ciepłowniczej wraz z przyłączami. Decyzją tą określono również wysokość opłaty rocznej za umieszczenie urządzeń infrastruktury technicznej w pasie drogowym.
Z ww. decyzji wynikało, że wykonawcą robót związanych z umieszczeniem ww. urządzeń w pasie drogowym miał być Zakład Usługowo-Instalacyjny Ryszard Papke w Rumii. Kontrolując przedłożone do kontroli decyzje administracyjne nie stwierdzono wydania decyzji określającej temu Zakładowi opłatę za zajęcie pasa ww. drogi gminnej w celu prowadzenia robót związanych z umieszczeniem sieci ciepłowniczej w pasie drogowym.
  - O wyjaśnienie przyczyn nienaliczenia opłaty za zajęcie pasa drogowego wykonawcy robót poproszono pana Macieja Burglina – inspektora ds. inwestycji.
W złożonym wyjaśnieniu wyżej wymieniony podał, że nie naliczono opłaty – cyt.: *ponieważ w okresie tym ul. Barlickiego była terenem budowy i wykonywane prace odbywały się na terenie budowy.*
Cytowane wyjaśnienie wraz z kserokopią przywołanej powyżej decyzji administracyjnej RRL.7230.54.1.2019.MB Burmistrza Debrzno z dnia 26.08.2019 r. załączono do akt roboczych kontroli.
[Wyjaśnienie pana Macieja Burglina – inspektora ds. inwestycji w sprawie opłaty za zajęcie pasa drogowego, kserokopia decyzji administracyjnej RRL.7230.54.1.2019.MB Burmistrza Debrzno z dnia 26.08.2019 r. – poz. 5 akt kontroli]
  - Do pozostałych czterech decyzji administracyjnych burmistrza objętych kontrolą uwag nie wniesiono.

- 4) Na podstawie wydruków „Syntetyczne zestawienie przypisów, wpłat (...) – opłata za zajęcie pasa drogowego – rok 2019” z ewidencji prowadzonej w systemie „Gmina v. 2” odrębnie dla osób fizycznych i osób prawnych, ustalono następujące dane dotyczące dochodów z ww. opłaty:

Wyszczególnienie	Osoby fizyczne	Osoby prawne	Razem
1	2	3	4
- należności początkowe	15,00	112,12	127,12
- nadpłaty początkowe	2,82	0	2,82
- przypis	3.509,76	154.247,18	157.756,94
- odpis	0	0	0
- wpływy (wpłaty minus zwroty)	3.522,27	154.419,89	157.942,16
- nadpłaty końcowe	2,82	60,59	63,41
- należności końcowe	2,49	0	2,49
w tym zaległości	2,49	0	2,49

- 5) Ustalono, że aktualnie w kontrolowanej gminie obowiązują stawki opłaty za zajęcie pasa drogowego określone uchwałą Nr 10.XXIII.2020 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 9 kwietnia 2020 r., poz. 1846).

3.2.13. Opłata za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych

- 1) W 2019 roku gmina uzyskała 164.617,11 zł dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 048 – „Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych” w rozdziale 75618 – „Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw”. Dochody w takiej wysokości wykazano w sporządzonym za 2019 rok sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego.
- 2) W roku objętym kontrolą burmistrz wydał łącznie 36 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Ilości zezwoleń w podziale na rodzaje napojów alkoholowych i na miejsce spożycia przedstawiono w tabeli:

Wyszczególnienie	Wydane zezwolenia, w zależności od zawartości alkoholu			
	Ogółem:	w tym:		
		do 4,5 % oraz piwa	od 4,5 - 18 %, za wyjątkiem piwa	powyżej 18 %
- do spożycia w miejscu sprzedaży	6	3	2	1
- do spożycia poza miejscem sprzedaży	19	7	5	7
- zezwolenia jednorazowe	11	10	-	1
Razem:	36	20	7	9

- 3) Do wniosków podmiotów ubiegających się o wydanie zezwoleń dołączone były dokumenty świadczące o tytule prawnym do nieruchomości, na której prowadzona jest sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego decyzje „o zatwierdzeniu zakładu”, o jakich mowa w art. 65 ust. 1 pkt 2 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r.,

poz. 1252), a w przypadku podmiotów prowadzących już sprzedaż napojów alkoholowych – „Zaświadczenia o wpisie do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej”, wydane na podstawie art. 62 ust. 1 ww. ustawy.

Powyższych ustaleń dokonano na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach spraw 23 zezwoleń przyjętych jako próba do kontroli, tj. zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w miejscu sprzedaży oraz poza miejscem sprzedaży, oznaczonych numerami: od 1/A/2019 do 7/A/2019; od 1/B/2019 do 6/B/2019; od 1/F/2019 do 7/F/2019 oraz od 1/G/2019 do 3/G/2019.

- 4) Kontrolując zezwolenia jednorazowe nie stwierdzono przypadków naruszenia przepisów art. 18¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Kontrolę przeprowadzono na podstawie wszystkich 11 wydanych zezwoleń, oznaczonych numerami od 1/E/2019 do 11/E/2019.
- 5) W trakcie kontroli sprawdzono prawidłowość wnoszenia opłat na 2019 rok za wydane w tym roku zezwolenia i uwag nie wniesiono. Kontrolą objęto opłaty wyliczone adresatom decyzji oznaczonych numerami przywołanymi w poprzednich punktach tej części protokołu.
- 6) Na podstawie wydruku z ewidencji księgowej rozrachunkowej ustalono następujące dane dotyczące 2019 roku (w zł):

Wyszczególnienie	Osoby fizyczne	Osoby prawne	Razem
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
- należności początkowe	0	0	0
- nadpłaty początkowe	0,02	0,05	0,07
- przypis	83.482,45	81.134,61	164.617,06
- odpis	0	0	0
- wpływy (wpłaty minus zwroty)	83.482,50	81.134,61	164.617,11
- nadpłaty końcowe	0,07	0,05	0,12
- należności końcowe w tym zaległości	0	0	0

3.2.14. Windykacja należności podatkowych i opłat

- 1) Kontrolę windykacji należności podatkowych i opłat przeprowadzono na przykładzie:
  - 5 podatników zaliczanych do osób prawnych, posiadających na koniec 2019 roku największe zaległości w podatku od nieruchomości – zaległości na sumę 36.407,36 zł, stanowiące 97,8% wszystkich zaległości w tym podatku;
  - 7 podatników będących osobami fizycznymi, posiadających na koniec 2019 roku największe zaległości w podatku od nieruchomości – zaległości na sumę 337.069,82 zł, stanowiące 90% wszystkich zaległości w tym podatku;
  - 7 podatników będących osobami fizycznymi, posiadających na dzień 31.12.2019 roku największe zaległości w zobowiązaniach określonych nakazami płatniczymi na łączne zobowiązanie pieniężne – zaległości na sumę 21.82,59 zł, stanowiące 40% wszystkich zaległości w tych zobowiązaniach;

- 2 podatników posiadających na koniec 2019 roku największe zaległości w podatku od środków transportowych – zaległości na sumę 6.023,66 zł, stanowiące 99,3% wszystkich zaległości w tym podatku.

2) Dokonane w trakcie kontroli ustalenia przedstawiono w tabeli:

Lp.	Indeks konta podatnika	Zaległości na dzień 31.12.2019 r. (w zł)	Okres powstania zaległości rok/lata	Działania organu podatkowego podjęte w stosunku do dłużników
1	2	3	4	5
Podatek od nieruchomości – osoby prawne				
1.	561	16.648,18	2018-2019	Wierzytelności gminy objęto 5 tytułami wykonawczymi, w tym czterema z 2019 r. i jednym z dnia 2.03.2020 r.
2.	46	8.372,18	2019	W dniu 10.05.2019 r. wystawiono tytuł wykonawczy obejmujący zaległości na sumę 4.082,00 zł. Na wniosek podatnika z dnia 16.12.2019 r. organ podatkowy umorzył w dniu 27.01.2020 r. zaległości na sumę 8.319,00 zł. Pozostałą zaległość (53,18 zł) podatnik uregulował w dniu 5.02.2020 r.
3.	12	7.654,00	2014-2015	W dniu 18.12.2018 r. gmina wystąpiła do sądu rejonowego – wydział gospodarczy o ustanowienie kuratora, w celu powołania nowego likwidatora osoby prawnej. Zarządzeniem z dnia 28.03.2019 r. sąd zwrócił wniosek, ponieważ gmina nie wniosła opłaty sądowej i zaliczki na wynagrodzenie kuratora.
4.	117	2.511,00	2014	W dniu 17.01.2019 r. gmina zgłosiła sądowi rejonowemu – wydział gospodarczy roszczenie ciężące na nieruchomości należącej do upadłego podatnika. Postanowieniem z dnia 7.03.2019 r. sąd zwrócił zgłoszenie wierzytelności z uwagi na niewniesienie przez wierzyciela opłaty w kwocie 843,66 zł dot. ogłoszenia uzupełniającej listy wierzytelności (termin zgłaszania wierzytelności minął w dniu 10.04.2017 r.)
5.	51	1.222,00	2019	Zaległość została uregulowana w dniu 3.01.2020 r. po przesłaniu upomnienia.
Podatek od nieruchomości – osoby fizyczne				
1.	3139	130.542,00	2013-2019	W 2018 roku wystawiono tytuł wykonawczy na zaległości z lat 2013-2015 (do II raty) na sumę 45.244,00 zł. W 2019 roku wystawiono 3 tytuły wykonawcze na zaległości z lat 2015-2019, na sumę 75.353,00 zł, w lutym 2020 r. wystawiono tytuł wykonawczy na zaległości III i IV raty podatku za rok 2019, na sumę 9.945,00 zł.
2.	2935	117.554,00	2013-2019	W latach 2018-2019 wystawiono 4 tytuły wykonawcze na zaległości na sumę 37.469,00 zł (zaległości z lat 2017-2019), w lutym 2020 r. wystawiono tytuł wykonawczy na sumę 9.621,00 zł (III i IV rata podatku za rok 2019).
3.	2042	62.327,00	2013-2016	W 2018 roku wystawiono tytuł wykonawczy na całość zaległości. W lipcu 2019 roku urząd skarbowy przekazał odpis tytułu komornikowi sądowemu, celem łącznego prowadzenia egzekucji. Z otrzymanego we wrześniu 2019 roku planu podziału sumy uzyskanej z egzekucji (1.341,73 zł) wynikało, że przypadającą gminie kwotę 68,72 zł zaliczono na pokrycie kosztów i opłat.
4.	5506	9.875,92	2019	W listopadzie 2019 r. wystawiono tytuł wykonawczy na zaległości I-III raty podatku, na sumę 9.970,82 zł.
5.	118	8.824,00	2015-2016	Podatnik zmarł w 2015 r. W lipcu 2019 roku organ podatkowy uzyskał informację, że postanowieniem sądu rejonowego z czerwca 2016 roku stwierdzono nabycie spadku przez współmałżonka i zstępnego zmarłego. Brak udokumentowanych działań windykacyjnych wobec spadkobierców.
6.	5962	4.102,50	2015-2019	Wierzytelności objęto tytułami wykonawczymi. W latach 2017-2019 wystawiono 4 tytuły wykonawcze na zaległości na sumę 2.010,00 zł, w lutym 2020 r. wystawiono tytuł wykonawczy na zaległości III i IV raty podatku z 2019 r. (522,00 zł).
7.	5986	3.844,40	2018-2019	Należności zostały uregulowane w dniu 19.01.2020 r. po wystawieniu tytułów wykonawczych w 2018 i 2019 r.
Łączne zobowiązanie pieniężne				
1.	3325	5.434,46	2016-2019	W 2019 roku wystawiono 4 tytuły wykonawcze na zaległości z lat 2018-2019, na sumę 2.549,00 zł. W lutym 2020 r. wystawiono tytuł

				wykonawczy na zaległość III raty podatku za 2019 r. w wysokości 435,00 zł. W czerwcu 2019 r. egzekucję przejął komornik sądowy.
2.	2051	3.658,00	2012-2015	Na zaległości wystawiono tytuły wykonawcze. W 2018 roku wystawiono tytuł wykonawczy na zaległości z lat 2013-2015, na sumę 2.350,00 zł.
3.	5955	3.083,00	2014-2019	W latach 2018-2019 wystawiono 4 tytuły wykonawcze na zaległości z lat 2017-2019, na sumę 1.004,00 zł.
4.	2075	2.862,00	2012-2019	W latach 2018-2019 wystawiono 3 tytuły wykonawcze na zaległości z lat 2017-2019 (do II raty włącznie) na sumę 886,00 zł, w kwietniu 2020 r. wystawiono tytuł na zaległość III raty 2019 r., w wysokości 91,00 zł
5.	1294	2.560,00	2019	Zaległości zostały uregulowane w 2020 r. po doręczeniu upomnienia z dnia 12.12.2019 r.
6.	2526	2.202,13	2014-2019	Należności z lat 2014-2018 (do I raty włącznie) skierowano w 2018 roku do egzekucji przez urząd skarbowy. Podatnik zmarł w lutym 2019 r. W grudniu 2019 r. organ podatkowy wydał z urzędu postanowienie o zawieszeniu postępowania podatkowego do czasu wydania przez sąd prawomocnego orzeczenia o prawie własności nieruchomości.
7.	2180	2.013,00	2014-2019	W latach 2018-2019 wystawiono 3 tytuły wykonawczych na zaległości z lat 2014-2019 (do III raty włącznie), na sumę 1.816,00 zł. W dniu 16.09.2019 r. naczelnik urzędu skarbowego wydał postanowienie w sprawie umorzenia postępowania egzekucyjnego w związku z nieposiadaniem przez dłużnika jakichkolwiek składników majątkowych, z których można prowadzić skutecznie egzekucję.
Podatek od środków transportowych				
1.	5532	5.702,00	2011-2013	W sierpniu 2017 roku wystawiono 2 tytuły wykonawcze dotyczące zaległości z lat 2012 (II rata)-2013, na sumę 2.927,00 zł. Z otrzymanej w październiku 2019 r. informacji organu egzekucyjnego wynikało, że po bezskutecznych próbach zajęcia wynagrodzenia dłużnika w latach 2017-2018 – cyt.: „w dniu 4.09.2019 r. tytuły wykonawcze zostały przydzielone do służby poborcy skarbowemu, który sporządził protokół o stanie majątkowym”.
2.	975	321,66	2013	Zaległość objęta tytułem wykonawczym z dnia 25.05.2018 r.

3.3. Dochody z majątku

Szczegółową kontrolę realizowanych przez gminę dochodów z majątku przeprowadzono w oparciu o rok budżetowy 2019.

3.3.1. Dochody ze sprzedaży majątku

1) Na podstawie sporządzonego za 2019 rok sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego ustalono, że w roku objętym sprawozdaniem i kontrolą gmina uzyskała 519.145,18 zł dochodów ze sprzedaży majątku. Wielkość ta obejmowała dochody klasyfikowane w:

- a) § 077 – „Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności (...)”
- rozdział 70005 – „Gospodarka gruntami...” - 510.365,78 zł;
- b) § 087 – „Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych”
- rozdział 70005 – „Gospodarka gruntami...” - 1.703,80 zł;
  - rozdział 80101 – „Szkoły podstawowe” - 1.109,50 zł;
  - rozdział 90004 – „Utrzymanie zieleni w miastach...” - 5.966,10 zł;
- Razem: - 519.145,18 zł.

Z przywołanego sprawozdania wynikało też, że na ostatni dzień 2019 roku należności gminy z tytułu sprzedaży majątku wynosiły 2,28 zł. Były to należności (zaległości) w dochodach klasyfikowanych w § 077 w rozdziale 70005 – „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”.

- 2) Ustalono, że klasyfikowane w § 087 w rozdziale 80101 dochody w wysokości 1.109,50 zł wykonały i rozliczyły z budżetem gminy szkoły podstawowe w Debrznie (739,00 zł) i Myśligoszczy (370,50 zł).

Kontrolowany urząd miejski wykonał klasyfikowane w § 087 w rozdziałach 70005 i 90004 dochody ze sprzedaży złomu stalowego (1.703,80 zł) oraz drewna użytkowego i opałowego (5.966,10 zł), jak też klasyfikowane w § 077 w rozdziale 70005 dochody ze sprzedaży nieruchomości gminy, zrealizowane w wysokości 510.365,78 zł.

Ustalenia dotyczące sprzedaży nieruchomości przedstawiono w punktach „3.3.1.1. Sprzedaż nieruchomości w drodze bezprzetargowej” i „3.3.1.2. Sprzedaż nieruchomości w trybie przetargowym” tego protokołu.

- 3) W 2019 roku tematykę sprzedaży nieruchomości stanowiących własność gminy regulowała uchwała Nr 04.XXV.2016 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie określenia ramowych zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 3 marca 2016 r., poz. 899). W uchwale tej organ stanowiący gminy m.in.:

- upoważnił burmistrza do zbywania praw do nieruchomości, o ile jest to niezbędne do realizacji celów publicznych, wykonywania zadań własnych gminy lub jest to uzasadnione ekonomicznym interesem gminy (§ 1 uchwały);
- zwolnił burmistrza z obowiązku zbycia w drodze przetargu nieruchomości gruntowych przeznaczonych na realizację urządzeń infrastruktury technicznej albo innych celów publicznych, jeżeli cele te będą realizowane przez podmioty, dla których są to cele statutowe i których dochody przeznaczone są na działalność statutową (§ 4);
- określił zasady udzielania bonifikat w cenie sprzedaży (§ 9 uchwały).

- 4) Na podstawie sporządzonego przez panią Danutę Klimek – kierownik Referatu Rozwoju Lokalnego wykazu nieruchomości sprzedanych w 2019 roku ustalono, że w roku tym sfinalizowano 15 operacji sprzedaży nieruchomości. Wielkość ta obejmowała sprzedaż:

- 8 lokali mieszkalnych na rzecz dotychczasowych najemców;
- 4 działek niezabudowanych, na cele zabudowy mieszkaniowej i usługowej;
- 2 działek niezabudowanych, na cele zabudowy garażowej;
- 1 działki niezabudowanej, na poprawę zagospodarowania działki przyległej.

Ponadto gmina uzyskała klasyfikowany w § 077 dochód z zamiany nieruchomości – zamiany niezabudowanej gminnej działki budowlanej w Debrznie, na niezabudowaną działkę w m. Strieczona, stanowiącą własność osoby fizycznej.

- 5) Szczegółową kontrolę sprzedaży przeprowadzono w oparciu o próbę 11 operacji sprzedaży (73% wszystkich sprzedaży), obejmującą sprzedaż:
- 3 lokali mieszkalnych na rzecz dotychczasowych najemców;
  - 4 działek niezabudowanych na cele zabudowy mieszkaniowej i usługowej;
  - 2 działek niezabudowanych, na cele zabudowy garażowej;
  - 1 działki niezabudowanej, na poprawę warunków zagospodarowania działki przyległej.

Ponadto sprawdzono prawidłowość zamiany niezabudowanej działki budowlanej w Debrznie, na niezabudowaną działkę w m. Strieczona. Próbę kontrolną scharakteryzowano w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie	Sprzedaż w drodze bezprzetargowej	Sprzedaż w trybie przetargowym
1	2	3
Sprzedaż lokali mieszkalnych	Lokal mieszkalny nr 2 w budynku nr 1 w m. Uniechówek Lokal mieszkalny nr 5 w budynku nr 13 przy ul. Długiej w Debrznie Lokal mieszkalny nr 2 w budynku nr 3 przy ul. Przechodniej w Debrznie	-
Sprzedaż działek niezabudowanych pod zabudowę mieszkaniowo-usługową	-	Działka nr 1049/6 o pow. 300 m ² w Debrznie Działka nr 1049/7 o pow. 359 m ² w Debrznie Działka nr 1049/11 o pow. 456 m ² w Debrznie Działka nr 1055/20 o pow. 0,3149 ha w Debrznie
Sprzedaż działek niezabudowanych pod zabudowę garażową	-	Działka nr 335/154 o pow. 33 m ² w Debrznie Działka nr 1047/59 o pow. 22 m ² w Debrznie
Sprzedaż działek niezabudowanych na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej	Działka nr 253 o pow. 0,0200 ha w Starym Gronowie	-
Zamiana gruntów	Zamiana działki gminnej nr 464 o pow. 0,0658 ha w Debrznie, na działkę nr 186/5 o pow. 0,0150 ha w m. Strieczona	-

3.3.1.1. Sprzedaż nieruchomości w drodze bezprzetargowej

- 1) Szczegółową kontrolę przestrzegania obowiązujących przepisów i uregulowań wewnętrznych przy bezprzetargowej sprzedaży nieruchomości gminy przeprowadzono na przykładzie próby kontrolnej scharakteryzowanej w kolumnie „Sprzedaż w drodze bezprzetargowej” (kolumna 2) tabeli powyżej. Próba kontrolna obejmowała sprzedaż 3 lokali mieszkalnych na rzecz dotychczasowych najemców oraz działki na poprawę

warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej. Z tytułu sprzedaży tych nieruchomości gmina uzyskała w 2019 roku wpływy w wysokości 32.500,00 zł.

- 2) W trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające na:
- niezamieszczeniu w wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży informacji wymaganej przepisami art. 35 ust. 2 pkt 12 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 65), tj. terminu do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 tej ustawy – ustalenie to dotyczy wszystkich 4 sprzedaży stanowiących próbę kontrolną sprzedaży w drodze bezprzetargowej;
  - niepodaniu do publicznej wiadomości informacji o zamieszczeniu wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży przez ogłoszenie w prasie lokalnej o zasięgu obejmującym co najmniej powiat na terenie którego położona jest nieruchomość – ustalenie to odnosi się do sprzedaży lokalu nr 2 w budynku nr 1 w Uniechówku. Obowiązek podania w prasie lokalnej informacji o wywieszeniu wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży wynika z art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Nieprawidłowości polegające na niezamieszczeniu w wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży informacji o terminie składania wniosków przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości, stwierdzono również w trakcie poprzedniej kompleksowej kontroli gminy, przeprowadzonej w roku 2016.

- 3) Do przeprowadzonej w 2019 roku transakcji zamiany gminnej działki nr 464 w Debrznie na działkę nr 186/5 w m. Strieczona uwag nie wniesiono. Z dokumentacji zamiany nieruchomości wynikało, że umożliwiła ona prawidłowe urządzenie dojazdu do gminnego obiektu na działce w m. Strieczona.

Finansowym skutkiem zamiany działek o różnej wartości było uzyskanie przez gminę dochodu w wysokości 12.346,00 zł.

3.3.1.2. Sprzedaż nieruchomości w trybie przetargowym

- 1) Szczegółową kontrolę przestrzegania obowiązujących przepisów i uregulowań wewnętrznych przy sprzedaży nieruchomości gminy w trybie przetargowym przeprowadzono na przykładzie próby kontrolnej scharakteryzowanej w kolumnie „Sprzedaż w trybie przetargowym” (kolumna 3) tabeli zawartej w punkcie „3.3.1. Dochody ze sprzedaży majątku” tego protokołu. Próba kontrolna obejmowała sprzedaż 4 działek niezabudowanych pod zabudowę mieszkaniowo-usługową oraz 2 działek

niezabudowanych pod zabudowę garażową. Z tytułu sprzedaży tych nieruchomości gmina uzyskała w 2019 roku wpływy w wysokości 335.540,00 zł.

- 2) W trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające na:
- niezamieszczeniu w wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży (dotyczy wszystkich 6 sprzedaży) informacji wymaganej przepisami art. 35 ust. 2 pkt 12 ustawy o gospodarce nieruchomościami, tj. terminu do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 tej ustawy;
  - niepodaniu do publicznej wiadomości informacji w prasie o zasięgu obejmującym co najmniej powiat wyciągu z ogłoszenia o przetargu na zbycie nieruchomości, której cena wywoławcza była wyższa niż równowartość 10 000 euro – ustalenie to dotyczy przetargu na zbycie działki nr 1055/20 przy ul. Szkolnej w Debrznie, przeprowadzonego w dniu 4.10.2019 r. z ceną wywoławczą w wysokości 103.000,00 zł.

Obowiązek zamieszczenia wyciągu z ogłoszenia o przetargu w prasie o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest zbywana nieruchomość, ukazującej się nie rzadziej niż raz w tygodniu, co najmniej na 30 dni przed wyznaczonym terminem przetargu, wynika z § 6 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybów przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r., poz. 1490).

3.3.1.3. Ustalenia dotyczące księgowej ewidencji rozrachunkowej z zakresu dochodów ze sprzedaży nieruchomości

- 1) Zrealizowane w 2019 roku dochody ze sprzedaży nieruchomości, w wysokości 510.365,78 zł, pochodziły ze sfinalizowanych w 2019 roku, jak też ze spłaty rat za nieruchomości sprzedane przed tym rokiem.

Na podstawie wydruku „Analityka sald – obrotów za okres 01-12.2018 r.” z syntetycznego konta 226 – „Długoterminowe należności budżetowe” ustalono, że na koniec 2018 roku długoterminowe należności kontrolowanej jednostki z tytułu ratalnej sprzedaży mienia nieruchomości gminy wynosiły 128.278,96 zł.

W 2019 roku z konta 226 na należności roku 2019 przeksięgowano należności na sumę 63.128,06 zł, w tym 50.178,06 zł pod datą 1.01.2019 r. (księgowanie z dnia 14.01.2019 r.) oraz 12.500,00 zł pod datą 21.05.2019 r. To ostatnie księgowanie wynikało z wcześniejszej spłaty rat rozłożonych na kilka lat przez jednego z nabywców nieruchomości gminy.

Na ostatni dzień 2019 roku należności długoterminowe związane ze sprzedażą mienia wynosiły 65.150,90 zł.

- 2) Na podstawie wydruku „Analityka sald – obrotów za okres 01-12.2019 r.” z syntetycznego konta 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” ustalono, że na koniec 2019 roku należności z tytułu sprzedaży nieruchomości gminy wynosiły 2,28 zł. Należności te powstały w 2019 roku.

3.3.2. Dochody z tytułu najmu lokali mieszkalnych

- 1) W 2019 roku w kontrolowanej gminie obowiązywał *Wieloletni Program gospodarowania zasobem mieszkaniowym Gminy Debrzno na lata 2019-2023*, przyjęty uchwałą Nr 89.IV.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Debrzno oraz zasad wynajmowania lokali (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 6 marca 2019 r., poz. 1100), zmieniony uchwałą Nr 20.X.2019 tego organu z dnia 29 marca 2019 r. o zmianie uchwały w sprawie wieloletniego programu (...) – uchwałą zmieniającą ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego z dnia 22 maja 2019 r., pod poz. 2462.
- 2) Z uchwalonego *Programu...* wynikało m.in., że:
- według stanu na koniec 2018 roku zasób mieszkaniowy gminy obejmował 212 lokali mieszkalnych, w tym 24 lokale socjalne;
  - gminnym zasobem mieszkaniowym gospodaruje Burmistrz Gminy Debrzno, a w jego imieniu Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Debrznie na podstawie statutu i udzielonego pełnomocnictwa;
  - gospodarowanie zasobem gminnym polega na: ewidencjonowaniu nieruchomości; zabezpieczeniu nieruchomości przed uszkodzeniem lub zniszczeniem; wykonywaniu czynności związanych z naliczaniem należności i windykacją należności; współpracy z innymi organami, które na mocy odrębnych przepisów gospodarują nieruchomościami; podejmowaniu czynności w postępowaniach sądowych o roszczenia w stosunku najmu i dzierżawy lub innych praw rzeczowych na nieruchomości; konserwacji i bieżących remontach budynku.
- 3) Zasady wynajmowania lokali mieszkalnych gminy określone zostały w załączniku do uchwały Nr 36.XII.2015 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 21 kwietnia 2015 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Debrzno (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 11 czerwca 2015 r., poz. 1850).
- 4) W 2019 roku obowiązywały stawki bazowe czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego oraz czynniki obniżające te stawki określone zarządzeniem Nr 70.674.2017 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 26 kwietnia 2017 r. w sprawie określenia stawek czynszu za lokale mieszkalne i socjalne wchodzące w skład mieszkaniowego zasobu gminy.

x dbas
h

Z zarządzenia wynikało, że stawka bazowa czynszu za lokale mieszkalne wynosiła 4,60 zł za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu, z kolei stawka czynszu za 1 m² lokali socjalnych wynosiła 50% stawki bazowej.

- 5) W kontrolowanym roku gmina nie realizowała dochodów z najmu lokali mieszkalnych – wpływy z czynszu najmu lokali mieszkalnych, pobierane przez zarządcę tych lokali, tj. Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Debrznie, stanowiły przychody tego samorządowego zakładu budżetowego.

W protokole z poprzedniej kompleksowej kontroli gminy, zakończonej w maju 2016 roku zapisano, że uchwała Nr 50/VIII/1991 Rady Miasta i Gminy Debrzno z dnia 12 kwietnia 1991 r. w sprawie utworzenia zakładu budżetowego tj. Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Debrznie, ani też statut tego zakładu, przyjęty uchwałą Nr XIX/125/2000 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 28 lutego 2000 r. w sprawie uchwalenia jednolitego tekstu statutu Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Debrznie, nie zawierały uregulowań wskazujących, że wpływy z wynajmu gminnych lokali mieszkalnych stanowić będą źródło przychodów tego samorządowego zakładu budżetowego. W kontrolowanym czterolecium nie wprowadzono zmian w tym zakresie.

3.3.3. Dochody z dzierżawy i wynajmu lokali użytkowych

- 1) W 2019 roku uregulowania wewnętrzne gminy z zakresu dzierżawy i wynajmu lokali użytkowych na okres dłuższy niż 3 lata zawarte były w uchwale Nr 04.XXV.2016 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie określenia ramowych zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 3 marca 2016 r., poz. 899).
- 2) W § 5 przywołanej uchwały zawarto upoważnienie dla organu wykonawczego gminy do wydzierżawiania nieruchomości w trybie bezprzetargowym na czas dłuższy niż 3 lata oraz zawierania umów dzierżawy na kolejna lata, po umowach zawartych na czas oznaczony do 3 lat, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość. Uregulowanie zawierające to upoważnienie będzie cytowane w innym punkcie tej części protokołu kontroli.
- 3) W roku objętym szczegółową kontrolą dochodów obowiązywały stawki czynszu określone zarządzeniem Nr 01.303.2016 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 4 stycznia 2016 r. w sprawie ustalenia stawek czynszu za dzierżawę gruntów komunalnych (zarządzenie obowiązywało do dnia 8 lipca 2019 r.), a następnie zarządzeniem Nr 160.182.2019 Burmistrza Debrzna z dnia 9 lipca 2019 r. w sprawie ustalenia stawek czynszu dzierżawnego i zasad udostępniania nieruchomości komunalnych.
- 4) Ze sporządzonego za 2019 rok sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wynikało, że w roku tym gmina zrealizowała 213.830,27 dochodów klasyfikowanych w § 075 – „Dochody z najmu

i dzierżawy składników majątkowych...”. Wykonanie tych dochodów w poszczególnych rozdziałach budżetu przedstawiono w tabeli poniżej (w zł):

Lp.	Rozdział budżetu	Plan	Wykonanie	Należności do zapłaty		Nadpłaty
				ogółem	w tym zaległości	
1	2	3	4	5	6	7
1.	01095 – „Pozostała działalność”	12.820,00	13.822,26	0	0	0
2.	15095 – „Pozostała działalność”	99.115,00	98.875,32	10.273,64	10.273,64	0
3.	70005 – „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”	59.930,00	73.647,65	2.406,29	2.406,29	455,14
4.	75023 – „Urzędy gmin...”	6.079,00	6.079,44	0	0	0
5.	80101 – „Szkoły podstawowe”	30.500,00	21.405,60	125,60	0	0
Razem:		208.444,00	213.830,27	12.805,53	12.679,93	455,14

- 5) Ustalono, że dochody klasyfikowane w rozdziałach 15095 i 80101, w wysokości 120.280,92 zł, wykonały i przekazały na podstawowy rachunek bankowy gminy dwie jednostki organizacyjne gminy – odpowiednio Inkubator Przedsiębiorczości Cierznie w Cierzniach oraz Szkoła Podstawowa w Debrznie.

Kontrolowany urząd miejski wykonał dochody w pozostałych trzech rozdziałach, tj. 01095, 70005 oraz 75023, na sumę 93.549,35 zł. Dochody te poddano kontroli.

Rozdział 01095

Wykonane w tym rozdziale dochody w wysokości 13.822,26 zł pochodziły z dzierżawy obwodów łowieckich na podstawie ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 67). Wpływy te pochodziły z przelewów Starostwa Powiatowego w Człuchowie (13.811,16 zł) oraz Nadleśnictwa Lutówko (11,10 zł).

Rozdział 75023

Wykonane w tym rozdziale dochody w wysokości 6.079,44 zł pochodziły z przelewów Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Debrznie z tytułu najmu lokali użytkowych w budynku administracyjnym kontrolowanego urzędu miejskiego oraz przelewów Banku Spółdzielczego w Człuchowie – dzierżawcy nieruchomości lokalowych w tym samym budynku.

- a) Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Debrznie wynajmuje od gminy lokale użytkowe (pomieszczenia biurowe) o łącznej powierzchni 32,60 m² na podstawie umowy najmu nr 2/97 z dnia 31.12.1997 r. Umowę tę, zawartą na czas nieokreślony, zmieniono w dniu 14.06.2010 roku – wprowadzono nowe (wyższe) stawki czynszu oraz opłat za centralne ogrzewanie i za zużycie wody oraz za odbiór nieczystości.
- b) Bank Spółdzielczy w Człuchowie wydierżawia od gminy nieruchomość lokalową o powierzchni 55,50 m² na podstawie umowy dzierżawy z dnia 1.08.2019 r., zawartej na okres od dnia 1.08.2019 r. do dnia 24.11.2020 r. Zapisy w § 2 umowy wskazywały, że

dzierżawca jest w posiadaniu lokalu od podpisania protokołu zdawczo – odbiorczego w dniu 8.08.2016 r.

W trakcie kontroli ustalono, że przywołaną umową z dnia 1.08.2019 roku przedłużono stosunek dzierżawy nawiązany umową dzierżawy nr 1/2016 z dnia 5.08.2016 r., obowiązujący do dnia 31.07.2019 r. Według wniosku Banku z dnia 4.08.2016 roku nieruchomość ta miała być wykorzystywana na działalność bankową.

- W § 1 ust. 3 aktualnej umowy zawarto zapis mówiący, że podstawę prawną jej zawarcia stanowi zarządzenie Nr 190.490.2016 Burmistrza Debrzna z dnia 3 sierpnia 2016 r. w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości w trybie bezprzetargowym. Stwierdzono, że przywołane w podstawie prawnej zarządzenia przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami (art. 11, art. 13 ust. 1, art. 35 ust. 1) oraz ustawy o samorządzie gminnym (art. 30 ust. 2 pkt 2 i 3) nie regulowały tematyki bezprzetargowego wydzierżawienia nieruchomości gminy. Bezprzetargowe wydzierżawienie nieruchomości na okres do 3 lat (umowę zawarto na okres nie dłuższy niż 3 lata) umożliwiały wprost przepisy art. 37 ust. 4 przywołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami.

- Stwierdzono, że wydzierżawiając Bankowi w sierpniu 2019 roku ww. nieruchomości na kolejny okres nie uwzględniono uregulowań zawartych w art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a) ustawy o samorządzie gminnym, nakładających na organ wykonawczy gminy obowiązek uzyskania zgody organu stanowiącego gminy na zawarcie kolejnej umowy, po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość.

Z § 5 przywołanej już w tym protokole uchwały Nr 04.XXV.2016 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie określenia ramowych zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata wynikało, że organ wykonawczy gminy został upoważniony – cyt.: „do wydzierżawiania w trybie bezprzetargowym nieruchomości na czas oznaczony, dłuższy niż trzy lata lub na czas nieoznaczony, oraz zawierania, po umowie dzierżawy na czas oznaczony do trzech lat, kolejnych umów, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość:

- a) przeznaczona i wykorzystywana na cele sadowniczo-warzywnicze, rolne, garażowe, handlowo - usługowe, przemysłowe, składowe, a ponadto na tymczasowe albo trwałe posadowienie obiektów zapewniających rozrywkę dla mieszkańców gminy, takich jak np. karuzele, strzelnice, cyrk, itp.;
- b) przeznaczona na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej, stanowiącej własność lub będącej w użytkowaniu wieczystym dzierżawcy, z wyłączeniem przypadku, gdy dzierżawą jest zainteresowanych więcej niż jedna osoba”.

Cytowane uregulowanie nie zawierało upoważnienia do zawierania, po umowie dzierżawy na czas oznaczony do trzech lat, kolejnych umów, których przedmiotem jest sama nieruchomość, przeznaczona i wykorzystywana na cele usług bankowych.

Rozdział 70005

- W tym rozdziale ewidencjonowano wpływy z dzierżawy nieruchomości gminnych nieujęte w rozdziałach wymienionych powyżej. Wpływy w wysokości 73.647,65 zł pochodziły z dzierżawy terenów rolnych, terenów pod uprawy sadowniczo-warzywnicze oraz gruntów pod działalność usługową i pod garażami.
- Z przedłożonego przez pana Józefa Bila – geodetę gminnego „Zestawienia zawartych umów dzierżawy gruntów komunalnych w roku 2019 roku” (zestawienie załączono do akt roboczych kontroli) wynikało, że w roku tym zawarto 60 umów, w tym:
  - 31 umów dzierżawy terenów pod garażami,
  - 14 umów dzierżawy terenów sadowniczo-warzywniczych;
  - 10 umów dzierżawy terenów rolnych;
  - 5 innych umów dzierżawy i najmu – umowy: najmu lokalu użytkowego w budynku administracyjnym urzędu miejskiego; dzierżawy dwóch działek dla Centrum Kultury Sportu i Turystyki w Debrznie; dzierżawy placu na ustawienie cyrku; dzierżawy działki pod działalność usługową oraz dzierżawy terenu pod nośnik reklamowy.
- Szczegółową kontrolę przestrzegania obowiązujących przepisów i uregulowań wewnętrznych w zakresie wydzierżawiania nieruchomości gminnych przeprowadzono na przykładzie 15 umów dzierżawy, wymienionych w następujących pozycjach „Zestawienia zawartych umów...” (w nawiasach podano numery geodezyjne działek: 2 (662/2 i 1055/18); 4 (821/1); 6 (522); 7 (522); 8 (194/2); 11 (522); 17 (522); 37 (483/5); 38 (859/4); 43 (1049/9, 813/4, 829/10 i 830); 48 (859/4); 50 (700/7 i 709/12); 52 (335/150 i 335/151); 55 (448/7, 448/8 i 448/9) – wszystkie działki w Debrznie oraz 58 (działki nr 85/2 i 93/3 w m. Buka oraz działka nr 493 w Debrznie).
Objęte kontrolą umowy dotyczyły dzierżawy: terenów pod garażami (5 umów); terenów na cele sadowniczo-warzywnicze (5 umów); terenów rolnych (3 umowy); działek zabudowanych budynkiem administracyjno-użytkowym, stadionem miejskim, boiskiem sportowym i obiektami socjalnymi (umowa) oraz dzierżawy działki pod działalność usługową – 1 umowa.
Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości.
**[„Zestawienie zawartych umów dzierżawy gruntów komunalnych w roku 2019 roku” –
– poz. 6 akt kontroli]**

- 6) Na podstawie 4 wydruków „Syntetyczne zestawienie przypisów, wpłat (...) – rok 2019” z ewidencji: „Czynsze dzierżawne – osoby fizyczne”; Czynsze dzierżawne – osoby

prawne”; „Czynsze – obwody łowieckie” oraz „Czynsze UMiG – osoby prawne”, ustalono następujące dane (w zł):

Wyszczególnienie	Czynsze dzierżawne – osoby fizyczne	Czynsze dzierżawne – osoby prawne	Czynsze – obwody łowieckie	Czynsze – UMiG osoby prawne	Razem
1	2	3	4	5	6
Zaległości początkowe	2.827,61	297,29	0	0	3.124,90
Nadpłaty początkowe	441,72	0	0	0	441,72
Przypisy	45.489,41	42.669,47	13.822,26	6.231,24	108.212,38
Odpisy	0	17,14	0	0	17,14
Wpływy (wpłaty minus zwroty)	46.208,14	42.665,63	13.822,26	6.231,24	108.927,27
Nadpłaty końcowe	455,14	0	0	0	455,14
Należności końcowe	2.122,30	283,99	0	0	2.406,29
- w tym zaległości	2.122,30	283,99	0	0	2.406,29

- Zawarte w tabeli dane przedstawiają wartości brutto, tj. z podatkiem od towarów i usług (VAT). Wynikająca z ewidencji księgowej rozrachunkowej oraz z tabeli powyżej suma wpływów w wysokości 108.927,27 zł uwzględnia 93.549,35 zł dochodów netto oraz 15.377,92 zł podatku VAT.

Kontrolując obroty na koncie 130 – „Rachunek bieżący jednostki” ustalono, że dokonane w trakcie roku bieżące wyksięgowania (przeksięgowania) podatku VAT dotyczyły wpływów klasyfikowanych w rozdziałach 70005 (15.226,12 zł) i 75023 (151,80 zł).

- Występujące na ostatni dzień 2019 roku saldo należności w wysokości 2.406,29 zł przedstawiało stan zaległości 53 dzierżawców, przy czym w 42 przypadkach zaległości te nie przekraczały 10,00 zł – w 35 przypadkach kwoty zaległości były niższe od 1,00 zł. Największe zaległości, w wysokościach powyżej kwoty 200,00 zł, występowały na kontach rozrachunkowych oznaczonych następującymi indeksami: 3500 (610,33 zł); 5155 (438,88 zł); 1319 (358,03 zł); 57 (283,81 zł) oraz 4329 (235,49 zł). Zaległości tych 5 dzierżawców, na sumę 1.926,54 zł, stanowiły 80 % wszystkich zaległości w dochodach z dzierżawy i najmu lokali użytkowych.

Ustalenia w zakresie windykacji należności z ww. źródeł dochodów przedstawiono w punkcie „3.3.6. Windykacja dochodów z majątku” niniejszego protokołu kontroli.

3.3.4. Dochody z tytułu opłat za zarząd i użytkowanie wieczyste nieruchomości

- 1) W sporządzonym za 2019 rok sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wykazano 10,78 zł dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 047 – „Wpływy z opłat za trwałe zarząd, użytkowanie i służebności” oraz 29.601,51 zł dochodów z użytkowania wieczystego nieruchomości, klasyfikowanych w § 055 – „Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości”. Dochody te wykonano w rozdziale 70005 – „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”.

W przywołanym sprawozdaniu wykazano też występowanie na koniec 2019 roku 1.889,02 zł należności (w tym 802,45 zł zaległości) oraz 130,97 zł nadpłat w zakresie wpływów z opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości.

- 2) Ustalenia kontrolne dotyczące dochodów przedstawiono poniżej, z podziałem na źródła tych dochodów.

Wpływy z opłat za trwałe zarząd

- 1) Wpływy w wysokości 10,78 zł pochodziły z wpłaty dokonanej w dniu 25.10.2019 r. przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Debrznie – samorządowy zakład budżetowy. Wpłata dotyczyła opłaty za trwałe zarząd nieruchomości zabudowanej budynkiem wielorodzinnym z funkcją usługową przy ul. Rynek 3 w Debrznie.
- 2) Ustalono, że decyzją nr 1/2019 Burmistrza Debrzna z dnia 20.09.2019 r. w sprawie ustanowienia trwałego zarządu oraz protokołem zdawczo-odbiorczym z dnia 24.09.2019 roku przekazano Zakładowi w trwałe zarząd ww. nieruchomość (3 działki o łącznej powierzchni 1.228 m², zabudowane budynkiem z 12 lokalami mieszkalnymi i jednym lokalem użytkowym), określając jednocześnie opłatę za trwałe zarząd w wysokości 3.848,40 zł. Opłata ta stanowiła 0,3% wartości nieruchomości (1.282.800,00 zł), określonej przez rzeczoznawcę majątkowego w dniu 14.09.2019 r.
- 3) W dniu 30.09.2019 roku Zakład złożył w kontrolowanej jednostce wniosek o zwolnienie z opłaty za trwałe zarząd. W uzasadnieniu wniosku podano, że – cyt.: „Przekazane dotychczas wszystkie nieruchomości były w użyczenie lub nieodpłatny zarząd. Kwota 3.848,40 zł rocznie stanowi dla nas obciążenie w wysokości 0,60 zł za 1 m² na m-c powierzchni, tj. ponad 13% czynszu dla lokali mieszkalnych, a w przypadku nie wynajętych lokali użytkowych będziemy zmuszeni jeszcze dopłacać. Jak wiadomo nie pobieramy ustawowego czynszu dla lokali, a bardziej dostosowany do możliwości naszego społeczeństwa”.
- 4) W dniu 25.10.2019 r. Rada Miejska w Debrznie podjęła uchwałę Nr 68.XVII.2019 w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie bonifikaty od opłat rocznych w sprawie ustanowienia trwałego zarządu na rzecz Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Debrznie.
Z § 1 uchwały wynikała zgoda na udzielenie bonifikaty w wysokości 99% od opłaty rocznej za trwałe zarząd nieruchomości zabudowanej budynkiem wielorodzinnym z funkcją usługową w Debrznie przy ul. Rynek 3.
- 5) Powołując się na ww. uchwałę Burmistrz Debrzna wydał w dniu 30.10.2019 roku decyzję Nr 2/2019 w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie bonifikaty od opłat rocznych ustaloną komunalnej jednostce organizacyjnej z tytułu trwałego zarządu.

Kllo

Ner

Decyzją tą organ wykonawczy gminy udzielił Zakładowi bonifikaty w wysokości 99% od ustalonej opłaty rocznej, zmieniając w decyzji nr 1/2019 z dnia 20.09.2019 roku kwotę opłaty rocznej z 3.848,40 zł na 38,48 zł.

- 6) Wpłacona przez Zakład kwota 10,78 zł stanowiła część opłaty rocznej, ustaloną proporcjonalnie w stosunku do pozostałego do wykorzystania w danym roku okresu trwałego zarządu, stosowanie do przepisów art. 82 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Wpływy z opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości

- 1) Szczegółowa ewidencja do syntetycznego konta 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w zakresie dochodów z opłaty za użytkowanie wieczyste nieruchomości obejmowała 2 konta dotyczące osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej oraz 162 konta służące do rozliczenia użytkowników wieczystych będących osobami fizycznymi.
- 2) Na podstawie ww. ewidencji ustalono, że w 2019 roku wpływy z opłaty za użytkowanie wieczyste nieruchomości wyniosły 29.621,80 zł. Wielkość ta obejmowała 29.601,51 zł dochodów netto, pozostałe 20,29 zł wpłynęło z tytułu VAT. Ustaleń takich dokonano po analizie obrotów na koncie 130 – „Rachunek bieżący jednostki” w zakresie dochodów klasyfikowanych w § 055 – „Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości” w rozdziale 70005 – „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”.
- 3) Końcowy stan zaległości (802,45 zł) był sumą zaległości występujących na 27 kontach rozrachunkowych, przy czym w 19 przypadkach zaległości nie przekraczały kwoty 1,00 zł. Największa zaległość, w wysokości 646,75 zł, stanowiąca 81% wszystkich zaległości w dochodach z opłaty za użytkowanie wieczyste nieruchomości, występowała na koncie rozrachunkowym oznaczonym indeksem 4877.

Ustalenia w zakresie windykacji należności z tego źródła dochodów przedstawiono w punkcie „3.3.6. Windykacja dochodów z majątku” niniejszego protokołu kontroli.

3.3.5. Dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności

- 1) W sporządzonym za 2019 rok sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wykazano 34.738,41 zł dochodów klasyfikowanych w § 076 – „Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności”. Dochody te wykonano w rozdziale 70005 – „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”.
- 2) Z informacji uzyskanych od pani Danuty Klimek – kierownik Referatu Rozwoju Lokalnego wynikało, że w 2019 roku nie wystąpiły operacje przekształcenia prawa użytkowania wieczystego nieruchomości w trybie przepisów ustawy z dnia 29 lipca

2005 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 1314).

3) Na podstawie przedłożonych dokumentów ustalono, że w 2019 roku Burmistrz Debrzna wydał 227 „Zaświadczeń potwierdzających przekształcenie prawa użytkowania wieczystego gruntu zabudowanego na cele mieszkaniowe w prawo własności”, stanowiących podstawę ujawnienia w księdze wieczystej prawa własności gruntu, stosowanie do przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 139).

- Kontrolując wydane „Zaświadczenia” ustalono, że wydano je osobom fizycznym (właścicielom budynków mieszkalnych jednorodzinnych), jak też dwóm spółdzielniom mieszkaniowym, tj. Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko-Własnościowej „Pomorzanka” w Człuchowie oraz Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko-Własnościowej „Debrzynka” w Debrznie.
- Z informacji pani Danuty Klimek – kierownik Referatu Rozwoju Lokalnego wynikało, że w 2019 roku wystąpił 1 przypadek wydania zaświadczenia na wniosek właściciela gruntu – zaświadczenie nr 1/2019 z dnia 28.01.2019 r..

Ustalono, że powyższe zaświadczenie wydano na wniosek z dnia 3.01.2019 r., z zachowaniem terminu określonego w art. 4 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy.

- W pozostałych 226 przypadkach zaświadczenia wydano „z urzędu”, tj. w trybie określonym w art. 4 ust. 2 pkt 1 ustawy. Zaświadczenie z ostatnim numerem (227/2019) wydano w dniu 16.05.2019 r.

Z informacji udzielonej przez panią Danutę Klimek – kierownik Referatu Rozwoju Lokalnego wynikało, że po tej dacie na terenie gminy nie występowały już zabudowane na cele mieszkaniowe grunty w użytkowaniu wieczystym. Powyższe daje podstawę do stwierdzenia, że określony w art. 4 ust. 2 pkt 1 ustawy 12-miesięczny termin do wydania zaświadczeń z urzędu, liczony od dnia przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności został zachowany.

4) W trakcie wrywkowej kontroli zaświadczeń nie stwierdzono nieprawidłowości w stosowaniu ww. ustawy. Powyższe ustalono na podstawie losowo wybranej próby 20 zaświadczeń, obejmujące zaświadczenia o następujących numerach: 1; 26; 34; 44; 58; 73; 107; 118; 139; 142; 157; 163; 179; 182; 186; 193; 200; 211; 225 i 227/2019.

Ustalono, że we wszystkich zaświadczeniach zawarto zapisy dotyczące rocznej opłaty z tytułu przekształcenia. W części z nich (w 17 zaświadczeniach) określono wysokość tej opłaty z obowiązkiem wnoszenia jej przez okres 20 lat w terminie do 31 dnia marca każdego roku, w pozostałych 3 zaświadczeniach (nr 179/2019; 225/2019 i 227/2019) zawarto zapisy o treści – cyt.: „Roczna opłata z tytułu przekształcenia w odniesieniu do

ww. gruntu nie obowiązuje z uwagi, że na poczet opłat rocznych za użytkowanie wieczyste działki zapłacono za okres 99 lat”.

- 5) Na podstawie wydruku „Syntetyczne zestawienie przypisów, wpłat (...) – przekształcenie użytkowania wieczystego – rok 2019” ustalono, że tytułem wpłat za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności uzyskano wpływy w wysokości 34.979,46 zł, równe przypisanym należnościom z tego tytułu. Na ostatni dzień 2019 roku nie występowały należności, ani też nadpłaty w dochodach z tego źródła.

Kontrolując obroty na koncie 130 – „Rachunek bieżący jednostki” w zakresie dochodów klasyfikowanych w § 076 w rozdziale 70005 – „Gospodarka gruntami i nieruchomościami” ustalono, że powyższa suma wpływów obejmowała 34.738,41 zł wpływów netto z opłaty za przekształcenie praw oraz 241,05 zł wpłat tytułem podatku VAT. Wpłaty tego podatku były na bieżąco wykسیęgowywane z ww. podziałek klasyfikacji dochodów.

3.3.6. Windykacja dochodów z majątku

- 1) Kontrolę windykacji należności majątkowych przeprowadzono na przykładzie:
- 5 dzierżawców i najemców lokali użytkowych, posiadających na koniec 2019 roku największe zaległości w opłacaniu czynszu – zaległości na sumę 1.926,54 zł, stanowiące 80% wszystkich zaległości w dochodach klasyfikowanych w § 075;
  - jednego użytkownika wieczystego, posiadającego na koniec 2019 roku zaległości w wysokości 646,75 zł, stanowiące 81% wszystkich zaległości w opłacie z tytułu użytkowania wieczystego;
- 2) Dokonane w trakcie kontroli ustalenia przedstawiono w tabeli:

Lp.	Indeks konta rozrachunkowego	Zaległości na dzień 31.12.2019 r. (w zł)	Okres powstania zaległości rok/lata	Działania organu wykonawczego gminy podjęte w stosunku do dłużników
1	2	3	4	5
Dzierżawa oraz wynajem lokali użytkowych				
1.	3500	610,33	2016, 2018-2019	W zakresie należności sprzed 2019 roku (398,77 zł) egzekucję prowadzi komornik sądowy na podstawie wniosku wierzyciela z maja 2019 r., opartego na nakazie zapłaty z kwietnia 2019 r.
2.	5155	438,88	2016-2017	W maju 2019 roku uzyskano wyrok sądowy zasądający zapłatę, w grudniu tego roku złożono wniosek o egzekucję, w styczniu i marcu 2020 r. wierzyciel uiścił zaliczki na wydatki gotówkowe komornika.
3.	1319	358,03	2017-2019	W zakresie należności za lata 2017-2018 (215,35 zł) w maju 2019 roku złożono w sądzie rejonowym wniosek o wszczęcie egzekucji po wcześniejszym złożeniu pozwu (grudzień 2018 r.) i wydaniu przez sąd nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym (marzec 2019).
4.	57	283,81	2019	Zaległość została uregulowana w lutym 2020 r. po rozmowie telefonicznej z przedstawicielem dłużnika.
5.	4329	235,49	2018-2019	W marcu 2019 roku uzyskano sądowy nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w maju tego roku sąd dostarczył tytuł wykonawczy – dotyczy należności za 2018 r. Po częściowej zapłacie końcowe saldo obejmuje należność z 2018 r. – 63,39 zł oraz za rok 2019 – 172,10 zł.

Opłata za użytkowanie wieczyste nieruchomości				
1.	4877	646,75	2015-218	W marcu 2019 złożono pozew w sądzie rejonowym i uzyskano nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym. W czerwcu 2019 roku wierzyciel złożył wniosek o wszczęcie egzekucji uiścił zaliczkę na wydatki komornika sądowego. W dniu 17.03.2020 roku wierzyciel wystosował do komornika wniosek o udzielenie informacji, na jakim etapie znajduje się prowadzone postępowanie egzekucyjne. Do dnia 17.04.2020 r. nie uzyskano odpowiedzi.

B. WYDATKI BUDŻETOWE

- 1) Kontrolę wydatków przeprowadzono w oparciu o rok 2019 z tym, że w zakresie wydatków majątkowych kontrolą objęto również dwa lata wcześniejsze, tj. lata 2017 i 2018.
- 2) Ustalono, że w 2019 roku kontrolowana gmina zrealizowała wydatki budżetowe w wysokości 50.361.902,28 zł. Wydatki te stanowiły 93% wydatków planowanych (54.119.315,60 zł).

3.5. Wydatki bieżące

- 1) W kontrolowanym 2019 roku wydatki bieżące gminy wyniosły 42.999.935,25 zł i stanowiły 85% wszystkich wydatków budżetu. W zakresie wydatków na wynagrodzenia osobowe pracowników zatrudnionych na podstawie wyboru i powołania kontrolę poszerzono o rok 2018.
- 2) Kontrolę poddano zrealizowane przez urząd miejski wydatki: na wynagrodzenia osobowe pracowników; na podróże służbowe pracowników i radnych; związane z wypłatą diet radnych; na odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych; na przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii; na ochronę przeciwpożarową oraz wydatki poniesione w ramach funduszu sołectkiego.

3.5.1. Wydatki z tytułu wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń

- 1) Na podstawie sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków samorządowej jednostki budżetowej ustalono, że w 2019 roku urząd miejski wydatkował 2.242.848,63 zł klasyfikowanych w § 4010 „Wynagrodzenia osobowe pracowników”. Wydatki te zostały zrealizowane w następujących rozdziałach budżetu: 01095 - „Pozostała działalność” (19.269,73 zł); 75011 - „Urzędy wojewódzkie” (91.248,00 zł); 75023 - „Urzędy gmin...” (1.858.693,34 zł); 75085 „Wspólna obsługa jednostek samorządu terytorialnego” (62.771,59 zł); 75095 „Pozostała działalność” (95.507,59 zł); 75101 „Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa” (1.827,00 zł); 90002 „Gospodarka odpadami komunalnymi” (49.070,00 zł); 90005 – „Pozostała działalność” (64.461,38 zł).

Wydatki poniesione na pochodne (§§ 4110 i 4120 wydatków) od wszystkich rodzajów wynagrodzeń wyniosły ogółem 436.725,27 zł.

- 2) Przestrzeganie przepisów regulujących wynagradzanie pracowników samorządowych przeprowadzono w oparciu o wynagrodzenia ustalone dla 19 pracowników urzędu miejskiego. Pracownicy, których wynagrodzenia zostały objęte próbą kontrolną zostali wskazani w poniższej tabeli:

Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko służbowe
1	2	3
1.	Wojciech Kallas	burmistrz
2	Łukasz Jurkowlaniec	zastępca burmistrza
3.	Jolanta Miszewska	skarbnik
4.	Anna Ziarnek	sekretarz
5.	Anna Król	kierownik referatu
6.	Marta Olkowska	zastępca kierownika
7.	Aleksandra Nowak	sekretarka od 14.10.2019 r.
8.	Mirosław Gałęza	inspektor
9.	Anna Kowalska	
10.	Grażyna Lupa	
11.	Anna Trela	
12.	Marta Rusin	podinspektor
13.	Lucyna Glinczak	podinspektor do 31.08.2019 r. od 01.09.2019 r. inspektor
14.	Wioleta Rossa	pomoc administracyjna od 25.04.2019 r.
15.	Mirosław Bartoszewicz	inkasent-goniec
16.	Jerzy Bielecki	konserwator
17.	Izabela Kwapisz	pracownik gospodarczy do 16.01.2019 r.
18.	Izabela Kimel	pracownik gospodarczy do 26.03.2019 r.
19.	Piotr Władyczak	kierowca

- 3) Pan Wojciech Kallas – Burmistrz do 31 sierpnia 2018 roku pobierał wynagrodzenie ustalone w uchwale Nr 77.V.2014 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 18 grudnia 2014 roku w sprawie wynagrodzenia Burmistrza. Z przywołanej uchwały wynikało, że burmistrzowi gminy od dnia 8.12.2014 r. przysługiwało miesięczne wynagrodzenie, na które składały się następujące elementy:

- wynagrodzenie zasadnicze w wysokości - 5.500,00 zł;
- dodatek funkcyjny w wysokości - 1.900,00 zł;
- dodatek specjalny w wysokości 30%
łącznie wynagrodzenia
zasadniczego i dodatku funkcyjnego - 2.220,00 zł;
- dodatku za wieloletnią pracę (stażowe) - 935,00 zł.

Burmistrzowi przysługiwało także prawo do dodatkowego wynagrodzenia rocznego.

- Stwierdzono, że w okresie od dnia 1.07.2018 r. do dnia 31.08.2018 r. wynagrodzenie zasadnicze Burmistrza, w wysokości 5.500,00 zł, było wyższe o 800,00 zł od wynagrodzenia zasadniczego określonego (dla osób zatrudnionych na stanowiskach

burmistrza gminy w gminach do 15 tys. mieszkańców) w załączniku nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 236).

Zgodnie z powyższym rozporządzeniem od dnia 1 lipca 2018 roku Burmistrzowi Debrzna przysługiwało wynagrodzenie zasadnicze w wysokości nieprzekraczającej 4.700,00 zł.

Na podstawie wyliczenia „Wynagrodzenie Kallas Wojciech” z dnia 5.03.2020 r. sporządzonego przez panią Małgorzatę Bielską – inspektor ds. płac ustalono, że burmistrzowi za okres od 1 lipca do 31 sierpnia 2018 r. wypłacono zawyżone wynagrodzenie o 2.109,29 zł brutto.

Pismem ORG.1713.1.2020.AZ z dnia 5.03.2020 r. w sprawie stwierdzonej nieprawidłowości wyjaśnienie złożył pan Wojciech Kallas – burmistrz Debrzna, który podał m.in. – cyt.: *Urząd Miejski w Debrznie przygotował projekt uchwały w sprawie wynagrodzenia Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno w oparciu o Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych i przekazał go Radzie Miejskiej w Debrznie. Przewodniczący Komisji Finansów Publicznych Pan Adam Hyrycz podczas sesji w dniu 5 lipca 2018 r. złożył wniosek o uzupełnienie punktu 6 projektu porządku obrad o projekt uchwały Komisji nr 52.LXXIII.2018 w sprawie wynagrodzenia burmistrza Miasta i Gminy Debrzna. W wyniku głosowania wniosek ten nie został przyjęty, w konsekwencji czego radni nie głosowali nad projektem przedmiotowej uchwały (...).*

Wyżej wskazane wyjaśnienie dotyczyło także pięciu innych nieprawidłowości stwierdzonych w czasie kontroli i treść powyższego wyjaśnienia będzie przywoływana w dalszych częściach protokołu kontroli.

Do akt roboczych kontroli załączono:

[Kserokopia: uchwały Nr 7.V.2014 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 18 grudnia 2014 roku, uchwały Nr 58.LXXIV.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 30 sierpnia 2018 roku, karty wynagrodzeń za 2018 r., wyliczenia „Wynagrodzenie Kallas Wojciech” z dnia 5.03.2020 r. sporządzonego przez panią Małgorzatę Bielską oraz wyjaśnienie burmistrza w sprawie 6 nieprawidłowości –

– poz. 7 akt kontroli]

- Ustalono, że uchwałą Nr 58.LXXIV.2018 z dnia 30 sierpnia 2018 roku w sprawie wynagrodzenia Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno organ stanowiący gminy z dniem 1 września 2018 r. dostosował wysokość wynagrodzenia burmistrza do obowiązujących przepisów, na które składały się następujące elementy:
  - wynagrodzenie zasadnicze w wysokości - 4.700,00 zł;
  - dodatek funkcyjny w wysokości - 1.900,00 zł;
  - dodatek specjalny w wysokości - 2.640,00 zł.

Ponadto na podstawie odrębnych przepisów burmistrzowi przysługiwał dodatek za wieloletnią pracę (stażowy – 799,00 zł), prawo do nagrody jubileuszowej oraz dodatkowe

wynagrodzenie roczne. Ogółem wynagrodzenie miesięczne burmistrza wynosiło 10.039,00 zł. Tak ustalone wynagrodzenie obowiązywało do zakończenia kadencji (21.11.2018 r.).

- Na podstawie ewidencji prowadzonej w formie karty urlopowej dla burmistrza ustalono, że na dzień 31.12.2017 r. posiadał on 35 dni urlopu wypoczynkowego (w tym 9 dni urlopu zaległego za rok 2016), z czego do dnia upływu kadencji wykorzystał 16 dni urlopu. W dniu ustania stosunku pracy z upływem kadencji (21.11.2018 r.) pan Wojciech Kallas posiadał 43 dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego (za rok 2017 – 19 dni, za rok 2018 – 24 dni), z czego za 39 dni urlopu wypoczynkowego wypłacono ekwiwalent pieniężny w wysokości 18.794,88 zł brutto (netto 13.638,86 zł). Na powyższą kwotę złożyło się 9.156,48 zł brutto (netto 6.380,04 zł) za 19 dni urlopu przysługującego za 2017 rok oraz 9.638,40 zł brutto (netto 7.258,82 zł) za 20 dni urlopu niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego przysługującego za rok 2019.

Ustalono, że wypłata ekwiwalentu nastąpiła w dniu 22.11.2018 r. Naliczenia i wypłaty ekwiwalentu dokonano na podstawie pisma ORG.2350.7.2018.KF z dnia 21.11.2018 r. podpisanego przez panią Annę Ziarnik – sekretarz miasta i gminy. W naliczeniu ekwiwalentu nieprawidłowości nie stwierdzono. W sprawie niewykorzystanych 4 dni urlopu wypoczynkowego zawarto porozumienie w dniu 20.11.2018 r. ORG.2350.6.2018.KF o następującej treści – cyt.: *Pracownik nie otrzyma ekwiwalentu za niewykorzystane 4 dni (32 godziny) urlopu, lecz wykorzysta ten urlop w naturze, tj. w okresie dalszego zatrudnienia.*

Do akt roboczych kontroli załączono:

[Kserokopie: karty urlopowej, pisma w sprawie naliczenia i wypłaty ekwiwalentu, porozumienia w sprawie niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego, oryginał WB potwierdzenia wykonania operacji z dnia 22.11.2018 r. – poz. 8 akt kontroli]

- Uchwałą Nr 85.III.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 11 grudnia 2018 roku w sprawie wynagrodzenia Burmistrza Debrzna organ stanowiący gminy utrzymał wysokość wynagrodzenia burmistrza na poziomie obowiązującym od 1 września 2018 r. przy czym od dnia 1 stycznia 2019 r. wzrósł należny dodatek stażowy do 18% wynagrodzenia zasadniczego i miał on wynosić 846,00 zł.

Wynagrodzenie burmistrza od dnia 1 września 2018 roku nie wykraczało poza granice określone dla osób zatrudnionych na stanowiskach burmistrza gminy w gminach do 15 tys. do mieszkańców w załączniku nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 236).

Do akt roboczych kontroli załączono:

[Kserokopia uchwały Nr 85.III.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 11 grudnia 2018 roku w sprawie wynagrodzenia Burmistrza Debrzna – poz. 9 akt kontroli]

- 4) Pan Łukasz Jurkowlaniec – zastępca burmistrza do października 2018 roku pobierał wynagrodzenie miesięczne ustalone w dwóch pismach burmistrza ORG.2122.29.2017.GJ z dnia 14.03.2017 r. oraz ORG.2122.8.2018 r. z dnia 4.01.2018 r., na które składały się następujące elementy:

- wynagrodzenie zasadnicze w wysokości - 4.600,00 zł;
- dodatek funkcyjny w wysokości - 1.760,00 zł.
- dodatku za wieloletnią pracę - 414,00 zł.

Zastępcy burmistrza przysługiwało także prawo do oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego.

Poza tym pan Łukasz Jurkowlaniec otrzymywał dodatek specjalny w wysokości 1.840,00 zł, przyznany mu na okres od 1.01.2018 r do 31.12.2018 r. z tytułu zwiększenia obowiązków służbowych związanych z kierowaniem i nadzorem nad projektem „Rewitalizacja przestrzeni w obszarze zdegradowanym w Debrznie” (pismo ORG.2122.2.2018 z dnia 30.01.2018 r.). Pismem z dnia 16.11.2018 r. ORG.2122.32.2018.KF od dnia 1.11.2018 r. do dnia 31.12.2019 r. przyznano pracownikowi drugi dodatek specjalny w wysokości 900,16 zł z tytułu dodatkowego działania we współpracy ze „Stowarzyszeniem Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno”.

- Pismem z dnia 18.07.2018 r. ORG.2122.16.2018 r. zastępcy burmistrza wypowiedziano warunki płacy ze skutkiem na dzień 1.11.2018 r.

Stwierdzono, że w okresie od dnia 1.07.2018 r. do dnia 31.10.2018 r. wynagrodzenie zasadnicze zastępcy burmistrza, w wysokości 4.600,00 zł, było wyższe o 800,00 zł od wynagrodzenia określonego (dla osób zatrudnionych na stanowiskach zastępcy burmistrza gminy w gminach do 15 tys. mieszkańców) w załączniku nr 2 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 236).

Zgodnie z wyżej przywołanym przepisem od dnia 1.07.2018 r. zastępcy burmistrza w gminach do 15 tysięcy mieszkańców przysługiwało wynagrodzenie zasadnicze w wysokości nieprzekraczającej 3.800,00 zł miesięcznie.

Na podstawie wyliczenia „Wynagrodzenie Jurkowlaniec Łukasz” z dnia 5.03.2020 r. sporządzonego przez panią Małgorzatę Bielską – inspektor ds. płac ustalono, że zastępcy burmistrza w okresie od dnia 1.07.2018 r. do 31.10.2018 r. wypłacono zawyżone wynagrodzenie brutto o 3.488,00 zł.

W przywołanym uprzednio wyjaśnieniu burmistrza z dnia 5.03.2020 r. wyjaśniający podał m.in. – cyt.: (...) *Najprostszą formą zmiany warunków zatrudnienia jest zawarcie porozumienia stron między pracodawcą a pracownikiem. Nie mając jednak zgody pracownika na zawarcie porozumienia zmieniającego zastosowaliśmy wypowiedzenie zmieniające, dlatego o też obniżenie wynagrodzenia dla Zastępcy Burmistrza nie mogło*

nastąpić bez zgody pracownika od dnia 1. Lipca 2018 roku. Do wypowiedzenia zmieniającego stosuje się przepisy dotyczące wypowiedzenia umowy o pracę. W związku z tym pracodawca ma obowiązek stosowania takich okresów wypowiedzenia, jak w przypadku rozwiązania umowy o pracę za wypowiedzeniem. Zgodnie z art. 36 § 1 pkt 3 okres ten wyniósł 3 miesiące, ponieważ pracownik jest zatrudniony w Urzędzie Miejskim w Debrznie od dnia 2 marca 2015 roku, czyli co najmniej 3 lata. Takie też, jedyne zgodne z prawem w okolicznościach tej sprawy działanie miało miejsce w niniejszym przypadku. Konkludując: Gmina Debrzno nie naruszyła w niniejszym przypadku prawa, jest wręcz przeciwnie Gmina zachowała się w sposób czyniący zadość jej obowiązkom jako pracodawcy, natomiast za okoliczność sposobu, w jaki ustawodawca postanowił wprowadzić przedmiotową zmianę zasad płacowych gminy rzecz jasna nie odpowiadają; Gmina Debrzno zachowała się zatem w tej na tyle, na ile pozwalały obowiązujące przepisy – zmodyfikowane przedmiotowym aktem rangi podstawowej.

Do akt roboczych kontroli załączono:

[Kserokopie: wypowiedzenia warunków płacy, karty wynagrodzeń za 2018 r. oraz wyczenia „Wynagrodzenie Jurkowlaniec Łukasz” z dnia 5.03.2020 r. sporządzonego przez panią Małgorzatę Bielską – poz. 10 akt kontroli]

- Od dnia 1.11.2018 r. zastępca burmistrza miał prawo do wynagrodzenia wskazanego w przywołanym uprzednio piśmie w sprawie wypowiedzenia warunków płacy, które kształtowało się następująco:
  - wynagrodzenie zasadnicze w wysokości - 3.800,00 zł;
  - dodatek funkcyjny w wysokości - 1.760,00 zł;
  - dodatek specjalny w wysokości - 1.840,00 zł;
  - drugi dodatek specjalny w wysokości - 900,16 zł.

Ponadto na podstawie odrębnych przepisów zastępcy burmistrza przysługiwał dodatek za wieloletnią pracę, nagrody jubileuszowe oraz dodatkowe wynagrodzenie roczne.

W wynagradzaniu zastępcy burmistrza za 2019 rok nieprawidłowości nie stwierdzono.

- 5) Obowiązujące w 2018 roku podstawowe składniki wynagrodzenia (płaca zasadnicza, dodatek funkcyjny i dodatek stażowy) pani Jolanty Miszewskiej – skarbnik gminy ustalono pismem ORG.2122.28.2017.GJ z dnia 14.03.2017 roku. Od dnia 1.12.2018 r. zwiększono wynagrodzenie zasadnicze do kwoty 4.800,00 zł (pismo ORG.2122.39.2018.KF z dnia 4.12.2018 r.). Skarbnikowi przysługiwał także dodatek specjalny w okresie od 1.01.2018 r. do 31.12.2018 r. w wysokości 1.230,00 zł miesięcznie, który przyznano z tytułu zwiększenia zakresu obowiązków służbowych związanych z rozliczaniem projektu „Rewitalizacja przestrzeni w obszarze zdegradowanym w Debrznie” – (pismo burmistrza ORG.2122.3.2018 z dnia 30.01.2018 r.). Pismem burmistrza ORG.2122.5.2019 z dnia 4.01.2019 roku przyznano dodatek specjalny na następny okres tj. od 1.01.2019 r. do

31.10.2019 r. W kolejnym piśmie burmistrza ORG.2122.40.2019 z dnia 14.10.2019 r. utrzymano wysokość dodatku specjalnego na dotychczasowym poziomie w okresie od dnia 1.11.2019 r. do dnia 31.12.2020 r.

Ustalono, że wynagrodzenie skarbnika w okresie objętym kontrolą nie wykraczało poza granice określone dla osób zatrudnionych na stanowiskach skarbników gmin w gminach do 15 tys. mieszkańców w załączniku nr 2 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2019 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 236).

- 6) Do wynagrodzeń pozostałych pracowników objętych próbą kontrolną zastosowanie miały uregulowania zawarte w *Regulaminie wynagradzania pracowników Urzędu Miasta i Gminy Debrzno* wprowadzonym do stosowania zarządzeniem Nr 224.828.2017 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Miasta i Gminy Debrzno.
- Wyżej przywołany regulamin obowiązywał do 30 kwietnia 2019 r., w trakcie jego obowiązywania dokonano zmian, które wprowadzono zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno Nr 94.926.2018 z dnia 6 czerwca 2018 roku w sprawie zmiany Regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Miasta i Gminy Debrzno. Zmiany dotyczyły treści załącznika nr 3 - Maksymalny poziom dodatku funkcyjnego dla stanowisk, o których mowa w Regulaminie wynagradzania oraz załącznika nr 4 Stanowiska kierownicze urzędnicze.
  - Od dnia 1 maja 2019 r. zaczął obowiązywać *Regulamin wynagradzania pracowników zatrudnionych w Urzędzie Miejskim w Debrznie* wprowadzony do stosowania zarządzeniem Nr 85.107.2019 Burmistrza Debrzno z dnia 15 kwietnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu wynagradzania pracowników zatrudnionych w Urzędzie Miejskim w Debrznie. W trakcie jego obowiązywania dokonano zmian, które wprowadzono zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno Nr 176.198.2019 z dnia 12 sierpnia 2019 roku w sprawie zmiany Regulaminu wynagradzania pracowników zatrudnionych w Urzędzie Miejskim w Debrznie. Zmiany w regulaminie dotyczyły treści załącznika nr 2 – Stanowiska, kategorie zaszerogowania, stawki dodatku funkcyjnego na określonych stanowiskach oraz minimalne wymagania kwalifikacyjne.
  - W obowiązujących w trakcie 2019 r. regulaminach określono m.in.: wymagania kwalifikacyjne pracowników; szczegółowe warunki wynagradzania, w tym poziom minimalnego i maksymalnego wynagrodzenia zasadniczego; szczegółowe warunki przyznawania dodatku funkcyjnego i dodatku specjalnego; zasady ustalania wynagrodzenia prowizyjnego od ściągniętych zobowiązań; szczegółowe warunki przyznawania oraz warunki i sposób wypłacania nagród innych niż nagroda jubileuszowa;

szczególne warunki i sposób przyznawania innych dodatków oraz szczególne warunki obliczania wynagrodzenia i dodatków za pracę i terminy ich wypłat.

- 7) Ustalono, że wszystkim pracownikom wymienionym w pozycjach 4 – 19 ww. tabeli przyznano wynagrodzenia zgodnie z obowiązującym regulaminem wynagradzania za wyjątkiem wynagrodzenia pani Izabeli Kimel zatrudnionej na stanowisku pracownika gospodarczego. W okresie obowiązywania umowy o pracę tj. od 27.06.2018 r. do 26.03.2019 r. osobie tej przyznano wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 2.100,00 zł, a od dnia 1.01.2019 r. 2.250,00 zł.

Stwierdzono, że pracownicy tej przyznano i wypłacano wynagrodzenie niezawierające dodatku za wieloletnią pracę „stażowego”, czym naruszono § 7. Regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Miasta i Gminy Debrzno obowiązującego od dnia 1.01.2018 do dnia 30 kwietnia 2019 r.

Zgodnie z przywołanym powyżej przepisem dodatek za wieloletnią pracę miał przysługiwać po 5 latach pracy w wysokości wynoszącej 5% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego, który miał wzrastać o 1% za każdy dalszy rok pracy aż do osiągnięcia 20% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego (...). Z akt osobowych pracownicy wynika, że w dniu rozpoczęcia pracy (27.06.2018 r.) zostało udokumentowane 8 lat i 6 miesięcy zatrudnienia. W związku z powyższym pracownicy tej przysługiwał dodatek za wieloletnią pracę wynoszący 8%, a od stycznia 2019 r. 9% wynagrodzenia zasadniczego. Na podstawie wyliczenia z dnia 5.03.2020 r. sporządzonego przez panią Małgorzatę Bielską – inspektor ds. płac ustalono, że w 2018 roku osobie tej zaniżono wynagrodzenie o 1.032,00 zł, a w 2019 r. o 578,57 zł.

W przywołanym uprzednio wyjaśnieniu z dnia 5.03.2020 r. burmistrz podał – cyt.: *Wynagrodzenie z tytułu wykonywania umowy o pracę Pani Izabeli Kimel nie zostało omyłkowo rozdzielone na wynagrodzenie zasadnicze oraz dodatek stażowy, jednakże spełniało warunki uzyskania minimalnego wynagrodzenia w oparciu o ustawę z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu z pracę (Dz. U. z 2018 r. poz. 2177 z późn. zm.). Pani Izabela Kimel była zatrudniona w ramach organizowania i finansowania prac interwencyjnych, które podlegały częściowej refundacji przez Powiatowy Urząd Pracy w Człuchowie. Wykonywała prace nieskomplikowane związane z pracami porządkowymi.*

Do akt roboczych kontroli załączono:

[Kserokopie: karty wynagrodzeń za 2018 rok, karty wynagrodzeń za 2019 rok, strony tytułowej oraz § 7. Regulaminu wynagradzania pracowników (...), wykaz stażu pracy oraz zestawienie wynagrodzenia z uwzględnieniem dodatku stażowego i bez dodatku stażowego sporządzonego przez panią Małgorzatę Bielską – inspektora ds. płac – poz. 11 akt kontroli]

- 8) Regulamin zawierał postanowienia, zgodnie z którymi pracownikom zatrudnionym na stanowiskach: sekretarza, kierownika USC, zastępcy kierownika USC, zastępcy skarbnika, głównego księgowego, kierownika referatu i inspektora ochrony danych przysługiwał

dodatek funkcyjny, który określono jako udział procentowy najniższego wynagrodzenia zasadniczego. Wśród pracowników objętych próbą kontrolną taki dodatek przysługiwał i został przyznany sekretarzowi gminy, kierownikowi referatu, zastępcy kierownika USC.

- 9) Dalsze postanowienia Regulaminu zawarte w § 9 przewidywały możliwość przyznanie dodatku specjalnego z tytułu zwiększonego zakresu obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań. Ustalono, że wśród wynagrodzeń pracowników objętych kontrolą taki dodatek przysługiwał i był wypłacany 3 z nich, tj. kierownikowi Referatu Rozwoju Strategicznego 1.640,00 zł miesięcznie, przyznany na okres od 1.01.2019 r. do 31.10.2019 r. i dalej na kolejny okres od 1.11.2019 r. do 31.12.2020 r. - z tytułu zwiększenia obowiązków służbowych związanych ze sprawozdawczością unijną, promocją, przygotowywaniem wniosków o płatność harmonogramów i archiwizacją dokumentów projektu „Rewitalizacji przestrzeni w o obszarze zdegradowanym w Debrznie”; inspektorowi ds. księgowości podatkowej przyznano 836,47 zł miesięcznie na okres od 1.01.2019 r. do 30.06.2019 r. (pismo z dnia 10.01.2019 r.) oraz na kolejny okres od 1.07.2019 do 31.12.2019 r. (pismo z dnia 28.06.2019 r.) z tytułu zwiększonego zakresu obowiązków, wynikających z realizacji projektu „Twój dobry start z ICP”; kolejną osobą, której przyznano dodatek specjalny był inspektor ds. księgowości materiałowej, osobie tej przyznano 501,88 zł miesięcznie na okres od 1.01.2019 r. do 30.06.2019 r. (pismo z dnia 10.01.2019 r.) oraz na kolejny okres od 1.07.2019 do 31.12.2019 r. (pismo z dnia 28.06.2019 r.) z tytułu zwiększonego zakresu obowiązków, wynikających z realizacji projektu „Twój dobry start z ICP”, jakim były zadania związane z obsługą wynagrodzeń personelu projektu i osób zaangażowanych w jego realizację, naliczanie i wypłata stypendium szkoleniowego i stażowego.

W zakresie objętym kontrolą nieprawidłowości nie stwierdzono.

3.5.2. Dodatkowe wynagrodzenie roczne pracowników

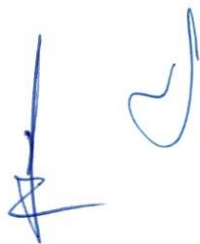
- 1) W 2019 roku urząd miejski zrealizował 163.066,72 zł wydatków budżetowych klasyfikowanych w § 404 - „Dodatkowe wynagrodzenie roczne”. Środki te wydatkowano w następujących rozdziałach budżetu: 75011 - „Urzędy wojewódzkie” (6.890,00 zł); 75023 - „Urzędy gmin...” (126.668,69 zł); 75085 „Wspólna obsługa jednostek samorządu terytorialnego” (4.936,80 zł); 75095 „Pozostała działalność” (20.898,63 zł) 90002 „Gospodarka odpadami komunalnymi” (3.672,70 zł).
- 2) Sprawdzeniu poddano wyliczenie dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla 19 pracowników urzędu miejskiego, których wynagrodzenia stanowiły próbę kontrolną dla wcześniej opisanej kontroli wynagrodzeń osobowych. Wśród pracowników objętych próbą kontrolną 16 z nich było uprawnionych do otrzymania dodatkowego wynagrodzenia rocznego. Ustalono, że pośród pracowników, których wynagrodzenia objęto kontrolą

dotatkowe wynagrodzenie roczne nie przysługiwało 3 z nich tj. pani Wiolecie Rosie, Izabeli Kwapisz i Aleksandrze Nowak.

- 3) W wyniku kontroli ustalono, że pracownikom, których wynagrodzenia objęto kontrolą, dodatkowe wynagrodzenie roczne wyliczono i wypłacono zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 1872).

3.5.3. Nagrody

- 1) Obowiązujący w jednostce Regulamin wynagradzania pracowników w Urzędzie Miejskim w Debrznie stanowił między innymi, że:
- nagroda może być przyznana pracownikom za wzorowe wykonywanie obowiązków służbowych, szczególne osiągnięcia w pracy, wykonywanie dodatkowych zadań, wykraczających poza obowiązki wynikające z umowy o pracę;
  - systematyczne i efektywne podnoszenie kwalifikacji zawodowych;
  - inicjatywę i samodzielność w stosowaniu rozwiązań usprawniających realizację powierzonych zadań;
  - nagrody mógł przyznać burmistrz z własnej inicjatywy lub na wniosek bezpośredniego przełożonego nagradzanego pracownika;
  - pracownik, na którego nałożono karę porządkową w okresie ostatnich 6 miesięcy poprzedzających dzień ustalania prawa do nagrody uznaniowej, miał tracić prawo do tej nagrody.
- 2) Ustalono, że w 2019 roku suma wypłaconych nagród wyniosła 127.775,00 zł i stanowiła 5,7% wszystkich wydatków na wynagrodzenia osobowe urzędu. Kierownik kontrolowanej jednostki przyznał nagrody pięciokrotnie w następujących terminach:
- w marcu przyznano nagrody 30 pracownikom kontrolowanej jednostki. Większość nagród (21) była jednakowej wysokości – 700,00 zł. Przyznano także 5 nagród w wysokości 1.000,00 zł, 3 nagrody w wysokości 350,00 zł oraz jedną w wysokości 500,00 zł. Suma przyznanych nagród w marcu wyniosła ogółem 21.250,00 zł;
  - w maju kierownik jednostki przyznał 32 nagrody na łączną kwotę 26.900,00 zł. Dwóm pracownikom przyznano nagrody w wysokości 2.000,00 zł, jednemu z pracowników przyznano nagrodę w wysokości 1.300,00 zł, 5 pracownikom przyznano nagrody w wysokości 1.000,00 zł każda z nich, 2 pracownikom przyznano nagrody w wysokości 900,00 zł. Najwięcej nagród udzielono w wysokości 800,00 zł - nagrody w tej wysokości otrzymało 16 pracowników, kolejnym dwóm pracownikom przyznano nagrody w wysokości 600,00 zł oraz dwóm pozostałym po 400,00 zł;
  - w październiku burmistrz udzielił 27 nagród na łączną sumę 43.500,00 zł, wysokość ich była zróżnicowana i wynosiła 750,00 zł (nagrodę w tej kwocie przyznano 4 osobom), 1.500,00 zł (nagrody tej wysokości otrzymało 15 pracowników),

- 6 osobom przyznano nagrody w wysokości 2.000,00 zł oraz 2 pracownikom po 3.000,00 zł;
- w listopadzie przyznano nagrody na łączną kwotę 6.000,00 zł. Na powyższą kwotę złożyły się nagrody udzielone 2 pracownikom w wysokości 3.000,00 zł każdemu z nich;
  - w grudniu przyznano nagrody 31 pracownikom urzędu na sumę 30.125,00 zł. Wartość najniższej nagrody wynosiła 375,00 zł, którą przyznano 1 osobie, 2 osobom przyznano nagrody w wysokości 500,00 zł. Najwięcej przyznano nagród w wysokości 750,00 zł, nagrody w tej wysokości otrzymało 21 pracowników. Przyznano także 3 nagrody w wysokości 1.500,00 zł oraz 1 nagrodę w wysokości 1.000,00 zł, 1 nagrodę w wysokości 2.000,00 zł, 1 nagrodę 2.500,00 zł oraz 1 nagrodę o wartości 3.000,00 zł.

Zwrócono uwagę, że listy pracowników, którym przyznano nagrody w marcu, maju i październiku 2019 r. nie posiadały daty ich sporządzenia.

Ustalono, że każdy z pracowników objętych próbą kontrolną otrzymał odrębne pisemne uzasadnienie przyznania nagrody.

W przypadku osób zatrudnionych na podstawie powołania tj.: zastępcy burmistrza, któremu przyznano nagrodę trzykrotnie (maj – 2.000,00 zł, listopad – 3.000,00 zł, grudzień – 2.500,00 zł) oraz skarbnik, której również przyznano nagrodę trzykrotnie (maj – 2.000,00 zł, listopad – 3.000,00 zł, grudzień – 3.000,00 zł), w pismach informujących o przyznaniu nagród kierownik jednostki wskazał, jako podstawę prawną przyznania tych nagród art. 36 ust. 6 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz.1282).

Treść ww. przepisu stanowi, że pracownikowi samorządowemu, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 i 3, za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej można przyznać nagrodę.

W pismach informujących o przyznaniu nagrody nie podano szczególnych osiągnięć w pracy zawodowej, za które nagrodę przyznano.

W przypadku osób, do których należało stosować uregulowania wewnętrzne zawarte w Regulaminie wynagradzania pracowników Urzędu Miasta i Gminy Debrno jako podstawę wskazywano § 3 ust. 1 i 3 ww. regulaminu nie podając z jakiego powodu nagrodę przyznano.

W złożonym wyjaśnieniu z dnia 5.03.2020 r. burmistrz podał, że – cyt.: *Pani Skarbnik Gminy Jolanta Miszewska w miesiącu maju 2019 r. otrzymała nagrodę za szczególne osiągnięcia tj. zainicjowanie i wdrożenie nowego oprogramowania w zakresie kadr i płac realizowanych przez tutejszy Urząd. Niniejsze działanie usprawniło działalność Referatu Finansowego, zmniejszyło liczbę błędów, które występowały w uprzednio stosowanym programie. Dodatkowo umożliwiło dokonywanie prognoz w zakresie wydatków związanych z wynagrodzeniami. W miesiącu listopadzie 2019 r. otrzymała nagrodę za*

skuteczne działania dotyczące pozyskiwania dodatkowych środków finansowych do budżetu Gminy Debrzno, czego skutkiem były wpływy z VAT. W miesiącu grudniu 2019 r. otrzymała nagrodę za wdrażanie zastępstwa w swojej osobie za pracownika na stanowisku inspektora ds. plac w związku z absencją chorobową (...).

Pan Zastępca Burmistrza Łukasz Jurkowlaniec w maju 2019 r. wykazał się szczególnymi osiągnięciami, gdyż opracował analizy i materiały wykorzystywane w Raporcie o stanie Gminy za 2018 r. W listopadzie 2019 r. otrzymał nagrodę za szczególne osiągnięcia tj. opracowanie programu promującego segregację odpadów wśród dzieci i młodzieży szkolnej pod nazwą „odpady segregujesz – nagrody zyskujesz”. W miesiącu grudniu 2019 r. otrzymał nagrodę za opracowanie autorskiej koncepcji i przygotowanie cyklu wydarzeń kulturalnych i promocyjnych pod nazwą „I Debrzyńskie Spotkania Filmem”.

Pracownicy Urzędu Miejskiego otrzymali nagrodę uznaniową w oparciu o § 3 ust. 3 Regulaminu przyznawania nagród innych niż nagroda jubileuszowa pracownikom Urzędu Miejskiego w Debrznie. Pracownicy Ci w ocenie Burmistrza nienagannie wykonywali swoje obowiązki i spełniali większość warunków wymienionych w § 3 ust. 3 Regulaminu.

Do akt roboczych kontroli załączono:

**[Jedno z pism informujących o przyznaniu nagrody zastępcy burmistrza, skarbnika
– poz. 12 akt kontroli]**

- 3) Wskazana suma wydatków na wynagrodzenia osobowe obejmowała swym zakresem także wydatki w wysokości 6.840.00 zł na wypłatę nagrody jubileuszowej jednemu pracownikowi kontrolowanej jednostki, którego wynagrodzenia objęto próbą kontrolną (pan Mirosław Gałęza). Ustalono, że ww. nagrodę wypłacono w maju 2019 roku. Do wysokości i terminu wypłaty nagrody jubileuszowej zastrzeżeń nie wniesiono.

3.5.4. Wydatki na podróże służbowe pracowników (krajowe i zagraniczne)

- 1) Na krajowe podróże służbowe pracowników (§ 441 wydatków) kontrolowany urząd wydatkował w 2019 r. środki budżetowe w wysokości 29.070,35 zł oraz w § 470 kwotę 31.231,12 zł – ogółem na podróże krajowe pracowników wydatkowo 60.301,47 zł. Wydatki te zostały zrealizowane w rozdziale 75023 - „Urzędy gmin”.
- 2) W 2019 r. nie realizowano wydatków na podróże służbowe zagraniczne pracowników (§ 442 wydatków).
- 3) Szczegółową kontrolą objęto wszystkie 78 wydatków poniesionych w okresie od 1.04.2019 r. do 30.06.2019 r. na podróże służbowe pracowników:
  - związane ze zwrotem kosztów podróży krajowych odbytych przez pracowników pojazdami nie należącymi do pracodawcy. Wydatki poniesione w tym okresie (bez tzw. ryczałtów samochodowych) wyniosły 5.779,62 zł (§ 441 wydatków - 4.442,40 zł) oraz (§ 470 wydatków - 1.337,22 zł);

- stanowiące wypłatę pracownikom miesięcznych ryczałtów pieniężnych tytułem zwrotu kosztów używania prywatnego pojazdu pracownika używanego dojazd lokalnych, które wyniosły 3.313,18 zł.

- 4) Ustalono, że w kontrolowanym II kwartale 2019 r. rozliczono koszty 78 podróży służbowych, podróże służbowe odbywano wyłącznie pojazdami nie stanowiącymi własności pracodawcy. Koszty podróży służbowych odbytych pojazdem nie stanowiącym własności pracodawcy rozliczano według stawek maksymalnych określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. z 2002 r. Nr 27, poz. 271 ze zm.).

Stosowanie powyższych stawek wynikało z uregulowań wewnętrznych jednostki tj. § 2 ust. 7 zarządzenia Nr 15.315.2016 Burmistrza Miasta i gminy Debrzno z dnia 14 stycznia 2016 r. w sprawie odbywania i rozliczania podróży służbowych przez pracowników Urzędu Miasta i Gminy w Debrznie. W związku z powyższym do rozliczeń podróży służbowych objętych kontrolą przyjmowano stawkę 0,8358 zł za jeden kilometr przebiegu pojazdu.

Dokumenty będące podstawą odbycia podróży służbowych „polecenia wyjazdu służbowego” były wystawiane prawidłowo. Rozliczanie poniesionych kosztów odbywało się właściwie i terminowo.

- 5) W 2019 roku w formie miesięcznych ryczałtów pieniężnych rozliczano koszty używania prywatnych pojazdów do celów służbowych w jazdach lokalnych. Z tej formy rozliczania kosztów korzystało 9 pracowników urzędu miejskiego, tj.: Wojciech Kallas, Łukasz Jurkowlaniec, Anna Ziarnek, Anna Król, Dominka Faryno-Kuś, Sandra Krampikowska, Mirosław Bartoszewicz, Cezary Nawajczyk, Maciej Burglin. Z każdą z wyżej wskazanych osób zawarto pisemną „Umowę o używanie samochodu do celów służbowych”. W umowach tych zawarto m.in. postanowienia dotyczące czasu obowiązywania umowy (czas obowiązywania umowy o pracę), indywidualny miesięczny limit kilometrów dla każdego pracownika, który był zróżnicowany i wynosił: (300 km dla 2 osób), (250 km dla 5 osób), (200 km dla 1 osoby), (150 km dla 1 osoby).

Postanowienia umowne (§ 3. umowy) zawierały zapisy, z których wynika, że „ryczałty” miały być wyliczane o zróżnicowane stawki, stanowiące udział procentowy „górnjej stawki”. Ustalono, że „ryczałty” stanowiące 85% górnej stawki za 1km miały być wyliczane jednemu z pracowników, dwóm pracownikom 90% górnej stawki za 1 km, pozostałym sześciu pracownikom 100% górnej stawki na 1 km.

W umowach określono także zasady rozliczeń finansowych. Poza tym każda z umów zawierała także informację, że wysokość ryczałtu przyznanego pracownikowi będzie obliczana w każdym miesiącu za miesiąc poprzedni, po złożeniu przez pracownika

oświadczenia o używaniu samochodu prywatnego, o którym mowa w § 1. do celów służbowych w danym miesiącu.

Ustalono, że w kontrolowanym II kwartale 2019 r. rozliczono koszty tzw. „ryczałtów samochodowych” trzykrotnie na łączną kwotę 3.313,18 zł, tj.: w dniu 5.04.2019 r. na kwotę 1.186,10 zł (lista nr 1/04/058/D - 6 pracowników), w dniu 9.05.2019 r. wypłacono kwotę 944,84 zł (lista nr 1/05/079/D - 6 pracowników, w dniu 6.06.2019 r. wypłacono kwotę 1.182,24 zł, (lista nr 1/06/108/D - 6 pracowników),

Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości w zakresie przestrzegania postanowień umownych „o używanie samochodu do celów służbowych”

3.5.5. Wydatki na zakupy, dostawy i usługi

1) Prawidłowość wydatkowania środków na zakupy, dostawy i usługi przeprowadzono na przykładzie 136 wydatków klasyfikowanych w tym: § 421 – „Zakup materiałów i wyposażenia” – 72 wydatki oraz w § 430 – „Zakup usług pozostałych” – 64 wydatki. Kontrolą objęto wydatki w następujących rozdziałach budżetu:

- 60016 – „Drogi publiczne gminne” - kwoty wydatkowane jednorazowo powyżej 1.000,00 zł:
  - § 421 – 16 wydatków na sumę 183.408,79 zł, oznaczonych w ewidencji księgowej WB o następujących numerach: 19/03 (2.694,00 zł), 33/03 (6.382,41 zł), 83/03 (27.144,56 zł), 84/03 (5.428,91 zł), 95/03 (7.238,55 zł), 96/03 (8.035,60 zł), 98/03 (2.538,72 zł), 113/03 (1.032,03 zł), 133/03 (1.809,75 zł), 139/03 (1.011,77 zł), 167/03 (1.809,75 zł), 190/03 (3.619,50 zł), 237/03 (5.429,25 zł), 249/03 (1.269,36 zł), 254/03 (8.766,63 zł), 254/03 (99.198, zł),
  - § 430 – 9 wydatków na sumę 161.154,22 zł oznaczonych w ewidencji księgowej WB o następujących numerach: 19/03 (16.200,00 zł), 30/03 (1.968,00 zł), 63/03 (11.049,09), 66/03 (23.173,40 zł), 75/03 (6.022,08 zł), 83/03 (18.450,00 zł), 183/03 (79.233,89 zł), 241/03 (1.982,76 zł), 253/03 (3.075,00 zł);
- 75023 – „Urzędy gmin (...)”:
  - § 421 – 30 wydatków jednorazowych powyżej 1.000,00 zł na sumę 100.463,84 zł, oznaczonych w ewidencji księgowej WB o następujących numerach: 30/03 (1.313,66 zł), 30/03 (2.609,83 zł), 49/03 (1.444,34 zł), 72/03 (1.465,42 zł), 112/03 (1.116,75 zł), 220/03 (1.209,56 zł), 252/03 (2.146,24) 283/03 (2.220,00 zł), 249/03 (8.303,98 zł), 249/03 (1.090,00 zł), 253/03 (12.700,00 zł), 253/03 (4.700,00 zł), 59/03 (1.230,00 zł), 153/03 (1.150,00 zł), 224/03 (7.047,90 zł), 224/03 (2.774,88 zł), 236/03 (3.175,25 zł), 244/03 (6.602,43 zł), 248/03 (1.543,29 zł), 254/03 (2.080,44 zł), 59/03 (1.476,00 zł), 63/03 (7.586,64 zł), 224/03 (2.102,13 zł), 224/03 (2.846,00 zł), 236/03 (2.460,00 zł), 248/03 (1.050,00 zł), 248/03 (8.611,10 zł), 249/03 (3.382,50 zł), 249/03 (1.537,50 zł), 249/03 (3.470,00 zł),

- § 430 – 48 wydatków jednorazowych powyżej 2.000,00 zł na sumę 699.339,07 zł. oznaczonych w ewidencji księgowej WB o następujących numerach: 34/03 (2.677,76 zł), 53/03 (2.315,84 zł), 63/03 (4.307,46 zł), 75/03 (3.171,65 zł), 101/03 (3.839,68 zł), 118/03 (2.233,88 zł), 122/03 (4.920,00) 157/03 (2.381,14 zł), 206/03 (2.644,18 zł), 231/03 (2.799,49 zł), 254/03 (6.763,77 zł), 10/03 (2.310,00 zł), 33/03 (5.086,00 zł), 53/03 (2.544,37 zł), 75/03 (2.027,60 zł), 96/03 (2.830,00 zł), 117/03 (2.388,21 zł), 136/03 (2.448,70 zł), 200/03 (2.100,70 zł), 225/03 (2.241,30 zł), 18/03 (3.690,00 zł, 23/03 (2.460,00 zł),), 63/03 (7.413,21 zł), 27/03 (3.567,00 zł), 120/03 (3.000,00 zł), 38/03 (2.460,00 zł), 49/03 (3.567,00 zł), 70/03 (3.567,00 zł), 89/03 (3.567,00 zł), 109/03 (3.567,00 zł), 129/03 (3.567,00 zł), 153/03 (3.567,00 zł), 176/03 (3.567,00 zł), 195/03 (3.567,00 zł), 217/03 (3.567,00 zł), 228/03 (3.075,00 zł), 233/03 (541.649,21 zł), 237/03 (3.567,00 zł), 252/03 (3.567,00 zł), 69/03 (2.870,00 zł), 138/03 (3.295,92 zł), 117/03 (3.500,00 zł), 153/03 (3.500,00 zł) 155/03 (3.500,00 zł), 179/03 (3.500,00 zł), 200/03 (3.500,00 zł), 219/03 (3.500,00 zł), 238/03 (3.500,00 zł,
- 75412 – „Ochotnicze straże pożarne” - kwoty wydatkowane jednorazowo powyżej 500,00 zł:
  - § 421 – 26 wydatków na sumę 51.277,63 zł oznaczonych w ewidencji księgowej WB o następujących numerach: 242/03 (708,18 zł), 66/03 (5.857,26 zł), 76/03 (950,68 zł), 153/03 (1.482,15 zł), 233/03 (1.894,20 zł), 242/03 (793,35 zł), 253/03 (535,05) 253/03 (7.098,00 zł), 254/03 (3.350,00 zł), 254/03 (1.788,73 zł), 74/03 (1.151,10 zł), 93/03 (1.738,92 zł), 113/03 (921,27 zł), 134/03 (2.328,82 zł), 156/03 (1.877,27 zł), 179/03 (1.236,51 zł), 200/03 (595,34 zł), 221/03 (721,75 zł), 135/03 (2.878,20 zł), 253/03 (2.964,90 zł), 33/03 (1.286,01 zł), 62/03 (599,25 zł), 94/03 (2.700,25 zł), 246/03 (1.350,00 zł), 253/03 (535,05 zł), 194/03 (3.936,00 zł),
  - § 430 – 7 wydatków na sumę 10.124,38 zł. oznaczonych w ewidencji księgowej WB o następujących numerach: 160 (701,10 zł), 242/03 (2.047,95 zł), 85/03 (1.273,09), 43/03 (553,50 zł), 59/03 (747,84 zł), 139/03 (3.780,00 zł), 160 (1.020,90 zł),

- 2) Objęte kontrolą 72 wydatki na zakup materiałów i wyposażenia wiązały się z zapłatą zobowiązań wynikających z faktur za zakupione meble, materiały przeznaczone do remontu, materiały biurowe, środki czystości, paliwo, sprzęt elektroniczny (drukarki), tonery, tusze, zakup oprogramowania, części samochodowe, znaki drogowe, kruszywa. Ustalono, że kontrolowana jednostka w dniu 31.12.2019 r. wydatkowała kwotę 99.198,00 zł, tytułem zapłaty za zobowiązanie wynikające z faktury Pro Forma nr FPF/1/12/2019 z dnia 27.12.2019 r. wystawionej przez Dysona Spółka z o.o., ul. Świętojańska 45/6, 81-391 Gdynia, za zakup i dostawę materiałów budowlanych (kostka brukowa, krawężniki i obrzeża) zgodnie z umową nr RRS.272.1.48.2019 r. z dnia

27.12.2019 r. Z treści ww. umowy nie wynikało, że płatność miała nastąpić na podstawie faktury pro forma.

W wyjaśnieniu z dnia 27.03.2020 r. oznaczonym ORG.1713.2.2020.AZ złożonym przez pana Wojciecha Kallasa – Burmistrza Miasta podano m.in. – cyt.: *Powyższa faktura została zapłacona na podstawie faktury Pro Forma w związku z dokonaniem zakupu w bardzo późnym terminie kostki betonowej i krawężników i koniecznością przechowywania ww. materiałów do czasu rozpoczęcia realizacji zadania drogowego. Z uwagi na warunki atmosferyczne nie było możliwości po zakupie bezpośredniego wbudowania materiału. Urząd Miejski nie posiada magazynów do składowania tak dużej ilości materiału. Dostarczenie materiałów bezpośrednio po ich zakupie wiązałoby się również z koniecznością ponoszenia w okresie późniejszym dodatkowych kosztów załadunku i rozładunku we wskazanym miejscu. Wykonawca zastrzegł sobie brak możliwości wystawienia faktury właściwej do czasu dostarczenia towaru zgodnie z zawartą umową. Po zrealizowaniu dostawy wynikającej z umowy nr RRS.272.1.48.2019 z dnia 27.12.2019r. wykonawca wystawi fakturę właściwą, która zostanie przedłożona na stanowisko kontroli. Ponadto wskazać należy, iż w naszym systemie prawnym brak jest przepisów, w których jednoznacznie zabrania się udzielania zaliczek w oparciu o fakturę pro Forma, jak to miało miejsce w ww. przypadku. Zgodnie z art.44 ustawy o finansach publicznych wydatek poniesiony na podstawie Pro Formy nr FPF/1/12/2019 z 27.12.2019 znajdował pokrycie w planie finansowym Urzędu miejskiego w Debrznie. Mając na uwadze powyższe podjęte działania miały na celu zapewnienie gospodarności w realizowanym przedsięwzięciu.*

W § 4 ust. 4 umowy nr RRS.272.1.48.2019 r. z dnia 27.12.2019 r. dotyczącej zakupu i dostawy ww. materiałów zawarto następują postanowienie – cyt.: *Należność za przedmiot zamówienia Zamawiający uregułuje jednorazowo po otrzymaniu prawidłowo wystawionej faktury (podkreślenie kontrolującego) na wskazany numer konta bankowego w terminie do 31.12.2019.*

Do dnia zakończenia kontroli tego zagadnienia (31.03.2020 r.) kontrolowana jednostka nie przedłożyła do kontroli faktury, o której mowa w art. 2 pkt 31 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 106).

Do akt roboczych kontroli załączono:

[Kserokopie faktury Pro Forma nr FPF/1/12/2019, umowy nr RRS.272.1.48.2019 r. z dnia 27.12.2019 r. oraz wyjaśnienie pana Wojciecha Kallasa – poz. 13 akt kontroli]

- 3) Kontrolowane 64 wydatki na zakup „usług pozostałych” dotyczyły zapłaty za obsługę prawną, opłatę abonamentu RTV, przesyłki pocztowe, dostarczenie wody i odprowadzenie ścieków, sprzątnięcie budynku, przeglądy techniczne, dzierżawę urządzeń biurowych, obsługę informatyczną, aktualizację oprogramowania.

Wśród wyżej wymienionych wydatków na zakup „usług pozostałych” najwięcej środków wydatkowano na obsługę prawną (589.988,21 zł), z czego jeden z poniesionych wydatków

jednorazowo wyniósł 541.649,21 zł. Wydatek ten został zrealizowany w dniu 29.11.2019 r., na zapłatę zobowiązania wynikającego z faktury nr DL – 1024551 z dnia 28.10.2019 r. wystawionej przez Deloitte Legal, Pasternak, Korba, Moskwa, Jarmul i Wspólnicy Kancelaria Prawnicza spółka komandytowa, Al. Jana Pawła II 22, 00-133 Warszawa - z tytułu usług doradztwa podatkowego. Ustalono, że ww. usługi prawne świadczone na podstawie umowy oznaczonej F.272.7.2013 zawartej przez gminę w dniu 30 stycznia 2013 roku.

Przedmiotem ww. umowy (§ 1) było świadczenie usług prawnych polegających na zastępstwie procesowym w postępowaniach o zwrot podatku od towarów i usług (VAT) oraz innymi powiązanych z nimi postępowaniami, jak również doradztwie prawnym w zakresie zastępstwa procesowego, mającym charakter pomocniczy wobec powyższej podstawowej usługi prawniczej.

3.5.6. Stosowanie przepisów o zamówieniach publicznych

- 1) Kontrolę przestrzegania w 2019 roku ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 1843) w zakresie wydatków bieżących przeprowadzono na przykładzie zamówienia publicznego pn. *Udzielenie kredytu długoterminowego w kwocie 5.231.378.69 zł na pokrycie planowanego deficytu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek* (sprawa RRS.271.2.8.2019).

Podstawowe informacje dotyczące tego zamówienia zawarto w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie	Ustalone dane
1	2
Wartość szacunkowa zamówienia (podana w protokole postępowania o zamówienie publiczne)	950.904,37 zł – równowartość 220.540,48 euro;
Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia	SIWZ z dnia 30.09.2019 r., zatwierdzona przez kierownika zamawiającego;
Wybrany tryb zamówienia publicznego	Przetarg nieograniczony;
Rodzaj zamówienia	Usługi;
Zakres rzeczowy zamówienia (ogólnie)	Udzielenie gminie kredytu bankowego w kwocie 5.231.378.69 zł na pokrycie planowanego deficytu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek na okres 10 lat, przy spłacie przez okres 7 lat. Uruchomienie transz kredytu przewidziano: najwcześniej po podpisaniu umowy, najpóźniej do dnia 31.12.2019 r.;
Wymagany termin wykonania zamówienia	Do dnia 30.09.2029 r. (termin realizacji umowy);
Wadium	Nie wymagano;
Oferty częściowe	Nie dopuszczono możliwości składania ofert częściowych;
Publikacja w BZP ogłoszenia o zamówieniu	Nr 604293 – N - 2019 z dnia 1.10.2019 r.;
Publikacja w BZP ogłoszenia o zmianie ogłoszenia (sprostowaniu)	Nr 540210969 – N - 2019 z dnia 4.10.2019 r.;
Termin składania ofert	Oferty należało składać do godz. 10.00 w dniu 16.10.2019 r.;
Kryteria oceny ofert	Cena – 100%;
Cena w ofercie	Zamawiający oczekiwał podania w ofercie: stawki procentowej jednorazowej prowizji bankowej, stawek procentowych oprocentowania WIBOR 1M i marży banku. Cena w ofercie miała obejmować wszystkie koszty i składniki związane z wykonaniem zamówienia;
Powołanie komisji przetargowej	Zarządzeniem Burmistrza Debrzna: Nr 10.614.2017 z dnia 20 stycznia 2017 r. w sprawie powołania stałej komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzania postępowań przetargowych i nadania jej Regulaminu. Skład komisji zmieniono zarządzeniami: Nr 145.789.2017 z dnia 27 sierpnia 2017 r. w sprawie uzupełnienia stałej komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzania postępowań przetargowych i nadania jej Regulaminu; Nr 26.859.2018 z dnia 14 lutego 2018 r. zmieniające Zarządzenie Burmistrza

	Miasta i Gminy Debrzno Nr 10.614.2017 z dnia 20 stycznia 2017 r. w sprawie powołania stałej komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzania postępowań przetargowych i nadania jej Regulaminu, Nr 190.08.2018 z dnia 04.12.2018 zmieniające Zarządzenie Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno Nr 10.614.2017 z dnia 20 stycznia 2017 roku wraz ze zmianami w sprawie powołania Stałej Komisji Przetargowej do Przygotowania i Przeprowadzania Postępowań Przetargowych i Nadania jej Regulaminu;
Liczba złożonych ofert	1;
Oferta z najniższą ceną – oferta z najwyższą ceną	Cena: 902.864,69 zł – ofertę złożyli dwaj wykonawcy ubiegający się wspólnie o udzielenie zamówienia tj.: Bank Spółdzielczy w Człuchowie, ul. Zamkowa 23, 77-300 Człuchów, SGB – Bank S.A. ul. Szarych Szeregów 23A, 60-462 Poznań;
Oferty odrzucone – podstawa prawna	Oferty nie odrzucono;
Wykluczeni wykonawcy – podstawa prawna	Wykonawcy nie wykluczono;
Cena wybranej oferty – wybrany wykonawca	902.864,69 zł Bank Spółdzielczy w Człuchowie, ul. Zamkowa 23, 77-300 Człuchów, SGB – Bank S.A. ul. Szarych Szeregów 23A, 60-462 Poznań;
Zawiadomienie o wyborze oferty – data	Przesłano wykonawcom w dniu 23.10.2019 r.;
Numer umowy, data zawarcia	Nr UmK554/2019/55 z dnia 12.11.2019 r.;
Publikacja ogłoszenia o udzieleniu zamówienia	Nr 510249064 – N – 2019 z dnia 19.11.2019 r.

- 2) Opublikowane w dniu 4.10.2019 r. ogłoszenie (nr 540210969 – N – 2019) o zmianie ogłoszenia nr 604293 – N - 2019 z dnia 1.10.2019 r. dotyczyło:
- kryterium oceny ofert było: cena 60%, zabezpieczenie kredytu 40%, zmieniono na cenę 100%;
  - termin składania ofert było: 14.10.2019 r. godzina 10.00, zmieniono na 16.10.2016 r. godzina 10.00.

- 3) Z „Protokołu postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego” (punkt 4 i 5 w sekcji „2. Przedmiot zamówienia publicznego”) wynikało, że wartość zamówienia w wysokości 950.904,37 zł – równowartość 220.540,48 euro; ustalona została w dniu 30.09.2019 r. na podstawie podobnych zamówień udzielanych w sąsiadujących samorządach w podobnym okresie.

Także w „Informacji z otwarcia ofert zamieszczonej na stronie internetowej” podano, że w dniu 16.10.2019 r. o godz. 10.15 zamawiający bezpośrednio przed otwarciem ofert podał kwotę, jaką zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia – 950.904,37 zł.

Z kolei (w punkcie 2 w sekcji „11. Otwarcie ofert”) podano inną wartość zamówienia niż wskazano powyżej, która wynosić miała 280.434,00 zł.

W wyjaśnieniu z dnia 4.05.2020 r. złożonym przez panią Anna Król – kierownik Referatu Rozwoju Strategicznego, w kwestii wartości zamówienia, wyżej wskazana osoba podała m.in. – cyt.: (...) w protokole postępowania wpisano błędną kwotę, jaką Zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. Nastąpiła oczywista omyłka. W trakcie edytowania protokołu na wzorze z poprzedniego postępowania, nie dokonano zapisu i pozostała błędna kwota 280.434,00 zł. Nadmieniam, że w informacji z otwarcia ofert zamieszczonej na stronie internetowej podano prawidłową kwotę tj. 950.904,37 zł brutto.

J

Treść wyżej wskazanego wyjaśnienia zostanie przywołana w części 3.6.2. „Wydatki na inwestycje i remonty (z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych)” niniejszego protokołu.

Do akt roboczych protokołu załączono:

[Kserokopie: stron 1, 2 i 8 protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz wyjaśnienie złożone przez panią Annę Król ws. dwóch nieprawidłowości – poz. 14 akt kontrolni]

- 4) W dalszej części protokołu zamieszczono ofertę dwóch wykonawców ubiegających się wspólnie o udzielenia zamówienia.

W czasie kontroli dokumentacji przetargowej ustalono, że istotnie wpłynęła jedna wspólna oferta dwóch wykonawców. Nazwy wykonawców oraz zaproponowana cena za wykonanie zamówienia przedstawiono poniżej:

Lp.	Nazwa wykonawcy	Cena oferty/koszt kredytu (zł)
1	2	3
1.	Bank Spółdzielczy w Człuchowie, ul. Zamkowa 23, 77-300 Człuchów	902.864,69 zł
2.	SGB – Bank S.A. ul. Szarych Szeregów 23A, 60-462 Poznań.	

- 5) Komisja przetargowa wybrała ofertę złożoną przez dwóch ww. wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia tj.: Bank Spółdzielczy w Człuchowie oraz SGB – Bank S.A. w Poznaniu. Oferta złożona do przetargu spełniała warunki specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Oferta ta uzyskała największą ilość punktów przy zastosowaniu kryteriów oceny złożonych ofert określonych w ogłoszeniu o zamówieniu i SIWZ.
- 6) Wykonawcy w dniu 25.10.2019 r. zawarli „Umowę konsorcjum bankowego nr KO2/2019/55”, w celu wspólnego udzielenia kredytu w rachunku kredytowym dla JST. Umowa kredytowa nr UmK 554/2019/55 zawarta w dniu 12.11.2019 roku pomiędzy zamawiającym a wykonawcami (konsorcjum) zawierała postanowienia zgodne z załączonym do SIWZ wzorem umowy, a w zakresie wynagrodzenia wykonawcy – ze złożoną i wybraną ofertą przetargową.
- 7) W 2019 roku nie realizowano żadnych wydatków budżetowych (prowizje, odsetki) związanych z realizacją ww. zamówienia publicznego.
Zobowiązanie mieściło się w limitach zaciągania zobowiązań określonych w uchwale budżetowej i WPF. z dnia zawarcia umowy.
Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku uznała, że Gmina Debrzno posiada możliwość spłaty kredytu długoterminowego do kwoty 5.231.378,69 zł (Uchwała Nr 169/g315/K/III/19 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku z dnia 25 września 2019 roku).

3.5.7. Wydatki na podróże służbowe radnych (krajowe i zagraniczne)

- 1) Z obowiązujących w gminie uregulowań dotyczących podróży służbowych radnych Rady Miejskiej, które zawarto w uchwale Nr 3.VIII.2015 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 29 stycznia 2015 roku w sprawie ustalenia zasad wypłaty diet oraz zwrotu kosztów przejazdu radnym wynikało, że radnym przysługiwał zwrot kosztów podróży służbowych na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.
- 2) Kompetencje każdorazowego zlecenia wyjazdu przysługiwały przewodniczącemu Rady miejskiej. Z kolei zlecenie wyjazdu służbowego przewodniczącego Rady Miejskiej przysługiwało wiceprzewodniczącemu najstarszemu wiekiem.
- 3) Na podstawie szczegółowej ewidencji księgowej wydatków budżetowych klasyfikowanych w § 303 – „Różne wydatki na rzecz osób fizycznych” w rozdziale 75022 – „Rady gmin (...)” ustalono, że w 2018 roku kontrolowana jednostka zrealizowała 447,99 zł wydatków związanych ze zwrotem kosztów podróży. Wydatki te dotyczyły w całości podróży krajowych.
- 4) Wydatki na podróże służbowe krajowe wiązały się z rozliczeniem kosztów 2 podróży służbowych. Jeden z radnych Rady Miejskiej w Debrznie, pan Andrzej Świstowski w dniu 19.02.2019 r. odbył podróż służbową do Gdańska, w celu udziału w szkoleniu. Koszt odbytej podróży służbowej wyniósł 289,19 zł (delegacja nr 50/2019). Koszty drugiej z rozliczonych podróży służbowej wyniosły 158,80 zł i dotyczyły wyjazdu służbowego radnej pani Magdaleny Błażyńskiej do miejscowości Zblewo w dniu 16.03.2019 r. (delegacja nr 49/2019). Podróż tą odbyto w celu udziału w szkoleniu dla radnych zorganizowanym przez Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego.
Kontrola nie wykazała nieprawidłowości w stosowaniu przepisów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2000 r. w sprawie sposobu ustalania należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych radnych gminy (Dz. U. Nr 66, poz. 800).

3.5.8. Wypłaty diet radnym i przewodniczącym jednostek pomocniczych gminy

- 1) Obowiązujące w 2019 roku wysokości diet przysługujących radnym Rady Miejskiej oraz przewodniczącym jednostek pomocniczych gminy określono w trzech odrębnych uchwałach organu stanowiącego gminy tj. w uchwale Nr 3.VIII.2015 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 29 stycznia 2015 roku w sprawie ustalenia zasad wypłaty diet oraz zwrotu kosztów przejazdu radnym, następnie w uchwale Nr 112.XXIV.2015 tego samego organu z dnia 30 grudnia 2015 roku o zmianie uchwały w sprawie ustalenia zasad wypłaty diet oraz zwrotu kosztów przejazdu radnym oraz w uchwale Nr 4.VIII.2015 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 29 stycznia 2015 roku w sprawie ustalenia zasad wypłaty diet przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych Gminy.

Żadnej z trzech wyżej wymienionych uchwał nie publikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

- W pierwszej z ww. uchwałach organ stanowiący gminy uchwalił:
  - § 1. Radni otrzymają dietę płatną w formie ryczałtu miesięcznie w wysokości - 57% minimalnego wynagrodzenia za pełny miesięczny wymiar czasu pracy.
  - § 2. Przewodniczący Komisji Stałych Rady Miejskiej otrzymają dietę płatną w formie ryczałtu miesięcznie w wysokości - 60% minimalnego wynagrodzenia za pełny miesięczny wymiar czasu pracy;
  - § 3. Przewodniczący Rady Miejskiej otrzymuje dietę płatną w formie ryczałtu miesięcznie w wysokości - 75% minimalnego wynagrodzenia za pełny miesięczny wymiar czasu pracy.

Z przyjętych uregulowań wynikało, że radnemu przysługiwała dieta z jednego z wyżej wskazanych tytułów.

Uchwała nie przewidywała potrąceń przysługującym radnym diet.

- Drugą z przywołanych uchwał Rada Miejska w Debrznie wprowadziła zmiany w uchwale Nr 3.VIII.2015 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 29 stycznia 2015 roku w sprawie ustalenia zasad wypłaty diet oraz zwrotu kosztów przejazdu radnym następującej treści:
  - 1/ W §1 po wyrazie „wynagrodzenia” dodaje się wyrażenie „ogłoszonego przez Prezesa Rady Ministrów na 2015 rok”,
  - 2/ W §2 po wyrazie „wynagrodzenia” dodaje się wyrażenie „ogłoszonego przez Prezesa Rady Ministrów na 2015 rok”,
  - 3/ W §3 po wyrazie „wynagrodzenia” dodaje się wyrażenie „ogłoszonego przez Prezesa Rady Ministrów na 2015 rok”.

W ten sposób ustalone diety wynosić miały:

1. Radni	-	997,50 zł,
2. Przewodniczący Komisji Stałych Rady Miejskiej	-	1.050,00 zł,
3. Przewodniczący Rady Miejskiej	-	1.312,50 zł.

- Trzecia z przywołanych powyżej uchwał określała zryczałtowane miesięczne diety przewodniczących jednostek pomocniczych gminy, które miały stanowić 26% minimalnego krajowego wynagrodzenia za pełen miesięczny wymiar czasu co wynosiło 585,00 zł.
- 2) Zrealizowane w 2019 roku wydatki związane z wypłatą diet wyniosły ogółem 312.431,39 zł, w tym radnym Rady Miejskiej (§ 303 w rozdziale 75022 – „Rady gmin...”) wypłacono 186.927,99 zł. Wydatki związane z wypłatą diet dla 18 sołtysów (§ 303 w rozdziale 75095 – „Pozostała działalność”) wyniosły 125.503,40 zł.
- 3) Prawidłowość wyliczania i wypłacania diet radnym Rady Miejskiej w Debrznie sprawdzono w oparciu o próbę obejmującą wypłacone diety za lipiec, sierpień i wrzesień

2019 r. Ustalono, że miesiącach tych diety radnych wypłacano trzykrotnie, wypłat w lipcu dokonano na podstawie listy nr 3/07/142/D z dnia 24.07.2019 r. (15 radnym na łączną kwotę 15.540,00 zł), w sierpniu na podstawie listy nr 3/08/171/D z dnia 27.08.2019 r. (15 radnym na łączną kwotę 15.540,00 zł) oraz we wrześniu na podstawie listy nr 3/09/182/D z dnia 24.09.2019 r. (15 radnym na łączną kwotę 15.540,00 zł). Ogółem na diety radnych poniesiono wydatki na łączną sumę 46.620,00 zł.

Z kolei wydatki poniesione na wypłatę diet sołtysów w analogicznym okresie 2019 r. wyniosły 31.590,00 zł. Na powyższą kwotę złożyły się wypłaty diet 18 sołtysów, którym diety wypłacano trzykrotnie tj. na podstawie listy nr 3/07/143/D z dnia 24.07.2019 r. (10.530,00 zł), w sierpniu na podstawie listy nr 3/08/170/D z dnia 30.08.2019 r. (10.530,00 zł) oraz we wrześniu lista nr 3/09/193/D z dnia 24.09.2019 r. (10.530,00 zł). Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

3.5.9. Naliczenie i wykorzystanie środków ZFŚS

- 1) Kontrolą objęto prawidłowość ustalania przez urząd miejski wysokości odpisu na ZFŚS, terminowość przekazywania odpisu na rachunek bankowy ZFŚS oraz wykorzystywanie środków z ZFŚS w 2019 roku.
- 2) Według uchwały Nr 88.IV.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Debrzno na 2019 rok wydatki związane z odpisem na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych miały wynieść 66.571,00 zł.
  - W trakcie 2019 roku ustalono wysokość odpisu na ZFŚS w kwocie 59.678,23 zł, co wynika z wyliczenia:
    - 38,31 (faktyczna liczba pracowników zatrudnionych w 2019 roku w przeliczeniu na pełne etaty) x 1.246,76 zł (odpis na jednego pracownika) = 47.763,38 zł;
    - 4,62 (liczba pracowników z orzeczeniem o niepełnosprawności ze stopniem znacznym lub umiarkowanym) x 1.454,56 zł = 6720,07 zł;
    - 1 pracownik zatrudniony w szczególnych warunkach i szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów o emeryturach pomostowych) x 1.662,35 zł, (wysokość zwiększonego odpisu) = 1.662,35 zł;
    - 17 (faktyczna liczba emerytów i rencistów) x 207,79 zł (odpis na jednego emeryta lub rencistę) = 3.532,43.
- 3) Wyliczeń dokonano na podstawie zestawienia danych o zatrudnieniu, które sporządziła w dniu 13 grudnia 2019 r. pani Karolina Fryca - inspektor oraz w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych, w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 43, poz. 349).

Przy naliczaniu odpisu uwzględniano przepisy wynikające z art. 5h ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych - Dz. U. z 2019 r. poz. 1352 wprowadzone ustawą o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2019, ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych oraz ustawy o Karcie Dużej Rodziny z dnia 11 września 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 1907).

- 4) Na wyodrębniony rachunek bankowy ZFŚS w roku 2019 dokonano przelewów odpisu w łącznej kwocie 59.678,22 zł, w tym:
- do dnia 31.05.2019 r. przekazano łącznie 49.285,40 zł (tj. 82 % planowanego odpisu) (21.02.2019 r. – 10.000,00 zł, 17.05.2019 r. – 39.285,40 zł);
  - w dniu 30.09.2019 r. – kwotę 9.729,96 zł (przekazano 100% planowanego odpisu);
  - w dniu 16.12.2019 r. – kwotę 662,86 zł (korekta w oparciu o rzeczywistą liczbę zatrudnionych).

Wysokość przekazanego odpisu wyniosła ogółem 59.678,22 zł.

Ustalono, że urząd miejski przekazał na rachunek ZFŚS kwotę równą z powyższym wyliczeniem. Przekazując środki na rachunek Funduszu nie przekraczano planu finansowego wydatków budżetowych urzędu miejskiego klasyfikowanych w § 444.

- 5) Na dzień 1.01.2019 roku na rachunku funduszu zgromadzone były środki finansowe w kwocie 3.846,27 zł. W trakcie roku budżetowego wykorzystano środki funduszu w łącznej kwocie 75.901,33 zł.

Na koniec 2019 roku środki zgromadzone na rachunku funduszu (konto 135) wynosiły 4.562,46 zł. Zobowiązania pracowników wobec ZFŚS ewidencjonowane na koncie 234 z tytułu udzielonych pożyczek wynosiły 14.311,00 zł – ogółem suma środków funduszu wynosiła 18.873,46 zł Z kolei konto 851 - „Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” wykazywało saldo 16.858,82 zł i było niższe od środków funduszu o 2.014,64 zł.

W związku z powyższym zwrócono się do pani Jolanty Miszewskiej – skarbnika gminy o podanie przyczyny ww. nieprawidłowości.

W złożonym wyjaśnieniu pani Jolanta Cienciąła – zastępca skarbnika podała – cyt.: *Różnica rozliczenia ZFŚS wynika z błędnej zaksięgowania kwoty 2.014,64 zł, jako z likwidacji Straży Miejskiej na koncie 851 a powyższa kwota winna być zaksięgowana na koncie 810 w związku z tym powstała różnica w saldzie konta 851 winno być 18.873,46 a jest 16.858,82 zł. Błąd został sprostowany poprzez przeksięgowanie kwoty 2.014,64 zł na prawidłowe konto.*

Do akt roboczych protokołu załączono:

[Wyjaśnienie złożone przez panią Jolantę Cienciąłą w sprawie nieprawidłowości w ewidencji na koncie 851 – „Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” – poz. 15 akt kontroli]

3.5.10. Wydatkowanie środków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii

- 1) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii gminy Debrzno na 2019 rok został przyjęty uchwałą Nr 80.III.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 11 grudnia 2018 roku w sprawie „Gminnego Programu ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok”
- 2) Zgodnie z uchwałą Nr 88.IV.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Debrzno na 2019 rok, na przeciwdziałanie alkoholizmowi (rozdział 85154 – „Przeciwdziałanie alkoholizmowi”) zaplanowano wydatki na sumę 137.000,00 zł. W rozdziale 85153 – „Zwalczanie narkomanii” przewidziano środki na wydatki w wysokości 11.000,00 zł.
- 3) W trakcie roku budżetowego planowane wydatki budżetu gminy na przeciwdziałanie alkoholizmowi (rozdział 85154) zwiększono o 19.025,00 zł – z wysokości 137.000,00 zł do wysokości 156.025,00 zł. Plan wydatków na zwalczanie narkomanii, klasyfikowanych w rozdziale 85153 został zmniejszony o 4.500,00 zł z 11.000,00 zł do 6.500,00 zł. Ostateczny plan wydatków w obu tych rozdziałach wynosił 162.525,00 zł. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii gminy Debrzno na 2019 rok nie był zmieniany.
- 4) Ustalono, iż dochody i wydatki na koniec 2019 roku kształtowały się następujący sposób:

Tytuł	Klasyfikacja	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)
Dochody	75618 § 048	162.525,00	164.617,11
Dochody razem:		162.525,00	164.617,11
Wydatki	85153 § 421	5.500,00	4.686,56
	85153 § 430	1.000,00	1.000,00
	85154 § 411	3.170,00	3.157,36
	85154 § 412	100,00	0,00
	85154 § 417	22.680,00	20.602,50
	85154 § 419	2.000,00	1.159,80
	85154 § 421	8.650,00	4.569,13
	85154 § 422	24.904,00	22.391,74
	85154 § 426	4.000,00	2.779,73
	85154 § 430	89.121,00	86.193,37
	85154 § 436	1.000,00	602,79
	85154 § 461	400,00	0,00
Wydatki razem:		162.525,00	147.142,98

Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 2137) dochody uzyskane z tytułu udzielonych zezwoleń mogą być wydatkowane wyłącznie na zadania przewidziane w ww. ustawie oraz na realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Z powyższego zestawienia wynika, że środki budżetowe (147.142,98 zł) wydatkowane na przeciwdziałanie alkoholizmowi i zwalczanie narkomanii były niższe o 17.474,13 zł od

uzyskanych wpływów z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (164.617,11 zł).

W pisemnym wyjaśnieniu z dnia 30 marca 2020 roku pani Jolanta Miszewska – skarbnik gminy podała, że cyt.: *Gmina Debrzno nadwyżkę z 2019 r. pomiędzy otrzymanymi dochodami z opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 17.474,13 zł a dokonanymi wydatkami w 2019 r. zwiększy plan dochodów, rozdział 75618 i wydatków rozdział 85154 przy następnym uchwale budżetowej.*

Dodatkowe środki Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Debrznie przeznaczy na zakup dodatkowych programów profilaktycznych do szkół oraz doposażenie świetlic w materiały i sprzęt pomocy w prowadzeniu zajęć opiekuńczo – wychowawczych.

W wyjaśnieniu z dnia 11.05.2020 r. złożonym przez tę samą osobę, w sprawie nadwyżki dochodów, z tytułu z opłaty za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nad poniesionymi wydatkami w 2019 r. wyjaśniająca podała – cyt.: *Gmina Debrzno nadwyżkę z 2019 r. pomiędzy otrzymanymi dochodami z opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 17.474,13 zł a dokonanymi wydatkami w 2019 r. zwiększyła plan wydatków w rozdziale 85154 w uchwale nr 26.XXV.2020 Rady Miejskiej z dnia 27 kwietnia 2020 r.*

Treść ww. wyjaśnienia zostanie przywołana w dalszej części niniejszego protokołu w 3.9.3. „Wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (...)”.

Do akt roboczych kontroli załączono:

[Dwa wyjaśnienia złożone przez panią Jolantę Miszewską - z dnia 30.03.2020 r. oraz z dnia 11.05.2020 r. - poz. 16 akt kontroli]

5) Szczegółową kontrola objęto 20 wydatków klasyfikowanych w:

- § 4210 - „Zakup materiałów” oznaczonych w ewidencji księgowej następującymi numerami: FA-158 (720,00 zł), FA-222 (1.720,00 zł), FA-200 (494,00 zł), FA-618 (300,00 zł), FA-702 (1.494,33 zł);
- § 4300 - „Zakup usług pozostałych” oznaczonych w ewidencji księgowej następującymi numerami: FA-203 (3.000,00 zł), FA-1101 (3.000,00 zł), FA-1850 (2.000,00 zł), FA-435 (1.320,00 zł), FA-221 (2.037,10 zł), FA-1007 (2.163,78 zł), FA-632 (4.428,00 zł), FA-1008 (2.429,00 zł), FA-162 (760,00 zł), FA-555 (1.000,00 zł), FA-1068 (2.000,00 zł), FA-397 (4.548,00 zł), FA-628 (2.400,00 zł), FA-689 (4.500,00 zł), FA-961 (1.320,00 zł).
- Wydatkowane środki przeznaczano m.in. na materiały i programy profilaktyczne, warsztaty edukacyjne, konsultacje terapeutyczne, nagrody promowanie zdrowego trybu życia.

J

- Zwrócono uwagę, że wydatki klasyfikowane w § 4210 - „Zakup materiałów” dotyczące wstępu: na basen (FA-158), do kina (FA- 200), do Centrum Zabaw i Trampolin (FA-222) należało klasyfikować w § 430 - „Zakup usług pozostałych”.
W pozostałym zakresie nieprawidłowości nie stwierdzono.

3.5.11. Wydatkowanie środków z zakresu ochrony przeciwpożarowej

- 1) W trakcie kontroli ustalono, że burmistrz nie skorzystał z możliwości zatrudnienia komendanta gminnego ochrony przeciwpożarowej przewidzianej w art. 32 ust. 3a ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 1372).

Nadzór i kontrolę nad działalnością finansową jednostek OSP na terenie gminy powierzono panu Piotrowi Władczakowi - zatrudnionemu na stanowisku kierowcy OSP na podstawie umowy o pracę (upoważnienie burmistrza z dnia 01.07.2008 r.).

- 2) Na terenie gminy działają cztery jednostki ochotniczej straży pożarnej tj.:
  - Ochotnicza Straż Pożarna w Debrznie;
  - Ochotnicza Straż Pożarna w Słupi;
  - Ochotnicza Straż Pożarna w Starym Gronowie;
  - Ochotnicza Straż Pożarna w Strzeczonie.
- 3) Ze sprawozdania Rb-28S z wykonania wydatków jednostki samorządu terytorialnego sporządzonego za 2019 rok, wynikało, że w roku objętym kontrolą zrealizowano 132.858,90 zł wydatków w dziale 754 – „Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa”. Wydatki te, ujęte w rozdziale 75412 – „Ochotnicze straże pożarne”, zrealizowano w niżej wskazanych paragrafach:
  - § 2820 - „Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom” - 2.000,00 zł;
  - § 3030 – „Różne wydatki na rzecz osób fizycznych” - 26.220,63 zł;
  - § 4210 - „Zakup materiałów i wyposażenia” - 69.231,72 zł;
  - § 4220 - „Zakup środków żywności” - 106,20 zł;
  - § 4260 - „Zakup energii” - 6.526,69 zł;
  - § 4270 - „Zakup usług remontowych” - 6.570,00 zł;
  - § 4280 - „Zakup usług zdrowotnych” - 1.370,00 zł;
  - § 4300 - „Zakup usług pozostałych” - 14.102,86 zł;
  - § 4360 - „Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych” - 573,30 zł;
  - § 4430 - „Różne opłaty i składki” - 6.103,50 zł;
  - § 4520 - „Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego” - 54,00 zł.

J

4) Próbą kontrolną wydatków bieżących objęto wydatki klasyfikowane w następujących paragrafach:

- a) § 3030 – „Różne wydatki na rzecz osób fizycznych” - kontrolą objęto wszystkie wydatki poniesione w lutym, marcu i kwietniu 2019 r.
- b) wydatki poniesione jednorazowo powyżej kwoty 500 zł klasyfikowane w:
  - § 4210 – „Zakup materiałów i wyposażenia” 26 wydatków,
  - § 4300 – „Zakup usług pozostałych” 7 wydatków;
- c) § 4430 – „Różne opłaty i składki” wszystkie wydatki poniesione w 2019 r.

5) Wydatki zrealizowane w § 3030 na sumę 26.220,63 zł wynikały z wypłaty członkom OSP ekwiwalentu pieniężnego za udział w działaniach ratowniczych i szkoleniach pożarniczych. Zasady wydatkowania środków w 2019 roku określała uchwała Nr XXXI/141/2008 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 30 września 2008 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego za udział członków ochotniczych straży pożarnych w działaniach lub szkoleniu pożarniczym. Uchwały nie publikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego. W § 5 wskazano, że uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Z § 1 uchwały wynikało, że wysokość ekwiwalentu nie mogła przekroczyć 1/175 przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego przez Prezesa GUS w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” i miał wynosić:

- za udział w działaniach ratowniczych - 100%;
- za udział w szkoleniu organizowanym przez Państwową Straż Pożarną - 35%;
- za pozostałe zdarzenia losowe (wypadki, osy i podobne) - 65%.

- W zarządzeniu Nr 219.747.2013 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 1 października 2013 r. w sprawie ustalenia terminu wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za udział członków ochotniczej straży pożarnej w działaniach lub szkoleniu pożarniczym podano, że – cyt.: *Ekwiwalent wypłacany będzie za okresy miesięczne po upływie danego miesiąca* (§ 1 tego zarządzenia)

W § 2 ww. zarządzenia wskazano, że wchodzi ono w życie z dniem podjęcia.

Poza ww. kontrolowana jednostka nie posiadała innych wewnętrznych uregulowań dotyczących zasad wypłaty ekwiwalentu.

- Ustalono, że w okresie objętym (luty, marzec i kwiecień 2019 r.) kontrolą ekwiwalent członkom OSP wypłacano 7 razy, na ten cel wydatkowano łącznie kwotę 5.844,33 zł.
- Wypłacony ekwiwalent dotyczący działań ratowniczych i szkoleń pożarniczych odbytych wyliczano w oparciu o Komunikat Prezesa GUS w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w czwartym kwartale 2018 r. z dnia 11 lutego 2019 r. (M. P. z 2019 r. poz. 155) wynoszącego 4.863,74 zł. Ekwiwalent ten wynosił 27,79 zł za jedną godzinę udziału

w działaniu ratowniczym, 9,72 zł szkoleniu pożarniczym oraz 18,06 zł za udział w pozostałych zdarzeniach losowych. Środki pieniężne wypłacono na podstawie „list płac” sporządzonych dla członków OSP Debrzno nr: 3 z dnia 12.02.2019 r., 2 z dnia 20.03.2019 r., 3 z dnia 19.04.2019 r.; dla strażaków OSP Stare Gronowo nr: 1 z dnia 11.02.2019r., 2 z dnia 19.03.2019 r., 3 z dnia 18.04.2019 r. oraz dla członków OSP Słupia nr 3 z dnia 19.04.2019 r. w dniu 18.10.2018 r. Wyżej wskazane listy nie zawierały informacji dotyczącej osoby, która listy te sporządziła. Sprawdzenia listy pod względem merytorycznym dokonał pan Piotr Władyczak – kierowca OSP.

Ustalono, że wypłaty ekwiwalentu 3 członkom OSP Słupia na łączną kwotę 330,48 zł dokonano na podstawie listy nr 3 z dnia 19.04.2019 r. Podstawą sporządzenia ww. listy były potwierdzenia udziału w 2 działaniach tj. w dniu 26.03.2019 r. oraz 4.04.2019 r. (dozorowanie niewybuchów). Ww. dokumenty zostały sporządzone i podpisane przez druhów biorących udział w tym działaniu - udział w zdarzeniach został potwierdzony przez burmistrza. Naliczania ekwiwalentu dokonano w oparciu o stawkę 9,72 zł, która miała mieć zastosowanie przy naliczaniu ekwiwalentu za udział w szkoleniu pożarniczym. Zgodnie z § 2 przywołanej wcześniej uchwały w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego za udział członków ochotniczych straży pożarnych w działaniach lub szkoleniu pożarniczym, wypłacanie ekwiwalentu miało następować na podstawie listy wypłat potwierdzającej uczestnictwo w działaniach – akcji wystawionych przez Jednostkę Ratowniczo – Gaśniczą Państwowej Straży Pożarnej w Człuchowie w terminie siedmiu dni od daty zdarzenia.

W wyjaśnieniu z dnia 24.03.2020 r. złożonym przez pana Piotra Władyczaka – kierowcę OSP wyjaśniający podał – cyt.: *W dniu 26.03.2019 r. oraz w dniu 4.04.2019 r. w ramach współpracy z różnymi organizacjami, Kierownik Posterunku Policji w Debrznie zwrócił się z prośbą do Pana Burmistrza Miasta i Gminy w Debrznie o pomoc w zabezpieczeniu niewybuchu przez strażaków z Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Słupi. Kierownik Prośbę swa motywował brakiem w tych dniach wolnych samochodów i obsady w ludziach. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Człuchowie ze względu na podstawę prawną nie może wysyłać jednostek ochrony przeciwpożarowych do tego typu zdarzeń i dlatego konieczna była potrzeba współpracy między Kierownikiem Policji a Burmistrzem Miasta i Gminy Debrzno.*

Do akt roboczych kontroli załączono:

[Kserokopie: uchwały Nr XXXI/141/2008 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 30 września 2008 roku, 2 potwierdzeń udziału w działaniu ratowniczym, listy płac nr 3 z dnia 19.04.2019 r. oraz wyjaśnienie pana Piotra Władyczaka – poz. 17 akt kontroli]

- 6) Zrealizowane w § 421 – „Zakup materiałów i wyposażenia” 26 wydatków na sumę - 51.277,63 zł były następstwem zapłaty za zakup paliwa i części do samochodów

pożarniczych, sprzętu pożarniczego, umundurowania, drobnych materiałów remontowych oraz sprzętu pożarniczego.

- 7) Klasyfikowane w § 430 – „Zakup usług pozostałych” 7 wydatków w 10.124,38 zł związane były z zapłatą za usługi udokumentowane fakturami m.in. za: przeglądy okresowe i badania techniczne pojazdów, zaopatrzenie w wodę i wywóz ścieków.
- 8) Zrealizowane wydatki w § 443 – „Różne opłaty i składki”, na łączną sumę 6.103,50 zł, wiązały się z rocznym ubezpieczeniem w instytucji ubezpieczeniowej Concordia Polska Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych. Zakresem ubezpieczenia objęto 6 młodzieżowych drużyn pożarniczych uczestniczących w działaniach ratowniczych, ćwiczeniach oraz innych działaniach statutowych (beziemienna forma ubezpieczenia) – 600,00 zł. Imienną formą ubezpieczenia objęto 65 członków OSP – 1.950,00 zł. Roczny ubezpieczeniem w instytucji ubezpieczeniowej TUV Concordia Polska w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych (OC) objęto 4 samochody w zakresie następstw nieszczęśliwych wypadków kierowców i pasażerów pojazdów (NWK) – 3.304,00 zł. Poza wyżej wskazanymi wydatkowano także środki tytułem składki na Centralną Ewidencję Pojazdów i Kierowców pobieraną przy przeglądach technicznych pojazdów – 6,00 zł, 0,50 zł na opłatę ewidencyjnym oraz 243,00 zł z tytułu wywozu odpadów komunalnych, które należało ewidencjonować w § 430 - „Zakup usług pozostałych”.

3.5.12. Fundusz sołecki

- 1) Zgodę na wyodrębnienie funduszu sołeckiego w budżecie gminy Rada Miejska w Debrznie wyraziła w uchwale Nr 22.LV.2014 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie gminy środków stanowiących fundusz sołecki.
Ustalono, że w 2019 roku kontrolowana gmina realizowała wydatki w ramach funduszu sołeckiego.
- 2) Ustawodawca w art. 2 ust. 6 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz. U. z 2014 r., poz. 301) wskazał, że środki funduszu przeznacza się na realizację przedsięwzięć zgłoszonych we wnioskach sołectw, które są zadaniami własnymi gminy, służą poprawie warunków życia mieszkańców i są zgodne ze strategią rozwoju gminy.
Ustalono, że w 2019 roku w kontrolowanej jednostce samorządu terytorialnego obowiązywała „Strategia Rozwoju” przyjęta uchwałą Nr 44.LVIX.2014 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 30 czerwca 2014 w sprawie uchwalenia aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno na lata 2014 - 2020.
- 3) Na podstawie sporządzonej w dniu 1.08.2018 r. „Korekty informacji o wysokości środków przypadających na dane sołectwa oraz wysokości kwoty bazowej (K_b) przekazywanej właściwemu wojewodzie przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w roku

poprzedzającym rok budżetowy” ustalono, że do wyliczeń wysokości funduszu sołeckiego na 2019 rok przyjęto następujące wielkości dotyczące dochodów bieżących gminy i ludności gminy:

- wykonane dochody bieżące gminy za rok 2017	-	42.130.086,31 zł;
- liczba mieszkańców gminy na dzień 31.12.2017 r.	-	9.144 osoby;
- kwota bazowa	-	4.607,40 zł;
- ilość mieszkańców sołectw na dzień 30.06.2018 r.	-	4.044 osoby;
- wysokość funduszu sołeckiego wyliczonego na podstawie art. 3 ust.1 ustawy o funduszu sołeckim	-	342.974,86 zł.

Wykazana w informacji wysokość dochodów bieżących gminy była zgodna z wysokością takich dochodów wykazanych w sporządzonym za 2017 rok sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego.

- 4) Z uchwały Nr 88.IV.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Debrzno na 2019 rok wynikało, że plan wydatków budżetu na zadania jednostek pomocniczych gminy w ramach funduszu sołeckiego wynosił 342.974,86 zł. Wielkość ta była spójna z wysokością wyliczonego funduszu sołeckiego.
- 5) W księgowości urzędu miejskiego została wyodrębniona ewidencja wydatkowanych środków zrealizowanych w ramach funduszu sołeckiego z podziałem na poszczególne klasyfikacje budżetowe. W oparciu o tę ewidencję ustalono, że w 2019 roku w wykonano wydatki na sumę 325.585,14 zł, które były niższe od wysokości funduszu o kwotę 17.389,72 zł.

W sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków urzędu miejskiego, sporządzonego za okres od 1 stycznia do końca 2019 r. „Wydatki zrealizowane w ramach funduszu sołeckiego”. w kolumnie 11 wykazano wydatki w prawidłowej wysokości.

- 6) Szczegółową kontrolę zgodności wydatków z planem stanowiącym załącznik nr 18 do uchwały budżetowej, jak też przestrzegania przepisów ustawy o funduszu sołeckim, przeprowadzono w oparciu o próbę kontrolną obejmującą 5 sołectw: Buchowo, Grzymisław, Myśligoszcz, Prusinowo i Uniechówek.
  - Ustalono, że ww. sołectwa mogły w 2019 roku wykorzystać środki funduszu sołeckiego na sumę 97.676,88 zł, z czego sołectwo: Buchowo – 22.944,85 zł; Grzymisław – 25.893,59 zł; Myśligoszcz – 19.212,86 zł; Prusinowo - 15.895,53 zł oraz Uniechówek -13.730,05 zł. Sołectwa objęte próbą kontrolną złożyły wnioski na sumę równą przysługującym im środków, co stanowiło 28,48% funduszu sołeckiego.
  - Podane powyżej kwoty uwzględniono w przywołanym już załączniku nr 18 do uchwały budżetowej - „Wydatki na realizację zadań w ramach funduszu sołeckiego na 2019 r.”

J

kdob

Nu

f

- Kontrolując wykorzystanie środków funduszu sołectkiego na finansowanie zadań w sołectwach przyjętych jako próbę kontrolną ustalono, że środki te wykorzystano wyłącznie na zadania wymienione we wnioskach ww. sołectw, tj. na:
  - wykonanie dokumentacji i budowę drewnianej wiaty, utrzymanie zieleni, najem zjeżdżalni i strojów karnawałowych dla dzieci - sołectwo Buchowo;
  - zakup wyposażenia świetlicy (m.in.: czajnik, toner,) materiałów przeznaczonych do drobnych remontów, zakup artykułów spożywczych (na spotkania integracyjne mieszkańców), utrzymanie terenów zielonych, opłaty abonamentowe (internet), naprawa przystanku autobusowego, zakup i montaż wiaty przystankowej – sołectwo Grzymisław;
  - zakup: części zamiennych i paliwa do kosiarki, munduru strażackiego, wyposażenia świetlicy (m.in. dzbanek do wody, serwetki, świecznik, firany), artykułów spożywczych (do konsumpcji w trakcie spotkań integracyjnych), wynajęcie parku zabaw dla dzieci, zakup boazerii, pospółki i innych materiałów budowlanych – sołectwo Myśligoszcz;
  - doposażenie placu zabaw (dostaw i montaż twistera, karuzeli i równoważni), zakup mebli ogrodowych, zakup materiałów i wyposażenia, zakup artykułów spożywczych (do konsumpcji w trakcie spotkań integracyjnych mieszkańców), utrzymywanie zieleni na terenie sołectwa oraz zapłatę za ułożenie kostki brukowej w sołectwie Prusinowo;
  - utrzymywanie terenów zielonych na terenie sołectwa, zakup materiałów (m.in. rośliny, taczka, naczynia jednorazowe, akcesoria do grilla), zakup artykułów spożywczych, najem wesołego miasteczka – sołectwo Uniechówek.

- Sołectwa objęte próbą kontrolną wydatkowały środki funduszu sołectkiego na łączną kwotę 88.694,07zł. Wielkość ta stanowiła 90,8 % wydatków ujętych we wnioskach tych sołectw oraz 27,2% wszystkich wydatkowanych środków pieniężnych 2019 roku w gminie w ramach funduszu sołectkiego.
W zakresie objętym kontrolą nieprawidłowości nie stwierdzono.

3.6. Wydatki majątkowe

3.6.1. Planowanie nakładów inwestycyjnych (Wieloletnia Prognoza Finansowa)

- 1) Ustalono, że w dniu 15 grudnia 2016 r. organ stanowiący gminy podjął uchwałę Nr 88.XL.2016 w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Debrno na lata 2017 - 2032.

Dla przedstawienia prognozy wydatków majątkowych w okresie przyjętym do kontroli wydatków majątkowych, oparto się na latach 2017 - 2020. Na podstawie powyższej

uchwały ustalono następujące wielkości planowanych wydatków majątkowych dla wyżej wskazanego okresu: rok 2017 – 1.582.032,64 zł; rok 2018– 2.251.170,00 zł; rok 2019 – 1.900.000,00 zł; rok 2020 – 1.200.000,00 zł.

- W 2017 roku organ stanowiący gminy przyjął kilka uchwał zmieniających Wieloletnią Prognozę Finansową. Ostatnie zmiany w WPF w 2017 roku wprowadzono uchwałą Nr 102.LXIII.2017 z dnia 28 grudnia 2017 r. Na podstawie powyższej uchwały ustalono następujące wielkości planowanych wydatków majątkowych w latach 2017-2020: rok 2017– 657.448,20 zł; rok 2018– 370.000,00 zł; rok 2019 – 3.400.000,00 zł; rok 2020 – 2.700.000,00 zł.
- Analiza prognozy dotyczącej lat 2017-2018 wskazuje, że w trakcie 2017 roku o 58,5% (z 1.582.032,64 zł na 657.448,20 zł) zmniejszono prognozowane wydatki majątkowe przewidziane do realizacji w tymże roku oraz o 83,5 % (z 2.251.170,00 zł na 370.000,00 zł) prognozowane wydatki majątkowe na rok 2018.

- 2) W dniu 15 grudnia 2017 r. organ stanowiący gminy podjął uchwałę Nr 96.LXII.2017 w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Debrzno na lata 2018 – 2032.

W celu przedstawienia prognozy wydatków majątkowych, do kontroli wydatków majątkowych przyjęto lata 2018 - 2021. Na podstawie powyższej uchwały ustalono następujące wielkości planowanych wydatków majątkowych w latach 2018-2021: rok 2018 – 716.222,00 zł; rok 2019 – 1.792.661,00 zł; rok 2020 – 2.200.000,00 zł; rok 2021 – 1.400.000,00 zł.

- Ustalono, że w 2018 roku rada gminy podejmowała uchwały zmieniające Wieloletnią Prognozę Finansową, ostatnia zmiana w 2018 roku nastąpiła na skutek uchwały Nr 99.V.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia zmian do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Debrzno na lata 2018-2032. Na podstawie tej uchwały ustalono następujące wielkości prognozowanych wydatków majątkowych gminy na lata 2018-2021: rok 2018 – 982.099,77 zł; rok 2019 – 2.633.306,17 zł; rok 2020 – 1.900.000,00 zł; rok 2021 – 1.400.000,00 zł.
  - Zestawiając prognozy dotyczące lat 2018-2019 ustalono, że w trakcie 2018 roku o 37% (z 716.222,00 zł na 982.099,77 zł) zwiększono prognozowane wydatki majątkowe przewidziane do realizacji w tymże roku oraz o 47% (z 1.792.661,00 zł na 2.633.306,17 zł) zwiększono prognozowane wydatki majątkowe na rok 2019.
- 3) Organ stanowiący gminy w dniu 18 grudnia 2018 r. podjął uchwałę 87.IV.2018 w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Debrzno na lata 2019-2032. W przywołanej wyżej uchwale przyjęto następujące założenia planowanych wydatków majątkowych w latach 2019 – 2022: rok 2019 - 4.838.947,17 zł; rok 2020 – 1.950.000,00 zł; rok 2021 - 1.641.799,95 zł; rok 2022 - 150.000,00 zł.

- W 2019 roku organ stanowiący gminy dokonywał zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej, ostatnich zmian w WPF dokonano uchwałą Nr 93.XXI.2019 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 30 grudnia 2019 roku w sprawie wprowadzenia zmian do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Debrzno na lata 2019-2032.

Na podstawie tej uchwały ustalono następujące wielkości przewidywanych wydatków majątkowych gminy na lata 2019-2022: rok 2019 – 5.158 567,17 zł; rok 2020 – 2.238.600,00 zł; rok 2021 – 1.641.799,95 zł; rok 2022 – 150.000,00 zł.

- Porównując prognozy dotyczące 2019 roku ustalono, że w trakcie tego roku prognozowane wydatki majątkowe zaplanowane do realizacji w tymże roku zwiększono o 7% – z wysokości 4.838.947,17 zł do wysokości 5.158. 567,17 zł.

3.6.2. Wydatki na inwestycje i remonty (z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych)

Ustalenia w zakresie planowania i realizacji wydatków inwestycyjnych w latach 2017-2019 przedstawiono poniżej, odrębnie dla każdego roku budżetowego.

Rok 2017

- 1) Z uchwały Nr 89.XL.2016 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie uchwały budżetowej Miasta i Gminy Debrzno na 2017 rok wynikało, że wydatki majątkowe gminy zaplanowano w wysokości 4.061.217,07 zł. Zgodnie załącznikiem nr 4 do ww. uchwały budżetowej środki te zamierzano wykorzystać na finansowanie 35 zadań inwestycyjnych, 5 dotacji na inwestycje oraz na udzielenie pomocy finansowej Powiatowi Człuchowskiemu na realizację 2 zadań inwestycyjnych.
- 2) Po dokonanych w trakcie roku zmianach budżetu (40 zmian) końcowy plan wydatków majątkowych wynosił 4.736.808,31 zł i był wyższy od planu początkowego o 675.590,46 zł. Końcowy plan wydatków zakładał wydatkowanie 2.653.533,31 zł na finansowanie inwestycji jednostek budżetowych, 1.607.275,00 zł na dotacje inwestycyjne oraz 476.000,00 zł na pomoc finansową w formie dotacji celowych.
- 3) W 2017 roku wykonano wydatki majątkowe na sumę 4.388.513,60 zł. Wydatki te stanowiły 93% wydatków zaplanowanych do realizacji w 2017 roku.
Powyższa wielkość obejmowała: 2.609.030,45 zł wydatków i zakupów inwestycyjnych; 1.303.483,15 zł dotacji celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych oraz 476.000,00 zł dotacji celowych na pomoc finansową dla innych jednostek samorządu terytorialnego.
- 4) Kontrolę wydatków i kosztów inwestycyjnych przeprowadzono na przykładzie zadania inwestycyjnego związanego z przebudową nawierzchni drogowych w miejscowości Boboszewo gmina Debrzno.

Początkowy plan wydatków inwestycyjnych na realizację tego zadania, w wysokości 180.000,00 zł (rozdział 60016 – „Drogi publiczne gminne”, § 605) ustalono uchwałą Nr 89.XL.2016 Rady Miasta i Gminy w Debrznie z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie uchwały budżetowej Miasta i Gminy Debrzno na 2017 rok. W trakcie roku plan ten ulegał trzykrotnym zmianom, zwiększeń planu dokonywano dwukrotnie tj. o 100.00,00 zł do wysokości 280.000,00 zł - uchwałą Nr 23.XLVII.2017 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Miasta i Gminy Debrzno na 2017 rok oraz o 2.000,00 zł do 282.000,00 zł - zarządzeniem Nr 103.707.2017 Burmistrza Debrzna z dnia 16.06.2017 r. w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Miasta i Gminy Debrzno na 2017 rok. Z kolei zmniejszenia (o 2.624,00 zł) dokonano raz z 282.000,00 zł do 279.376,00 zł, zmiany wprowadzono zarządzeniem Nr 177.781.2017 Burmistrza Debrzna z dnia 18.10.2017 r. w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Miasta i Gminy Debrzno na 2017 rok.

- 5) W 2017 roku na kontrolowane zadanie inwestycyjne poniesiono wydatki na sumę 279.375,91 zł. Na powyższą kwotę złożyły się wydatki poniesione na zapłatę zobowiązań wynikających z faktur wystawionych przez niżej wskazanych przedsiębiorców:
1. Zakład Usług Wielobranżowych „ZUL-BUD” Leon Migawa w Witrogoszcy – w dniu 13.07.2017 roku faktura nr 10/2017 z dnia 10.07.2017 r. za wykonanie robót na podstawie umowy nr RRL.272.1.3.2017 z dnia 7.04.2017 r. (273.066,01 zł);
  2. Usługi Projektowe, Nadzór Budowlany mgr inż. Daniel Folehr, 89-600 Chojnice, Plac Piastowski 25a, w dniu 17.07.2017 r. wynikającej z faktury 1/07/2017 z dnia 07.07.2017 wystawionej na kwotę 3.075,00 zł, za pełnienie funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego nad realizacją zadania „Modernizacja dróg gminnych” na podstawie umowy nr RRL.272.1.15.2017 z dnia 7.04.2017 r.;
  3. Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe WAMET H. Firlej, W. Mastalercz, M. Nowak - Spółka Jawna, 64-130 Rydzyna, Dąbcze 99 - w dniu 26.07.2017 r. wynikającej z faktury nr 276/W/2017 z dnia 17.07.2017 r. na kwotę 3.234,90 zł za zakup wiaty przystankowej w m. Boboszewo.

Ustalono, że wyżej wymienione faktury zostały wystawione po końcowym odbiorze wykonanych robót.

- 6) Koszty inwestycyjne ww. zadania inwestycyjnego ewidencjonowano na koncie analitycznym 600-60016-6050-00-00-1-17008 prowadzonym dla zadania inwestycyjnego pn. *Przebudowa nawierzchni drogowych w m. Boboszewo*. Na początek 2017 roku konto nie wykazywało żadnych kosztów. W trakcie roku na koncie zaksięgowano koszty na sumę 279.375,91 zł. Koszty były równe sumie poniesionych w tym roku wydatków. Wszystkie koszty zostały rozliczone – pod datą 13.10.2017 roku, dokonano zwiększenia wartości początkowej środka trwałego o wartość rozliczonych kosztów.

- 7) Kontrolę przestrzegania w 2017 roku ustawy Prawo Zamówień Publicznych w zakresie wydatków majątkowych przeprowadzono na przykładzie zamówienia publicznego pn. *Przebudowa nawierzchni drogowych w miejscowości Boboszewo gmina Debrzno* (sprawa RRL.271.2.4.2017). Podstawowe informacje dotyczące przedmiotowego zamówienia zawarto w tabeli:

Wyszczególnienie	Ustalone dane
1	2
Wartość szacunkowa zamówienia	381.147,17 zł (równowartość 91.294,92 euro)
Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia	Zatwierdzona przez kierownika zamawiającego w dniu 23.02.2017 r., udostępniona na stronie bip.debrzno.pl dnia 23.02.2017 r.;
Wybrany tryb zamówienia publicznego	Przetarg nieograniczony;
Rodzaj zamówienia	Roboty budowlane;
Zakres rzeczowy zamówienia (ogólnie)	Przebudowa nawierzchni drogowych w miejscowości Boboszewo gmina Debrzno;
Wymagany termin wykonania zamówienia	Do dnia 31.08.2017 r.;
Wadium	6.000,00 zł;
Oferty częściowe	Zamawiający nie przewidział możliwości składania ofert częściowych;
Przewidywane zamówienia w trybie art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 lub art. 134 ust. 6 pkt 3 PZP	Zamawiający nie przewidział możliwości udzielenia zamówień, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 lub art. 134 ust. 6 pkt 3 PZP.
Publikacja w BZP ogłoszenia o zamówieniu	Nr 30429 - 2017 z dnia 23.02.2017 r.;
Termin składania ofert	Do godz. 9.00 w dniu 10.03.2017 r.;
Kryteria oceny ofert	Cena – 60%, okres rękojmi – 40%;
Cena w ofercie	Zamawiający oczekiwał podania w ofercie ceny ryczałtowej za wykonanie zamówienia;
Powołanie komisji przetargowej	Zarządzenie Burmistrza Debrzna: Nr 10.614.2017 z dnia 20 stycznia 2017 r. w sprawie powołania stałej komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzania postępowań przetargowych i nadania jej Regulaminu;
Liczba złożonych ofert	2
Oferta z najniższą ceną – oferta z najwyższą ceną	Najniższa Zakład Usług Wielobranżowych „Zul Bud” Leon Migawa Witrogoszcz 11/2 89-310 Łobzenica - 273.066,01 zł – najwyższa P.P.U.H. „Hurt-Trans KAWIKO” Władysław Szyling ul. Starodworcowa 12, 89-410 Więcbork - 306.060,51 zł;
Oferty odrzucone – podstawa prawna	Nie odrzucono żadnej oferty;
Wykluczeni wykonawcy – podstawa prawna	Nie wykluczono żadnego wykonawcy;
Cena wybranej oferty – wybrany wykonawca	273.066,01 zł - Zakład Usług Wielobranżowych „Zul Bud” Leon Migawa;
Zawiadomienie o wyborze oferty – data	31.03.2017 r.;
Numer umowy/data zawarcia	RRL.272.1.15.2017 z dnia 7.04.2017 r.;
Aneksy/umowy dodatkowe	Zawarto aneks do umowy w dniu 10.04.2017 r.;
Publikacja ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych	Nr 65812 -2017 z dnia 13.04.2017 r.;

Ze spisanego w dniu 13.04.2017 roku protokołu otwarcia ofert złożonych do przetargu wynikało, że w wyznaczonym terminie swoje oferty złożyło 2 wykonawców. Nazwy wykonawców i ceny ofert wymieniono w tabeli:

Lp. Nr oferty	Nazwa wykonawcy	Cena oferty (zł)	Okres rękojmi (w miesiącach)
1	2	3	4
1.	P.P.U.H. „Hurt-Trans KAWIKO” Władysław Szyling ul. Starodworcowa 12 89-410 Więcbork	306.060,51	60
2.	Zakład Usług Wielobranżowych „Zul Bud” Leon Migawa Witrogoszcz 11/2 89-310 Łobzenica	273.066,01	60

- Ustalono, że przed otwarciem ofert zamawiający podał kwotę, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie przedmiotowego zamówienia – 180.000,00 zł.

Wykonawcy wnieśli wymagane wadium (6.000,00 zł), pierwszy z ww. wykonawców w formie gwarancji ubezpieczeniowej z dnia 6.03.2017 r. oraz drugi z wykonawców na rachunek bankowy zamawiającego w dniu 9.03.2017 r.

- Cena najtańszej oferty przewyższała kwotę, jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na finansowanie ww. zamówienia o 93.066,01 zł. Burmistrz zdecydował o zwiększeniu kwoty na realizację zamówienia ogółem zwiększono środki z 180.000,00 zł do 280.000,00 zł.
- Spośród dwóch ofert złożonych do przetargu komisja przetargowa wybrała ofertę Zakładu Usług Wielobranżowych „Zul Bud” Leon Migawa Witrogoszcz 11/2 89-310 Łobżenica. Oferta ta uzyskała największą ilość punktów w ocenie według kryteriów określonych w SIWZ.
- Z wyżej wskazanym wykonawcą zawarto umowę w dniu 7.04.2017 r. - postanowienia umowne w części dotyczącej określenia zakresu rzeczowego zamówienia były zgodne ze SIWZ, a w zakresie wynagrodzenia wykonawcy – ze złożoną ofertą przetargową. Aneks nr 1 z dnia 10.04.2017 r. w wyżej wskazanej umowie dokonano zmian w zakresie przekazania terenu budowy (§ 4 ust.1 pkt 2 - 14 dni od daty zawarcia umowy) oraz w części dotyczącej terminu rozpoczęcia prac (§ 6 ust. 1 pkt. 1 – nie później niż 7 dni od daty przekazania terenu budowy).
- W dniu podpisania umowy plan wydatków budżetowych w § 605 wynosił 492.000,00 zł. Na ww. zadanie inwestycyjne związane z *Przebudowa nawierzchni drogowych w miejscowości Boboszewo* zaplanowano 280.000,00 zł.
- Do dnia podpisania umowy nie ponoszono wydatków na zadanie objęte kontrolą. Powyższe wskazuje, że w dniu podpisania umowy zamawiający posiadał wystarczające środki budżetowe na finansowanie umowy zawartej na kwotę 273.066,01zł.
- W trakcie kontroli ww. zamówienia publicznego stwierdzono, że roboty wykonano i zgłoszono do odbioru terminowo. Zapłata była zgodna z umową co do jej wysokości i terminu.

Nie stwierdzono naruszenia przepisów ustawy Prawo Zamówień Publicznych.

Rok 2018

- 1) Z uchwały Nr 97.LXII.2017 Rady Miejskiej Debrznie z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie: uchwalenia budżetu Miasta i Gminy Debrzno na 2018 rok wynikało, że wydatki majątkowe gminy zaplanowano w wysokości 5.443.363,71 zł. Zgodnie załącznikiem nr 4 do ww. uchwały budżetowej środki te zamierzano wykorzystać na finansowanie 50 zadań inwestycyjnych, w tym 3 dotacji na inwestycje oraz na udzielenie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego tj. Powiatowi Człuchowskiemu - na realizację 2 zadań inwestycyjnych.

kllo

no

- 2) Po dokonanych w trakcie roku zmianach budżetu (37 zmian) końcowy plan wydatków majątkowych wynosił 9.702.600,31 zł i był wyższy od planu początkowego o 4.259.236,60 zł.

Końcowy plan wydatków i zakupów zakładał wydatkowanie 8.256.930,31 zł na finansowanie inwestycji jednostek budżetowych, 101.720,00 zł na dotacje inwestycyjne oraz 1.343.950,00 zł na pomoc finansową w formie dotacji celowych.

- 3) Kontrolę wydatków i kosztów inwestycyjnych przeprowadzono na przykładzie zadania inwestycyjnego polegającego na Przebudowie drogi gminnej w miejscowości Buchowo w zakresie budowy chodnika. Ustalono, że ww. zadanie inwestycyjne zaplanowano pod nazwą: „Budowa chodnika w Buchowie”.

Początkowy plan wydatków inwestycyjnych na realizację tego zadania wynosił 100.000,00 zł. (rozdział 60016 – „Drogi publiczne gminne”, § 605) ustalony uchwałą Nr 97.LXII.2017 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie: uchwalenia budżetu Miasta i Gminy Debrzno na 2018 rok. W dniu 5.07.2018 r. organ stanowiący gminy zdecydował o zaprzestaniu prowadzenia ww. inwestycji pod dotychczasową nazwą „Budowa chodnika w Buchowie”, zmniejszył plan wydatków na te zadanie ze 100.000,00 zł do 0,00 zł. Jednocześnie zaplanował nowe zadanie inwestycyjne pod nazwą „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Buchowo w zakresie budowy chodnika” na ten cel zaplanowano środki w wysokości 332.000,00 zł, (Uchwała Nr 52.LXXIII.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 5 lipca 2018 r. w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Miasta i Gminy Debrzno na 2018 rok). W trakcie roku plan ten ulegał zmianom, zwiększeń planu dokonywano dwukrotnie o 25.000,00 zł (z 332.000,00 zł do 357.000,00 zł) - zarządzeniem Nr 107.949.2018 Burmistrza Debrzna z dnia 26.07.2018 r. w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Miasta i Gminy Debrzno na 2018 rok oraz o 6.500,00 zł (z 357.000,00 zł do 363.500,00 zł zarządzeniem Nr 163.995.2018 Burmistrza Debrzna z dnia 29.10.2018 r. w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Miasta i Gminy Debrzno na 2018 rok). Z kolei zmniejszenia (29.000,00 zł) dokonano raz z 363.500,00 zł do 334.500,00 zł, zmiany zostały wprowadzone uchwałą Nr 98.V.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Miasta i Gminy Debrzno na 2018 rok.

- 4) W 2018 roku na kontrolowane zadanie inwestycyjne poniesiono wydatki na sumę 333.573,93 zł. Powyższą kwotę wydatkowano na zapłatę zobowiązań wynikających z niżej wymienionych faktur, wystawionych przez:

1. Przedsiębiorstwo Wielobranżowe JULBUD Maciej Lemańczyk, ul. Sępoleńska 40, 89-600 Chojnice - w dniu 12.12.2018 roku faktura nr 2/11/2018 z dnia 29.11.2018 r. za wykonanie robót na podstawie umowy nr RRL.272.2.10.2018 z dnia 23.08.2018 r. (327.573,93 zł),

2. InwestDrog Ireneusz Stawiszyński, ul. Kościelna 7/4, 77-400 Złotów, w dniu 12.12.2018 r. wynikającej z faktury 3/12/2018 z dnia 4.12.2018 wystawionej na kwotę 6.000,00 zł, za pełnienie funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego nad realizacją zadania „Modernizacja dróg gminnych” na podstawie umowy nr RRL.272.1.77.2018 z dnia 23.08.2018 r.

Ustalono, że wyżej wymienione faktury zostały wystawione odpowiednio w dniu 29.11.2018 oraz w dniu 4.12.2018 roku po wykonaniu robót, co wynika z protokołu końcowego odbioru robót sporządzonego w dniu 29.11.2018 r.

- 5) Koszty inwestycyjne ww. zadania inwestycyjnego ewidencjonowano na koncie analitycznym 60016-6050-00-00-1-180 prowadzonym do konta syntetycznego 080. Na początku 2018 roku konto to nie wykazywało żadnych kosztów. W trakcie roku na koncie zaksięgowano koszty na sumę 333.573,93 zł, zaksięgowane koszty były równe sumie poniesionych w tym roku wydatków.
- 6) Przed 2018 rokiem na zadanie inwestycyjne „Budowa chodnika w Buchowie”, poniesiono koszty wynikające z faktury 12/12/2017 z dnia 22.12.2017 wystawionej przez InwestDrog Ireneusz Stawiszyński, ul. Kościelna 7/4, 77-400 Złotów na kwotę 28.000,00 zł - za wykonanie dokumentacji projektowej, „Kształtowanie przestrzeni publicznej poprzez budowę chodnika na odcinku Strzeżona – Buchowo na podstawie umowy nr RRL.272.21.2017 z dnia 1.06.2017 r.
- Wszystkie koszty (361.573,93 zł) zostały rozliczone – pod datą 27.12.2018 roku, dokonano zwiększenia wartości początkowej środka trwałego o wartość rozliczonych kosztów.
- 7) Kontrolę przestrzegania w 2018 roku ustawy Prawo Zamówień Publicznych w zakresie wydatków majątkowych przeprowadzono na przykładzie zadania inwestycyjnego polegającego na przebudowie drogi gminnej w miejscowości Buchowo w zakresie budowy chodnika. Wykonawcę zadania wyłoniono w ramach zamówienia publicznego pn. *Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Buchowo w zakresie budowy chodnika.* (sprawa RRL.271.2.22.2018).

Podstawowe informacje dotyczące przedmiotowego zamówienia zawarto w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie	Ustalone dane
1	2
Wartość szacunkowa zamówienia	242.043,73 zł (56.136,39 euro);
Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia	Zatwierdzona przez kierownika zamawiającego w dniu 6.07.2018 r., udostępniona na stronie bip.debrzno.pl dnia 6.07.2018 r.;
Wybrany tryb zamówienia publicznego	Przetarg nieograniczony;
Rodzaj zamówienia	Roboty budowlane;
Zakres rzeczowy zamówienia (ogólnie)	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Buchowo w zakresie budowy chodnika;
Wymagany termin wykonania zamówienia	Do dnia 30.11.2018 r.;
Wadium	5.000,00 zł;
Oferty częściowe	Zamawiający nie przewidział możliwości składania ofert częściowych;
Przewidywane zamówienia w trybie art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 lub art. 134 ust. 6 pkt 3 PZP	Zamawiający nie przewidział możliwość udzielenia zamówień, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 PZP;
Publikacja w BZP ogłoszenia o zamówieniu	Nr 584833 – N- 2018 z dnia 6.07.2018 r.;
Termin składania ofert	Do godz. 10.00 w dniu 23.07.2018 r.;

Kryteria oceny ofert	Cena – 60%, okres gwarancji – 40%;
Cena w ofercie	Zamawiający oczekiwał podania w ofercie ceny ryczałtowej za wykonanie zamówienia;
Powołanie komisji przetargowej	Zarządzeniem Burmistrza Debrzna: Nr 10.614.2017 z dnia 20 stycznia 2017 r. w sprawie powołania stałej komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzania postępowań przetargowych i nadania jej Regulaminu. Skład komisji zmieniono zarządzeniami: Nr 145.789.2017 z dnia 27 sierpnia 2017 r. w sprawie uzupełnienia stałej komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzania postępowań przetargowych i nadania jej Regulaminu; Nr 26.859.2018 z dnia 14 lutego 2018 r. zmieniające Zarządzenie Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno Nr 10.614.2017 z dnia 20 stycznia 2017 r. w sprawie powołania stałej komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzania postępowań przetargowych i nadania jej Regulaminu;
Liczba złożonych ofert	1;
Oferta z najniższą ceną – oferta z najwyższą ceną	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe JULBUD Maciej Lemańczyk, ul. Sępołńska 40, 89-600 Chojnice - 321.085,04 zł;
Oferty odrzucone – podstawa prawna	Nie odrzucono oferty;
Wykluczeni wykonawcy – podstawa prawna	Nie wykluczono wykonawcy;
Wybrany wykonawca - cena wybranej oferty	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe JULBUD Maciej Lemańczyk, ul. Sępołńska 40, 89-600 Chojnice – 321.085,04 zł;
Zawiadomienie o wyborze oferty – data	16.08.2018 r.;
Numer umowy/data zawarcia	RRL.272.2.10.2018 z dnia 23.08.2018 r.;
Publikacja ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych	Nr 500201401 – N-2018 z dnia 23.08.2018 r.;
Aneksy/umowy dodatkowe	Aneks nr 1 z dnia 19.11.2018 r. do umowy RRL.272.2.10.2018 z dnia 23.08.2018 r.;
Publikacja ogłoszenia o zmianie ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych	Nr 500276679 – N-2018 z dnia 20.11.2018 r.

- Ze spisanego (brak daty sporządzenia) protokołu otwarcia ofert złożonych do przetargu wynikało, że w wyznaczonym terminie swoją ofertę złożył 1 wykonawca tj. Przedsiębiorstwo Wielobranżowe JULBUD Maciej Lemańczyk w Chojnicach, który zaoferował wykonanie zadania za 321.085,04 zł.
- Ustalono, że przed otwarciem ofert zamawiający podał kwotę, jaką zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie przedmiotowego zamówienia – 298.000,00 zł.
- Cena złożonej oferty nie przewyższała kwoty planowanych wydatków inwestycyjnych zabezpieczonych na finansowanie tego zadania (332.000.00 zł).
- Komisja przetargowa zaakceptowała ofertę o wartości 321.085,04 zł złożoną przez Przedsiębiorstwo Wielobranżowe JULBUD Maciej Lemańczyk w Chojnicach.
Ww. oferta uzyskała największą ilość punktów w ocenie według kryteriów określonych w SIWZ.
- Z wyżej wskazanym wykonawcą w dniu 23.08.2018 r. zawarto umowę nr RRL.272.2.10.2018. Postanowienia umowne w zakresie określenia zakresu rzeczowego zamówienia były zgodne ze SIWZ, a w zakresie wynagrodzenia wykonawcy ze złożoną ofertą przetargową.
- W dniu podpisania umowy plan wydatków budżetowych w § 605 wynosił 4.302.997,46 zł, na zadanie inwestycyjne związane z przebudową drogi gminnej w miejscowości Buchowo w zakresie budowy chodnika zaplanowano 357.000,00 zł. Do dnia podpisania umowy nie wydatkowano żadnych środków budżetowych na kontrolowane zadanie inwestycyjne.
Powyższe wskazuje, że w dniu podpisania umowy zamawiający posiadał wystarczające środki budżetowe (357.000,00 zł) na finansowanie przedmiotowego zamówienia.

- Aneks nr 1 z dnia 19.11.2018 r. wprowadzono zmiany w treści obowiązującej umowy na realizację ww. zamówienie. Zmiany dotyczyły zwiększenia wartości zamówienia o 6.488,89 zł (z 321.085,04 zł do 327.573,93zł). Plan wydatków budżetowych na zadanie inwestycyjne w dniu podpisania aneksu do umowy wynosił 363.500,00 zł, a na zadanie inwestycyjne nie wydatkowano żadnych środków. Powyższe wskazuje, że w dniu wprowadzenia zmian w umowie (§ 9 ust. 1), zamawiający posiadał dostateczne środki na finansowanie tego zadania.

Zmiany w umowie poprzedzono protokołem konieczności nr 1 z dnia 16.11.2018 r. dotyczącym robót dodatkowych, polegających na wykonaniu zjazdu do działki nr 309/1, obręb Strieczona. Zmiana była zgodna z przepisami PZP.

W dniu 20.11.2018 r. opublikowano ogłoszenie o zmianie ogłoszenia nr 584833 – N - 2018 w Biuletynie Zamówień Publicznych pod numerem 500276679 – N-2018.

- W trakcie kontroli ww. zamówienia publicznego stwierdzono, że roboty wykonano i zgłoszono do odbioru terminowo. Płatność była zgodna z umową co do jej wysokości i terminu.

Nie stwierdzono naruszenia przepisów ustawy Prawo Zamówień Publicznych.

Rok 2019

- 1) Z uchwały Nr 88.IV.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie uchwały budżetowej Miasta i Gminy Debrzno na 2019 rok wynikało, że wydatki majątkowe gminy zaplanowano w wysokości 7.648.964,45 zł.

Zgodnie załącznikiem nr 5 do ww. uchwały budżetowej środki te zamierzano wykorzystać na finansowanie 27 zadań inwestycyjnych (7.300.964,45 zł), 8 dotacji na pomoc finansową w formie dotacji celowych (348.000,00 zł).

- 2) Po dokonanych w trakcie roku zmianach budżetu, końcowy plan wydatków majątkowych wynosił 8.680.050,99 zł i był wyższy od planu początkowego o 1.031.086,54 zł.

Końcowy plan wydatków i zakupów zakładał wydatkowanie 7.958.862,99 zł na finansowanie inwestycji jednostek budżetowych, 381.188,00 zł na dotacje inwestycyjne, oraz 330.000,00 zł na pomoc finansową w formie dotacji celowych dla Powiatu Człuchowskiego, a także 10.000,00 zł wpłaty na Państwowy Fundusz Celowy (dofinansowanie zakupu dwóch motocykli dla Komendy Powiatowej Policji w Człuchowie).

- 3) W 2019 roku wykonano wydatki majątkowe na sumę 7.361.967,03 zł. Wydatki te stanowiły 84,81% planowanych wydatków.

Powyższa wielkość obejmowała: 6.772.293,30 zł wydatków i zakupów inwestycyjnych; 249.673,73 zł dotacji celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych, 330.000,00 zł dotacji celowych na pomoc finansową dla Powiatu Człuchowskiego oraz

10.000,00 zł wpłaty na Państwowy Fundusz Celowy (dofinansowanie zakupu dwóch motocykli dla Komendy Powiatowej Policji w Człuchowie).

- 4) Kontrolę wydatków i kosztów inwestycyjnych przeprowadzono na przykładzie zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa drogi gminnej nr 233048G oraz 233049G w m. Uniechów - Pokrzywy”. Początkowy plan wydatków inwestycyjnych na realizację tego zadania w 2019 r. w wysokości 280.433,00 zł - (rozdział 60016 – „Drogi publiczne gminne”, § 605) ustalono uchwałą Nr 54.XV.2019 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 30 sierpnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Gminy Debrzno na 2019 rok.

W trakcie roku plan ten był dwukrotnie zwiększany tj.: o 169.567,00 zł zarządzeniem Nr 225.247.2019 Burmistrza Debrzno z dnia 30.09.2019 r. w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Miasta i Gminy Debrzno na 2019 rok (z 280.433,00 zł do 450.000,00 zł) oraz o kolejne 14.000,00 zł (z 450.000,00 zł do 464.000,00 zł) - zarządzeniem Nr 244.266.2019 Burmistrza Debrzno z dnia 28.10.2019 r. w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Miasta i Gminy Debrzno na 2019 rok.

- 5) W 2019 roku na kontrolowane zadanie inwestycyjne poniesiono wydatki na sumę 463.125,38 zł. Na powyższą kwotę złożyły się wydatki poniesione na zapłatę zobowiązań wynikających z 3 faktur wystawionych przez niżej wskazanych przedsiębiorców:

- AD – BET Adrian Paszko, ul. Widokowa 21, Chojniczki, 89-606 Charzykowy – w dniu 4.12.2019 roku - faktura nr FA 218/2019 z dnia 22.11.2019 r. za wykonanie robót na podstawie umowy nr RRS.272.2.4.2019 z dnia 8.10.2019 r. (446.125,38 zł),
- InwestDrog Ireneusz Stawiszyński, ul. Jarzębinowa 11, 77-400 Złotów, w dniu 4.12.2019 r. wynikającej z faktury 1/11/2019 z dnia 25.11.2019 wystawionej na kwotę 16.000,00 zł, za pełnienie funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego nad realizacją zadania „Przebudowa drogi gminnej nr 233048G oraz 233049G w m. Uniechów - Pokrzywy” na podstawie umowy nr RRL.272.1.36A.2019 z dnia 8.10.2019 r.
- PRINT VISION Sp. Z o.o., Rychnowy 112, 77-300 Człuchów, w dniu 10.12.2019 r. wynikającej z faktury FV 25/2019/12 z dnia 6.12.2019 r. wystawionej na kwotę 1.000,00 zł, za zakup tablicy na konstrukcji stalowej (180 cm x120 cm).

- 6) Koszty inwestycyjne ww. zadania ewidencjonowano na koncie analitycznym 600-60016-6050-05-00-1-19048 prowadzonym do konta 080. Na początek 2019 roku konto to nie wykazywało żadnych kosztów. W trakcie roku na koncie zaksięgowano koszty o wartości 463.125,38 zł, kwota ta była równa sumie poniesionych wydatków w grudniu 2019 roku. Wszystkie koszty zostały rozliczone – pod datą 31.01.2020 roku dokonano zwiększenia wartości początkowej środka trwałego o wartość rozliczonych kosztów. Powyższe

wskazuje, że rozliczenie inwestycji nastąpiło z 31 dniowym opóźnieniem, czym naruszono art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 351 ze zm.)

Zgodnie z ww. przepisem do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Poproszono o złożenie wyjaśnienia w sprawie zaksięgowania na stan środków trwałych w dniu 31.01.2020 r. ww. inwestycji, czyli później niż w miesiącu zakończenia prac bądź ich nabycia.

W wyjaśnieniu z dnia 23.04.2020 r. sprawie ww. nieprawidłowości złożonym przez panią Jolantę Cieniałę – zastępcę skarbnika, wyżej wskazana osoba podała – cyt.: *Zamknięcie inwestycji w ewidencji księgowej nastąpiło z dniem 31.01.2020 roku w momencie dostarczenia dokumentu OT przez pracownika merytorycznego potwierdzającego jej przekazanie do użytkownika.*

Do akt roboczych kontroli załączono:

[Kserokopie: protokołu odbioru końcowego, wydruku konta 130, polecenia księgowania nr 14 z dnia 31.01.2020 r. oraz wyjaśnienie pani Jolanty Cieniały sprawie nieterminowego ujęcia w księgach rachunkowych zakończonej inwestycji – poz. 18 akt kontroli]

- 7) Kontrolę przestrzegania w 2019 roku ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 1843) w zakresie wydatków inwestycyjnych przeprowadzono na przykładzie zamówienia publicznego pn. *Przebudowa drogi gminnej nr 233048G oraz 233049G w m. Uniechów - Pokrzywy* - sprawa oznaczona numerem RRS.271.2.6.2019.

Podstawowe informacje dotyczące przedmiotowego zamówienia zawarto w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie	Ustalone dane
1	2
Wartość szacunkowa zamówienia	494.338,71 zł (114.650,53 euro);
Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia	Zatwierdzona przez kierownika zamawiającego w dniu 14.08.2019 r., udostępniona na stronie bip.debrzno.pl dnia 30.08.2019 r.;
Wybrany tryb zamówienia publicznego	Przetarg nieograniczony;
Rodzaj zamówienia	Roboty budowlane;
Zakres rzeczowy zamówienia (ogólnie)	Przebudowa drogi gminnej nr 233048G oraz 233049G w m. Uniechów – Pokrzywy;
Wymagany termin wykonania zamówienia	Do dnia 15.11.2019 r.;
Wadium	5.000,00 zł;
Oferty częściowe	Zamawiający nie przewidział możliwości składania ofert częściowych;
Przewidywane zamówienia w trybie art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 lub art. 134 ust. 6 pkt 3 PZP	Zamawiający nie przewidział możliwość udzielenia zamówień, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 PZP;
Publikacja w BZP ogłoszenia o zamówieniu	Nr 591639 – N- 2019 z dnia 30.08.2019 r.;
Publikacja w BZP ogłoszenia o zmianie zamówieniu	Nr 540184112 – N- 2019 z dnia 3.09.2019 r.;
Termin składania ofert	Do godz. 11.00 w dniu 16.09.2019 r.;
Kryteria oceny ofert	Cena – 60%, rękojmia – 40%;
Cena w ofercie	Zamawiający oczekiwał podania w ofercie ceny ryczałtowej za wykonanie zamówienia;
Publikacja ogłoszenia o zmianie ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych	Nr 54018412 – N-2019 z dnia 3.09.2019 r.;
Powołanie komisji przetargowej	Zarządzeniem Burmistrza Debrzna: Nr 10.614.2017 z dnia 20 stycznia 2017 r. w sprawie powołania stałej komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzania postępowań przetargowych i nadania jej Regulaminu. Skład

	komisji zmieniono zarządzeniami: Nr 145.789.2017 z dnia 27 sierpnia 2017 r. w sprawie uzupełnienia stałej komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzania postępowań przetargowych i nadania jej Regulaminu; Nr 26.859.2018 z dnia 14 lutego 2018 r. zmieniające Zarządzenie Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno Nr 10.614.2017 z dnia 20 stycznia 2017 r. w sprawie powołania stałej komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzania postępowań przetargowych i nadania jej Regulaminu, Nr 190.08.2018 z dnia 04.12.2018 zmieniające Zarządzenie Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno Nr 10.614.2017 z dnia 20 stycznia 2017 roku wraz ze zmianami w sprawie powołania Stałej Komisji Przetargowej do Przygotowania i Przeprowadzania Postępowań Przetargowych i Nadania jej Regulaminu.
Liczba złożonych ofert	5;
Oferta z najniższą ceną – oferta z najwyższą ceną	Najniższa – AD – BET Adrian Paszko, ul. Widokowa 21, Chojniczki, 89-606 Charzykowy -399.236,81 zł, najwyższa – P.P.U.H. Hurt – Trans „Kawiko” Władysław Szyling, ul. Starodworcowa 12, 89-410 Więcbork 607.601,43 zł;
Oferty odrzucone – podstawa prawna	Odrzucono jedną ofertę;
Wykluczeni wykonawcy – podstawa prawna	Nie wykluczono żadnego wykonawcy;
Wybrany wykonawca – cena wybranej oferty	AD – BET Adrian Paszko, ul. Widokowa 21, Chojniczki, 89-606 Charzykowy;
Zawiadomienie o wyborze oferty – data	1.10.2019 r.;
Numer umowy/data zawarcia	RRS.272.2.4.2019 z dnia 8.10.2019 r.;
Publikacja ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych	Nr 510216818– N-2019 z dnia 11.10.2019 r.;
Aneksy/umowy dodatkowe	Aneks nr 1 z dnia 29.10.2019 r. do umowy RRS.272.2.4.2019 z dnia 8.10.2019 r.;
Publikacja ogłoszenia o zmianie ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych	Nr 500276679 – N-2018 z dnia 20.11.2018 r.

- Z listy otwarcia ofert (data sporządzenia 16.09.2019 r.), złożonych do przetargu wynikało, że w wyznaczonym terminie swoje oferty złożyło 5 przedsiębiorców. Nazwy wykonawców i ceny ofert wymieniono w tabeli:

Lp. – nr oferty	Nazwa wykonawcy	Cena oferty (w zł)
1	2	3
1.	AD – BET Adrian Paszko, ul. Widokowa 21, Chojniczki, 89-606 Charzykowy	399.236,81
2.	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe s.c. Andrzej Gliszczyński, Danuta Gliszczyńska, ul. Szczecińska 9, 77-300 Człuchów	477.240,00
3.	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „JULBUD” Maciej Lemańczyk, ul. Sępoleńska 40, 89-600 Chojnice	529.360,51 - ofertę odrzucono
4.	Roboty Drogowo – Budowlane Jacek Karpiński, ul. Norwida 9/7, 77-400 Złotów	578.299,76
5.	P.P.U.H. Hurt – Trans „Kawiko” Władysław Szyling, ul. Starodworcowa 12, 89-410 Więcbork.	607.601,43

- Ofertę złożoną przez Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „JULBUD” Maciej Lemańczyk, ul. Sępoleńska 40, 89-600 Chojnice odrzucono. Powodem odrzucenia było wniesienie wadium po wyznaczonym terminie.
- Ustalono, że przed otwarciem ofert w dniu 16.09.2019 r. zamawiający podał kwotę, jaką zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia – 280.434,00 zł.

Stwierdzono, że w dniu otwarcia ofert plan wydatków budżetowych na zadanie inwestycyjne związane z *Przebudową drogi gminnej nr 233048G oraz 233049G w m. Uniechów – Pokrzywy* wynosił 280.433,00 zł i był niższy o 1,00 zł od kwoty jaką zamawiający planował przeznaczyć na finansowanie zamówienia (280.434,00 zł).

W wyjaśnieniu przywołanym we wcześniejszej części niniejszego protokołu – „3.5.6. Stosowanie przepisów o zamówieniach publicznych” złożonym przez panią Annę Król – kierownika Referatu Rozwoju Strategicznego, wyjaśniająca podała m.in. – cyt.: (...) w informacji z otwarcia ofert zamieszczonej na stronie internetowej oraz protokole

postępowania wpisano błędną kwotę, jaką Zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. Nastąpiła oczywista omyłka pisarska. Podano kwotę 280.434,00 zł, a prawidłowa kwota to 280.433,00 zł.

[Kserokopie: stron 1, 2 i 8 protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, informacji z otwarcia ofert, załącznika do uchwały Nr 54.XV.2019 – poz. 19 akt kontroli]

- Zarządzeniem Nr 225.247.2019 Burmistrza Debrzna z dnia 30.09.2019 r. w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie Miasta i Gminy Debrzno na 2019 rok zwiększono plan wydatków na finansowanie tego zadania o 169.567,00 zł (z 280.433,00 zł do 450.000,00 zł).
- Spośród wszystkich ofert złożonych do przetargu komisja przetargowa wybrała ofertę nr 1 z ceną w wysokości 399.236,81zł złożoną przez AD – BET Adrian Paszko, ul. Widokowa 21, Chojniczki, 89-606 Charzykowy, która uzyskała największą ilość punktów w ocenie według kryteriów określonych w SIWZ.
- Z wyżej wskazanym wykonawcą zawarto umowę nr RRS.272.2.4.2019 w dniu 8.10.2019 r. Postanowienia umowne w zakresie określenia zakresu rzeczowego zamówienia były zgodne ze SIWZ, a w zakresie wynagrodzenia wykonawcy – ze złożoną ofertą przetargową.
- W dniu podpisania umowy plan wydatków budżetowych w § 605 wynosił 506.782,00 zł, na zadanie inwestycyjne związane z *Przebudową drogi gminnej nr 233048G oraz 233049G w m. Uniechów – Pokrzywy* wynosił 450.000,00 zł. Do dnia podpisania umowy nie wydatkowano żadnych środków budżetowych na finansowanie tego zadania. Powyższe wskazuje, że w dniu podpisania umowy (8.10.2019 r.) zamawiający posiadał dostateczne środki finansowe na realizację zamówienia.
- Aneks nr 1 z dnia 29.10.2019 r. wprowadzono zmiany w treści obowiązującej umowy na realizację zadania inwestycyjnego. Zmiany dotyczyły zwiększenia wartości zamówienia o 46.888,57 zł (z 399.236,81 zł do 446.125,38 zł). Plan wydatków budżetowych na zadanie inwestycyjne w dniu podpisania aneksu do umowy wynosił 464.000,00 zł, a na zadanie inwestycyjne nie wydatkowano żadnych środków. Powyższe wskazuje, że w dniu wprowadzenia zmian w umowie (§ 9 ust. 1), zamawiający posiadał dostateczne środki na finansowanie tego zamówienia. Zmiany w umowie poprzedzono protokołem konieczności nr 1 z dnia 29.10.2019 r. dotyczącym robót dodatkowych, polegających na wymianie i stabilizacji gruntu; wykonaniu dodatkowych barier energochłonnych przy istniejących przepustach oraz odbudowie zniszczonego przepustu. Możliwość zmiany umowy została przewidziana w § 22 SIWZ. W dniu 30.10.2019 r. opublikowano ogłoszenie o zmianie ogłoszenia nr 510216818-N-2019 z dnia 11.10.2019 r. w Biuletynie Zamówień Publicznych pod numerem 560233162-N-2019.

- W trakcie kontroli ww. zamówienia publicznego stwierdzono, że roboty wykonano i zgłoszono do odbioru terminowo. Płatność była zgodna z umową co do jej wysokości i terminu płatności.

Nie stwierdzono naruszenia przepisów ustawy Prawo Zamówień Publicznych.

3.6.3. Ewidencja księgową inwestycji, rozliczenie i przyjęcie zakończonych zadań inwestycyjnych na stan (księgowy) środków trwałych

Kontrolowana jednostka prowadzi ewidencję kosztów inwestycyjnych według podziałek klasyfikacji budżetowej z wyodrębnieniem poszczególnych zadań inwestycyjnych. Ewidencja pozwala na właściwą identyfikację poniesionych i rozliczonych kosztów w danym roku budżetowym oraz w latach poprzednich.

Wydatki inwestycyjne ewidencjonowane są w pełnej szczegółowej klasyfikacji budżetowej.

3.6.4. Zakup i objęcie akcji, udziałów oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego

W 2019 roku nie planowano i nie realizowano wydatków budżetowych klasyfikowanych w § 601 – „Wydatki na zakup i objęcie akcji i udziałów”.

3.6.5. Dotacje celowe z budżetu gminy na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji (lub zakupów inwestycyjnych) realizowanych przez inne jednostki

- 1) Na finansowanie lub dofinansowanie kosztów, o jakich mowa w tytule, w 2019 roku z budżetu kontrolowanej gminy udzielono 678.845,73 zł dotacji celowych. Dotacje te klasyfikowane były w następujących paragrafach i rozdziałach budżetu:

- § 621 - „Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych”:

- rozdział 01010 - „Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi”	- 55.000,00 zł;
- rozdział 70001 - „Zakłady gospodarki mieszkaniowej”	- 62.620,00 zł;
- rozdział 90003 - „Oczyszczanie miast i wsi”	- 142.000,00 zł;
- rozdział 90095 - „Pozostała działalność”	- 20.000,00 zł.

- § 623 - „Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych”:

- rozdział 60017 - „Drogi wewnętrzne”	- 13.085,73 zł;
- rozdział 60095 - „Pozostała działalność”	- 33.600,00 zł;
- rozdział 90019 - „Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska”	- 2.952,00 zł.

- § 630 - „Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych”:
    - rozdział 60014 – „Drogi publiczne powiatowe” – 330.000,00 zł,
    - rozdział 75495 - „, Pozostała działalność” 19.588,00 zł.
- 2) Szczegółową kontrolę udzielania i rozliczania majątkowych dotacji budżetowych przeprowadzono na przykładzie dotacji udzielonych: Zakładowi Wodociągów i Kanalizacji w Debrznie na renowację 2 przepompowni (w Pędziszewie 27.000,00 zł Stanisławice 28.000,00 zł) - 55.000,00 zł (§ 621); Zakładowi Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Debrznie na zakup samochodu dostawczego - 142.000,00 zł (§ 621), Polskiemu Związкови Działkowców Stowarzyszeniu Ogrodowemu w Warszawie Rodzinnemu Ogrodowi Zieleniak, ul. Ogrodowa, 77-310 Debrzno - 13.085,73 zł (§ 623); Powiatowi Człuchowskiemu na remont drogi powiatowej - 330.000,00 zł (§ 630). Suma tych dotacji wyniosła ogółem – 540.085,73 zł, co stanowi 79% wszystkich dotacji celowych udzielonych z budżetu gminy w 2019 roku.
- a) Dotacja celowa klasyfikowana w § 621 w rozdziale 01010 w wysokości 55.000,00 zł przekazana Zakładowi Wodociągów i Kanalizacji w Debrznie na dwa zadania inwestycyjne tj. 27.000,00 zł na realizację renowacji przepompowni w Pędziszewie oraz 28.000,00 zł na renowację przepompowni w Stanisławice. Dotacja została przekazana beneficjentowi w dwóch transzach tj. w dniu 1.10.2019 r. (50.000,00 zł) oraz w dniu 29.11.2019 r. (5.000,00 zł) w oparciu o:
- uchwałę Nr 88.IV.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie uchwały budżetowej Miasta i Gminy Debrzno na 2019 rok. Ww. uchwale budżetowej organ stanowiący gminy postanowił udzielić dotacji celowej na każde z dwóch wyżej wymienionych zadań 50.000,00 zł ogółem 100.000,00 zł;
  - dwa porozumienia: nr FIN.3153.1.2019 w sprawie przekazania dotacji celowej na zadanie pn. „Renowacja przepompowni Pędziszewo” oraz nr FIN.31532.2019 na dotację udzieloną dotowanemu podmiotowi na zadanie pn. „Renowacja przepompowni w Stanisławce”. Obydwa porozumienia posiadały takie same postanowienia umowne. Porozumienia zawarto w dniu 3.01.2019 r, w których wskazano m.in. wysokość udzielonej dotacji (50.000,00 zł dla każdego z nich) oraz termin wykorzystania dotacji (16.12.2019 r.), a także zasady i termin rozliczenia udzielonej pomocy finansowej (14 dni od upływu terminu wykorzystania dotacji). W dniu 28.10.2019 r. dokonano zmian w treści obowiązujących porozumień (Aneks nr 1 do każdego porozumienia). Modyfikacji uległa kwota przeznaczona na dotację, którą obniżono o 23.000,00 zł z 50.000,00 zł na 27.000,00 zł - w przypadku

przepompowni w Pędziszewie oraz o 22.000,00 zł z 50.000,00 zł do 28.000,00 zł na renowację przepompowni w Stanisławce. Zmiany w planie finansowym na ww. zadania zostały wprowadzone uchwałą Nr 74.XVII.2019 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 25 października 2019 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Debrzno na 2019 rok, w której organ stanowiący gminy postanowił udzielić dotacji celowej ogółem 55.000,00 zł, na renowację przepompowni w Pędziszewie 27.000,00 zł oraz 28.000,00 zł w Stanisławce.

- Rozliczenie dotacji nastąpiło na podstawie dwóch odrębnych pism podmiotu dotowanego z dnia 9.12.2019 r. (data wpływu 9.12.2019 r.) wraz następującymi załącznikami: Rozliczenie dotacji celowej przeznaczonej na „Renowację przepompowni” odpowiednio w Pędziszewie i Stanisławce, a także oświadczenia, z których treści wynika, że dotacje zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Wszystkie ww. dokumenty zostały podpisane przez pana Waldemara Klimek – dyrektora Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Debrznie.

W ewidencji księgowej kontrolowanej jednostki udzielone dotacje rozliczono pod datą 9.12.2019 r.

Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

- b) Dotacja celowa udzielona Zakładowi Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej w Debrznie klasyfikowana w § 621 w rozdziale 90003 w wysokości 142.000,00 zł została przekazana beneficjentowi w dniu 15.11.2019 roku na podstawie:

- uchwały Nr 88.IV.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie uchwały budżetowej Miasta i Gminy Debrzno na 2019 rok. Ww. uchwale budżetowej organ stanowiący gminy postanowił udzielić dotacji celowej na to zadanie w wysokości 130.000,00 zł. W trakcie roku budżetowego wprowadzono zmiany w planie finansowym na ww. zadanie. Organ stanowiący gminy Uchwałą Nr 78.XVIII.2019 z dnia 5 listopada 2019 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Debrzno na 2019 rok postanowił udzielić dotacji na ten cel w wysokości 146.000,00 zł;
- porozumienia nr FIN.3153.7.2019 z dnia 14.01.2019 r. „Zakup samochodu dostawczego do 3,5 Mg” oraz aneksem nr 1 zawartym w dniu 6.11.2019 r.
- W porozumieniu zawarto m.in. takie postanowienia, jak: wysokość przekazanej dotacji (130.000,00 zł), termin realizacji zadania (16.12.2019 r), zasady i termin zwrotu niewykorzystanych środków (14 dni od dnia od upływu terminu wykorzystania dotacji), a także sposób rozliczenia udzielonej pomocy finansowej (m.in. zestawienie dokumentów potwierdzających dokonanie wydatków wraz z podaniem terminu ich zapłaty). Aneksem nr 1 zawartym w dniu 6.11.2019 r. dokonano zmian w § 1 wiążącym strony porozumieniu.

Zmiany polegały na zwiększeniu o 16.000,00 zł kwoty dotacji, jaka miała zostać udzielona (z 130.000,00 zł na 146.000,00 zł).

Dotowany pismem z dnia 12.11.2019 roku wystąpił o „uruchomienie dotacji celowej” w wysokości 142.000,00 zł (data wpływu 14.11.2019 r.). Ustalono, że kontrolowana jednostka przekazała dotację w zawnioskowanej wysokości.

- Rozliczenie dotacji nastąpiło na podstawie oświadczenia podmiotu dotowanego z dnia 13.01.2020 r. o wykorzystaniu dotacji celowej w wysokości 138.809,41 zł zgodnie z przeznaczeniem (data wpływu do urzędu 13.01.2020 r.). Do ww. oświadczenia załączono dokument (brak daty sporządzenia) o nazwie „Dotacja celowa/samochód”, opracowany w formie tabeli, w której zawarto następujące informacje:

Lp.	Data	Nr faktury	Nazwa dostawcy	Treść faktury	Kwota
1.	12.11.2019	FV/AN/601/19/522	Auto Handel Poznań	samochód Volkswagen	138.809,41

- Na podstawie przedłożonych do kontroli dokumentów nie ustalono, w jakim terminie dokonano wydatku na zakup samochodu dostawczego w wysokości 138.809,41 zł. Zgodnie z § 11 „Porozumienia” dotowany zobowiązany był: *do złożenia Burmistrzowi sprawozdania końcowego składającego się z informacji o zakresie wykonany prac i sprawozdania finansowego (zestawienie dokumentów potwierdzających dokonanie wydatków wraz terminem ich zapłaty).*

Z kolei na podstawie § 4 „Porozumienia” środki, które nie zostały wykorzystane w terminie określonym w § 3. (16.12.2019 r.) należało zwrócić bez wezwania w terminie 14 dni od upływu terminu wykorzystania dotacji (30.12.2019 r.).

Ustalono, że zwrot niewykorzystanej dotacji w wysokości 3.190,59 zł przez podmiot dotowany nastąpił w dniu 16.01.2020 r. (17 dni po terminie), czym naruszono art. 251 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tj. Dz.U. z 2009 r. poz. 869).

Zgodnie z przywołanym przepisem, gdy termin wykorzystania dotacji jest krótszy niż rok budżetowy, niewykorzystana część dotacji podlega zwrotowi w terminie 15 dni po upływie terminu wykorzystania dotacji.

W wyjaśnieniu z dnia 30.04.2020 r. złożonym przez panią Jolantę Miszewską – skarbnika gminy wyjaśniająca podała – cyt.: *Powołując się na wyjaśnienie głównej księgowej ZGKiM wyjaśniam, iż samochód dostawczy Volkswagen Crafter zakupiony został w dniu 12.11.2019 r. i został zapłacony 25.11.2019 r. (w załączeniu ksero faktury oraz dowód zapłaty). W deklaracji VAT faktura za samochód została ujęta w m-cu listopadzie i VAT rozliczony wg. zaliczkowo wyliczonych wskaźników. W związku z ponownym przeliczeniem prewskaznika i proporcji w styczniu 2020 r., ponownie przeliczono podatek VAT wg. nowych wskaźników i wówczas dokonano zwrotu dotacji w kwocie 3.190,59 zł w dniu*

16.01.2020 r. Przy rozliczeniu dotacji główna księgową ZGKiM sugerowała się ustawą o finansach publicznych na podstawie art. 251 ust. 1

Do akt roboczych protokołu załączono:

[Kserokopia: porozumienia FIN.3153.7.2019, aneksu nr 1 do ww. porozumienia, oświadczenia ws. wykorzystania dotacji, zestawienia faktur (bez daty) oraz wyjaśnienie w sprawie rozliczenia dotacji na zakup samochodu – poz. 20 akt kontroli]

- c) Klasyfikowanej w § 623 w rozdziale 60017 dotacji w wysokości 13.085,73 zł udzielono Polskiemu Związkowi Działkowców Stowarzyszeniu Ogrodowemu w Warszawie Rodzinnemu Ogrodowi Zieleniak, ul. Ogrodowa, 77-310 Debrzno w dniu 13.05.2019 r. na podstawie umowy nr FIN.3153.9.2019 z dnia 30.04.2019 r. na budowę drogi wewnętrznej.
- Ustalono, że grunt, na którym zrealizowano dotowane zadanie (działka nr 178) w „Rejestrze gruntów” został zaklasyfikowany, jako grunty orne, stanowiące własność kontrolowanej jednostki, będące w użytkowaniu wieczystym dotowanego.
  - Stwierdzono, że postanowienia zawarte w przywołanej powyżej umowie, w zakresie dotyczącym terminu wykonania zadania, a terminu rozliczenia dotacji były ze sobą sprzeczne. Z §1. ust. 2 ww. umowy wynikał obowiązek wykorzystania dotacji na budowę drogi wewnętrznej na terenie ROD „ZIELENIAK” w terminie do dnia 31.09.2019 r. Z kolei w § 4 ust. 1 podano, że dotowany miał obowiązek rozliczenia otrzymanej dotacji w terminie 30 dni od dnia jej zakończenia realizacji zadania, nie później niż do 30.09.2019 r.
  - Z udzielonej dotacji beneficjent rozliczył się w dniu 24.07.2019 r., przedkładając wymagane dokumenty, tj. „Rozliczenie wykorzystania dotacji z budżetu Miasta i Gminy Debrzno na realizację przedsięwzięcia w rodzinnym ogrodzie działkowym”, kserokopię umowy zawartej przez dotowanego z wykonawcą zadania oraz kserokopię faktury za wykonanie drogi z kostki brukowej, kopie protokołu odbioru robót, kopię bankowego dowodu zapłaty faktury w dniu 15.07.2019 r.

W ewidencji księgowej kontrolowanej jednostki udzieloną dotację rozliczono pod datą 19.12.2019 r. (141 dni po terminie), czym naruszono art. 20 ust.1 ustawy o rachunkowości. Z wyżej przywołanego przepisu wynika obowiązek wprowadzenia do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

W sprawie ww. nieprawidłowości pisemne wyjaśnienie (data sporządzenia 8.05.2020 r.) złożyła pani Iwona Śliwińska – inspektor ds. pozyskiwania środków pozabudżetowych, która podała m.in. – cyt.: *Teren ogródków działkowych objęty jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego – Uchwała XLVII/300/2006 z dnia 2006-02-24, teren ten oznaczony jest w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego numerem 19.ZD.1. W karcie informacyjnej tego terenu nie ma zapisu o zakazie remontu nawierzchni ciągu pieszego (...).*

W sprawie niespójnych zapisów w umowie wyjaśniająca podała – cyt.: (...) w paragrafie 1 punkt 2 wpisano błędnie datę 31.09.2019 rok. Omyłka jest błędem pisarskim popełnionym przez pracownika merytorycznego panią Iwonę Śliwińską, prawidłowa data która powinna tam być wpisana to 31.08.2019 r.

Nieterminowe rozliczenie dotacji wyjaśniono następująco – cyt.: Pracownik merytoryczny pani Iwona Śliwińska nie przekazała informacji dotyczącej rozliczenia dotacji udzielonej ROD Zieleniak, gdyż takowe wcześniej nie było wymagane. Jednakże przy kontroli stanu kont dotyczących udzielonych dotacji przez Gminę, wezwano pracownika merytorycznego do złożenia dokumentu rozliczenia dotacji, po czym zaksięgowano przez dział księgowości w dniu 19.12.2019 r.

[Kserokopie rozliczenia wykorzystania dotacji z budżetu Miasta i Gminy Debrzno, rozliczenia dotacji udzielonej z budżetu w 2019 r. i umowy o udzieleniu dotacji celowej oraz wyjaśnienie złożone przez panią Iwonę Śliwińską – poz. 21 akt kontroli]

- d) Dotacja celowa w wysokości 330.000,00 zł klasyfikowana w § 630 w rozdziale 60014 – „Drogi publiczne powiatowe” została przekazana Powiatowi Człuchowskiemu w dniu 30.07.2019 roku na podstawie:
- uchwały Nr 18.IX.2019 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 12 marca 2019 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Człuchowskiemu na zadanie pn. „Remont (odnowa) drogi powiatowej nr 2560G Nowe Gronowo – Poręba i nr 2559G w miejscowości Nowe Gronowo”. Ww. uchwałą organ stanowiący gminy postanowił udzielić Powiatowi pomocy finansowej w wysokości 330.000,00 zł;
  - umowy partnerskiej nr FIN.3030.1.2019 w sprawie współfinansowania zadania pn. „Remont (odnowa) drogi powiatowej nr 2560G Nowe Gronowo – Poręba i nr 2559G w miejscowości Nowe Gronowo” zawartej w dniu 21.03.2019 r. W umowie wskazano m.in. termin przekazania dotacji (do dnia 31.07.2019 r.) oraz zasady i termin rozliczenia udzielonej pomocy finansowej (do 31.12.2019 r.);
  - Rozliczenie przedmiotowej dotacji celowej w wysokości 330.000,00 zł nastąpiło na podstawie złożonego w dniu 2.09.2019 r. w kontrolowanej jednostce pisma Zarządu Powiatu Człuchowskiego z dnia 30.08.2019 r., z załącznikami obejmującymi m.in.:
    - oświadczenie Zarządu Powiatu Człuchowskiego z dnia 30.08.2019 r. o wykorzystaniu środków w kwocie 330.000,00 zł zgodnie z ich przeznaczeniem;
    - kserokopię „Umowy o roboty budowlane” zawartej pomiędzy Powiatem Człuchowskim, a Powiatowym Zakładem Transportu Publicznego w Człuchowie, w dniu 5 marca 2019 r.;
    - kserokopię „Umowy o nadzór inwestorski” pomiędzy Powiatem Człuchowskim a Usługowym Zakładem Projektowania, Nadzoru, Kosztorysowania Jerzy Andrzej Stróżyk zawartej w dniu 5 marca 2019 r.;

- kserokopie 3 niżej wskazanych not księgowych wystawionych przez wykonawcę tj. Powiatowy Zakład Transportu Publicznego w Człuchowie:
    - a) 10/03/2019 z dnia 7.03.2019 r. – (200.000,00 zł),
    - b) 83/03/2019 z dnia 29.03.2019 r. – (202.761,61 zł),
    - c) 33/04/2019 z dnia 26.04.2019 r. - (265.369,25 zł).
  - kserokopię faktury nr 4/2019 z dnia 16.05.2019 r wystawionej przez Usługowy Zakład Projektowania, Nadzoru, Kosztorysowania Jerzy Andrzej Stróżyk na kwotę 4.305,00 zł z tytułu nadzoru inwestorskiego;
  - kserokopie 4 wyciągów bankowych potwierdzające wykonanie operacji zapłaty za ww. noty księgowe i fakturę;
  - kserokopie 2 protokołów odbioru tj.: Protokół odbioru częściowego z dnia 29.03.2019 r. oraz Protokół odbioru końcowego z dnia 26.04.2019 r.;
  - kserokopie 2 dokumentów „Zwiększenie wartości środka trwałego” nr OT/2019/40 i OT/2019/41 na obydwóch dokumentach wskazano datę wystawienia 31.07.2019 r.
- W ewidencji księgowej kontrolowanej jednostki udzieloną dotację rozliczono pod datą 2.09.2019 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli uchybień nie stwierdzono.

3.6.7. Inne wydatki majątkowe

- 1) Poza przedstawionymi już w niniejszym protokole wydatkami majątkowymi w 2019 roku gmina zrealizowała 10.000,00 zł wydatków klasyfikowanych w § 617 – „Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych”. Poniesione wydatki ewidencjonowano w rozdziale 75404 – „Komendy wojewódzkie Policji” (10.000,00 zł).
- 2) Przelewu kwoty 10.000,00 zł na bankowy rachunek Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku dokonano w dniu 5.11.2019 r. na podstawie porozumienia nr F.312.1-136/2019 z dnia 31.10.2019 r., zawartego z ww. Komendą. Porozumieniem tym gmina zobowiązała się dofinansować ww. kwotą zakup motocykli służbowych w wersji oznakowanej dla Komendy Powiatowej Policji w Człuchowie. Z kolei Komenda zobowiązała się do wykorzystania środków wyłącznie na wyżej określony cel oraz przedłożenia rozliczenia finansowego do dnia 31.12.2019 r.
Księgowego rozliczenia ww. wpłaty na państwowy fundusz celowy dokonano w dniu 30.12.2019 r. po otrzymaniu tego samego dnia rozliczenia finansowego z ww. Komendy. Załącznikami do rozliczenia były kserokopie: wystawionej w dniu 19.12.2019 r. na kwotę 69.900,00 zł faktury za motocykl HONDA, bankowego dowodu przekazania przez ww. Komendę środków finansowych na rachunek bankowy sprzedawcy oraz dowodu przyjęcia zakupionego motocykla na stan inwentarzowy środków trwałych.
- 3) W wyniku przeprowadzonej kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono.

3.7. Rozliczenie otrzymanych i udzielonych dotacji.

3.7.1. Rozliczenie otrzymanych dotacji

3.7.1.1. Plan finansowy zadań zleconych

- 1) W uchwalonym w dniu 18.12.2018 roku budżecie gminy na 2019 rok (uchwała Nr 88.IV.2018 Rady Miejskiej w Debrznie) na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami zabezpieczono środki finansowe w wysokości 11.039.947,00 zł.
- 2) W trakcie 2019 roku plan dochodów z tytułu dotacji celowych z budżetu państwa na realizację ww. zadań zwiększono do wysokości 15.602.044,97 zł. Wielkość ta obejmowała 8.079.044,97 zł dotacji klasyfikowanych w § 201 oraz 7.523.000,00 zł dotacji klasyfikowanych w § 206 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (...), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci”. W takiej samej wysokości planowane były wydatki na realizację tych zadań.
- 3) W planie finansowym zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami nie występowały dotacje zaliczane do dochodów majątkowych, nie planowano też wydatków majątkowych.

3.7.1.2. Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami

- 1) W 2019 roku gmina zrealizowała 15.479.250,63 zł dochodów z tytułu dotacji celowych z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami, w tym 7.959.295,67 zł dochodów klasyfikowanych w § 201 oraz 7.519.954,96 zł dotacji klasyfikowanych w § 206.
- 2) Wysokości planowanych i wykonanych dochodów z tytułu dotacji klasyfikowanych w §§ 201 i 206 w poszczególnych rozdziałach budżetu gminy zestawiono w tabeli poniżej:

Rozdział budżetu	Dochody planowane (zł)	Dochody wykonane (zł)
1	2	3
§ 201 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami”		
01095 – „Pozostała działalność”	1.176.450,97	1.176.450,97
75011 – „Urzędy wojewódzkie”	96.148,00	96.148,00
75101 – „Urzędy naczelnych organów...”	1.827,00	1.827,00
75108 – „Wybory do Sejmu i Senatu”	52.278,00	52.278,00
75113 – „Wybory do Parlamentu Europejskiego”	51.442,00	51.442,00
80153 – „Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników...”	60.044,00	56.740,97
85195 – „Pozostała działalność”	334,00	240,00
85215 – „Dodatki mieszkaniowe”	10.591,00	10.217,89
85219 – „Ośrodki pomocy społecznej”	2.436,00	2.030,00
85228 – „Usługi opiekuńcze i specjalistyczne...”	84.500,00	56.118,46
85502 – „Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego (...)”	6.100.000,00	6.041.854,26
85503 – „Karta Dużej Rodziny”	994,00	782,50
85504 – „Wspieranie rodziny”	372.000,00	343.170,00

85513 – „Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne...”	70.000,00	69.995,62
Razem § 201:	8.079.044,97	7.959.295,67
§ 206 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (...), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci”		
85501 – „Świadczenie wychowawcze”	7.523.000,00	7.519.954,96
Razem § 206:	7.523.000,00	7.519.954,96
Ogółem §§ 201 i 206:	15.602.044,97	15.479.250,63

- 3) Otrzymane dotacje gmina rozliczyła sprawozdaniami Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, sporządzonymi na podstawie własnej ewidencji księgowej i sprawozdań jednostkowych gminnych jednostek budżetowych.

3.7.1.3. Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami

W 2019 roku gmina nie planowała i nie zrealizowała dochodów klasyfikowanych jako dotacje celowe z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami.

3.7.1.4. Pozostałe dotacje otrzymane z budżetu państwa, funduszy celowych

- 1) Poza dotacjami z budżetu państwa wymienionymi w punkcie 3.7.1.2 niniejszego protokołu gmina zrealizowała jeszcze 1.497.755,76 zł dochodów klasyfikowanych jako dotacje celowe z budżetu państwa. Wielkość ta obejmowała:
- 1.376.177,10 zł dochodów klasyfikowanych w § 203 – „Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)”;
  - 121.578,66 zł dochodów klasyfikowanych w § 633 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin)”.
- 2) Wysokości planowanych i wykonanych dochodów z tytułu dotacji klasyfikowanych w §§ 203 i 633 w poszczególnych rozdziałach budżetu gminy przedstawiono w tabeli poniżej.

Rozdział budżetu	Plan (zł)	Wykonanie (zł)
1	2	3
§ 203 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)”		
80101 – „Szkoły podstawowe”	14.480,00	14.479,54
80103 – „Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych”	70.150,00	69.224,02
80104 – „Przedszkola”	127.673,00	124.867,00
85213 – „Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia...”	30.700,00	23.436,22

85214 – „Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe”	235.160,00	160.760,99
85216 – „Zasiłki stałe”	317.850,00	277.715,92
85219 – „Ośrodki pomocy społecznej”	142.570,00	142.570,00
85230 – „Pomoc w zakresie dożywiania”	405.900,00	310.000,00
85415 – „Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym”	196.320,00	156.438,81
85504 – „Wspieranie rodziny”	18.257,00	18.257,00
85505 – „Tworzenie i funkcjonowanie żłobków”	80.111,00	78.427,60
Razem § 203:	1.639.171,00	1.376.177,10
§ 633 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin)”		
92695 – „Pozostała działalność”	125.000,00	121.578,66
Razem § 633:	125.000,00	121.578,66
OGÓLEM:	1.764.171,00	1.497.755,76

- 3) Ustalono, że w trakcie roku na bankowy rachunek gminy wpłynęło 1.385.577,60 zł dotacji klasyfikowanych w § 203. Niewykorzystane dotacje, w wysokości 9.400,50 zł, zwrócono do budżetu państwa w dniach: 30.12.2019 r. (5.668,06 zł); 3.01.2020 r. (3.731,98 zł) oraz 10.01.2020 r. (0,46 zł).

Z otrzymanych dotacji na zadania bieżące gmina rozliczyła się sporządzoną i przesłaną w dniu 17.02.2020 r. do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku pisemną „Informacją o otrzymanych i wykorzystanych dotacjach nieobjętych Rb-50 od początku roku do 31.12.2019 r.” W informacji tej wykazano prawidłowe dane.

- 4) Klasyfikowaną w § 633 w rozdziale 92695 – „Pozostała działalność” dotację celową w wysokości 121.578,66 zł otrzymano w dniu 5.08.2019 r. na podstawie umowy nr 2018/0143/1846/SubA/DIS/OSA, zawartej ze Skarbem Państwa – Ministrem Sportu i Turystyki w dniu 26.07.2018 r., zmienionej aneksem nr 1 z dnia 11.12.2018 r.

- Na podstawie przywołanej umowy gmina miała otrzymać dofinansowanie zadania inwestycyjnego *Budowa Otwartych Stref Aktywności: wariant rozszerzony – 1 obiekt, wariant podstawowy – 3 obiekty*, w zakresie obejmującym obiekty OSA w Debrznie, Myśligoszczy, Słupii i Uniechowie. Dofinansowanie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej dla zadania o planowanym koszcie realizacji w wysokości 270.993,00 zł nie mogło przekroczyć kwoty 125.000,00 zł.
- Zgodnie z umową zadanie miało być zrealizowane do dnia 28.06.2019 r., a do dnia 31.07.2019 r. gmina miała złożyć w ww. Ministerstwie wnioski o wypłatę dofinansowania. Z kolei w terminie do dnia 30.08.2019 r. należało przedstawić Ministerstwu rozliczenie dofinansowania w zakresie rzeczowym i finansowym.

W oparciu o przedłożone do kontroli dokumenty, obejmujące m.in. sporządzoną w dniu 29.08.2019 roku „Informację o sposobie wykorzystania dofinansowania ze środków FRKF w związku z zakończeniem realizacji zadania inwestycyjnego” ustalono, że wszystkie terminy zostały dotrzymane.

3.7.1.5. Dotacje celowe otrzymane na realizację porozumień

W 2019 roku kontrolowana gmina nie zrealizowała dochodów budżetowych, o jakich mowa w tytule.

3.7.2. Rozliczenie udzielonych dotacji

3.7.2.1. Dotacje podmiotowe

1) W 2019 roku z budżetu gminy zrealizowano 1.655.872,00 zł wydatków budżetowych w formie dotacji podmiotowych. Wydatki te, w całości klasyfikowane w § 248 – „Dotacja podmiotowa z budżetu dla samorządowej instytucji kultury”, poniesiono w rozdziałach 92109 – „Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby” (1.514.520,00 zł) i 92116 – „Biblioteki” (141.352,00 zł).

2) Na podstawie załącznika nr 11 („Wykaz dotacji podmiotowych dla instytucji kultury na 2019 rok”) do uchwały Nr 88.IV.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Debrzno na 2019 rok ustalono, że beneficjentem dotacji w ww. rozdziałach miało być Centrum Kultury Sportu i Turystyki w Debrznie. Uchwała budżetowa podstawowa zakładała udzielenie 1.341.352,00 zł takich dotacji (odpowiednio 1.200.000,00 zł i 141.352,00 zł) z przeznaczeniem na działalność statutową ww. instytucji kultury.

W trakcie roku dwukrotnie zwiększono plan dotacji w rozdziale 92109 – „Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby”. Uchwałą Nr 74.XVII.2019 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 25 października 2019 r. zwiększono plan dotacji o 257.400,00 zł, z kolei uchwałą Nr 92.XXI.2019 tego organu z dnia 30 grudnia 2019 r. plan zwiększono o kolejne 57.120,00 zł, do wysokości 1.514.520,00 zł.

3) Na podstawie ewidencji księgowej wydatków klasyfikowanych w ww. podziałkach klasyfikacji ustalono, że w trakcie roku na bankowy rachunek Centrum przekazano dotacje podmiotowe w zaplanowanych wysokościach.

4) Księgowego rozliczenia udzielonych w 2019 roku dotacji podmiotowych w rozdziałach 92109 i 92116 (Wn konto 810/ Ma konto 224) dokonano pod datą ostatniego dnia 2019 roku w oparciu o wewnętrzny dowód „polecenie księgowania” nr 207, wystawiony w dniu 15.01.2020 r.

Podstawę rozliczenia udzielonych dotacji stanowiło sporządzone w dniu 15.01.2020 r. przez ww. Centrum i złożone w tym samym dniu „Rozliczenie dotacji podmiotowej Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Debrznie za 2019 rok”. Z dokumentu tego wynikało, że otrzymane dotacje z budżetu gminy, stanowiące jedyne źródło przychodów tej instytucji kultury, zostały wykorzystane w całości.

3.7.2.2. Dotacje przedmiotowe

1) W 2019 roku zrealizowano 442.734,00 zł bieżących wydatków budżetowych klasyfikowanych jako dotacje przedmiotowe. Wydatki te, w całości klasyfikowane w § 265 – „Dotacja przedmiotowa z budżetu dla samorządowego zakładu budżetowego”, poniesiono w następujących rozdziałach budżetu:

- 90003 – „Oczyszczanie miast i wsi”	-	324.400,00 zł;
- 90004 – „Utrzymanie zieleni w miastach i gminach”	-	50.000,00 zł;
- 90095 – „Pozostała działalność”	-	23.940,00 zł;
- 92601 – „Obiekty sportowe”	-	44.394,00 zł;
		<hr/>
	Razem: -	442.734,00 zł.

Beneficjentem wszystkich tych dotacji był jeden z dwóch samorządowych zakładów budżetowych – Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Debrznie.

2) Z załącznika nr 15 („Wykaz zakresu i stawek dotacji przedmiotowych dla zakładów budżetowych w 2019 r.”) do uchwały budżetowej podstawowej z dnia 18.12.2018 r. wynikało, że w budżecie gminy zaplanowano udzielenie ww. Zakładowi 400.954,00 zł dotacji przedmiotowych, w tym:

- 308.000,00 zł w rozdziale 90003, na dofinansowanie sprzątnięcia i zimowego utrzymania dróg gminnych, chodników oraz opróżniania koszy ulicznych;
- 50.000,00 zł w rozdziale 90004, na dofinansowanie utrzymania trawników i przycinania drzew;
- 42.954,00 zł w rozdziale 92601, na dofinansowanie kosztów utrzymania placów zabaw (wywóz nieczystości, przeglądy, itp.).

3) Ustalono, że kwoty dotacji budżetowych wyliczono jako iloczyny przyjętych stawek dopłaty, miesięcy w roku oraz: powierzchni – w przypadku dróg, chodników i zieleńców; lub ilości – np. koszy do opróżniania, drzew do przycięcia. Taki sposób wyliczania kwot dotacji określono w obowiązującej w 2019 roku uchwale Nr 26.XXXVIII.2013 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 29 kwietnia 2013 r. w sprawie ustalenia zakresu i zasad udzielania dotacji przedmiotowej.

4) W trakcie roku budżetowego plan dotacji dla ww. Zakładu zwiększono o 41.780,00 zł (10%), do wysokości 442.734,00 zł.

Zwiększeń planu dokonano dwiema uchwałami organu stanowiącego gminy w sprawie zmian w budżecie gminy:

- uchwałą Nr 54.XV.2019 z dnia 30 sierpnia 2019 r. ustalono plan w wysokości 23.940,00 zł w rozdziale 90095 – „Pozostała działalność” oraz o 1.440,00 zł zwiększono plan w rozdziale 92601 – „Obiekty sportowe”. Zmian dokonano na

wniosek Zakładu z dnia 7.08.2019 r., motywowany 50% wzrostem wysokości opłat za wywóz odpadów komunalnych z cmentarzy i placów zabaw po podjęciu przez organ stanowiący gminy uchwały Nr 02.VII.2019 z dnia 6 lutego 2019 r. w sprawie dokonania wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty za pojemnik o określonej pojemności. Zwiększeń planu, zgodnie z wnioskiem Zakładu, dokonano poprzez przeniesienie planu z wydatków inwestycyjnych (z § 621) – cyt.: „w związku z rezygnacją z wykonania instalacji centralnego ogrzewania w budynku przy ul. Rynek 2”;

- uchwałą Nr 82.XIX.2019 z dnia 28 listopada 2019 r. – o 16.400,00 zł zwiększono plan wydatków w formie dotacji przedmiotowych w rozdziale 90003 – „Oczyszczanie miast i wsi”. Zwiększenia dokonano na wniosek Zakładu z dnia 18.11.2019 r., motywowany potrzebą częstszego sprzątnięcia miasta, a w związku z tym zwiększeniem ponoszonych kosztów.

- 5) Rozliczenia udzielonych dotacji w urządzeniach księgowych jednostki dokonano pod datą 31.12.2019 r. w oparciu o wewnętrzny dowód księgowy „polecenie księgowania” nr 203 z dnia 10.01.2020 r.

Podstawę wystawienia ww. dowodu stanowiły „Rozliczenia dotacji przedmiotowej za okres od 1.01.2019 r. do 31.12.2019 r.”, otrzymane z Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Debrznie w dniu 10.01.2020 r. Z rozliczeń sporządzonych według poszczególnych rozdziałów budżetu wynikało, że otrzymane dotacje Zakład wykorzystał w całości.

3.7.2.3. Dotacje celowe

- 1) Ze sporządzonego za 2019 rok sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wynikało, że w roku tym udzielono 85.825,58 zł dotacji celowych zaliczanych do wydatków bieżących.

Wielkości dotacji udzielonych w poszczególnych paragrafach i rozdziałach budżetu przedstawiono w tabeli:

Lp.	Wyszczególnienie - paragraf klasyfikacji budżetowej	Rozdział budżetu	Wykonanie (zł)	Ogólne dane o beneficjentach dotacji
1	2	3	4	5
1.	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom - § 282	75075 – „Promocja jednostek samorządu terytorialnego	10.000,00	4 stowarzyszenia z terenu gminy
		75412 – „Ochotnicze straż pożarne”	2.000,00	3 jednostki OSP z terenu gminy
		85416 – „Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym”	10.000,00	Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Powiatu Człuchowskiego
		92195 – „Pozostała działalność”	1.400,00	Liga Obrony Kraju Koło w Debrznie
		92605 – „Zadania w zakresie kultury fizycznej”	34.925,58	5 stowarzyszeń z terenu gminy

2.	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych - § 283	01008 – „Melioracje wodne”	27.500,00	2 spółki wodne z terenu gminy
Razem:			85.825,58	x

2) Kontrolę w zakresie udzielania i rozliczenia dotacji celowych przeprowadzono na przykładzie dotacji udzielonych:

- a) Stowarzyszeniu „Strzeżoniacy” Na Rzecz Rozwoju Wsi i Okolic w Strzeżoniu – 3.000,00 zł dotacji klasyfikowanej w § 282 w rozdziale 75075 – „Promocja jednostek samorządu terytorialnego” na realizację zadania publicznego pn. *Frajdziaki-Strzeżoniaki – Warsztaty dla młodych animatorów* – umowa nr 3/IS/PP/2019 z dnia 25.03.2019 r.;
- b) Stowarzyszeniu Przedsiębiorców Gminy Debrzno w Cierzniach – 5.000,00 zł dotacji klasyfikowanej w § 282 w rozdziale 92605 – „Zadania w zakresie kultury fizycznej”, na realizację zadania publicznego pn. *Wyścig MTB & Przelaj Dzikie Szaleństwo* – umowa nr 7/IS/PP/2019 z dnia 25.03.2019 r.;
- c) Stowarzyszeniu Miejski Klub Sportowy Debrzno – 6.419,97 zł dotacji klasyfikowanej w § 282 w rozdziale 92605 – „Zadania w zakresie kultury fizycznej”, na realizację zadania publicznego pn. *Od przedszkola po oldboja – aktywni sportowo 2019* – umowa nr 5/IS/PP/2019 z dnia 25.03.2019 r.;
- d) Stowarzyszeniu Wspierania Rozwoju Powiatu Człuchowskiego w Człuchowie – 10.000,00 zł dotacji klasyfikowanej w rozdziale 85416 – „Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym” na realizację zadania publicznego pn. *Nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie* – umowa nr 2/IS/PP/2019 z dnia 25.03.2019 r., zmieniona aneksem nr 1 z dnia 10.10.2019 r.;
- e) Ochotniczej Straży Pożarnej w Starym Gronowie – 1.090,00 zł dotacji klasyfikowanej w § 282 w rozdziale 85412 – „Ochotnicze Straże Pożarne” na dofinansowanie zakupu profesjonalnej pilarki – umowa FIN.3153.14.2019 z dnia 2.10.2019 r.;
- f) Spółce Wodnej „Stołyńka” w Nowym Gronowie – 15.000,00 zł dotacji celowej klasyfikowanej w § 283 w rozdziale 01008 – „Melioracje wodne”, na realizację zadania – cyt.: „polegającego na usunięciu zakrzaceń, wyczyszczeniu, odmulanu oraz pogłębianiu koryta rowu melioracyjnego na podstawie wniosku złożonego w dniu 6.08.2019 r. – umowa nr 1/SP/2019 z dnia 8.08.2019 r.

Suma dotacji celowych przyjętych jako próba do kontroli wyniosła 40.509,97 zł i stanowiła 47% wszystkich bieżących dotacji celowych udzielonych w 2019 roku.

3) Ustalono, że dotacji celowych wymienionych w punktach od „a” do „d” powyższego zestawienia udzielono po:

- przyjęciu *Rocznego programu współpracy Gminy Debrzno na rok 2019 z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* – uchwała Nr 81.III.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie rocznego programu współpracy na 2019 rok z organizacjami pozarządowymi (...);
  - ogłoszeniu otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w 2019 roku – zarządzenie Nr 34.56.2019 Burmistrza Debrzna z dnia 7 lutego 2019 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na wykonywanie zadań publicznych (...);
  - ocenie złożonych ofert przez Komisję Konkursową, powołaną zarządzeniem Nr 42.64.2019 Burmistrza Debrzna z dnia 25 lutego 2019 r. w sprawie powołania Komisji Konkursowej do oceny ofert na realizację zadań publicznych (...) oraz sporządzeniu przez tę Komisję w dniu 28.02.2019 r. protokołu zawierającego propozycje dofinansowania zadań;
  - podaniu w dniu 1.03.2019 roku przez Burmistrza Debrzna do publicznej wiadomości „Informacji o wynikach wyboru ofert na wykonywanie zadań publicznych związanych z realizacją zadań samorządu gminnego w 2019 roku przez organizacje i podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego.
- Ustalono, że przekazanie dotacji ww. beneficjentom nastąpiło z zachowaniem terminów określonych w umowach. Wszyscy beneficjenci złożyli terminowo sprawozdania z wykonania zadania publicznego.
  - Jeden z beneficjentów dotacji celowej, tj. Stowarzyszenie Miejski Klub Sportowy Debrzno, nie wykorzystał w całości otrzymanej dotacji – z dotacji w wysokości 8.740,00 zł wykorzystano kwotę 6.419,97 zł, natomiast niewykorzystaną część dotacji (2.320,03 zł) Klub zwrócił do budżetu gminy w dniu 3.01.2020 r. Powyższe ustalono na podstawie złożonego w dniu 30.01.2020 roku sprawozdania Klubu z wykonania zadania publicznego oraz księgowoń na kontach 130 i 224 w ewidencji urzędu miejskiego.
Ustalono, że kierowanym do ww. Stowarzyszenia pismem nr RRS/PP/5/2020/IS z dnia 14.02.2020 r. kontrolowana jednostka podziękowała za złożenie sprawozdania z wykonania zadania publicznego, informując jednocześnie, że – cyt.: „sprawozdanie uznajemy za przyjęte, zaś dotację za rozliczoną w wysokości 6.419,97 zł”.
  - Zawarta z ww. Klubem w dniu 25.03.2019 roku umowa nr 5/IS/PP/2019 o realizację zadania publicznego pn. *Od przedszkolaka po oldboja – aktywni sportowo 2019*, o planowanym koszcie w wysokości 14.580,00 zł, zawierała uregulowania mówiące m.in., że:

- procentowy udział dotacji w całkowitym koszcie zadania wynosi nie więcej niż 59,95% (§ 5 ust.1);
- na zleceniobiorcy spoczywał obowiązek zachować procentowy udział dotacji w całkowitym koszcie zadania (§ 5 ust. 2);
- obowiązek zachowania procentowego udziału dotacji w całkowitym koszcie zadania publicznego uważa się za zachowany, jeżeli procentowy udział dotacji w całkowitym koszcie zadania nie zwiększy się o więcej niż 5 punktów procentowych (§ 5 ust. 3);
- przekroczenie limitu, o którym mowa w ust. 3, uważa się za pobranie dotacji w nadmiernej wysokości (§ 5 ust. 4 umowy).

Ze złożonego sprawozdania z wykonania zadania publicznego wynikało, że procentowy udział kosztów pokrytych z dotacji (6.419,97 zł) w zrealizowanych kosztach zadania (9.399,97 zł) wynosił 68,30%. Wskaźnik ten był wyższy od wskaźnika wskazanego w §5 ust. 1 umowy (59,95%), jak też wskaźnika dopuszczonego zapisem w § 5 ust. 3 umowy (64,95%), tj. zwiększonego o 5 punktów procentowych. Przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku udział dotacji w wykonanych kosztach zadania nie powinien przekroczyć kwoty 6.105,28 zł ($9.399,97 \text{ zł} \times 64,95\% = 6.105,28 \text{ zł}$). Wielkość ta została przekroczona o 314,69 zł ($6.419,97 \text{ zł} - 6.105,28 \text{ zł} = 314,69 \text{ zł}$).

Ustalono, że do dnia kontroli powyższej tematyki, tj. do dnia 5.05.2020 roku, Stowarzyszenie Miejski Klub Sportowy Debrzno nie zwróciło do budżetu gminy dotacji pobranej w nadmiernej wysokości a Burmistrz Debrzno nie wydał decyzji administracyjnej określającej kwotę dotacji do zwrotu.

Zgodnie z zapisem w § 11 ust. 6 ww. umowy kwota dotacji pobrana w nadmiernej wysokości podlegała zwrotowi, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, na zasadach określonych w przepisach ustawy o finansach publicznych.

Kserokopie wymienionej powyżej umowy, sprawozdania z wykonania zadania publicznego, dokumentu wewnętrznego „Rozliczenie dotacji udzielonej z budżetu”, pisma urzędu miejskiego informującego o przyjęciu sprawozdania, jak oraz wydruków z ewidencji księgowej (konta 130, 224 i 221), dokumentujących przelew dotacji, rozliczenie dotacji oraz zwrot dotacji niewykorzystanej, załączono do akt roboczych kontroli.

[Kserokopie: umowy nr 5/IS/PP/2019 z dnia 25.03.2019 r., zawartej ze Stowarzyszeniem Miejski Klub Sportowy Debrzno; złożonego w dniu 30.01.2020 r. sprawozdania z wykonania zadania publicznego; dokumentu „Rozliczenie dotacji udzielonej z budżetu”, pisma RRS/PP/5/2020/IS urzędu miejskiego z dnia 14.02.2020 r.; wydruków z kont 130, 224 i 221, dokumentujących przekazanie dotacji, jej rozliczenie oraz zwrot dotacji niewykorzystanej – poz. 22 akt kontroli]

- Tematyką związaną z udzielaniem dotacji w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego oraz o wolontariacie, jak też sprawdzaniem prawidłowości rozliczeń dotacji

kdos

New

przedłożonych przez ich beneficjentów w 2019 roku zajmowała się pani Iwona Śliwińska – inspektor ds. pozyskiwania środków pozabudżetowych. Osobę tę poproszono o złożenie pisemnego wyjaśnienia w sprawie nieprawidłowego rozliczenia dotacji udzielonej Stowarzyszeniu Miejski Klub Sportowy Debrzno oraz niedochodzenia zwrotu dotacji pobranej w nadmiernej wysokości.

W złożonym wyjaśnieniu pani Iwona Śliwińska – inspektor ds. pozyskiwania środków pozabudżetowych podała, że - cyt.: *Jako pracownik merytoryczny rozliczając dotacje nie zauważyłam przekroczenia w rozliczanej dotacji o więcej niż 5 punktów procentowych w udziale kwoty dotacji w całkowitych kosztach zadania publicznego. Po zwróceniu uwagi przez Kontrolę Regionalnej Izby Obrachunkowej, dotyczącej rozliczenia, do Stowarzyszenia Miejski Klub Sportowy wystosowano pismo o złożenie korekty sprawozdania i zwrot nadmiernie pobranej dotacji w wysokości 314,69 zł wraz z należnymi odsetkami.*

Cytowane wyjaśnienie załączono do akt roboczych kontroli.

[Wyjaśnienie pani Iwony Śliwińskiej – inspektor ds. pozyskiwania środków pozabudżetowych w sprawie rozliczenia dotacji celowej udzielonej Stowarzyszeniu Miejski Klub Sportowy Debrzno – poz. 23 akt kontroli]

- W trakcie kontroli, w dniu 9.05.2020 r., pani Iwona Śliwińska – inspektor ds. pozyskiwania środków pozabudżetowych przedłożyła do kontroli wygenerowany z systemu bankowego wydruk „potwierdzenia wykonania operacji”, dokumentujący przekazanie w dniu 8.05.2020 r. przez Miejski Klub Sportowy Debrzno na bankowy rachunek kontrolowanej jednostki kwoty 322,69 zł, tytułem „umowa 5/IS/PP/2019 zwrot środków”. Wydruk załączono do akt roboczych kontroli.

[Wydruk „Potwierdzenie wykonania operacji”, dokumentujący zwrot dotacji celowej przez Miejski Klub Sportowy Debrzno – poz. 24 akt kontroli]

- Kontrola zagadnień związanych rozliczaniem pozostałych 3 dotacji udzielonych w trybie przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie i jednocześnie stanowiących próbę kontrolną nie wykazała nieprawidłowości.

Księgowani na kontach 810 i 224, związanych z rozliczeniem dotacji dokonano pod datami 6.11.2019 r. (Stowarzyszenie „Strzeczoniaczy” Na Rzecz Rozwoju Wsi i Okolic) oraz 31.12.2019 r. (Stowarzyszenie Przedsiębiorców Gminy Debrzno i Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Powiatu Człuchowskiego) na podstawie dowodów „polecenie księgowania” nr 153, 206 i 213. Podstawę wystawienia tych dowodów stanowiły dokumenty „Rozliczenie dotacji udzielonej z budżetu w 2019 roku”, zawierające niezbędne informacje o udzielonych dotacjach i dotacjach wykorzystanych, sprawdzone i zatwierdzone przez upoważnionych do tego pracowników kontrolowanej jednostki.

Handwritten signatures and initials in blue ink are present at the bottom of the page. On the left, there is a large, stylized signature. In the center, there is a smaller signature. On the right, there are several initials, including 'llor' and 'Nw'.

- 4) Udzielenie Ochotniczej Straży Pożarnej w Starym Gronowie dotacji w wysokości 1.090,00 zł na dofinansowanie zakupu pilarki nastąpiło w dniu 4.10.2019 r., po otrzymaniu w dniu 1.10.2019 r. wniosku o dofinansowanie oraz spisaniu w dniu 2.10.2019 r. przywołanej powyżej umowy. Wydatek znajdował oparcie w planie wydatków – udzielenie dotacji klasyfikowanych w § 282 w rozdziale 75412 do wysokości 2.000,00 zł przewidziano przy uchwalaniu budżetu gminy na rok 2019 w dniu 18.12.2018 r. Do dnia podpisania umowy z beneficjentem dotacji wykorzystano środki w wysokości 910,00 zł. Z otrzymanej dotacji ww. jednostka OSP rozliczyła się zgodnie z postanowieniami umowy, przedkładając w dniu 7.10.2019 r. wymagane sprawozdanie z wykorzystania dotacji oraz uwierzytelnione kserokopie dowodów zakupu pilarki oraz zapłaty faktury. W urzędzeniach księgowych kontrolowanej jednostki udzieloną dotację rozliczono pod datą 23.10.2019 r.
- 5) Udzielenie Spółce Wodnej „Stołyńka” w Nowym Gronowie dotacji w wysokości 15.000,00 zł, na zadanie polegające na usunięciu zakrzaceń, wyczyszczeniu, odmulaniu oraz pogłębianiu koryta rowu melioracyjnego, nastąpiło na wniosek tej Spółki złożony w trybie określonym w § 6 uchwały Nr 59.LXXV.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 27 września 2018 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej spółkom wodnym, trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposobu jej rozliczania (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 24 października 2018 r., poz. 4009). Uchwała ta dawała możliwość udzielania spółkom wodnym pomocy finansowej na bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych oraz realizację inwestycji do 50% kosztów realizacji zadania, przy czym kwota pomocy nie mogła przekroczyć 15.000,00 zł.
- Do udzielenia dotacji oraz jej rozliczenia uwag nie wniesiono. Sprawozdanie z realizacji ww. zadania, zakończonego w umówionym terminie do dnia 30.09.2019 r., do kontrolowanej jednostki wpłynęło w dniu 30.10.2019 r. Ze sprawozdania wynikało, że otrzymaną z budżetu gminy dotację Spółka wykorzystwała w całości do sfinansowania wydatków za usługi koparką, zrealizowanych na sumę 33.229,68 zł. W księgach rachunkowych urzędu miejskiego dotację rozliczono pod datą 31.10.2019 r.

3.8. Dług publiczny, przychody i rozchody budżetu.

Kontrolę w zakresie długu publicznego oraz przychodów i rozchodów budżetu gminy przeprowadzono za lata 2018-2019.

3.8.1. Przestrzeganie uprawnień do zaciągania zobowiązań obciążających budżet

W trakcie kontroli nie stwierdzono przypadków przekraczania przez organ wykonawczy gminy uprawnień do zaciągania zobowiązań obciążających budżet gminy.

3.8.2. Przychody i rozchody

Rok 2018

- 1) Z uchwalonego w dniu 15.12.2017 roku budżetu gminy na 2018 rok (uchwała Nr 97.LXII.2017 Rady Miejskiej w Debrznie) wynikało, że przychody budżetu gminy zaplanowano w wysokości 5.598.652,11 zł, rozchody budżetu gminy wynieść miały 790.700,00 zł.

Na podstawie załącznika nr 5 („Przychody i rozchody budżetu na 2018 rok”) do ww. uchwały ustalono, że przychody budżetu miały pochodzić z: pożyczek i kredytów zaciągniętych na rynku krajowym (3.270.000,00 zł); z tzw. „wolnych środków”, zdefiniowanych w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych (2.288.652,11 zł) oraz ze spłaty pożyczek udzielonych ze środków budżetu gminy (40.000,00 zł).

- 2) Aktualny na koniec 2018 roku budżet gminy zakładał realizację dochodów w wysokości 46.365.750,58 zł, wydatków na sumę 51.636.668,76 zł, przychodów w wysokości 6.061.618,18 zł oraz rozchodów budżetu na sumę 790.700,00 zł.

Plan przychodów zamierzano zrealizować poprzez przychody z: zaciągniętych kredytów i pożyczek (3.270.000,00 zł); tzw. „wolnych środków” (2.751.618,18 zł) oraz ze spłaty pożyczek udzielonych ze środków budżetowych (40.000,00 zł).

Końcowy plan rozchodów budżetu w wysokości 790.700,00 zł obejmował rozchody związane ze spłatą zaciągniętych kredytów i pożyczek (750.000,00 zł) oraz z udzieleniem pożyczek ze środków budżetu gminy (40.000,00 zł).

- 3) Ustalono, że w 2018 roku zrealizowano dochody w wysokości 45.721.350,73 zł, wydatki na sumę 48.786.119,80 zł, przychody w wysokości 8.854.297,02 zł oraz rozchody w planowanej wysokości 790.700,00 zł.

Wykonane przychody pochodziły z: „wolnych środków” (5.544.297,02 zł), zaciągniętego kredytu w wysokości 3.270.000,00 zł oraz ze spłaty pożyczki udzielonej w 2017 roku ze środków budżetu gminy (40.000,00 zł).

Zrealizowane rozchody budżetu w wysokości 790.700,00 zł wiązały się ze spłatą kredytu i dwóch pożyczek (750.000,00 zł), jak też udzieleniem pożyczki ze środków budżetu gminy (40.000,00 zł).

- 4) Zrealizowany w 2018 roku przychód budżetu w wysokości 40.000,00 zł pochodził ze spłaty pożyczki udzielonej w 2017 roku Stowarzyszeniu „Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno” – umowa pożyczki nr 1/2017 z dnia 21.08.2017 r. Z kolei zrealizowany w 2018 roku rozchód budżetu w wysokości 40.000,00 zł wiązał się z udzieleniem ww. Stowarzyszeniu kolejnej pożyczki w tej samej wysokości, na podstawie umowy nr 1/2018 z dnia 29.10.2018 r.

Ustalenia dotyczące udzielenia i spłaty ww. pożyczek przedstawiono poniżej.

- a) Z umowy pożyczki nr 1/2017 z dnia 21.08.2017 r. wynikało m. in., że:
- udzielenie pożyczki nastąpiło w trybie określonym zarządzeniem Nr 227.755.2013 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 28 października 2013 r. w sprawie ustanowienia procedury do udzielenia pożyczki na wkład własny lub realizację projektów refundowanych dla organizacji działających w sferze pożytku publicznego do projektów finansowanych ze środków pochodzących ze środków funduszy europejskich i innych źródeł zewnętrznych;
  - pożyczka miała być wykorzystana na sfinansowanie kosztów realizacji projektu pn. *Iluminacja Zespołu Murów Miejskich poprzez budowę linii kablowej – oświetlenie*, o planowanym koszcie w wysokości 72.360,96 zł, udziale własnym organizacji – 32.360,96 zł oraz terminem zakończenia przedsięwzięcia – do dnia 31.12.2017 r.;
  - nieoprocentowana pożyczka miała być spłacona do dnia 31.12.2017 r.
- Ustalono, że w dniu 28.12.2017 roku strony umowy spisały aneks nr 1, na mocy którego termin spłaty pożyczki przesunięto do dnia 31.03.2018 r.
Aneks spisano na wniosek pożyczkobiorcy (wpływ do urzędu miejskiego w dniu 15.12.2017 r.), motywowany nieotrzymaniem zwrotu poniesionych wydatków. Pożyczkobiorca podał, że wniosek o płatność złoży w ciągu tygodnia, jednak nie spodziewa się otrzymania środków do końca 2017 r.
  - W dniu 26.03.2018 r. strony umowy spisały aneks nr 2 do umowy pożyczki, skutkujący dalszym przesunięciem terminu spłaty pożyczki. Po zmianie umowy spłata pożyczki miała nastąpić „niezwłocznie po otrzymaniu refundacji poniesionych wydatków (...), ale nie później niż do 30 listopada 2018 r.”
Ustalono, że ww. pożyczkę Stowarzyszenie spłaciło w dniu 6.11.2018 r.
  - Przywołana umowa pożyczki zobowiązywała pożyczkobiorcę (§ 7 umowy) do złożenia, w terminie 30 dni od dnia otrzymania środków od dysponenta, rozliczenia finansowego zrealizowanego zadania. Rozliczenie miało zawierać pełne zestawienie poniesionych kosztów związanych z realizacją zadania, z podziałem na źródła finansowania.
Ustalono, że Stowarzyszenie „Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno” przedłożyło kontrolowanej jednostce:
    - wydruk z ewidencji księgowej, wskazujący, że całkowity koszt realizacji projektu pn. *Iluminacja Zespołu Murów Miejskich poprzez budowę linii kablowej – oświetlenie*, wyniósł 69.829,00 zł;
    - niepodpisane pismo (informacja) wskazujące, że zadanie sfinansowano wkładem własnym Stowarzyszenia (29.829,00 zł) oraz otrzymanym dofinansowaniem w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w kwocie 40.000,00 zł;

- pismo przewodnie ww. Stowarzyszenia (bez numeru) z dnia 6.11.2018 r., podpisane przez pana Jacka Janusza – zastępcę prezesa, nieoznaczone datą wpływu do urzędu miejskiego oraz numerem z rejestru przesyłek wpływających.

Nie rejestrując ww. pisma w punkcie kancelaryjnym naruszono § 42 ust. 2 w związku z § 7 pkt 6 załącznika nr 1 „Instrukcja kancelaryjna” do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 14, poz. 67).

- b) W dniu 29.10.2018 r. kontrolowana gmina zawarła ze Stowarzyszeniem „Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno” umowę pożyczki nr 1/2018, dotyczącą udzielenia Stowarzyszeniu nieoprocentowanej pożyczki w kwocie 40.000,00 zł na sfinansowanie kosztów realizacji projektu pn. *Historia ukryta we wspomnieniach*. Przelewu tej kwoty na bankowy rachunek Stowarzyszenia dokonano w dniu 31.10.2018 r.
- Z wniosku Stowarzyszenia z dnia 11.10.2018 r. wynikało, że dofinansowany projekt miał promować i chronić lokalne dziedzictwo kulturowe poprzez stworzenie jednego filmu dokumentalnego oraz jednej publikacji prezentującej kulturowe dziedzictwo Ziemi Człuchowskiej.
  - Stwierdzono, że udzielając ww. pożyczki naruszono § 12 przywołanego powyżej zarządzenia Nr 227.755.2013 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 28 października 2013 r. w sprawie ustanowienia procedury udzielania pożyczek (...) o treści – cyt.: „Ubieganie się o kolejną pożyczkę nie może następować w okresie spłaty pożyczki”. Ustalono, że zawarcie umowy pożyczki (w dniu 29.10.2018 r.) oraz przelew pożyczki na bankowy rachunek pożyczkobiorcy (w dniu 31.10.2018 r.) nastąpiły jeszcze przed spłatą poprzedniej pożyczki – udzielona w 2017 roku ww. Stowarzyszeniu pożyczka została spłacona w dniu 6.11.2018 r., tj. po tygodniu od przekazania kolejnej pożyczki.
  - W sprawie udzielenia w 2018 roku pożyczki ww. Stowarzyszeniu przed spłaceniem poprzedniej pożyczki pisemne wyjaśnienie złożyła pani Jolanta Miszewska – skarbnik gminy.

W początkowej części złożonego wyjaśnienia skarbnik gminy podała, że gmina wspiera inicjatywy organizacji w pozyskiwaniu środków z zewnętrznych źródeł finansowych i z tego powodu pozytywnie rozpatrzono kolejny wniosek o pożyczkę. W drugiej części wyjaśnienia skarbnik podała, że – cyt.: *Brak rozliczenia i spłaty wcześniejszej pożyczki spowodowany był przedłużającym się rozliczeniem wniosku o płatność dotyczącym zadania pn. „Iluminacja Zespołu Murów Miejskich w Debrznie poprzez budowę linii kablowej – oświetlenie”, a nowe środki były niezbędne do prawidłowej i terminowej*

realizacji nowego projektu zgodnie z przyjętym i zatwierdzonym harmonogramem przez instytucję pośredniczącą.

Cytowane wyjaśnienie załączono do akt roboczych kontroli.

[Wyjaśnienie pani Jolanty Miszewskiej – skarbnik gminy w sprawie udzielenia w 2018 roku pożyczki Stowarzyszeniu „Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno” – poz. 25 akt kontroli]

- Ustalono, że burmistrz posiadał upoważnienie organu stanowiącego gminy do udzielania pożyczek ze środków budżetowych. Upoważnienie dotyczące udzielania w 2018 roku pożyczek podmiotom nienależącym do sektora finansów publicznych, do łącznej kwoty 40.000,00 zł, zawarte było w § 10 ust. 1, pkt 2 uchwały Nr 97.LXII.2017 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie uchwalenia budżetu Miasta i Gminy Debrzno na 2018 rok.
- Określony w umowie z dnia 29.10.2018 roku termin spłaty pożyczki (do dnia 31.07.2019 r.) był dwukrotnie zmieniany.
Spisany w dniu 16.07.2019 roku aneksem nr 1 do umowy przesunięto termin spłaty pożyczki do dnia 15.12.2019 r., z kolei spisany w dniu 19.12.2019 roku aneksem nr 2 do umowy wydłużono termin spłaty tego zobowiązania do dnia 15.02.2020 r.
Na podstawie ewidencji księgowej prowadzonej na koncie 250 – „Należności finansowe” ustalono, że ww. pożyczkę Stowarzyszenie spłaciło w dniu 27.01.2020 r.
- Umowa pożyczki zobowiązywała pożyczkobiorcę do złożenia, w terminie 30 dni od dnia otrzymania środków od dysponenta, rozliczenia finansowego zrealizowanego zadania. Rozliczenie miało zawierać pełne zestawienie poniesionych kosztów w związku z realizacją zadania, z podziałem na źródła finansowania.
Ustalono, że Stowarzyszenie „Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno” przedłożyło kontrolowanej jednostce:
  - wydruk z ewidencji księgowej, wskazujący, że w 2019 roku na analitycznym koncie 501-09-02 (w korespondencji z kontem 490) zaksięgowano obroty na sumę 43.669,30 zł, pomniejszone w dniu 31.12.2019 r. o kwotę 3.669,30 zł tytułem – cyt.: „korekta koszty własne”;
  - niepodpisaną informację „Podział kosztów zadania pn. *Historia ukryta we wspomnieniach*”, wskazującą, że całkowity koszt zadania w wysokości 43.669,30 zł sfinansowano wkładem własnym Stowarzyszenia (3.669,30 zł) oraz otrzymanym dofinansowaniem w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w kwocie 40.000,00 zł;
  - pismo przewodnie ww. Stowarzyszenia (bez numeru) z dnia 27.01.2020 r., podpisane przez pana Jacka Janusza – zastępcę prezesa, nieoznaczone datą wpływu do urzędu miejskiego oraz numerem z rejestru przesyłek wpływających.

Nie rejestrując ww. pisma w punkcie kancelaryjnym urzędu miejskiego naruszono § 42 ust. 2 w związku z § 7 pkt 6 załącznika nr 1 „Instrukcja kancelaryjna” do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 14, poz. 67).

Kserokopię przywołanego powyżej pisma przewodniego z załączoną informacją i wydrukiem z ewidencji księgowej załączono do akt roboczych kontroli.

[Kserokopia pisma (bez numeru) Stowarzyszenia „Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno” z dnia 27.01.2020 r. wraz z informacją o źródłach finansowania zadania pn. „Historia ukryta we wspomnieniach” i wydrukiem z ewidencji księgowej – poz. 26 akt kontroli]

- 5) Ustalenia w zakresie realizacji przychodów i rozchodów związanych z zaciąganiem oraz spłatą kredytów przedstawiono w punkcie „3.8.3. Kredyty i pożyczki” niniejszego protokołu.

Rok 2019

- 1) Z uchwalonego w dniu 18.12.2018 roku budżetu gminy na 2019 rok (uchwała Nr 88.IV.2018 Rady Miejskiej w Debrznie) wynikało, że przychody budżetu gminy zaplanowano w wysokości 5.271.378,69 zł, rozchody budżetu gminy wynieść miały 1.116.365,00 zł.

Na podstawie załącznika nr 6 („Przychody i rozchody budżetu na 2019 rok”) do ww. uchwały ustalono, że planowane przychody budżetu pochodzić miały z pożyczek i kredytów zaciągniętych na rynku krajowym (5.231.378,69 zł) oraz ze spłat pożyczek udzielonych z budżetu gminy (40.000,00 zł). Planowane rozchody budżetu wiązały się ze spłatą otrzymanych pożyczek i kredytów (1.076.365,00 zł) oraz udzieleniem pożyczek ze środków budżetu gminy (40.000,00 zł).

- 2) Aktualny na koniec 2019 roku budżet gminy na ten rok zakładał realizację dochodów wysokości 48.978.280,91 zł, wydatków na sumę 54.119.315,60 zł, przychodów w wysokości 7.357.399,69 zł oraz rozchodów budżetu na sumę 2.216.365,00 zł.

Plan przychodów w wysokości 7.357.399,69 zł zamierzano zrealizować poprzez przychody z zaciągniętych na rynku krajowym kredytów i pożyczek (5.231.378,69 zł) oraz z tzw. „wolnych środków” – 2.126.021,00 zł.

Końcowy plan rozchodów budżetu w wysokości 2.216.365,00 zł obejmował spłatę zaciągniętych kredytów i pożyczek (2.176.365,00 zł) oraz udzielenie pożyczki z budżetu gminy (40.000,00 zł).

- 3) W 2019 roku gmina zrealizowała 47.033.811,07 zł dochodów budżetowych oraz poniosła wydatki na sumę 50.361.902,28 zł.

W sporządzonym w dniu 17.02.2020 roku sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce / deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku

2019, poza ww. wysokościami dochodów i wydatków, kontrolowana jednostka wykazała wykonanie:

- przychodów w wysokości 10.230.206,64 zł, pochodzących z zaciągniętych kredytów i pożyczek (5.231.378,69 zł) oraz z „wolnych środków” – 4.998.827,95 zł;
  - rozchodów na sumę 2.216.365,00 zł, w tym 2.175.365,00 zł tytułem spłaty kredytów i pożyczek oraz 40.000,00 zł tytułem udzielonych pożyczek.
- W trakcie kontroli stwierdzono, że w 2019 roku nie wystąpiły rozchody budżetu związane z udzielaniem pożyczek – na koncie 250 – „Należności finansowe” nie zaksięgowano w trakcie roku obrotów wskazujących na udzielenie pożyczki.
Powyższe konto przez cały rok wykazywało saldo Wn w wysokości 40.000,00 zł, przedstawiające stan należności z tytułu pożyczki udzielonej Stowarzyszeniu „Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrno” w roku 2018, spłaconej w roku 2020 r. Według ustaleń kontroli nie było podstaw do wykazania w sprawozdaniu Rb-NDS rozchodów z tytułu udzielonych pożyczek.
  - W trakcie kontroli, w dniu 26.03.2020 r., pani Jolanta Miszewska – skarbnik gminy sporządziła i przesłała do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku korektę nr 1 ww. sprawozdania.
Wykazane w korekcie sprawozdania rozchody budżetu w wysokości 2.175.365,00 zł, były o 40.000,00 zł niższe od rozchodów wykazanych w sprawozdaniu z dnia 17.02.2020 r. Korekta sprawozdania uwzględniała ustalenia kontroli.

3.8.3. Kredyty i pożyczki

Na podstawie ewidencji księgowej budżetu gminy (organu finansowego) prowadzonej na kontach 134 – „Kredyty bankowe” i 260 – „Zobowiązania finansowe” ustalono, że na dzień 1.01.2018 roku zobowiązania gminy z tytułu zaciągniętych kredytów bankowych oraz pożyczek wynosiły 15.543.093,89 zł. Na koniec 2019 roku zobowiązania kredytowe i pożyczkowe gminy wynosiły łącznie 21.117.407,58 zł.

Ustalenia w zakresie zaciągania zobowiązań oraz ich spłaty przedstawiono poniżej.

Kredyty

- 1) Na dzień 1.01.2018 roku konto 134 – „Kredyty bankowe” wykazywało saldo Ma w wysokości 13.788.193,89 zł. Saldo to przedstawiało stan zobowiązań gminy z tytułu niespłacenia niewymagalnych rat kredytu w tej samej wysokości, zaciągniętego w 2016 roku w Banku Polskiej Spółdzielczości SA z siedzibą w Warszawie – umowa nr 4179960/2/K/POZ/16 z dnia 20.05.2016 r. w przedmiocie „Sfinansowanie zobowiązań Miasta i Gminy Debrno poprzez przejęcie długu w kwocie 13.788.193,89 zł (zgodnie

z art. 518 § 1 pkt 3 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny – tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r., poz. 121, z późn. zm.)”

- Zgodę na zawarcie umowy przejęcia długu gminy przez osobę trzecią, wyłonioną w trybie przepisów Prawa Zamówień Publicznych, z tytułu zobowiązań wobec wierzycieli (4 banki – 7 umów kredytowych) do kwoty 13.788.193,89 zł, Rada Miejska w Debrznie wyraziła w uchwale Nr 07.XXVI.2016 z dnia 29 lutego 2016 r. w sprawie wyrażenia zgody na zaciągnięcie długoterminowego zobowiązania finansowego.
- Z zawartej umowy wynikało, że kredyt miał być spłacany w latach 2018-2032. Zmiany umowy, dokonane aneksami nr 1 z dnia 28.11.2018 r. oraz nr 2 z dnia 10.12.2019 r., wprowadziły modyfikacje (przesunięcia) w harmonogramie spłat kredytu, bez zmiany całkowitego okresu spłat kredytu.

Ustalono, że w latach 2018-2019 gmina spłaciła przypadające na ten okres raty na sumę 2.425.665,00 zł i do spłaty po 2019 roku pozostały raty na sumę 11.362.528,89 zł.

- 2) W latach 2018-2019 kontrolowana gmina zaciągnęła 2 kredyty długoterminowe na sumę 8.501.378,69 zł.

- W 2018 roku zaciągnięto kredyt w wysokości 3.270.000,00 zł w Powszechnej Kasie Oszczędności Bank Polski SA z siedzibą w Warszawie – umowa nr 51102027910000709600999409 z dnia 9.11.2018 r., z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu. Zaciągnięcie kredytu nastąpiło na podstawie uchwały Nr 49.LXXIII.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia z 5 lipca 2018 r. w sprawie zaciągnięcia długoterminowego kredytu bankowego na sfinansowanie planowanego deficytu.

Przy ubieganiu się o ww. kredyt burmistrz uzyskał wymaganą przepisami art. 91 ust. 2 ustawy o finansach publicznych opinię regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty tego kredytu. Pozytywna opinia wyrażona została w uchwale Nr 137/g315/K/V/18 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku z dnia 10 sierpnia 2018 r.

Według zapisów w umowie kredyt ma być spłacany w latach 2021-2026.

- W 2019 roku zaciągnięto kredyt w wysokości 5.231.378,69 zł w konsorcjum bankowym Bank Spółdzielczy w Człuchowie i SGB-Bank SA w Poznaniu – umowa nr UmK554/2019/55 z dnia 12.11.2019 r., z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek. Zaciągnięcie kredytu nastąpiło na podstawie uchwały Nr 57.XV.2019 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 30 sierpnia 2019 r. w sprawie zaciągnięcia długoterminowego kredytu bankowego w 2019 roku.

Przy ubieganiu się o ww. kredyt burmistrz uzyskał wymaganą przepisami art. 91 ust. 2 ustawy o finansach publicznych opinię regionalnej izby obrachunkowej o możliwości

spląty tego kredytu. Pozytywna opinia wyrażona została w uchwale Nr 169/g315/K/III/19 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku z dnia 25 września 2019 r.

Według zapisów w umowie kredyt ma być splącany w latach 2023-2029.

- 3) Ustalono, że na dzień 31.12.2019 roku zobowiązania gminy z tytułu zaciągniętych kredytów wynosiły 19.863.907,58 zł. Takie saldo konta 134 – „Kredyty bankowe” w ewidencji księgowej budżetu gminy na koniec 2019 roku obejmowało zobowiązania z tytułu jednego kredytu zaciągniętego przed 2018 rokiem (11.362.528,89 zł) oraz dwóch kredytów zaciągniętych w kontrolowanych latach 2018-2019 (8.501.378,69 zł).

Pożyczki

- 1) Na dzień 1.01.2018 roku konto 260 – „Zobowiązania finansowe” wykazywało saldo Ma w wysokości 1.754.900,00 zł. Saldo to przedstawiało stan zobowiązań gminy z tytułu niesplącenia niewymagalnych rat 2 pożyczek zaciągniętych w 2013 roku w Banku Ochrony Środowiska SA w Warszawie Oddział w Gdańsku, tj.:

- 821.100,00 zł z pożyczki w wysokości 1.173.000,00 zł zaciągniętej na finansowanie inwestycji pn. *Kompleksowa przebudowa z termomodernizacją Centrum Kultury Sportu i Turystyki w Debrznie* – umowa nr S/83/11/2013/1098/F/INW/EKO/JES2 z dnia 23.12.2013 r.

Pożyczka miała być splącana w latach 2015-2024. W latach 2018-2019 splącono przypadające na ten okres raty na sumę 234.600,00 zł i do spląty po 2019 roku pozostały raty na sumę 586.500,00 zł;

- 933.800,00 zł z pożyczki w wysokości 1.334.000,00 zł zaciągniętej na finansowanie inwestycji pn. *Przebudowa stadionu miejskiego w Debrznie jako miejsca integracji* – umowa nr S/84/11/2013/1098/F/INW/EKO/JES2 z dnia 23.12.2013 r.

Pożyczka miała być splącana w latach 2015-2024. W latach 2018-2019 splącono przypadające na ten okres raty na sumę 266.800,00 zł i do spląty po 2019 roku pozostały raty na sumę 667.000,00 zł.

Ogółem w latach 2018-2019 gmina spląciła raty ww. pożyczek na sumę 501.400,00 zł. Do spląty po 2019 roku pozostały zobowiązania na sumę 1.253.500,00 zł.

- 2) W przyjętym do kontroli okresie obejmującym lata 2018-2019 gmina nie zaciągała pożyczek.
- 3) Wynikające z ewidencji księgowej (konta 134 i 260) łączne zobowiązania gminy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na dzień 31.12.2019 roku wynosiły 21.117.407,58 zł. Zobowiązania takie wykazano w wierszu E2 („Kredyty i pożyczki”) części A

(„Zobowiązania według tytułów dłużnych”) kwartalnego sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonego według stanu na koniec IV kwartału 2019 roku.

3.8.4. Obligacje i sprzedaż papierów wartościowych wyemitowanych przez gminę

W latach 2018-2019 kontrolowana gmina nie planowała i nie realizowała przychodów budżetowych ze źródeł, o jakich mowa w tytule. W analogicznym okresie nie realizowano też rozchodów budżetowych związanych z wykupem papierów wartościowych.

3.8.5. Wydatki na obsługę długu jednostki samorządu terytorialnego

- 1) W 2018 roku na obsługę długu gminy kontrolowana jednostka wydatkowała środki w wysokości 529.975,08 zł, klasyfikowane w rozdziale 75702 – „Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek jednostek samorządu terytorialnego”, w § 811 – „Odsetki od samorządowych papierów wartościowych lub zaciągniętych przez jednostkę samorządu terytorialnego kredytów i pożyczek” (526.705,08 zł) oraz § 430 – „Zakup usług pozostałych” (3.270,00 zł). Wydatki te poniesiono odpowiednio na spłatę odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz na zapłatę prowizji od zaciągniętego kredytu.
- 2) W 2019 roku na obsługę długu gminy wydatkowano środki w wysokości 583.857,69 zł, klasyfikowane w rozdziale 75702 i § 811. Wydatki powyższe poniesiono na spłatę odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek.

3.8.6. Udzielone poręczenia i gwarancje

- 1) W kontrolowanych latach 2018-2019 nie udzielano poręczeń ani gwarancji. W okresie tym gmina nie realizowała żadnych wydatków związanych z poręczeniami i gwarancjami udzielonymi w latach wcześniejszych.
- 2) Dotyczące 2018 i 2019 roku sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego wskazywały, że w latach tych gmina posiadała niewymagalne (potencjalne) zobowiązania z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji. Zobowiązania te dotyczyły w całości poręczenia udzielonego Wojewódzkiemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku za zobowiązania Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o. w Chojnicach. Informacji takiej udzieliła ustnie pani Jolanta Miszewska – skarbnik gminy.
- 3) Udzielenie w dniu 17.06.2011 roku solidarnego poręczenia (wraz z innymi gminami powiatów chojnickiego i człuchowskiego) Wojewódzkiemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku za zobowiązania Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o. w Chojnicach z tytułu pożyczki w kwocie 13.593.902,00 zł, udzielonej temu Zakładowi na podstawie umowy pożyczki nr WFOŚ/P/24/2011/RPO-ppNFOŚ z dnia 31.05.2011 r. na dofinansowanie zadania

„Budowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów w miejscowości Nowy Dwór w gminie Chojnice”, było przedmiotem kontroli w ramach kompleksowej kontroli gminy, zakończonej w dniu 15.04.2013 r.

- 4) W przyjętym w dniu 15.12.2017 roku budżecie gminy na 2018 rok (uchwała Nr 97.LXII.2017 Rady Miejskiej w Debrznie) na spłatę potencjalnych zobowiązań z tytułu udzielonego poręczenia zaplanowano środki budżetowe w wysokości 79.122,00 zł, klasyfikowane w § 803 – „Wypłaty z tytułu krajowych poręczeń i gwarancji” w rozdziale 75704 – „Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego”.

Plan w ww. wysokości obowiązywał do dnia 27.12.2018 r. Podjętą w dniu 28.12.2018 roku uchwałą Nr 98.V.2018, zmieniającą budżet gminy na 2018 rok, organ stanowiący gminy zmniejszył do zera (zredukował) plan wydatków w ww. podziałkach klasyfikacji budżetowej.

- W kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego, według stanu na koniec IV kwartału 2018 r., sporządzonym w dniu 20.02.2019 r., kontrolowana jednostka wykazała kwotę 509.995,00 zł, jako nominalną wartość niewymagalnych (potencjalnych) zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji.

Powyższa wielkość była zgodna z występującym na dzień 31.12.2018 r. saldem pozabilansowego konta 994 – „Zobowiązania warunkowe”. Stosownie do uregulowań zawartych w dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości konto to miało służyć do ewidencji poręczeń i gwarancji udzielanych przez gminę.

- Ustalono, że przywołany wcześniej Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór dostarczał co kwartał wszystkim poręczycielom, w tym kontrolowanej gminie, informacje o spłaconych ratach pożyczki oraz o wartości poręczenia gmin na koniec każdego kwartału.

Na podstawie tych informacji ustalono, że na dzień 31.12.2018 roku wartość poręczenia kontrolowanej gminy wynosiła 490.216,00 zł (pismo ZZO/l.dz.3.2019/D.R. z dnia 25.01.2019 r. – wpływ do urzędu miejskiego w dniu 29.01.2019 r.).

Ustalono, że wynikająca z końcowego salda pozabilansowego konta 994 oraz podana w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego, według stanu na koniec IV kwartału 2018 r., nominalna wartość niewymagalnych (potencjalnych) zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji, w wysokości 509.995,00 zł, była o 19.779,00 zł wyższa o stanu podanego w przywołanym powyżej piśmie ZZO Nowy Dwór. Dalsze czynności kontrolne doprowadziły do ustalenia, że podana końcowym sprawozdaniu Rb-Z wartość niewymagalnych zobowiązań gminy z tytułu poręczenia odpowiadała wartości poręczenia przedstawionej przez ww. Zakład na dzień 30.09.2018 r. – pismo ZZO/l.dz. 10/2018/D.R.

z dnia 2.10.2018 r. – wpływ do urzędu miejskiego w dniu 3.10.2018 r.), tj. na koniec poprzedniego kwartału.

- W powyższej sprawie pisemne wyjaśnienie złożyła pani Jolanta Miszewska – skarbnik gminy. W wyjaśnieniu skarbnik podała, że – cyt.: *Różnica pomiędzy Rb-Z za 2018 r, dotycząca kwoty poręczeń a ostatecznym pismem otrzymanym od ZZO Nowy Dwór wynika z późno otrzymanego pisma o symbolu ZZO/l.dz.3/2019/D.R. tj. data wpływu 29-01-2019 r. Pomocne wydruki do sporządzenia sprawozdania zostały wykonane w dniu 5-02-2019 r. Wówczas nie przeanalizowałam, czy dana operacja księgową została zaksięgowana. Księgowanie odbywa się zawsze po otrzymaniu pisma o spłacie kolejnej transzy pożyczki, ponieważ bez danego pisma nie ma pewności, czy następna rata pożyczki została spłacona.*

Wyjaśnienie skarbnika załączono do akt roboczych kontroli.

[Wyjaśnienie pani Jolanty Miszewskiej – skarbnik gminy, dotyczące zobowiązań gminy z tytułu udzielonego poręczenia – poz. 27 akt kontroli]

- 5) W przyjętym w dniu 18.12.2018 roku budżecie gminy na 2019 rok (uchwała Nr 88.IV.2018 Rady Miejskiej w Debrznie) na spłatę potencjalnych zobowiązań z tytułu udzielonego poręczenia zaplanowano środki budżetowe w wysokości 79.122,00 zł. W trakcie 2019 roku plan ten zmniejszono do wysokości 39.561,00 zł.
- W kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego, według stanu na koniec IV kwartału 2019 r., sporządzonym w dniu 24.02.2020 r. (korekta nr 2 sprawozdania), kontrolowana jednostka wykazała kwotę 450.655,00 zł, jako nominalną wartość niewymagalnych (potencjalnych) zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji. Powyższa wielkość była zgodna z występującym na dzień 31.12.2019 r. saldem pozabilansowego konta 994 – „Zobowiązania warunkowe”.
- Ustalono, że według otrzymanej w dniu 8.01.2020 roku informacji z Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór (pismo ZZO/l.dz.1/2020/M.P. z dnia 3.01.2020 r.) na dzień 31.12.2019 roku wartość poręczenia kontrolowanej gminy wynosiła 450.654,00 zł.

Wynikająca z końcowego salda konta 994 oraz podana w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego, według stanu na koniec IV kwartału 2019 r., nominalna wartość niewymagalnych (potencjalnych) zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji, w wysokości 450.655,00 zł, była o 1,00 zł wyższa o stanu wynikającego z przywołanego powyżej pisma ZZO Nowy Dwór z dnia 3.01.2020 r.

W cytowanym powyżej wyjaśnieniu (wyjaśnienie załączono do akt roboczych kontroli) skarbnik gminy odniosła się również do ww. różnicy podając – cyt.: *Różnica o 1,00 zł na*

b) W pozycji „5.1. Spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych” WPF wykazano następujące dane o prognozowanych rozchodach budżetu:

- rok 2019 – 1.076.365,00 zł;
  - rok 2020 – 1.250.700,00 zł;
  - rok 2021 – 1.010.700,00 zł;
  - rok 2022 – 1.850.700,00 zł;
  - rok 2023 – 2.650.700,00 zł;
  - rok 2024 – 2.650.700,00 zł.
- Ustalono, że wymienione powyżej wielkości, za wyjątkiem lat 2023-2024, oparto na aktualnych w grudniu 2018 roku harmonogramach spłat:
    - pożyczki w wysokości 1.173.000,00 zł, zaciągniętej w 2013 roku w Banku Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku – umowa nr S/83/11/2013/1098/F/INW/EKO/JES2 z dnia 23.12.2013 r.;
    - pożyczki w wysokości 1.334.000,00 zł, zaciągniętej w 2013 roku w Banku Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku – umowa nr S/84/11/2013/1098/F/INW/EKO/JES2 z dnia 23.12.2013 r.;
    - kredytu w wysokości 13.788.193,89 zł, zaciągniętego w 2016 roku w Banku Polskiej Spółdzielczości SA z siedzibą w Warszawie – umowa nr 4179960/2/K/POZ/16 z dnia 20.05.2016 r.;
    - kredytu w wysokości w wysokości 3.270.000,00 zł, zaciągniętego w Powszechnej Kasie Oszczędności Bank Polski SA z siedzibą w Warszawie – umowa nr 51102027910000709600999409 z dnia 9.11.2018 r.

W zakresie prognozowanych rozchodów budżetu w latach 2023-2024, poza spłatami rat kredytów i pożyczek wymienionych powyżej, uwzględniono też spłatę rat (rok 2023 – 500.000,00 zł, rok 2024 – 500.000,00 zł) kredytu w wysokości 5.231.378,69 zł planowanego do zaciągnięcia w roku 2019, z terminem spłaty w latach 2023-2029. Kredyt w tej wysokości, po stronie przychodów, uwzględniono w budżecie gminy na rok 2019, przyjętym uchwałą Nr 88.IV.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Debrzno na 2019 rok. Budżet gminy na 2019 rok uchwalono w dniu uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2019-2032.

- Ustalono na podstawie zawartych do dnia uchwalenia WPF na lata 2019-2032 umów kredytowych i pożyczkowych wartości zobowiązań gminy z tytułu spłaty w latach 2019-2024 rat kredytów i pożyczek przedstawiono w tabeli:

- c) W pozycji „2.1.1.1. Wydatki bieżące z tytułu poręczeń i gwarancji – wydatki podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o których mowa w art. 243 ustawy” WPF nie ujęto żadnych kwot.

Ustalono, że prognozowane wydatki z tytułu poręczenia udzielonego w 2011 roku nie podlegały wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań.

Tabela 3. Wydatki bieżące z tytułu poręczeń i gwarancji podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań (poz. 2.1.1.1. wzoru WPF)

2019		2020		2021		2022		2023		2024	
Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej	Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej	Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej	Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej	Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej	Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ew. różnica -/+		Ew. różnica -/+		Ew. różnica -/+		Ew. różnica -/+		Ew. różnica -/+		Ew. różnica -/+	

- d) W pozycji „5.1.1. Spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych – łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, o których mowa w art. 243 ustawy” WPF nie wykazano żadnych kwot. Powyższe było prawidłowe – prognozowane rozchody budżetu z tytułu spłat zaciągniętych kredytów i pożyczek nie podlegały wyłączeniu z limitu zobowiązań.

Tabela 4. Łączna kwota rozchodów objętych ustawowymi wyłączeniami z limitu spłaty zobowiązań (poz. 5.1.1. wzoru WPF)

2019		2020		2021		2022		2023		2024	
Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej	Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej	Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej	Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej	Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej	Dane wg WPF	Dane wg dokum. źródłowej
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ew. różnica -/+		Ew. różnica -/+		Ew. różnica -/+		Ew. różnica -/+		Ew. różnica -/+		Ew. różnica -/+	

W trakcie kontroli nie stwierdzono różnic pomiędzy danymi wykazanymi w WPF a danymi wynikającymi z dokumentacji źródłowej. Powyższe daje podstawę do stwierdzenia, że w WPF wykazano rzetelne dane z kontrolowanego zakresu.

3.9. Gospodarka odpadami komunalnymi

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o rok 2019 z tym, że w zakresie stosowania przepisów o zamówieniach publicznych kontrolą objęto również rok 2018.

3.9.1. Stosowanie przepisów o zamówieniach publicznych

- 1) Usługi związane z odbiorem odpadów komunalnych nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych oraz ich transportem do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów

Komunalnych w Nowym Dworze w 2018 roku realizowane były przez jednego wykonawcę, tj.: Przedsiębiorstwo Komunalne SANIKONT-bis, Waldemar Zawistowski, Aleja Rodła 45, 77-400 Złotów.

- 2) Wyboru ww. wykonawcy dokonano w trybie przetargu nieograniczonego pn. *Odbiór stałych odpadów komunalnych z terenu miasta i gminy Debrzno z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych oraz ich transport do Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Spółka z o.o. w Nowym Dworze* (sprawa RRL.272.2.16.2017).
- 3) Podstawowe informacje dotyczące przedmiotowego zamówienia zawarto w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie	Ustalone dane
1	2
Wartość szacunkowa całego zamówienia	472.222,22 zł; (113.109,83 euro)
Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia	Zatwierdzona przez kierownika zamawiającego w dniu 24.11.2017 r., udostępniona na stronie bip.debrzno.pl w dniu 24.11.2017 r.;
Wybrany tryb zamówienia publicznego	Przetarg nieograniczony;
Rodzaj zamówienia	Usługi;
Zakres rzeczowy zamówienia (ogólnie)	Odbiór stałych odpadów komunalnych z terenu miasta i gminy Debrzno z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych oraz ich transport do Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Spółka z o.o. w Nowym Dworze;
Wymagany termin wykonania zamówienia	Do dnia 31.12.2018 r.;
Wadium	10.000,00 zł;
Oferty częściowe	Zamawiający nie przewidział możliwości składania ofert częściowych;
Przewidywane zamówienia w trybie art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 lub art. 134 ust. 6 pkt 3 PZP	Zamawiający przewidział możliwość udzielenia zamówień, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 PZP stanowiącą nie więcej niż 10% wartości zamówienia podstawowego;
Publikacja w BZP ogłoszenia o zamówieniu	Nr 621510 - N - 2017 z dnia 24.11.2017 r.;
Termin składania ofert	Do godz. 10.00 w dniu 4.12.2017 r.;
Kryteria oceny ofert	Cena – 60%, termin płatności – 40%;
Cena w ofercie	Zamawiający oczekiwał podania w ofercie ceny ryczałtowej;
Powołanie komisji przetargowej	Zarządzeniem Burmistrza Debrzno: Nr 10.614.2017 z dnia 20 stycznia 2017 r. w sprawie powołania stałej komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzania postępowań przetargowych i nadania jej Regulaminu. Skład komisji zmieniono 3 zarządzeniami: Nr 145.789.2017 z dnia 27 sierpnia 2017 r. w sprawie uzupełnienia stałej komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzania postępowań przetargowych i nadania jej Regulaminu;
Liczba złożonych ofert	Nie ustalono;
Oferty odrzucone – podstawa prawna	Nie ustalono;
Wykluczeni wykonawcy – podstawa prawna	Nie ustalono;
Cena wybranej oferty – wybrany wykonawca	Przedsiębiorstwo Komunalne SANIKONT-bis, Waldemar Zawistowski, Aleja Rodła 45, 77-400 Złotów – 540.000,09 zł;
Zawiadomienie o wyborze oferty – data	20.12.2017 r.;
Numer umowy/data zawarcia	RRL.272.2.17.2017 z dnia 28.12.2017 r.;
Publikacja ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych	Nr 500306762 -N -2018 z dnia 28.12.2017 r.;
Aneksy/umowy dodatkowe	Nie zawierano.

- Wśród przedłożonych do kontroli dokumentów z ww. postępowania nie przedłożono „Protokołu postępowania o zamówienie publiczne” w związku z powyższym nie ustalono m.in. liczby złożonych ofert, ofert odrzuconych oraz wykonawców wykluczonych oraz czy zamawiający podał kwotę, jaką zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie przedmiotowego zamówienia.
- Z opublikowanego w BZP w dniu 24.11.2017 r. ogłoszeniu o zamówieniu Nr 621510 - N - 2017 wynika, że zamawiający przewidział możliwość udzielenia zamówień, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 PZP stanowiącą nie więcej niż 10% wartości zamówienia podstawowego (punkt 7 w sekcji „II. Przedmiot zamówienia publicznego”).

Z kolei SIWZ w pkt 12 sekcji „II Informacje o sposobie porozumiewania się Zamawiającego z Wykonawcami oraz przekazywaniu oświadczeń lub dokumentów, a także wskazanie osób uprawnionych do porozumiewania się z Wykonawcami...” wskazano, że: „Zamawiający nie przewiduje możliwości udzielenia zamówień uzupełniających.”

W sprawie wyżej wskazanych rozbieżności wyjaśnienie złożyła pani Anna Król – kierownik Referatu Rozwoju Regionalnego, która w piśmie z dnia 12.05.2020 roku podała – cyt.: *W ogłoszeniu o zamówieniu publicznym w sekcji: II.7 Czy przewiduje się udzielenie zamówień, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 lub w art. 134 ust.6 pkt 3 ustawy PZP omyłkowo wskazano, że Zamawiający przewiduje udzielenie takich zamówień. Jest to oczywista omyłka, ponieważ Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia nie zakłada udzielania takich zamówień oraz przy szacowaniu wartości zamówienia publicznego nie przyjęto dodatkowych uzupełniających zamówień.*

W dalszej części wyjaśnienia podano – cyt.: *W segregatorze z dokumentacją postępowania brakuje protokołu ZP PN. Nie jestem w stanie określić czy protokół był sporządzony i znajduje się w innej teczce z postępowaniami publicznymi. Pracownik, który był w tamtym czasie odpowiedzialny za sprawy związane z zamówieniami publicznymi, a zarazem będący przewodniczącym Komisji Przetargowej Pan Paweł Gibczyński, nie jest już pracownikiem Urzędu Miejskiego w Debrznie i nie jestem w stanie uzyskać informacji dotyczących brakującego protokołu.*

Cytowane powyżej wyjaśnienie załączono do akt roboczych kontroli.

[Kserokopie: ogłoszenia w BZP z dnia 24.11.2017 r. punkt 7 w sekcji „II. Przedmiot zamówienia publicznego, SIWZ w pkt 12 sekcji II oraz wyjaśnienie pani Anny Król – poz. 28 akt kontroli]

- Z dokumentu o nazwie „Ustalenie wartości szacunkowej zamówienia publicznego” (RRL.272.2.16.2017) brak daty sporządzenia, podpisanego przez panią Sandrę Krampikowską – inspektor ds. gospodarki komunalnej wynikało, że wartość szacunkowa zamówienia wynosiła 472.222,22 zł (113.109,83 euro)

W wyżej wskazanym dokumencie wskazano następujący sposób ustalenia wartości szacunkowej zamówienia:

42.500,00 zł x 12 m. (okres obowiązywania umowy)

Łączna szacunkowa wartość zamówienia: 510.000,00 zł brutto, 472.222,22 zł netto (113.109,83 euro)

Z art. 32 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych wynika obowiązek ustalania wartości zamówienia z należytą starannością. W związku z powyższym zwrócono się do osoby, która dokonała ustalenia wartości zamówienia z pytaniem, w jaki sposób dokonano ustalenia wartości szacunkowej zamówienia oraz co oznaczała podana w wyliczeniach kwota 42.500,00 zł.

W wyjaśnieniu z dnia 14 maja 2020 roku złożonym przez panią Sandrę Krampikowską w sprawie 3 stwierdzonych nieprawidłowości, w kwestii sposobu ustalenia wartości szacunkowej zamówienia, wyjaśniająca podała m.in. – cyt.: *coroczny średni poziom wzrostu cen.*

Wyżej wskazane wyjaśnienie załączono do akt roboczych protokołu, a jego treść będzie przywoływana w dalszej części niniejszego protokołu.

[Kserokopia ustalenia wartości szacunkowej zamówienia publicznego" (RRL.272.2.16.2017) oraz wyjaśnienie pani Sandry Krampikowskiej – poz. 29 akt kontroli]

- Na podstawie dokumentu o nazwie „Zawiadomienie o wyborze oferty najkorzystniejszej” (RRL.216.4.2017.PG) data sporządzenia dokumentu 20.12.2017 r. ustalono, że w wyznaczonym terminie swoją ofertę złożyło jedno przedsiębiorstwo tj. Przedsiębiorstwo Komunalne SANIKONT-bis, Waldemar Zawistowski, Aleja Rodła 45, 77-400 Złotów – 540.000,09 zł. Ustalono, że z ww. wykonawcą w dniu 28.12.2017 r. zawarto umowę nr RRL.272.2.17.2017. Postanowienia umowne w zakresie określenia zakresu rzeczowego zamówienia były zgodne ze SIWZ. W części dotyczącej wynagrodzenia wykonawcy umowa była spójna ze złożoną ofertą przetargową. Z § 6. umowy wynikało, że za wykonane usługi w okresie od dnia 1.01.2018 r do 31.12.2018 r. wykonawca miał otrzymywać wynagrodzenie okresowe, po zakończeniu danego miesiąca świadczenia usługi. Płatność miała następować na podstawie faktury w terminie 21 dni od daty jej przedłożenia zamawiającemu.
  - Uchwałą Nr 102.LXIII.2017 z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie: uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Debrzno, organ stanowiący gminy upoważnił Burmistrza Debrzno do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania Gminy i których terminy płatności wykraczają poza rok budżetowy.
  - Ustalono, że w uchwale Nr 97.LXII.2017 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Debrzno na 2018 rok w rozdziale 90002 w § 430 na zakup usług pozostałych zaplanowano środki finansowe wysokości 1.124.394,00 zł.
- 4) Na realizację zamówienia w 2018 roku wydatkowano środki w wysokości 540.000,09 zł, na podstawie 12 faktur. Szczegółową kontrolą objęto wydatki związane z zapłatą zobowiązań wynikających z 4 niżej wskazanych faktur.

Lp	Numer/data wystawienia faktury	Data wpływu do urzędu	Kwota do zapłaty (w zł)	Termin płatności	Termin zapłaty
1	FAS/40/2018/31.01.2018 r.	12.02.2018 r.	45.000,00	21 dni	1.03.2018 r.
2	FAS/428/2018/30.05.2018 r.	11.06.2018 r.	45.000,00	21 dni	28.06.2018 r.
3	FAS/850/2018/28.09.2018 r.	11.10.2018 r.	45.000,00	21 dni	25.10.2018 r.
4	FAS/1084/2018/21.12.2018 r.	21.12.2018 r.	45.000,09	21 dni	27.12.2018 r.

- 5) Ustalono, że zobowiązanie (45.000,09 zł) wynikające z faktury VAT nr FAS/1084/2018/ z dnia 21.12.2018 r. zapłacone w dniu 27.12.2018 r. dotyczyło świadczonej usługi za grudzień 2018 r. Na odwrocie ww. faktury pod datą 21.12.2018 r. pani Sandra Krampikowska – inspektor ds. gospodarki komunalnej zawarła adnotacje następującej treści: „usługę wykonano zgodnie z umową”. Z § 6 ust. 3 zawartej umowy z wykonawcą wynika, że: *Wynagrodzenie wykonawcy, o którym mowa w ust. 2 płatne będzie po zakończeniu danego miesiąca świadczenia usługi.*

Harmonogram odbioru odpadów komunalnych przewidywał wywóz odpadów zmieszanych oraz wysegregowanych różnych frakcji w dniu 28 grudnia 2018 r.

Poproszono o złożenie wyjaśnienia w sprawie realizacji płatności przed wykonaniem usługi panią Sandrę Krampikowską.

W przywołanym uprzednio wyjaśnieniu z dnia 14.05.2020 r. wyżej wskazana osoba podała – cyt.: (...) *Z uwagi na wzmożoną ilość czynności księgowych w miesiącu grudniu i konieczność właściwego realizowania zaplanowanego na 2018 rok budżetu w zakresie wydatków omyłkowo nastawiono przekaz środków na dzień 27 grudnia, a nie jak wstępnie planowano na dzień 31 grudnia. Płatność za usługę dokonana została celowo w miesiącu grudniu, by nie obciążać budżetu Gminy w 2019 roku (...).*

Do akt roboczych kontroli załączono:

[Kserokopie: faktury nr FAS/1084/2018, umowy RRL.272.2.17.2017 oraz potwierdzenie wykonania operacji i harmonogram wywozu odpadów w 2018 r. – poz. 30 akt kontroli]

- 6) Usługi związane z odbiorem odpadów komunalnych nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych oraz ich transportem do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Nowym Dworze realizowane były w 2019 roku przez jednego wykonawcę, tj.: Przedsiębiorstwo Komunalne SANIKONT-bis, Waldemar Zawistowski, Dzierżążenko 7C.
- 7) Wyboru wykonawcy zamówienia dokonano w trybie przetargu nieograniczonego pn. *Odbiór stałych odpadów komunalnych z terenu miasta i gminy Debrzno z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych oraz ich transport do Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Spółka z o.o. w Nowym Dworze (sprawa RRL.271.2.30.1.2018).*
- 8) Podstawowe informacje dotyczące przedmiotowego zamówienia zawarto w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie	Ustalone dane
1	2
Wartość szacunkowa całego zamówienia	439.024,39 zł; (101.821,64 euro)
Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia	Zatwierdzona przez kierownika zamawiającego w dniu 15.11.2018 r., udostępniona na stronie bip.debrzno.pl od dnia 15.11.2018 r. do dnia 26.11.2018 r.;
Wybrany tryb zamówienia publicznego	Przetarg nieograniczony;
Rodzaj zamówienia	Usługi;
Zakres rzeczowy zamówienia (ogólnie)	Odbiór stałych odpadów komunalnych z terenu miasta i gminy Debrzno z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych oraz ich transport do Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Spółka z o.o. w Nowym Dworze;

Wymagany termin wykonania zamówienia	Do dnia 31.12.2019 r.;
Wadium	10.000,00 zł;
Oferty częściowe	Zamawiający nie przewidział możliwości składania ofert częściowych;
Przewidywane zamówienia w trybie art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 lub art. 134 ust. 6 pkt 3 PZP	Zamawiający nie przewidział możliwość udzielenia zamówień, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 lub art. 134 ust. 6 pkt 3 PZP;
Publikacja w BZP ogłoszenia o zamówieniu	Nr 648525 - N - 2018 z dnia 15.11.2018 r.;
Termin składania ofert	Do godz. 12.00 w dniu 26.11.2018 r.;
Kryteria oceny ofert	Cena – 60%, termin płatności – 40%;
Cena w ofercie	Zamawiający oczekiwał podania w ofercie ceny ryczałtowej;
Powołanie komisji przetargowej	Zarządzeniem Burmistrza Debrzna: Nr 10.614.2017 z dnia 20 stycznia 2017 r. w sprawie powołania stałej komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzania postępowań przetargowych i nadania jej Regulaminu. Skład komisji zmieniono 3 zarządzeniami: Nr 145.789.2017 z dnia 27 sierpnia 2017 r. w sprawie uzupełnienia stałej komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzania postępowań przetargowych i nadania jej Regulaminu; Nr 26.859.2018 z dnia 14 lutego 2018 r. zmieniające Zarządzenie Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno Nr 10.614.2017 z dnia 20 stycznia 2017 r. w sprawie powołania stałej komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzania postępowań przetargowych i nadania jej Regulaminu oraz Nr 190.08.2018 z dnia 4 grudnia 2018 r. zmieniające Zarządzenie Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno Nr 10.614.2017 z dnia 20 stycznia 2017 r. w sprawie powołania stałej komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzania postępowań przetargowych i nadania jej Regulaminu;
Liczba złożonych ofert	Jedna oferta – Przedsiębiorstwo Komunalne SANIKONT-bis, Waldemar Zawistowski, Dzierżążenka 7C, 77-400 Złotów – 780.000,00 zł;
Oferty odrzucone – podstawa prawna	Nie odrzucono oferty;
Wykluczeni wykonawcy – podstawa prawna	Nie wykluczono wykonawcy;
Cena wybranej oferty – wybrany wykonawca	Przedsiębiorstwo Komunalne SANIKONT-bis, Waldemar Zawistowski, Dzierżążenka 7C, 77-400 Złotów – 780.000,00 zł;
Zawiadomienie o wyborze oferty – data	18.12.2018 r.;
Numer umowy/data zawarcia	RRL.272.2.16.2018 z dnia 21.12.2018 r.;
Publikacja ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych	Nr 500306762 -N-2018 z dnia 27.12.2018 r.;
Aneksy/umowy dodatkowe	Nie zawierano.

- Podana w „Protokole postępowania o zamówienie publiczne” wartość szacunkowa zamówienia (439.024,39 zł) wynikała z dokumentu o nazwie „Ustalenie wartości szacunkowej zamówienia publicznego” (RRL.271.2.30.2018) podpisanego przez panią Sandrę Krampikowską – inspektor ds. gospodarki komunalnej.

W wyżej wskazanym dokumencie wskazano następujący sposób ustalenia wartości szacunkowej zamówienia:

45.000,00 zł x 12 m. (okres obowiązywania umowy)

Łączna szacunkowa wartość zamówienia: 540.000,00 zł brutto, 439.024,39 zł netto (101.821,64 euro)

Z art. 32 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych wynika obowiązek ustalania wartości zamówienia z należytą starannością. W związku z powyższym zwrócono się do osoby, która dokonała ustalenia wartości zamówienia z pytaniem, w jaki sposób dokonano ustalenia wartości szacunkowej zamówienia – co oznaczała podana w wyliczeniach kwota 45.000,00 zł.

Na podstawie przywołanego uprzednio wyjaśnienia z dnia 14.05.2020 r. w sprawie ustalenia wartości szacunkowej zamówienia w roku 2017 i 2018, wyżej wskazana osoba podała – cyt.: *Przy ustaleniu szacunkowej wartości zamówienia wzięto pod uwagę coroczny średni poziom wzrostu cen.*

Do akt roboczych protokołu załączono:

[Kserokopia ustalenia wartości szacunkowej zamówienia

- poz. 31 akt kontroli]

- Z protokołu otwarcia ofert w dniu 26.11.2018 roku złożonych do przetargu wynikało, że w wyznaczonym terminie swoją ofertę złożyło jedno przedsiębiorstwo tj. Przedsiębiorstwo Komunalne SANIKONT-bis, Waldemar Zawistowski, Dzierżążenko – 780.000,00 zł. Ustalono, że wykonawca wniósł wymagane wadium (10.000,00 zł) w postaci gwarancji bankowej nr 1/2018/Z udzielonej przez Spółdzielczy Bank Ludowy w Zakrzewie w dniu 23.11.2018 r.
  - Ustalono, że przed otwarciem ofert zamawiający podał kwotę, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie przedmiotowego zamówienia – 540.000,00 zł.
  - Cena najtańszej oferty przewyższała kwotę, jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na finansowanie ww. zamówienia o 240.000,00 zł.
  - Komisja przetargowa wybrała ofertę dla wykonania ww. zadania o wartości – 780.000,00 zł złożoną przez Przedsiębiorstwo Komunalne SANIKONT-bis, Waldemar Zawistowski, Dzierżążenko 7C, 77- 400 Złotów.
Ww. oferta uzyskała największą ilość punktów w ocenie według kryteriów określonych w SIWZ.
  - Z wyżej wskazanym wykonawcą w dniu 21.12.2018 r. zawarto umowę nr RRL.272.2.16.2018. Postanowienia umowne w zakresie określenia zakresu rzeczowego zamówienia były zgodne ze SIWZ. W części dotyczącej wynagrodzenia wykonawcy umowa była spójna ze złożoną ofertą przetargową. Z § 6. umowy wynikało, że za wykonane usługi w okresie od dnia 1.01.2018 r do 31.12.2018 r. wykonawca miał otrzymywać wynagrodzenie okresowe, po zakończeniu danego miesiąca świadczenia usługi. Płatność miała następować na podstawie faktury w terminie 21 dni od daty jej przedłożenia zamawiającemu.
Uchwałą Nr 87.IV.2018 z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie: uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Debrzno, organ stanowiący gminy w § 3 ust. 2 upoważnił Burmistrza Debrzna do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania Gminy i których terminy płatności wykraczają poza rok budżetowy.
  - Ustalono, że w uchwale Nr 88.IV.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Debrzno na 2019 rok zaplanowano środki finansowe na realizację tego zadania w wysokości 780.000,00 zł.
- 9) Na realizację zamówienia w 2019 roku wydatkowano środki w wysokości 780.000,00 zł, na podstawie 12 faktur. Szczegółową kontrolą objęto wydatki związane z zapłatą zobowiązań wynikających z 6 niżej wskazanych faktur.

Lp.	Numer/data wystawienia faktury	Data wpływu do urzędu	Kwota do zapłaty (w zł)	Termin płatności	Termin zapłaty
1	FAS/52/2019/08.02.2019 r.	8.02.2019 r.	65.000,01	21 dni	28.02.2019 r.
2	FAS/213/2019/28.02.2019 r.	7.03.2019 r.	65.000,01	21 dni	27.03.2019 r.
3	FAS/278/2019/29.03.2019 r.	9.04.2019 r.	65.000,01	21 dni	24.04.2019 r.
4	FAS/907/2019/30.08.2019 r.	6.09.2019 r.	65.000,01	21 dni	27.09.2019 r.
5	FAS/1275/2019/29.11.2019 r.	17.12.2019 r.	65.000,01	21 dni	18.12.2019 r.
6	FAS/1296/2019/20.12.2019 r.	20.12.2019 r.	64.999,89	21 dni	23.12.2019 r.

- 10) Ustalono, że zobowiązanie (64.999,89 zł) wynikające z faktury VAT nr FAS/1296/2019 z dnia 20.12.2019 r. zapłacone w dniu 23.12.2019 r. dotyczyło świadczonej usługi za grudzień 2019 r. Na odwrocie ww. faktury pod datą 20.12.2019 r. pani Sandra Krampikowska – inspektor ds. gospodarki komunalnej zawarła adnotacje następującej treści: „usługę wykonano zgodnie z umową”. Z § 6 ust. 3 zawartej umowy z wykonawcą wynika, że: *Wynagrodzenie wykonawcy, o którym mowa w ust. 2 płatne będzie po zakończeniu danego miesiąca świadczenia usługi.*

Harmonogram odbioru odpadów komunalnych przewidywał wywóz odpadów zmieszanych (27, 30 i 31 grudnia 2019 r.) oraz wysegregowanych różnych frakcji w dniu 30 grudnia 2019 r.

W wyjaśnieniu pani Sandry Krampikowskiej z dnia 26.02.2020 r. w sprawie realizacji płatności przed wykonaniem usługi, wyjaśniająca podała m.in. – cyt.: *Umowa Nr RRL.272.2.16.2018 zawarta w dniu 21.12.2018 r. z Przedsiębiorstwem Komunalnym SANIKONT – bis Waldemar Zawistowski zgodnie z SIWZ określała wynagrodzenie miesięczne ryczałtowe bez względu na wielkość odebranych odpadów. Gmina Debrzno w oparciu o przedmiotową umowę знаła wysokość należnego przedsiębiorstwu wynagrodzenia z tytułu świadczonej umowy usługi za miesiąc grudzień 2019 r. Z uwagi na wzmożoną ilość czynności księgowych w miesiącu grudniu i konieczność właściwego realizowania zaplanowanego na 2019 rok budżetu w zakresie wydatków omyłkowo nastawiono przekaz środków finansowych na dzień 21 grudnia, a nie jak wstępnie planowano na dzień 31 grudnia. Płatność za usługę dokonana została celowo w miesiącu grudniu, by nie obciążać budżetu Gminy w 2020 roku. Współpraca z firmą SANIKONT – bis realizowana jest od lat. Na dzień płatności firma SANIKONT – bis Waldemar Zawistowski nie była w upadłości, co zgodnie z ustawą z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw w przypadku śmierci właściciela firmy istniałaby możliwość ustanowienia zarządu sukcesyjnego.*

Przywołane powyżej wyjaśnienie załączono do akt roboczych kontroli.

[Kserokopie: umowy nr RRL.272.2.16.2018, faktury VAT FAS/1296/2019 i potwierdzenie wykonania operacji, harmonogram wywozu odpadów na 2019 r. oraz wyjaśnienie pani Sandry Krampikowskiej z dnia 26.02.2020 r. – poz. 32 akt kontroli]

3.9.2. Dochody z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

- 1) Na podstawie sporządzonego za 2019 rok sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego ustalono, że w roku tym gmina zrealizowała 1.541.805,41 zł dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 049 – „Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw” w rozdziale 90002 – „Gospodarka odpadami”.

Z tego samego sprawozdania wynikało, że na koniec roku należności gminy w dochodach klasyfikowanych w ww. podziałkach wynosiły 121.488,39 zł (w tym zaległości 117.688,39 zł), z kolei zobowiązania gminy wynikające z nadpłat wynosiły 8.101,94 zł.

- 2) W kontrolowanym roku obowiązywały stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi określone trzema uchwałami:
- obowiązującą do 17 marca 2019 r. uchwałą Nr 69.XVII.2015 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie dokonania wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki za pojemnik określonej pojemności (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 12 sierpnia 2015 r., poz. 2566);
  - obowiązującą od 18 marca 2019 r. uchwałą Nr 02.VII.2019 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 6 lutego 2019 r. w sprawie dokonania wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki za pojemnik określonej pojemności (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 4 marca 2019 r., poz. 1071);
  - uchwałą Nr 41.XXXII.16 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 24 czerwca 2016 r. w sprawie ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi powstającymi na terenie nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno - wypoczynkowe (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 26 sierpnia 2016 r., poz. 3080).

- Na podstawie ww. uchwał ustalono stawki opłat za odbiór odpadów komunalnych z terenu kontrolowanej jednostki obowiązujące w 2018 i 2019 roku, które przedstawiono w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie rodzaj opłaty uzależniony od sposobu gromadzenia i odbioru odpadów	Czas obowiązywania wysokości opłat		
	2018 rok i do 17 marca 2019 r.	od 18 marca 2019 r.	wzrost opłaty
sposób selektywny			
od osoby 1 osoby zamieszkującej daną nieruchomość miesięcznie	10,00 zł	15,00 zł	5,00 zł
od pojemnika z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy o pojemności 110 litrów	13,00 zł	19,00 zł	6,00 zł
od pojemnika z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy o pojemności 120 litrów	14,00 zł	21,00 zł	7,00 zł
od pojemnika z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy o pojemności 240 litrów	23,00 zł	34,00 zł	11,00 zł
od pojemnika z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy o pojemności 1100 litrów	97,00 zł	145,00 zł	48,00 zł
od pojemnika z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy o pojemności 7000 litrów	594,00 zł	891,00 zł	297,00 zł
od pojemnika z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy o pojemności 8000 litrów	752,00 zł	1.128,00 zł	376,00 zł
wykorzystywane przez część roku domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe	11,00 zł/rok	11,00 zł/rok	0,00 zł
sposób nieselektywny			
od osoby 1 osoby zamieszkującej daną nieruchomość miesięcznie	16,00zł	24,00 zł	8,00 zł
od pojemnika z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy o pojemności 110 litrów	15,00 zł	22,00 zł	7,00 zł

kelbo

Nu

od pojemnika z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy o pojemności 120 litrów	16,00 zł	24,00 zł	8,00 zł
od pojemnika z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy o pojemności 240 litrów	28,00 zł	42,00 zł	14,00 zł
od pojemnika z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy o pojemności 1100 litrów	120,00 zł	180,00 zł	60,00 zł
od pojemnika z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy o pojemności 7000 litrów	741,00 zł	1.111,00 zł	370,00 zł
od pojemnika z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy o pojemności 8000 litrów	940,00 zł	1.410,00 zł	470,00 zł
wykorzystywane przez część roku domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe	13,00 zł/rok	13,00 zł	0,00

- Z powyższego zestawienia wynika, że od dnia 18.03.2019 r. stawki za odpady gromadzone zbierane i odbierane z nieruchomości wykorzystywanych przez część roku, stanowiących domki letniskowe lub inne, wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe) nie uległy zmianie.
- W trakcie kontroli zwrócono się z zapytaniem do pani Sandry Krampikowskiej - inspektora, o wskazanie czynników mających wpływ na zwiększenie od 18 marca 2019 r. wysokości stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W przywołanym uprzednio wyjaśnieniu z dnia 14.05.2020 r. w części (3.9.1. „Stosowanie przepisów o zamówieniach publicznych”) wyżej wymieniona osoba podała – cyt.: *Konieczność zmiany stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynikała z faktu zmiany kosztów wykonania usługi polegającej na odbieraniu i transporcie odpadów pochodzących z nieruchomości położonych na terenie miasta oraz gminy Debrzno, na których zamieszkują mieszkańcy, a także na których nie zamieszkują mieszkańcy oraz zmian cen za zagospodarowanie odpadów w Nowym Dworze.*

- 3) Z uregulowań zawartych w obowiązującej w 2019 roku uchwale Nr 44.XXXII.16 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 24 czerwca 2016 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 21 lipca 2016 r., poz. 2610) wynikało m.in., że opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi miała być uiszczana przez właścicieli nieruchomości z dołu, do ostatniego dnia każdego miesiąca, którego obowiązek ponoszenia opłaty dotyczy. Opłata ta miała być wnoszona na rachunek bankowy lub u inkasenta.
- 4) W uchwale Nr 52.XXXIV.16 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 29 lipca 2016 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywane jedynie przez część roku (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 26 sierpnia 2016 r., poz. 3080).

Z § 11 ww. uchwały wynikało, że właściciele nieruchomości wykorzystywanych jedynie przez część roku (nieruchomości z domkami letniskowymi, inne nieruchomości

wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe) mieli wносить ryczałtową opłatę za dany rok w terminie do 31 grudnia każdego roku.

- 5) W 2019 roku obowiązywały dwa wzory „Deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi”
- do 17.02.2019 r. wzór określony w załączniku do uchwały Nr 80.LIX.2017 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 30 października 2017 r. w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na terenie Miasta i Gminy Debrzno (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 28 listopada 2017 r., poz. 4054).
  - od 18.02.2019 roku wzór określony w załączniku do uchwały Nr 86.III.2018 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na terenie Miasta i Gminy Debrzno (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 4 lutego 2017 r., poz. 592). Uchwałą Nr 015/g/315/P/2019 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku z dnia 17 stycznia 2019 r. orzeczono nieważność § 3 pkt 2 ww. uchwały oraz załącznika nr 1 w zakresie słów: *do 31 maja danego roku w przypadku domków letniskowych i nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe przez część roku – w przypadku złożenia pierwszej deklaracji.*
- 6) W trakcie kontroli dokonano losowego sprawdzenia, czy przypisane na 2019 rok opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyliczono w oparciu o złożone deklaracje, czy do wyliczeń przyjęto prawidłowe stawki, jak też czy wyliczenia opłaty były prawidłowe pod względem rachunkowym. Ponadto sprawdzono prawidłowość dokonania przypisów należności.

Kontrolę przeprowadzono na przykładzie deklaracji 16 osób fizycznych, do rozliczenia których prowadzono konta rozrachunkowe oznaczone następującymi indeksami: 100-507; 100-359; 102-093; 100-097; 100-193; 100-067; 100-792; 102-145; 102-087; 100-799; 100-250; 100-802; 100-356; 100-108; 100-117 oraz 102-129.

Stwierdzono, że za okres od 1 do 30 marca 2019 r. wszystkim 16 zobowiązanym, których konta rozrachunkowe objęto kontrolą, przypisano stawki opłat za odbiór odpadów komunalnych określone w uchwale obowiązującej do 17 marca 2019 r. Z treści § 5 uchwały Nr 02.VII.2019 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 6 lutego 2019 r. w sprawie dokonania wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki za pojemnik określonej pojemności wynika, że ww. uchwała miała wejść w życie w terminie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dz. Urz. Woj. Pomorskiego, z mocą obowiązującą od 1 kwietnia 2019 r.

Kalbo

Nur

Uchwałą Nr 057/g315/P/19 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku z dnia 11 marca 2019 r. orzeczono nieważność § 5 badanej uchwały z zakresie słów: z *mocą obowiązującą od 1 kwietnia 2019 roku*".

Ustalono, że ww. uchwałą Rady Miejskiej w Debrznie opublikowano w Dz. Urz. Woj. Pomorskiego w dniu 4 marca 2019 r., (poz. 1071). Zatem stawki za odbiór odpadów komunalnych w niej określone zaczęły obowiązywać po upływie 14 dni od daty ogłoszenia, czyli w dniu 18.03.2019 r.

Stwierdzono, że stawki obowiązujące od 18 marca 2019 r. kontrolowana jednostka zaczęła stosować od dnia 1 kwietnia 2019 r. w związku z powyższym poproszono o złożenie wyjaśnienia panią Sandrę Krampikowską – inspektor ds. gospodarki komunalnej.

W przywołanym uprzednio wyjaśnieniu z dnia 14.05.2020 r. w części (3.9.1. „Stosowanie przepisów o zamówieniach publicznych”) wyżej wskazana osoba podała m.in. – cyt.: (...) *art. 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach mówi: „W przypadku uchwalenia nowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wójt, burmistrz lub prezydent miasta zawiadamia właściciela nieruchomości o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyliczonej jako iloczyn nowej stawki opłaty i danych podanych w deklaracji. W takim przypadku właściciel nieruchomości nie jest zobowiązany do złożenia nowej deklaracji i uiszcza opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości podanej w zawiadomieniu”. W związku z powyższym termin na wysłanie zawiadomień przypadł pod koniec marca 2019 r. W związku z czym fizycznie nie było takiej możliwości, aby podatnik otrzymał informację w miesiącu marcu 2019 r. (...).*

3.9.3. Wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz cele wskazane w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

- 1) W myśl art. 6r ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 2010) z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, obejmujące koszty:
  - odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
  - tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
  - obsługi administracyjnej tego systemu;
  - edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Przywołane przepisy dają gminom możliwość wykorzystania pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi do pokrywania kosztów wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz kosztów

utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, jak też do pokrywania kosztów usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 797).

- 2) W trakcie kontroli poproszono panią Jolantę Miszewską – skarbnika gminy o sporządzenie, na przedłożonym jej formularzu, informacji dotyczącej m.in. zrealizowanych w 2018 i 2019 roku wydatków na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, według podziału wynikającego z przywołanego powyżej art. 6r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
- Z przedłożonych dwóch informacji zatytułowanych „Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi” sporządzonych przez wyżej wskazaną osobę, odrębnie za rok 2018 i 2019 wynikały dane, które przedstawiono w poniższej tabeli:

Lp.	Wyszczególnienie	31 grudnia 2018 r.	31 grudnia 2019 r.
1	Dochody j.s.t. z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami	1.137.837,31 zł	1.541.803,41 zł
2	Wydatki j.s.t. na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi	1.162.919,25 zł	1.493.466,53 zł
	W tym:		
3	na odbiór, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych;	1.084.406,23 zł	1.357.293,24 zł
4	na tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;	6.260,74 zł	5.835,76 zł
5	na obsługę administracyjną systemu	63.749,45 zł	67.581,91 zł
6	na edukację ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi	700,00 zł	20.128,41 zł
7	inne wynikające z ustawy	7.802,83 zł	42.627,21 zł
8	Różnica: dochody (1) – wydatki (2)	- 25.084,94 zł	48.338,88 zł

- Ustalono, że wyżej wskazane dochody były równe sumie zaewidencjonowanych w 2018 oraz 2019 roku wpływów z opłat, klasyfikowanych w § 049 – „Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw” w rozdziale 90002 – „Gospodarka odpadami”.

Przywołane informacje załączono do akt roboczych kontroli.

[Dwie informacje: „Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi” za 2018 i 2019 r., sporządzone przez panią Jolantę Miszewską – skarbnik gminy – poz. 33 akt kontroli]

- Ze złożonej informacji wynikało, że 2018 roku wydatki (1.162.919,25 zł) na utrzymanie systemu przewyższały dochody (1.137.837,31 zł) uzyskane z tytułu pobranych opłat o 25.084,94 zł. Z kolei zrealizowane w 2019 dochody (1.541.803,41 zł) z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi były wyższe od poniesionych wydatków (1.493.466,53 zł) na ten cel o 48.338,88 zł.

W wyjaśnieniu przywołanym uprzednio w części (3.5.10. „Wydatkowanie środków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii”) niniejszego protokołu, sprawie stwierdzonej nadwyżki dochodów nad wydatkami w 2019 roku pani Jolanta Miszewska – skarbnik gminy podała

m.in. – cyt.: *Gmina Debrzno zwiększyła wydatki na zagospodarowanie odpadami komunalnymi w rozdziale 90002 w § 4300 o kwotę 48.338,88 zł, jako nadwyżkę dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi a wykonanymi wydatkami za 2019 r. Nadwyżka zostanie wykorzystana w ciągu 2020 roku, na cele wskazane w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Kwota została ujęta w uchwale nr 26.XXV. 2020 Rady Miejskiej z dnia 27 kwietnia 2020 r.*

- 3) Na podstawie dowodów księgowych i ewidencji wydatków klasyfikowanych w rozdziale 90002 ustalono, że:
- wydatki związane z odbieraniem, transportem, zbieraniem, odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych (1.357.293,24 zł) poniesiono na zapłatę faktur: Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór (572.393,28 zł); Przedsiębiorstwo Komunalne SANIKONT-bis, Waldemar Zawistowski, Dzierżążenka 7C, 77-400 Złotów (784.899,96 zł).
  - wydatki na tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów (5.835,76 zł) poniesiono na utrzymanie takiego punktu na terenie miejscowości Grzymisław;
  - na obsługę administracyjną systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wydatkowano 67.581,91 zł – były to wydatki płacowe, klasyfikowane w §§ 401, 404, 410, 411, 412, 417 oraz wydatki związane z odpisem na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla 1 pracownika urzędu miejskiego;
  - na edukację ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi wydatkowano 20.128,41 zł (§ 419), opłacając zobowiązania wynikające z 23 faktur, w tym 2 faktur związanych z wycieczką do Energylandii – nagrody w konkursie wiedzy ekologicznej (3.406,00 zł) oraz (4.805,89 zł) oraz innych nagród m.in. bilety do kina, nagrody rzeczowe, organizację konkursów itp. (11.916,52 zł);
  - zawarte w informacji „inne wydatki wynikające z ustawy” w wysokości 42.627,21 zł, związane były z karami za nieosiągnięcie poziomów odzysku (20.238,00 zł), koszty egzekucyjne (572,57 zł), zakup materiałów i wyposażenia (10.194,60 zł), zakup usług pozostałych (8.790,99 zł), podróżami służbowymi pracowników (1.090,51 zł) oraz szkoleniami pracowników – 1.740,54 zł.

3.9.4. Windykacja należności z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

- 1) W czasie kontroli ustalono, że zaległości z tytułu opłaty za odbiór i gospodarowanie odpadami komunalnymi na koniec 2019 roku wynosiły 117.688,39 zł i były to zaległości 473 zobowiązanych, którzy posiadali zaległości od 5,00 zł do 5.061,60 zł.

- 2) Ustalono, że kontrolowana jednostka wystawiła 423 upomnienia wzywające do zapłaty zaległych opłat wraz z odsetkami za zwłokę i kosztami upomnienia. W przypadku braku wpłat podejmowano dalsze kroki prawne poprzez wystawianie tytułów wykonawczych, których w okresie objętym kontrolą wystawiono 203.
- 3) Kontrolę egzekwowania należności z tytułu opłat za odbiór odpadów komunalnych przeprowadzono na podstawie próby obejmującej 16 zobowiązanych, którzy posiadali największe zaległości z tytułu tej opłaty. Wśród osób, których zaległości objęto kontrolą znajdowały się 3 osoby prawne i 13 osób fizycznych. Łącznie zaległości tychże podmiotów wynosiły – 37.628,77zł, co stanowiło 32% wszystkich zaległości z tytułu tej opłaty.
- 4) Ustalenia poczynione na podstawie przedłożonych dokumentów i wydruków przedstawiono w poniższej tabeli:

Lp.	Indeks zobowiązanego	Zaległość na dzień 31.12.2019 r. (w zł)	Rok/lata powstania zaległości	Działania wierzyciela w celu wyegzekwowania zaległości
1	2	3	4	5
osoby prawne				
1	563	3.612,23	2017-2018	Skierowano do egzekucji na podstawie 1 tytułu wykonawczego wystawionego w 2018 r. Postanowieniem Naczelnika Pierwszego mazowieckiego Urzędu Skarbowego w Warszawie z dnia 20.09.2019 r. organ egzekucyjny umorzył postępowanie egzekucyjne z uwagi na jego bezskuteczność.
2	4	2.430,00	2019	Zaległość zobowiązany zapłacił w dniu 7.01.2020 r.
3	264	1.260,00	2019	Zaległość zapłacono w dniu 3.01.2020 r.
osoby fizyczne				
4	6702	1.256,00	2013-2019	Przesłano do organu egzekucyjnego wraz z wnioskiem o egzekucję 2 tytuły wykonawcze wystawione w 2018 r. W 2019 r. wierzyciel wystawił kolejny 1 tytuł wykonawczy - egzekucja w toku.
5	3500	1.564,90	2016-2019	Skierowano do egzekucji na podstawie tytułu wykonawczego z 2017 r. oraz 2 tytułów wykonawczych wystawionych w 2019 r. - egzekucja w toku.
6	6528	3.217,44	2014-2019	Skierowano do egzekucji na podstawie 1 tytułu wykonawczego wystawionego w 2017 r., 1 w 2018 r. oraz 3 tytułów w 2019 r. – ostatni tytuł wystawiono w 2020 roku - egzekucja w toku.
7	5963	3.887,37	2018-2019	Skierowano do egzekucji na podstawie 3 tytułów wykonawczych wystawionych w 2019 roku. W dniu 3 marca 2019 r. organ egzekucyjny przekazał wyegzekwowane środki w wysokości 2.039,40 zł oraz w dniu 13.03.2019 r. zobowiązany wpłacił kwotę 531,02 zł. Ogółem w marcu 2019 wierzyciel otrzymał 2.570,42 zł. Ostatni tytuł wykonawczy wystawiono w 2020 r. - egzekucja w toku.
8	6530	1.744,00	2015-2019	Skierowano do egzekucji na podstawie 1 tytułu wykonawczego wystawionego w 2017 roku, 1 w 2018 r. oraz 1 w 2019 roku. Naczelnik Urzędu Skarbowego w Człuchowie w dniu 11.10.2019 roku umorzył postępowanie egzekucyjne ze względu na jego bezskuteczność.
9	2444	2.068,00	2014-2019	Skierowano do egzekucji na podstawie 1 tytułu wykonawczego wystawionego w 2017 roku, kolejnego 1 tytułu w 2018 roku oraz 1 w 2019 roku. Naczelnik Urzędu Skarbowego w Człuchowie w dniu 25.11.2019 roku umorzył postępowanie egzekucyjne ze względu na jego bezskuteczność.
10	3222	1.112,80	2013-2019	Skierowano do egzekucji na podstawie 2 tytułów wykonawczych wystawionych w 2018 roku. W 2019 wierzyciel wystawił 1 tytuł wykonawczy. W dniu 15.11.2019 r organ egzekucyjny umorzył egzekucję ze względu na jej bezskuteczność.
11	3077	1.619,60	2016-2018	Przekazano do egzekucji na podstawie 1 tytułu wykonawczego wystawionego w 2018 roku. W dniu 4 grudnia 2018 wierzyciel wystąpił do organu egzekucyjnego o zwrot tytułu wykonawczego z uwagi na śmierć zobowiązanego – pismo FIN.3162.1367.2018.LG. Ustalono, że Sąd Rejonowy w Człuchowie prowadzi postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku po zobowiązanym pod sygnaturą sprawy I Ns 175/19.

k. elko

Nier

12	7632	2.520,00	2017-2019	Skierowano do egzekucji na podstawie 5 tytułów wykonawczych wystawionych w 2019 roku. Kolejne 2 tytuły wystawiono w 2020 r. – egzekucja w toku.
13	4211	5.061,60	2016-2019	Skierowano do egzekucji na podstawie 1 tytułu wykonawczego wystawionego w 2018 roku. W 2019 roku wystawiono 5 kolejnych tytułów wykonawczych – egzekucja w toku.
14	2051	3.320,60	2015-2019	Skierowano do egzekucji na podstawie 1 tytułu wykonawczego wystawionego w 2017 roku. W kolejnym 2018 roku wystawiono 1 tytuł wykonawczy oraz kolejne 3 tytuły wykonawcze w 2019 roku. Ostatni tytuł wykonawczy wystawiono w 2020 roku – egzekucja w toku.
15	1319	1.931,63	2016-2019	Skierowano do egzekucji na podstawie 1 tytułu wykonawczego wystawionego w 2017 roku. W 2018 roku wystawiono następny tytuł wykonawczy oraz kolejny w 2019 r. Ostatni tytuł wystawiono w 2020 roku – egzekucja w toku.
16	5883	1.022,60	2017-2019	Skierowano do egzekucji na podstawie 1 tytułu wykonawczego wystawionego w 2019 roku oraz kolejnych 3 tytułów wystawionych tego samego roku. W dniu 9 października 2019 r. umorzono postępowanie egzekucyjne z powodu jego bezskuteczności. Ostatni tytuł wystawiono w 2020 roku – egzekucja w toku.

W kontrolowanym zakresie nieprawidłowości nie stwierdzono.

IV. GOSPODARKA MIENIEM

Kontrolę w zakresie gospodarki mieniem przeprowadzono za rok 2019, przy czym kontrolę inwentaryzacji rzeczowych składników przeprowadzono za rok 2017.

4.1. Gospodarka mieniem komunalnym

4.1.1. Środki trwałe

- 1) W myśl uregulowań zawartych w dokumentacji opisującej przyjęte w jednostce zasady (politykę) rachunkowości (pkt 2 „Technika prowadzenia ksiąg rachunkowych”) ewidencja środków trwałych prowadzona jest za pomocą oprogramowania serwerowego stworzonego przez ZETO Koszalin spółka z o.o. – przez system POWIAT, stanowiących pakiet zintegrowanych aplikacji.
- 2) W instrukcji gospodarowania, ewidencji i amortyzacji (...) wprowadzonej do stosowania zarządzeniem Nr 222.826.2017 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 12 grudnia 2017 roku w sprawie: wprowadzenia instrukcji gospodarowania, ewidencji i amortyzacji składnikami majątkowymi oraz zasad odpowiedzialności za powierzone mienie w Urzędzie Miasta i Gminy Debrzno oraz dla Centrum Usług Wspólnych przewidziano prowadzenie kont analitycznych do kont syntetycznych kont 011 i 013 techniką komputerową – oprogramowania Gmina II – ZETO Koszalin.
- 3) Na podstawie szczegółowych wydruków z kont 011 – „Środki trwałe” i 013 – „Pozostałe środki trwałe” ustalono następujące dane o saldach i obrotach kont księgowych służących do ewidencji podstawowych i pozostałych środków trwałych (konto 013) w 2019 roku (w zł):

Wyszczególnienie	Konto 011	Konto 013
1	2	3
Wartość początkowa środków trwałych na początek roku (B.O.)	80.392.045,35	1.499.539,68
Zwiększenia wartości początkowej w trakcie roku	6.953.445,80	113.012,07
Zmniejszenia wartości początkowej w trakcie roku	3.804.575,25	100.711,28
Wartość początkowa środków trwałych na koniec roku (B.Z.)	83.540.915,90	1.511.840,47

4) Ustalono, że na zwiększenie wartości początkowej podstawowych środków trwałych o 6.953.445,80 zł wpłynęło zaksięgowanie na stronie Wn konta 011 wartości:

- składników majątkowych powstałych po rozliczeniu kosztów zadań inwestycyjnych - 6.849.601,38 zł;
  - korekty wartości gruntów - 671,92 zł;
  - zamiany gruntów - 9.854,00 zł
  - składników majątkowych przejętych nieodpłatnie - 38.000,00 zł;
  - nabytych nieruchomości - 55.318,50 zł;
- Razem: - 6.953.445,80 zł.

- W 2019 roku kontrolowana jednostka otrzymała nieodpłatnie samochód marki Fiat Scudo z Ośrodka Pomocy Społecznej w Debrznie. Podstawę przyjęcia ich na stan środków trwałych stanowiło zarządzenie Nr 021.6.2019 Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Debrznie z dnia 30 września 2019 roku wraz z protokołem przekazania.
- Przyjmowanie na stan inwentarzowy środków trwałych następowało w oparciu o obowiązujące w jednostce dowody księgowo: „OT – Protokół przyjęcia środka trwałego” oraz „PT – Protokół przekazania – przejęcia środka trwałego”.

5) Na zmniejszenie o 3.804.575,25 zł wartości początkowej podstawowych środków trwałych wpłynęło zaksięgowanie na stronie Ma konta 011:

- wartości zbytych nieruchomości - 168.576,89 zł;
  - przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności - 813.998,43 zł;
  - wartości zlikwidowanych składników majątku - 61.849,43 zł;
  - nieodpłatnego przekazania mienia - 2.760.150,50 zł;
- Razem: - 3.804.575,25 zł.

Ustalono, że likwidacja środków trwałych w postaci samochodu osobowego Renault Kangoo, wyposażenia urzędu (m.in. meble, sprzęt komputerowy, czajniki, telefony, itp.) nastąpiła po spisaniu przez powołaną przez kierownika jednostki komisję „Protokołów z przeprowadzonej oceny przydatności składników majątku ruchomego” oraz zatwierdzeniu tych protokołów przez kierownika jednostki. Księgowania wartości

zlikwidowanych składników majątkowych dokonano w oparciu o zarządzenia Burmistrza Debrzyna wydane w tej sprawie.

Na wartość 2.760.150,50 zł nieodpłatnie przekazanego mienia złożyły się pomoce dydaktyczne przekazane do Przedszkola Miejskiego w Debrzynie (7.715,45 zł), kosiarka spalinowa do Centrum Kultury Sportu i Turystyki w Debrzynie (5.059,00 zł) oraz defibrylatory do OSP w Debrzynie (10.517,94 zł). Poza tym wartości składników majątkowych przekazanych w administrowanie Zakładowi Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Debrzynie tj. budynku mieszkalnego wielorodzinnego (2.677.979,54 zł) oraz 3 placów zabaw (58.878,57 zł).

- 6) Wykazane w tabeli powyżej zmiany w zakresie zwiększenia w trakcie roku o 113.012,07 zł wartości początkowej pozostałych środków trwałych (konto 013) wiązały się z zakupem i wydaniem do używania składników majątku m.in.: sprzętu komputerowego; kopiarek; mebli (biurowych, kuchennych i ogrodowych); kabiny wyborczej; garaży blaszanych; telefonów, skanerów, zestawu nagłaśniającego, itp. Ustalono, że na stan ewidencyjny składniki majątku przyjmowano na podstawie dowodów zakupu. Ponadto na stan ewidencyjny przyjmowano składniki majątkowe „przesunięte” (zmiana miejsca użytkowania).

Część składników majątku, o wartości początkowej na sumę 10.317,57 zł, przyjęto na stan ewidencyjny po rozliczeniu kosztów zakończonych zadań inwestycyjnych w ramach budżetu obywatelskiego pn. „Straż pożarna dla ludzi”.

Zmniejszenie w trakcie roku o 100.711,28 zł wartości konta 013 wynikało z wyksięgowania wartości zlikwidowanych składników majątku (83.697,66 zł), zmiany lokalizacji składników majątkowych (3.069,74 zł) oraz przekazanych nieodpłatnie składników (13.943,88 zł), w tym do Centrum Kultury Sportu i Turystyki w Debrzynie (9.124,90 zł) oraz 6 biurek na Posterunek Policji w Debrzynie 4.818,98 zł.

Podstawą przekazania mienia Posterunkowi Policji w Debrzynie była umowa darowizny nr UD – 17/2019 z dnia 5.11.2019 roku.

Umorzenie środków trwałych

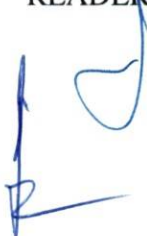
- 1) Na podstawie szczegółowych wydruków z kont 071 – „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” i 072 – „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” ustalono następujące dane o saldach i obrotach kont księgowych służących do ewidencji umorzeń podstawowych i pozostałych środków trwałych oraz podstawowych i pozostałych wartości niematerialnych i prawnych w 2019 roku (w zł):

Wyszczególnienie	Konto 071	Konto 072
1	2	3
Wartość umorzenia na początek roku (B.O.)	21.910.743,59	1.555.030,36
Zwiększenia wartości umorzenia w trakcie roku	2.574.997,33	131.758,34
Zmniejszenia wartości umorzenia w trakcie roku	67.182,29	100.711,28
Wartość umorzenia na koniec roku (B.Z.)	24.418.558,63	1.586.077,42

- 2) Ustalono, że w trakcie roku na stronie Ma konta 071 zaksięgowano roczne umorzenie podstawowych środków trwałych (2.488.049,33 zł), umorzenie podstawowych wartości niematerialnych i prawnych (48.948,00 zł) oraz otrzymanego nieodpłatnie z Ośrodka Pomocy Społecznej w Debrznie samochodu marki Fiat Scudo (38.000,00 zł). Księgować na stronie Wn konta 071, zmniejszających o 67.182,29 zł wartość umorzenia, dokonano w trakcie roku w związku z likwidacją i sprzedażą oraz nieodpłatnym przekazaniem podstawowych środków trwałych
- Na zwiększenie w trakcie roku o 131.758,34 zł wartości umorzenia na koncie 072 wpłynęło zaksięgowanie umorzenia zakupionych i wytworzonych oraz wydanych do używania tzw. „pozostałych środków trwałych” (113.012,07 zł), umorzenia licencji na korzystanie z wydanych do używania programów komputerowych, jako „pozostałych wartości niematerialnych i prawnych” (podlegających ewidencji na koncie 020) – 18.746,27 zł.
- Zmniejszenie o 100.711,28 zł wartości umorzenia wynikało z wyksięgowania umorzenia zlikwidowanych składników majątkowych o charakterze wyposażenia (83.697,66 zł), oraz przekazanych nieodpłatnie składników majątkowych (17.013,62 zł).

4.1.2. Wartości niematerialne i prawne

- 1) Na dzień 1.01.2019 roku syntetyczne konto 020 – „Wartości niematerialne i prawne” w ewidencji księgowej urzędu miejskiego wykazywało saldo Wn w wysokości 1.002.169,28 zł.
- Ustalono, że powyższa wielkość przedstawiała wartość początkową podstawowych wartości niematerialnych i prawnych (946.678,60 zł), ujętych na analitycznym koncie 020-02 oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych (55.490,68 zł), zaewidencjonowanych na analitycznym koncie 020-01.
- 2) W trakcie roku na stronie Wn konta 020 zaksięgowano wartości początkowe 8 niematerialnych składników majątkowych, na sumę 18.746,27 zł. Księgowania miały związek z zakupem i wydaniem do użytkowania programów komputerowych takich, jak: Kadry i płace, Windows, 2 x Office 2016, oprogramowanie do integracji platformy PEF oraz program do kosztorysowania, a także 2 licencje – ZWCCAD 2020, ABBYY FINE READER.

Księgowań analitycznie na ww. sumę dokonano na koncie 020-01, przeznaczonym do ewidencji pozostałych wartości niematerialnych i prawnych umarżanych w 100%.

- 3) W 2019 roku nie dokonywano żadnych księgowania na stronie Ma konta 020, zmniejszających wartość początkową wartości niematerialnych i prawnych.

Na dzień 31.12.2019 roku konto 020 przedstawiało saldo Wn w wysokości 1.020.915,55 zł. Wielkość ta przedstawiała wartość początkową podstawowych (74.236,95 zł) i pozostałych wartości niematerialnych i prawnych (946.678,60 zł).

4.1.3. Finansowy majątek trwały

- 1) Kontrolowana jednostka prowadziła konto 030 – „Długoterminowe aktywa finansowe”, na którym w 2019 roku nie zaksięgowano żadnej operacji. Konto to na początek i koniec 2019 roku wykazywało saldo Wn w wysokości 731.100,00 zł.
- 2) Ustalono, że wielkość powyższa przedstawiała wartość długoterminowych aktywów finansowych gminy w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o. w Nowym Dworze – 731.100,000 zł (14.622 udziały o wartości 50 zł).

4.1.4. Materiały

- 1) Z dokumentacji opisującej przyjęte w jednostce zasady (politykę) rachunkowości wynikało, że konto 310 „Materiały” służy do ewidencji zapasów materiałów oraz ustalania na dzień bilansowy stanu materiałów odpisanych w koszty na dzień ich zakupu.
- 2) Na dzień 1.01.2019 roku konto 310 – „Materiały” wykazywało saldo Wn w wysokości 11.058,56 zł.
W trakcie roku dokonano 13 księgowania, w tym 6 zwiększających wartość zapasów materiałów o 4.165,58 zł oraz 7 zapisów zmniejszających wartość zapasów o 8.300,54 zł. Na bilans zamknięcia ksiąg rachunkowych konto to wykazywało saldo Wn w wysokości 6.923,60 zł.
- 3) Wszystkie księgowania na stronie Wn konta 310 miały związek z wyksięgowaniem z kosztów, pod datą 31.12.2019 r., zinventaryzowanych w ostatnim dniu roku zapasów zakupionego paliwa.
- 4) Księgowania zmniejszających wartość zapasów materiałów dokonywano w związku z likwidacją wyposażenia magazynu przeciwpożarowego w dniu 21.10.2019 r. (23,00 zł) oraz wydaniem zakupionych materiałów tj.: w dniu 18.01.2019 r. stali (175,00 zł), 16.05.2019 r. miazu węglowego (4.605,12 zł), a także oleju napędowego w dniu 28.06.2019 r. (3.104,90 zł) i 30.12.2019 r. (392,52 zł).
- 5) Występujące na dzień 31.12.2019 roku saldo konta 310 – „Materiały” w wysokości 6.923,60 zł przedstawiało wartość materiałów w magazynie przeciwpożarowym (2.034,50 zł), zapasów paliwa w remizach i pojazdach OSP (4.238,80 zł) i pojazdach urzędu (650,30 zł). Ilości i wartości ww. zapasów materiałowych wynikały ze spisu

z natury przeprowadzonego w trakcie inwentaryzacji rocznej według stanu na dzień 31.12.2019 r., na podstawie zarządzenia Nr 242.264.2019 Burmistrza Debrzna z dnia 22 października 2019 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji za rok 2019.

4.2. Gospodarka mieniem Skarbu Państwa

- 1) Na dzień 1.01.2019 roku pozabilansowe konto 009 „Obce środki trwałe” wykazywało saldo Wn w wysokości 94.097,76 zł. W trakcie roku na stronie Wn zaksięgowano obroty w wysokości 10.486,55 zł, na stronie Ma nie dokonano żadnych księgowania. Wzrost wartości obcych środków trwałych wynikał z zaksięgowania w dniu 31.07.2019 r. wartości składników majątkowych otrzymanych w użyczenie z Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku o wartości 2.598,33 zł (umowa użyczenia nr 126/2019 z dnia 30.07.2019 r.) oraz zaewidencjonowania w dniu 31.12.2019 r. wartości składników majątkowych 7.888,22 zł po uzgodnieniu salda z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych.
- 2) Ustalono, że na koniec.2019 roku urząd miejski posiadał w użytkowaniu obce składniki majątkowe o wartości 104.584,31 zł, które otrzymał od następujących podmiotów:
  - a) z Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego sprzęt obrony cywilnej o wartości 7.858,82 zł, będący we władaniu jednostki na podstawie 3 niżej wskazanych umów użyczenia: nr 71/2010 z dnia 22.04.2010 r.; nr 107/2016 z dnia 28.07.2016 r. i nr 126/2019 z dnia 30.07.2019 r.
  - b) z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji:
    - sprzęt komputerowy z oprogramowaniem o wartości (29.040,22 zł) w ramach realizowanego projektu rządowego „pl.ID”, związanego z budową elektronicznej administracji – umowa nr 2010/CPI/109/ZSK z dnia 20.10.2010 r.;
    - sprzęt komputerowy z oprogramowaniem o wartości (14.980,87 zł) w ramach realizowanego projektu „pl.ID”, związanego z wyposażeniem jednostek samorządu terytorialnego – porozumienie D/2015 z dnia 9.09.2015 r.;
- 3) Poza mieniem stanowiącym własność Skarbu Państwa kontrolowana jednostka posiadała we władaniu także „Infomat” o wartości 52.704,40 zł, oddany w użyczenie przez Województwo Pomorskie, w związku z projektem „Zintegrowany System Informacji Turystycznej Województwa Pomorskiego...” na podstawie umowy użyczenia z dnia 8.11.2012 roku.

Wszystkie ww. składniki majątkowe objęto pozabilansową ewidencją księgową.

4.3. Inwentaryzacja roczna rzeczowych składników majątku

- 1) Zasady przeprowadzania inwentaryzacji w kontrolowanej jednostce określała „Instrukcja inwentaryzacyjna dla Urzędu Miasta i Gminy Debrzno oraz dla Centrum Usług Wspólnych” wprowadzona do stosowania zarządzeniem Nr 145.445.2016 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 31 maja 2016 r. w sprawie: wprowadzenia Instrukcji Inwentaryzacyjnej.
- 2) W trakcie kontroli ustalono, że ostatnią „pełną” inwentaryzację rzeczowych składników majątkowych przeprowadzono na podstawie zarządzenia Nr 166.770.2017 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 22 września 2017 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji za rok 2017.
  - Zarządzeniem Nr 218.822.2017 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 7 grudnia 2017 r. zmieniającym zarządzenie Nr 166.770.2017 z dnia 22 września 2017 roku w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji za rok 2017 zmieniono treść załącznika stanowiącego harmonogram inwentaryzacji na 2017 rok.
  - Ustalono, że inwentaryzacja przeprowadzona w 2017 r. nastąpiła po upływie 4 lat od poprzedniej „pełnej” inwentaryzacji przeprowadzonej na podstawie zarządzenia Nr 218.746.2013 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 1 października 2013 roku w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji.
- 3) Zgodnie z pierwszym z wyżej przywołanych zarządzeń inwentaryzację rzeczowych składników majątkowych należało przeprowadzić według stanu na dzień 31.12.2017 r.:
  - a) metodą spisu z natury: środki trwałe w użytkowaniu; pozostałe środki trwałe; pozostałe środki trwałe ujęte w ewidencji ilościowej; druki ścisłego zarachowania; zapasy materiałów.
  - b) metodą weryfikacji: grunty i drogi; wartości niematerialne i prawne; środki trwałe, do których dostęp jest utrudniony, instalacja wodociągowa, kanalizacja itp.; rozrachunki z pracownikami i rozrachunki publiczno-prawne; fundusze własne.

Komisję inwentaryzacyjną powołano zarządzeniem Nr 221.825.2017 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 8 grudnia 2017 roku w sprawie: powołania komisji inwentaryzacyjnej.
- 3) Na podstawie dokumentacji inwentaryzacyjnej ustalono, że inwentaryzację przeprowadzono metodą weryfikacji i metodą spisu z natury.

Metodą spisu z natury zinwentaryzowano budynki i lokale, kotły i maszyny energetyczne, urządzenia techniczne, środki transportu, narzędzia i przyrządy oraz zapasy paliwa. Metodą weryfikacji inwentaryzowano grunty, drogi, obiekty inżynierii lądowej i wodnej oraz trudnodostępne środki trwałe.
- 4) Inwentaryzacją objęto składniki majątkowe o łącznej wartości 76.863.239,99 zł, na kwotę tę złożyła się wartość zinwentaryzowanych składników majątkowych objętych ewidencją

konta 011 w wysokości 75.489.600,72 zł oraz pozostałych środków trwałych ewidencjonowanych na koncie 013 – 1.373.639,27 zł.

Wartość rzeczowych składników majątkowych objętych ewidencją konta 011 i konta 013 na dzień 31.12.2017 r. wynosiła 76.863.239,99 zł i była równa wartości zinwentaryzowanych składników majątkowych (76.863.239,99 zł).

- 5) W trakcie kontroli ustalono, że metodą weryfikacji zinwentaryzowano składniki majątkowe o wartości 58.296.001,54 zł, z kolei metodą spisu z natury rzeczowe składniki majątkowe o wartości 18.567.238,45 zł.
- 6) Stwierdzono, że spisem z natury nie objęto 17 niżej wskazanych rzeczowych składników majątkowych, o łącznej wartości 754.746,31 zł, tj.: ogrodzenia przy urzędzie (12.428,22 zł), pomostu – staw miejski (292.024,53 zł), ogrodzenia stadionu miejskiego (56.980,71 zł), tablicy wyników ze stelażem przy MKS (24.912,00 zł), pomostu (24.273,48 zł), altany wypoczynkowej (27.453,51 zł), placu zabaw z ogrodzeniem (162.170,13 zł); ogrodzeń OSP w miejscowościach: Strzeżona (3.018,51 zł), Myśligoszcz (3.353,90 zł), Debrzno (7.700,00 zł) i Słupia (15.000,00 zł); wiat rekreacyjnych w miejscowościach: Buka (5.132,99 zł), Prusinowo (8.737,37 zł), Skowarnki (8.599,96 zł). Na terenie PSZOK w miejscowości Grzymisław: boksów na surowce wtórne (5.782,00 zł), kontenera socjalnego (48.120,00 zł) oraz ogrodzenia (49.059,00 zł).

Na podstawie „Protokołu z dnia 25.01.2018 roku z uzgodnienia stanu majątku rzeczowego wg. stanu na dzień 31.12.2017 roku”, ustalono, że wyżej wskazane rzeczowe składniki majątkowe zinwentaryzowano metodą „weryfikacji”, czym naruszono art. 26 ustawy ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 351).

W myśl wyżej przywołanego przepisu jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację aktywów pieniężnych (z wyjątkiem zgromadzonych na rachunkach bankowych), papierów wartościowych w postaci materialnej, rzeczowych składników aktywów obrotowych, środków trwałych oraz nieruchomości zaliczonych do inwestycji, z zastrzeżeniem pkt 3, a także maszyn i urządzeń wchodzących w skład środków trwałych w budowie - drogą spisu ich ilości z natury, wyceny tych ilości, porównania wartości z danymi ksiąg rachunkowych oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic.

W wyjaśnieniu z dnia 27.05.2020 roku w sprawie nieobjęcia spisem z natury składników majątkowych o wartości 754.746,31 zł złożonym przez panią Annę Trełę – inspektor ds. księgowości materiałowej, wyjaśniająca podała – cyt.: *W inwentaryzacji za 2017 rok wszystkie składniki rzeczowe środków trwałych grupy „2” zostały objęte metodą weryfikacji i ujęte w protokole weryfikacyjnym z dnia 25.01.2018 roku na kwotę 39.391.337,97 zł. Metoda ta była wykazana do wszystkich środków trwałych tej grupy, a powinna być przeprowadzona zarówno metodą spisu z natury, jak również metodą*

weryfikacji. Nieprawidłowo zostały zweryfikowane środki trwałe na kwotę 754.746,31 zł, ponieważ powinny być one wykazane w arkuszu spisu z natury. Wszystkie pozostałe rzeczowe składniki majątku trwałego grupy „2” zostały zweryfikowane prawidłowo.

Komisja inwentaryzacyjna, jak i osoba rozliczająca inwentaryzację w następnych latach będzie zwracała szczególną uwagę na składniki majątkowe podlegające spisowi z natury jak i weryfikacji. Będzie przeprowadzała inwentaryzację prawidłowo metodą weryfikacji bądź metodą spisu z natury. Weryfikacji będą poddawane jedynie takie składniki rzeczowe, jak np. drogi, ulice oświetlenia, chodniki, parkingi, kanalizacja czyli wszystkie środki trwałe do których dostęp jest utrudniony i brak możliwości ich pomiaru.

Cytowane powyżej wyjaśnienie załączono do akt roboczych kontroli.

[Kserokopie: zestawienia zbiorczego spisów z natury/weryfikacji, protokołu z dnia 25.01.2018 r. z uzgodnienia stanu majątku rzeczowego...; zarządzenia ws. inwentaryzacji w 2013 r., zarządzenia ws. inwentaryzacji w 2017 r., wydruku konta 011 na dzień 31.12.2017 r. oraz wyjaśnienie w sprawie nieprawidłowości w sposobie przeprowadzenia inwentaryzacji – poz. 34 akt kontroli]

V. ROZLICZENIA JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO Z JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI

Kontrolę rozliczeń przeprowadzono w oparciu o rok budżetowy 2019.

5.1. Rozliczenia z jednostkami budżetowymi

- 1) W 2019 roku na terenie gminy funkcjonowało 9 jednostek budżetowych: urząd miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej w Debrznie; Inkubator Przedsiębiorczości Cierznie w Cierzniach; 4 szkoły podstawowe (w Debrznie, Myśligoszczy, Starym Gronowie i w Uniechowie); Przedszkole Miejskie w Debrznie oraz Żłobek Gminny w Debrznie. Utworzone w strukturach organizacyjnych kontrolowanego urzędu Centrum Usług Wspólnych obsługiwało większość jednostek organizacyjnych gminy działających w formie jednostek budżetowych – własną księgowość posiadał tylko Ośrodek Pomocy Społecznej w Debrznie.
- 2) Ustalenia dotyczące rozliczania ww. jednostek z wykonanych dochodów budżetowych oraz z niewykorzystanych środków finansowych na wydatki tych jednostek przedstawiono poniżej.

Rozliczenie dochodów budżetowych

- 1) Na dzień 31.12.2019 roku należności budżetu gminy (organu finansowego) z tytułu nierozliczonych dochodów gminnych jednostek budżetowych wynosiły 450.141,89 zł. Dane o zaksięgowanych na koncie 222 – „Rozliczenie dochodów budżetowych” w ewidencji organu finansowego dochodach 2019 roku tych jednostek, dochodach

rozliczonych, końcowych saldach należności oraz o datach przekazania tych należności na podstawowy rachunek bankowy budżetu gminy przedstawiono w tabeli poniżej (w zł):

Lp.	Nazwa jednostki	Saldo Wn konta 222 na dzień 1.01.2019 r. (B. O.)	Dochody wykonane wg sprawozdania Rb-27S	Dochody rozliczone (obroty Ma konta 222)	Saldo Wn konta 222 na dzień 31.12.2019 r. (B. Z.)	Data wpływu należności
1	2	3	4	5	6	7
1.	Urząd Miejski w Debrznie	4.153,31	8.181.941,46	7.803.548,95	382.545,82	2.01.2020 r.
2.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Debrznie	171,37	99.245,03	99.283,58	132,82	2.01.2020 r.
3.	Szkoła Podstawowa w Debrznie	16.586,58	164.448,68	160.379,86	20.655,40	3.01.2020 r.
4.	Szkoła Podstawowa w Starym Gronowie	7.317,18	19.841,84	23.327,10	3.831,92	3.01.2020 r.
5.	Szkoła Podstawowa w Myślignoszczy	850,31	7.578,39	6.638,33	1.790,37	3.01.2020 r.
6.	Szkoła Podstawowa w Uniechowie	1.588,44	14.918,99	12.927,21	3.580,22	3.01.2020 r.
7.	Przedszkole Miejskie w Debrznie	19.288,21	166.156,26	165.697,90	19.746,57	3.01.2020 r.
8.	Inkubator Przedsiębiorczości Cierznie	15.110,05	185.563,32	200.644,28	29,09	2.01.2020 r.
9.	Złobek Gminny w Debrznie	15.655,28	183.168,11	180.993,71	17.829,68	3.01.2020 r.
Razem:		80.720,73	9.022.862,08	8.653.440,92	450.141,89	x

- 2) Z zestawienia wynika, że występujące na koniec 2019 roku należności budżetu gminy z tytułu dochodów budżetowych wykonanych przez gminne jednostki budżetowe zostały rozliczone do dnia 3.01.2020 r. Rozliczenie nastąpiło z zachowaniem terminu określonego w § 2 zarządzenia Nr 135.157.2019 Burmistrza Debrzna z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie określenia sposobu przekazywania sprawozdań budżetowych. W przywołanym paragrafie zawarto uregulowanie o treści – cyt.: „Dochody pobierane przez jednostki budżetowe należy przekazać według stanu na ostatni dzień miesiąca do dnia 10 następnego miesiąca na rachunek Gminy”. Uregulowanie takie występowało również w obowiązującym do dnia 4.06.2019 roku zarządzeniu Nr 29.833.2014 Burmistrza Miasta i Gminy Debrzno z dnia 5 lutego 2014 r. w sprawie określenia sposobu przekazywania sprawozdań budżetowych.
- 3) Szczegółową kontrolę rozliczania dochodów w trakcie roku budżetowego przeprowadzono na przykładzie rozliczeń Inkubatora Przedsiębiorczości Cierznie w Cierzniach, ewidencjonowanych na analitycznym koncie rozrachunkowym 222-008-01. Według jednostkowego sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów samorządowej jednostki budżetowej wykonane w 2019 roku dochody tej jednostki w wysokości 185.563,32 zł obejmowały wpływy klasyfikowane w następujących paragrafach: § 075 – „Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego...” (98.875,32 zł), § 092 – „Pozostałe odsetki” (1.877,81 zł) oraz § 097 – „Wpływy z różnych dochodów” (84.810,19 zł). Ustalono, że wykonane w poszczególnych miesiącach dochody ww. jednostka przekazywała na podstawowy rachunek bankowy gminy w okresie do 8 dnia miesiąca

następującego po miesiącu, którego te dochody dotyczyły, przy czym dochody grudnia 2019 roku, na sumę 10.841,87 zł, jednostka ta rozliczyła częściowo w dniu 31.12.2019 r. (przekazano 10.812,78 zł), a pozostałe 29,09 zł w dniu 2.01.2020 r.

Rozliczenie wydatków budżetowych

- 1) Do rozliczenia wydatków gminnych jednostek budżetowych prowadzono w ewidencji budżetu gminy (organu finansowego) 15 kont analitycznych do syntetycznego konta 223 – „Rozliczenie wydatków budżetowych”. Większa liczba kont od liczby jednostek wynikała z faktu, że wydatki urzędu miejskiego, ośrodka pomocy społecznej oraz 4 szkół podstawowych rozliczano z podziałem na wydatki własne gminy oraz na tzw. „wydatki zlecone” – wydatki związane z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego.
- 2) Kontrolując obroty konta 223 w ewidencji księgowej budżetu gminy (organu finansowego) ustalono następujące dane:

- stan konta na dzień 1.01.2019 r.	-	376.150,14 zł;
- środki przekazane na wydatki jednostek budżetowych	-	50.422.374,71 zł;
- wykonane wydatki jednostek budżetowych	-	50.325.902,28 zł;
- stan konta na dzień 31.12.2019 r.	-	472.622,57 zł.
- 3) Widniejąca na koncie 223 budżetu gminy na dzień 31.12.2019 r. kwota 472.622,57 zł wpłynęła na podstawowy rachunek bankowy gminy w dniach 2 i 3 stycznia 2020 r.
- 4) Szczegółową kontrolę w zakresie finansowania wydatków jednostek budżetowych przeprowadzono na przykładzie dwóch jednostek budżetowych, tj. Ośrodka Pomocy Społecznej w Debrznie oraz urzędu miejskiego. Do rozliczeń ww. Ośrodka prowadzono analityczne konta rozrachunkowe 223-002-1 (zadania własne) i 223-002-02 (zadania zlecone), z kolei do rozliczeń wydatków urzędu miejskiego prowadzono odpowiednio konta 223-001-1 oraz 223-001-2.
- W 2019 roku na bankowy rachunek Ośrodka przekazano środki budżetowe na sumę 17.604.733,41 zł. Przekazywanie środków na bankowy rachunek Ośrodka następowało na pisemne zapotrzebowania (wnioski) tej jednostki.
Ustalone na podstawie jednostkowego sprawozdania Rb-28S z wykonania wydatków samorządowej jednostki budżetowej wydatki Ośrodka wyniosły 17.470.933,15 zł. Wydatki te były niższe o 133.800,26 zł od sumy środków przekazanych na ich finansowanie. Zwrot niewykorzystanych środków na bankowy rachunek budżetu gminy nastąpił w dniu 2.01.2020 r.
- Na bankowy rachunek bieżący urzędu miejskiego przekazano w 2019 roku środki budżetowe na sumę 20.097.201,13 zł. Wielkość ta uwzględnia dokonane w trakcie roku zwroty niewykorzystanych środków na finansowanie wydatków urzędu miejskiego.

Ustalono, że w trakcie roku do budżetu gminy zwrócono m.in., kwotę 36.000,00 zł (zwrot z dnia 30.12.2019 r.) ujętą w planie wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego – uchwała Nr 94.XXI.2019 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego 2019 oraz ustalenia planu finansowego tych wydatków. Po zwrocie tych środków kwota ta została przekazana na bankowy rachunek środków niewygasających.

Wykonane wydatki urzędu miejskiego wyniosły 19.931.793,25 zł i były o 165.407,88 zł niższe od sumy środków przekazanych tej jednostce na finansowanie jej wydatków. Zwrot niewykorzystanych środków na podstawowy rachunek bankowy gminy nastąpił w dniu 2.01.2020 r.

5.2. Rozliczenia z samorządowymi zakładami budżetowymi

- 1) W 2019 roku na terenie gminy działały 2 samorządowe zakłady budżetowe, tj. Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Debrznie oraz Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Debrznie.
- 2) Zakładowi Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Debrznie udzielono w trakcie roku:
  - 442.734,00 zł dotacji przedmiotowych klasyfikowanych w § 265 – „Dotacja przedmiotowa z budżetu dla samorządowego zakładu budżetowego” w rozdziałach: 90003 – „Oczyszczanie miast i wsi” (324.400,00 zł); 90004 – „Utrzymanie zieleni w miastach i gminach” (50.000,00 zł); 90095 – „Pozostała działalność” (23.940,00 zł) oraz 92601 – „Obiekty sportowe” (44.394,00 zł);
  - 224.620,00 zł dotacji celowych, klasyfikowanych w § 621 – „Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych” w rozdziałach: 70001 – „Zakłady gospodarki mieszkaniowej” (62.620,00 zł); 90003 – „Oczyszczanie miast i wsi” (142.000,00 zł) oraz 90095 – „Pozostała działalność” (20.000,00 zł).
- 3) Zakładowi Wodociągów i Kanalizacji w Debrznie udzielono w 2019 roku 55.000,00 zł dotacji z budżetu gminy – w całości były to dotacje celowe, klasyfikowane w § 621 – „Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych” w rozdziale 01010 – „Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi”.
- 4) Ustalenia w zakresie rozliczenia dotacji przedmiotowych przedstawiono w punkcie „3.7.2. Rozliczenie udzielonych dotacji – 3.7.2.2. Dotacje przedmiotowe”, z kolei ustalenia odnoszące się do dotacji celowych na finansowanie wydatków majątkowych zawarto w punkcie „3.6.5. Dotacje celowe z budżetu gminy na finansowanie lub

cello

dofinansowanie kosztów inwestycji (lub zakupów inwestycyjnych) realizowanych przez inne jednostki” niniejszego protokołu kontroli.

- 5) W złożonych w kontrolowanej jednostce sprawozdaniach Rb-30S z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych ww. Zakłady wykazały wykonanie nadwyżki środków obrotowych (wiersz: „Wpłata do budżetu nadwyżki środków obrotowych”) w wysokościach: 58.990,75 zł – Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej oraz 32.504,47 zł – Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Debrznie.

Ustalono, że wykonane i wykazane w sprawozdaniach zakładów budżetowych nadwyżki środków obrotowych nie zostały przekazane do budżetu gminy – w 2019 roku obowiązywała nadal uchwała Nr XIX/212/2012 Rady Miejskiej z dnia 27 stycznia 2012 r. w sprawie zwolnienia samorządowych zakładów budżetowych z obowiązku wpłat nadwyżki środków obrotowych ustalonych na koniec okresu sprawozdawczego do budżetu jednostki samorządu terytorialnego. W § 2 tej uchwały, wydanej na podstawie art. 15 ust. 7 ustawy o finansach publicznych wynikało, że pozostawione nadwyżki środków obrotowych ww. zakłady miały przeznaczać na realizację zadań statutowych.

5.3. Rozliczenia rachunków dochodów

W 2019 roku w gminnych jednostkach budżetowych prowadzących działalność określoną w ustawie Prawo oświatowe nie funkcjonowały wydzielone rachunki bankowe, o jakich mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

5.4. Samorządowe osoby prawne

5.4.1. Instytucje kultury

- 1) W 2019 roku na terenie gminy działała jedna samorządowa instytucja kultury – Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Debrznie.

W trakcie roku na bankowy rachunek Centrum przekazano 1.655.872,00 zł dotacji podmiotowych klasyfikowanych w § 248 – „Dotacja podmiotowa z budżetu dla samorządowej instytucji kultury”, w tym 1.514.520,00 zł dotacji w rozdziale 92109 – „Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby” oraz 141.352,00 zł dotacji w rozdziale 92116 – „Biblioteki”.

W analogicznym okresie nie udzielano tej instytucji kultury dotacji celowych.

- 2) Ustalenia w zakresie rozliczenia udzielonych dotacji podmiotowych przedstawiono w punkcie „3.7.2. Rozliczenie udzielonych dotacji – 3.7.2.1. Dotacje podmiotowe” .

5.4.2. Samorządowe publiczne zakłady opieki zdrowotnej

W 2019 roku na terenie gminy nie działał żaden samorządowy publiczny zakład opieki zdrowotnej.

5.4.3. Inne samorządowe osoby prawne

W okresie objętym szczegółową kontrolą rozliczeń z budżetem gminy na terenie kontrolowanej jednostki samorządu terytorialnego nie działała żadna spółka komunalna, tj. spółka ze 100% udziałem gminy.

*

* *

Projekt niniejszego protokołu przekazano panu Wojciechowi Kallasowi – Burmistrzowi Debrzna w dniach 29.05.2020 r. (część obejmująca strony od 1 do 69) i 2.06.2020 r. (od strony 70 do strony 188), celem zapoznania się i wniesienia ewentualnych uwag/wyjaśnień. Pisemne potwierdzenia przekazania projektu protokołu załączono do akt roboczych kontroli.

[Pisemne potwierdzenia przekazania projektu protokołu kontroli panu Wojciechowi Kallasowi – Burmistrzowi Debrzna – poz. 35 akt kontroli]

Integralną część protokołu stanowi „Zestawienie akt roboczych kontroli” (załącznik nr 1 do protokołu).

Ustalenia końcowe

1. Protokół niniejszy sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.
2. Ustalenia zawarte w protokole zostały przez stronę kontrolującą przedstawione kierownictwu jednostki i omówione na posiedzeniu zorganizowanym w dniu 5.06.2020 r.
3. Burmistrz Debrzna został poinformowany o przysługującym stronie kontrolowanej prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyny tej odmowy.
4. Kontrolę odnotowano w książce kontroli pod poz. ....^{1/2020}.....

Debrzno, dnia 5.06.2020 r.

Inspektorzy kontroli

.....
(Mieczysław Beńko)

.....
(Waldemar Staszewski)

URZĄD MIEJSKI W DEBRZNIE
ul. Traugutta 2
77-310 DEBRZNO
woj. pomorskie
tel./fax (59) 833 53 51 : 833 53 66

BURMISTRZ

.....
(Wojciech Kallas)

Skarbnik gminy:

.....
(Jolanta Miszewska)